

TEACH YOURSELF

Ukrainian

A COMPLETE COURSE FOR BEGINNERS

Ukrainian

A COMPLETE COURSE FOR BEGINNERS

Olena Bekh and James Dingley

TEACH YOURSELF BOOKS

Long-renowned as the authoritative source for self-guided learning – with more than 30 million copies sold worldwide – the Teach Yourself series includes over 200 titles in the fields of languages, crafts, hobbies, sports, and other leisure activities.

British Library Cataloguing in Publication Data

A catalogue record for this title is available from the British Library.

Library of Congress Catalog Card Number: 95-68143

First published in UK 1997 by Hodder Headline Plc, 338 Euston Road, London NW1 3BH.

First published in US 1997 by NTC Publishing Group
An imprint of NTC/Contemporary Publishing Company
4255 West Touhy Avenue, Lincolnwood (Chicago), Illinois 60646-1975 U.S.A.

The "Teach Yourself" name and logo are registered trade marks of Hodder & Stoughton Ltd in the UK.

Copyright © 1997 Olena Bekh and James Dingley

In UK: All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher or under licence from the Copyright Licensing Agency Limited. Further details of such licences (for reprographic reproduction) may be obtained from the Copyright Licensing Agency Limited, of 90 Tottenham Court Road, London W1P 9HE

In US: All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form, or by any means, electronic, mechanical, photocopying, or otherwise, without prior permission of NTC/Contemporary Publishing Company.

Typeset by Transet Limited, Coventry, England.
Printed in England by Cox & Wyman Limited, Reading, Berkshire.

Impression number 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
Year 2002 2001 2000 1999 1998 1997

CONTENTS

Introduction	1
Pronunciation	4
1 Добрий день! Як ваше ім'я? Hello! What's your name?	13
Introducing yourself and others. Greeting people and asking names. Simple statements and questions.	
2 Дуже приємно з Вами познайомитися Very nice to meet you	26
Simple description of a room. Further introductions and expressing appreciation. Some countries and nationalities. The plural. Counting from 1 to 4.	
3 Стівене, Ви маєте сім'ю? Stephen, do you have a family?	41
Offering things. Please and thankyou. Talking about your family. Saying goodbye.	
4 «Алло! Я телефоную з Лондона...» "Hello! I am calling from London ..."	55
Making a telephone conversation. What is possible or necessary. Ukrainian surnames. Counting from 5 to 10.	
5 Нам треба замовити номер у готелі We need to book a room in a hotel	70
Finding your way around. Possession. Booking a hotel room. Changing money. Counting from 11 to 1 000 000.	
6 Який в Україні клімат? What's the climate like in Ukraine?	83
Apologising. Saying what you like and how old you are. Talking about the weather and past events. Some time expressions and months of the year.	
7 Я маю плани розвивати торгівлю з Україною I have plans to develop trade with Ukraine	97
Answering the question 'where?' Playing sports and musical instruments. More time expressions.	
8 Ми летимо Українськими Авіалініями We are flying with Ukrainian Airlines	109
Expressing agreement. Talking about future events and travel. Ordinal numbers and years. Telling the time.	
9 Ваш паспорт, будь ласка Your passport, please	127
Passport and customs control. More description of future events. Verbs of motion.	

10	Я покажу вам будинок <i>I'll show you the building</i>	137
	Describing the interior of a house or flat. Reading small ads in a newspaper. Becoming familiar with Ukrainians. Talking about your knowledge of foreign languages.	
11	Ми з друзями хочемо пообідати <i>My friends and I want to have lunch</i>	150
	Addressing people. Ordering a meal in a restaurant. Getting to know Ukrainian cuisine.	
12	Я б хотів погуляти вулицями Києва <i>I should like to walk the streets of Kyiv</i>	163
	A brief tour of Kyiv. More on directions. Being late.	
13	Я привіз пропозиції щодо створення спільного підприємства <i>I have brought proposals for the creation of a joint venture</i>	178
	Polite requests. Comparing things. Conducting business and shopping for clothes.	
14	Я хочу викликати лікаря <i>I want to call out the doctor</i>	192
	Describing common ailments. The Ukrainian medical service. Further comparisons.	
15	Як Ви уявляєте собі ідеальну дружину? <i>What's your idea of the perfect wife?</i>	205
	Describing people's appearance and character. Conversational tactics – extracting information, exclamations, changing the subject.	
16	Поїзд прибуває на першу колію <i>The train arriving on track number one ...</i>	218
	Train travel. Talking about indefinite things and negatives.	
17	За наших дорогих гостей! <i>Here's to the health of our guests!</i>	231
	Socialising and visiting Ukrainians' homes. Major Ukrainian festivals. Giving orders.	
18	До побачення, Україно! <i>See you again, Ukraine!</i>	245
	Writing letters. More about possession and negatives. Wordbuilding.	
	Key to the exercises	259
	Ukrainian – English vocabulary	270
	Grammatical index	299

INTRODUCTION

Ukraine is one of the new countries on the map of Europe, but the language and history of the people who live there can be traced back at least as far as the tenth century, when Kyiv (still better known as Kiev) was already a well-established meeting place of trade routes and nations. In Ukraine it is possible to hear Bulgarian, Greek, Hungarian, Polish, Romanian, Romany, Russian and Yiddish. One language however unites all the people of Ukraine – Ukrainian, the sole official language of the Ukrainian state. Incidentally, Ukrainian forms of names of towns and rivers will be used throughout the book – hence Kyiv (Kiev), L'viv (Lvov, Lwów, Lemberg), Odesa (Odessa), Dnipro (Dnieper).

There are many reasons for learning Ukrainian. Intellectual curiosity about the language and culture of a 'new' European people is certainly one. At a more immediately practical level Ukraine is still waiting to be discovered as a tourist country. As Ukraine becomes stronger

economically, the need will grow for foreign businessmen to have some idea of the language in order to do business there. Whatever the reason, we hope that you will enjoy the flavour of the Ukrainian language as much as you will enjoy the rich flavours of Ukrainian cooking.

How to use the book

The book is divided into eighteen units. With one exception, each unit contains dialogues, grammar notes under the heading 'How the language works' and illustrative material to back up what you have learned. Exercises of various types will give you a chance to test your knowledge.

We are convinced that the best way to learn Ukrainian is to acquire as soon as possible the ability to read, however slowly and painstakingly at first, dialogues and texts that we hope are both interesting and lively, even to the point of being far-fetched! The tapes provide an extra opportunity to hear the material and practise your own spoken Ukrainian. The first half of the book contains units that may seem to contain an alarming amount of grammar. Don't panic – it doesn't all need to be learned at once! The information is there for continuous reference.

We hope to have succeeded in presenting the kind of Ukrainian that will be accepted and understood anywhere in Ukraine. Once you have completed the 18 units, you will have a solid foundation on which to develop your knowledge. Ukrainians will be delighted that you have taken the trouble to learn something of their language.

In *Teach Yourself Ukrainian* you will meet a number of characters closely connected with Ukraine. Stephen Taylor is the director of Hermes Clothing. He is interested in business opportunities in Ukraine and has already started to learn Ukrainian. His friend, Taras Koval, an Englishman with a Ukrainian background, has been teaching him the language, and together they plan a trip to Ukraine which will combine business with pleasure. Taras is married to Vira from Ukraine. Before his trip to Ukraine Stephen makes a useful contact when he meets an English lawyer of Ukrainian extraction, Iuri Morozenko. Stephen's business contacts in Ukraine are Solomiia Koval'chuk, the director of a clothing company in Kyiv, and Ihor Stakhiv, the general manager of the company. You will also meet Ihor's wife Ol'ha and their three children, Natalka, Ostap and Olenka. Taras has a Ukrainian friend, Bohdan. During his trip around Ukraine Stephen meets his old friend, Andrew, an American journalist.

PRONUNCIATION

Alphabet

You will first have to learn to recognise the Cyrillic alphabet which the Ukrainians use, and the sounds for which the letters stand. The Cyrillic alphabet has a long history and is closely linked to the spread of Orthodox Christianity. Other languages that use the Cyrillic alphabet are Belarusian, Russian and Serbian.

The Ukrainian alphabet has thirty three letters in all.

The first group of letters includes those which are either identical or nearly so in both shape and sound, and those which are identical in shape to their English counterparts but represent an entirely different sound:

A [a]	K [k]	C [s]
B [v or w]	M [m]	T [t]
E [e]	O [o]	Y [oo]
И [i]	P [r]	X [kh]
I [ee]	H [n]	

 Letters and sounds
in Ukrainian

Ukrainian words

Letters		English equivalent		Word	Transcription	Translation
Printed	Written	Sound	Word			
А а	А а	a	bus	автомобіль	[awtomobil']	car
В в	В в	v/w*	veal	вікно	[veeknó]	window
			will	вчора	[wchóra]	yesterday
				любів	[l'ooobów]	love
Е е	Е е	e	let	дерево	[dérevo]	tree
И и	И и	i	bit	книга	[kníha]	book
І і	І і	ee	beat	квітка	[kveétka]	flower
К к	К к	k	kitten	кіт	[keet]	cat
М м	М м	m	more	море	[móre]	sea
Н н	Н н	n	net	небо	[nébo]	sky
О о	О о	o	pot	олівець	[oleevéts']	pencil
П п	П п	p	spit	папір	[papeér]	paper
Р р	Р р	r	roof	ручка	[roóchka]	pen
С с	С с	s	sell	селó	[seló]	village
Т т	Т т	t	tart	тáто	[táto]	daddy
У у	У у	oo/w*	tooth	зуб	[zoob]	tooth
			will	учора	[wchóra]	yesterday
Х х	Х х	kh	loch	хлопчик	[khlópchik]	boy

*The letter **в** is pronounced [v] before a vowel, and [w] before a consonant or at the end of a word. Another example: the city of Львів in Western Ukraine is pronounced [l'veew].

The letter **у** is pronounced [oo] between consonants, and [w] when it stands at the beginning of a word before a consonant.

You will find that the letters **в** and **у** can be interchanged in the same word (e.g. **вчора** and **учора** above) when they have the same pronunciation [w]. There are certain rules that govern whether you use **в** or **у**; they will be introduced later.

INTRODUCTION

The remaining twenty letters all differ significantly from anything in the English alphabet:

Г [h]	Б [b]	Є [ye]	Ц [ts]
Ґ [g]	Ь [-]	З [z]	Ч [ch]
Д [d]	Ф [f]	Ї [yee]	Ш [sh]
Ж [zh]	Ю [yoo]	Й [y]	Щ [shch]
Л [l]			

Letters and sounds in Ukrainian

Ukrainian words

Letters		English equivalent	Word	Word	Transcription	Translation
Printed	Written	Sound	Word			
Б б	Б б	b	<u>b</u> ush	брат	[brat]	brother
Г г	Г г	h	h <u>o</u> w	га́рний	[hámiy]	beautiful
Ґ ґ	Ґ ґ	g	g <u>a</u> ng	га́нок	[ganok]	porch
Д д	Д д	d	d <u>o</u>	дру́г	[drooh]	friend
Є є	Є є	ye	<u>y</u> es	Євге́н	[yewhén]	Eugene
Ж ж	Ж ж	zh	me <u>a</u> sure	жу́рналист	[zhoornal'eést]	journalist
З з	З з	z	z <u>o</u> o	зе́лений	[zeléniy]	green
Ї ї	Ї ї	yee	<u>y</u> east	їжа́	[yeézha]	food
Й й	Й й	y	bo <u>y</u>	чо́рний	[chómiy]	black
Л л	Л л	l	l <u>a</u> mp	ла́мпа	[lámpa]	lamp
Ф ф	Ф ф	f	ph <u>o</u> to	фо́то	[fóto]	photograph
Ц ц	Ц ц	ts	ts <u>a</u> r	це́рква	[tsérvka]	church
Ч ч	Ч ч	ch	ch <u>u</u> rch	чо́ловік	[cholovík]	man, husband
Ш ш	Ш ш	sh	sh <u>i</u> ne	ша́пка	[sháпка]	hat
Щ щ	Щ щ	shch	fr <u>e</u> sh ch <u>e</u> ese	кущ сыр	[kooshch]	bush
Ь ь	Ь ь			ни́зький	[niz'kíy]	low
Ю ю	Ю ю	yoo	<u>y</u> outh	юна́к	[yoonák]	young man
Я я	Я я	ya	<u>y</u> ard	я́блуко	[yáblooko]	apple

Note on transcription: Letters within square brackets will always represent a transcription of the Ukrainian Cyrillic letters into the closest English equivalents that are given in this list. You will sometimes see combinations of letters in the transcription of Ukrainian words that represent quite a different sound from that which the same letters would stand for in an English word. The Ukrainian word **гай** [hay] means 'grove of trees'. The sequence [ay] has more or less the same sound as the letters 'ie' in 'lie' or 'y' in 'my'.

Stress

The stressed part of the word will also be marked in transcription by an accent mark [ˈ] over the vowel that bears the stress. Remember that the double letters [oo] and [ee] in transcription represent one sound. The stress mark will appear on the second letter, e.g. **ручка** [roóchka]. You have to learn the stress position of each new word in Ukrainian; there are no rules to help, unfortunately!

Consonants and vowels

We can now divide the alphabet into **consonants**:

Бб, Вв, Гг, Гг, Дд, Жж, Зз, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, Пп, Рр, Сс, Тт, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ

and **vowels**:

Аа, Ее, Єе, Ии, Іі, Їі, Оо, Уу, Юю, Яя

Note that the letters **Э, Ё, Ю, Я**, listed as vowels above, in fact stand for the consonant **Й** followed by the vowels **Е, І, У, А**. In other words these letters stand for two sounds.

Here is the complete Ukrainian alphabet:

Аа Бб Вв Гг Гг Дд Ее Єе Жж Зз Ии Іі Їі Йй
Кк Лл Мм Нн Оо Пп Рр Сс Тт Уу Фф Хх
Цц Чч Шш Щщ Ъь Юю Яя

INTRODUCTION

Notes:

1 The letter Ш stands for a combination of two sounds: Ш + Ч. Conversely there are some combinations of two letters that actually stand for one sound:

ДЖ for the 'j' sound in 'jam', e.g. я ходжу́ [ya khojoo] (*I go*);

ДЗ for the 'dz' sound that can be heard at the end of the word 'buds', e.g. дзе́ркало [dzérkalo] (*mirror*).

2 You can see that several of the letters have exactly the same shape in both capital and small forms, e.g. Вв, Кк, Мм, Нн, Тт, in contrast to letters in the English alphabet which look like them, e.g. Bb, Kk, Mm, Hh, Tt. This similarity is preserved in some of the handwritten forms as well, for example:

PRINTED		HANDWRITTEN	
capital	small	capital	small
В	в	В	в
К	к	К	к
М	м	М	м
Н	н	Н	н
Т	т	Т	т

Examples: квітка   квітка
кіт   кит
вікно   вично

3 Look at the handwritten forms of the letters Л, М, Я when they are joined to preceding letters.

PRINTED		HANDWRITTEN	
capital	small	capital	small
Л	л	Л	л
М	м	М	м
Я	я	Я	я

Here are some examples of these letters in various combinations; note the hook before the handwritten forms:

олівець *оливець*

земля *земля*

зелений *зелений*

лампа *лампа*

Земля [zeml'á] the planet Earth

земля [zeml'á] ground

You will see that the handwritten form of the letter Л has exactly the same height as the corresponding handwritten forms of а, г, е, ж, и, м, etc.

Make sure that you differentiate М and Т in handwriting, e.g.

PRINTED

HANDWRITTEN

мама

мама

тата

тата

мама [máma]

mu

The 'soft sign'

As we said earlier, there are thirty three letters in the Ukrainian alphabet. However, if you count the number of letters that represent consonants and vowels, you will find only thirty two. There is one letter - ь - that has no sound value of its own, but which has a direct effect on the pronunciation of the consonant that stands before it.

Consonants

Consonants can be pronounced either **hard** or **soft**. Take the Ukrainian letter т; if you pronounce it with the tip of your tongue against your top teeth, you produce the **hard** sound. If you try to pronounce the same sound with the tip of your tongue against the palate, you will automatically produce the **soft** sound. Try the same thing with some other Ukrainian consonants: л, ц, н. First try to say the hard sound followed by the vowel а: та - ла - ца - на.

Now try the **soft** equivalent with the same vowel sound, but look at how we write them together: тя - ля - ця - ня.

тя - ля - ця - ня

INTRODUCTION

The difference between hard and soft consonants can also occur at the end of words or in front of another consonant inside a word. Try to pronounce the vowel **a** before the hard consonants: **ат** – **ал** – **ац** – **ан**. Now look at how we write the soft equivalent; try to read the following sequences: **ать** – **аль** – **аць** – **ань**.

а́ть - а́ль - а́ць - а́нь

The letter **ь** is called the 'soft sign'; it has no sound of its own, but is used to show that the consonant that stands before it is a soft one. The letter will be represented in transcription by an inverted comma ['].

Just to make matters more complicated the soft sign normally appears as an ordinary apostrophe ['] or as an acute accent [´] or is omitted entirely when Ukrainian words (most frequently, placenames and personal names) are written in the Latin alphabet. The female first name **Ольга** will appear as [ól'ha] as a guide to understanding the Ukrainian letters in this chapter, but would normally be written as Ol'ha, Ol'ha or Olha. The city of **Львів** appears as [l'vœv] in our transcription system in this chapter, but normally looks like L'viv, L'viv or Lviv. In later units, when the transcription system is no longer being used, you will find Ol'ha and L'viv.

Here are some examples of actual Ukrainian words:

день [den']	day	<i>день</i>
учитель [uchitel']	teacher	<i>учитель</i>
дóнька [dón'ka]	daughter	<i>донька</i>
низький [niz'kíy]	low	<i>низкий</i>

Note that the handwritten form of the soft sign looks something like the English 'b', but has a shorter downward stroke.

Vowels

Let's look again at the vowel letters that denote sounds beginning with **й** [y]: **я** [ya], **ю** [yoo], **є** [ye], **ї** [yee]. When we read the letters in the alphabet, they denote two sounds: [y] followed by a vowel. This combination of sounds occurs very frequently in Ukrainian words:

яблуко [yáblooko] apple	Євгén [yewhén] Eugene
юна́к [yoonák] young man	їжа [yéezha] food

Three of these letters (я, ю, є) can also be used to show that a consonant occurring before them is to be pronounced soft, e.g. тя [t'a], лю [l'oo], не [n'e]. As you can see, the [y] sound before the vowel [a, oo, e] disappears.

Now let's have some more practice:

який [yakij] *what kind of?*
 Юрій [yobreey] *George*
 лялька [l'al'ka] *doll*

любов [l'obov] *love*
 цирк [tsirk] *circus*
 лампа [lamp] *lamp*

The letter і is best described as lazy; it can only stand for the sounds [y] + [ee].

Let's go over this ground again. How do we know when to read the letters я, ю, є as two sounds when they occur inside a word, and when to read them as one?

They are read as two sounds when they occur after a vowel, e.g. поезія [poéziya] (*poetry*), шія [sheéya] (*neck*). We also read them as two sounds when between a consonant and one of the letters я, ю, є, if you see an apostrophe ['] (not the reverse one ['] that we are using in the transcription to denote soft consonants!). This denotes that the consonant is to be pronounced 'hard' with a following clear 'y' sound before the vowel. Here are some examples:

ім'я [eemyá]
 здоров'я [zдорóvya]
 прем'єра [premyéra]
 інтерв'ю [eentervyob]

name
health
first night of a play
interview

Now let's look at how these letters work together to form words. In Ukrainian we say most words just as we write them, and write them just as we say them. This phonetic principle in Ukrainian works most of the time.

Pronunciation exercises

Remember that the stress marks are intended as a guide to help you with pronunciation. They are not used in everyday printed texts, and you do not need to write them except as a means of helping you memorise the position of the stress in each new word that you meet.

1 Reading practice

- (a) The first group of letters are close to their English counterparts in both shape and the sound that they represent.

INTRODUCTION

А	Е	З	І	К	М	О	С	Т
Аа		[a]			Ее	[e in let]		
Зз		[z]			Іі	[ee]		
Кк		[k]			Мм	[m]		
Оо		[o]			Сс	[s]		
Тт		[t]						
замок								
міст								
місто								
сім								
кіт								

(b) This second group contains letters some of which look like English letters but in fact represent different sounds.

В	Д	И	Н	Р	У	Х
Вв		[v, w]			Дд	[d]
Ии		[i]			Нн	[n]
Рр		[r]			Уу	[oo]
Хх		[kh]				
Ринок						
рис						
кава						
вісім						
турист						
рука						
ніс						
вуха						

(c) This third group contains letters that are quite unlike anything in the English alphabet.

Б	Г	Ґ	Є	Ж	Ї	Й	Л	П	Ф	Ц	Ч	Ш	Щ	Ю	Я
Бб		[b]					Ґґ		[h in how]						
Гг		[g in gang]					Єє		[ye in yellow]						
Жж		[zh]					Її		[yee]						
Йй		[y]					Лл		[l]						
Пп		[p]					Фф		[f]						
Цц		[ts]					Чч		[ch]						
Шш		[sh]					Щщ		[shch]						
Юю		[yoo]					Яя		[ya]						

You have now seen all the letters of the Ukrainian alphabet several times over! Here are some lists of words for you to

practise. How many can you understand already? The first group is the easiest; the third group may require some guesswork.

(d)

бар	банк	факс	офіс	музика	таксі
актор	метро	мама	віза	сестра	телефон

(e)

багаж	бізнес	бізнесмен	балкон	баскетбол	інфекція
клімат	телефон	гольф	план	калькулятор	фото
вокзал	тролейбус	лимон	шоколад	журналіст	календар

(f)

компанія	директор	картка	інститут	університет	папір
комп'ютер	Америка	ресторан	паспорт	гараж	міністр
партнер	адреса	номер	аеропорт	документ	автобус
день	економіка	ідея	інтерв'ю	комерція	американець
кредит	лампа	ліфт	стои	сигарета	молоко
банан	суп	сус	вино	сосиска	вермішель

2 Reading and writing practice

(a) Now practise the handwritten forms of the Ukrainian alphabet. You have seen these words already.

Example: Друг *Друг*   Фото *Фот*

селo	дівчина	вікно	лампа
кущ	лялька	ганок	папір
яблуко	поезія	кіт	їжа
цирк	любов	квітка	дерево
Юрій	море		

(b) Here are some names of towns and rivers in Ukraine. Some you may have heard of, others may be completely new. Practise reading and writing the names.

(i) towns and cities

Кійв	Львів	Олеса	Ялта
Полтава	Ужгород	Черкаси	Харків
Чернігів	Чорнобиль	Луцьк	Житомир
Вінниця	Тернопіль	Севастополь	Сімферополь

(ii) rivers

Дніпро	Буг	Донець	Дністер

1

ДОБРИДЕНЬ! ЯК ВАШЕ ІМ'Я?

Hello! What's your name?

In this unit you will learn:

- how to introduce yourself
- how to introduce members of your family
- how to greet people
- how to identify objects (e.g. 'this is my house')
- how to ask simple questions using question words
- how to ask someone what their name is

Діалог 1 (*Dialogue 1*)

Taras has invited Stephen to his home.

Тарас Добрий день, Стівене!* Прощу заходити.

Стівен Добридень, Тарасе!* Як справи?

Тарас Дякую, добре. А як ти?

Стівен Дякую, непогано.

Тарас Сідай, будь ласка.

Стівен Дуже дякую.

добрый день
добридень
прошу заходити

як справи?
дякую
добре

hello/how do you do? (lit. good day)
hello/how do you do?
please come in (lit. [I] ask [you] to
come in)
how are things? (lit. how things?)
thank you (lit. [I] thank)
fine

як ти?
непогано
сідай
будь ласка
дуже дякую

and you? (lit. and how [are] you?)
not bad
sit down
please
thank you very much (lit. very [much]
[I] thank)

*Special forms of the names **Стівен** and **Тарас**, used when addressing people; see unit 11.

Later that evening Taras shows Stephen a photograph of his family in Ukraine. **Мико́ла** is a Ukrainian male name; **Марія** and **Оксана́** are female ones.

Here is a picture of Taras' family with a friend.

Це – Оксана

Це – Мико́ла

Це – Е́ндрю

Це – я

Це – Ма́р

Діалог 2 (Dialogue 2)

Тарас Це – мій брат. Його звать Мико́ла. Він актёр.
Стівен А хто це?
Тарас Це – моя сестра. Її ім'я Оксана.
Стівен Яка її професія?

- Тарас Вона музикант.
 Стівен А це твоя ма́ма?
 Тарас Так. Її звать Марія. Вона матемáтик.
 Стівен А то також твій брат?
 Тарас Ні. То мій друг Е́ндрю.
 Стівен Він украї́нець?
 Тарас Ні. Він не украї́нець. Він америка́нець.
 Стівен А його́ професія?
 Тарас Він журналіст. А це – я.

це	this
мій	my
його́ звать	his name is (lit. him [they] call)
він	he
акто́р	actor
а	and, but
хто	who
моя́	my
сестра́	sister
її	her
яка́	what
вона́	she
музикант	musician
твоя́	your
так	yes
її звать	her name is (lit. her [they] call)
матемáтик	mathematician
то	that
тако́ж	also, too, as well
ні	no
не	not
Е́ндрю	Andrew
украї́нець	(lit.) a Ukrainian man
він украї́нець?	is he Ukrainian?/a Ukrainian?
америка́нець	(lit.) an American
професія	profession

(a) Пра́вда чи непра́вда? (True or false?)

Answer in Ukrainian.

- 1 Це моя́ сестра́ Окса́на. Вона́ журналіст.
- 2 Це мій брат Мико́ла. Він акто́р.

- 3 Це моя мама. Її ім'я Марія.
- 4 Це мій друг Ендію. Він українець.

(b) Answer the following questions in English.

- 1 How does Stephen answer the question 'How are you?'
- 2 Who are the people on the photo?
- 3 What is the name of Taras' brother?
- 4 What is his mother's profession?

Як функціонує мова How the language works

1 'The' and 'a' in Ukrainian

There are no definite ('the') or indefinite ('a') articles in Ukrainian.

2 'Is' in Ukrainian

As you can see from the sentences in the dialogue, you do not need a word for 'is' in sentences like 'This is my brother. He is an actor.' There will be more about this in the next unit.

3 Asking simple questions

In Ukrainian the words for the statement **він українець** (*he is Ukrainian*) and the question **він українець?** (*is he Ukrainian?*) occur in the same order. In print the question is obviously marked by the question mark. In speech the intonation makes all the difference. In a question the voice rises and falls on the word that is important for the question:

Він **українець?**

Is he Ukrainian?

Ukrainian makes frequent use of the little word **а** to introduce questions, e.g. from the dialogues **а ти?** (*and you?*) **а хто це?** (*and who's this?*) **а це твоя мама?** (*is that your mother?*) **а то також твій брат?** (*and is that also your brother?*) **а його професія?** (*and [what is] his profession?*).

It is used to change the flow of the conversation, and to seek new information. It can sometimes be translated into English as 'and' or 'so' at the beginning of the sentence.

It can also occur at the beginning of a statement, e.g. **я це я** (*and that's me*).

4 Nouns

A noun is a word that refers to a person, e.g. *boy* – **хлопчик**, *sister* – **сестра́**, *journalist* – **журналіст**, an object e.g. *car* – **автомобіль**, *church* – **церква**, *photograph* – **фото**, or abstract concept, e.g. *day* – **день**, *love* – **любов**, *health* – **здоров'я**.

5 Gender

Look at the final letters of the words in these columns:

він	вона́	вонó
син	до́нька	не́бо
брат	сестра́	мо́ре
цирк	ла́мпа	вікно́

син

son

The words **він**, **син**, **брат** are masculine in gender; **вона́**, **до́нька**, **сестра́** are feminine. The nouns denote either male (**син**, **брат**) or female (**до́нька**, **сестра́**) human beings; the gender of the Ukrainian nouns therefore depends upon the sex of the person. **Не́бо**, **мо́ре** and **вікно́** all denote objects and are therefore neuter in gender. So what about **цирк** and **лампа**? After all they both denote objects, but have not been included in the list of neuter nouns.

The issue here is that in Ukrainian gender is a grammatical principle that is not restricted to the sex distinctions of the natural world. Gender is assigned largely on the basis of the final letter of the noun in question. If you look again at the list above, you will see that masculine nouns end in a consonant, feminine nouns end in **-а**, neuter nouns end in **-о** or **-е**. 'Ending in a consonant' also covers those nouns that end in a consonant

followed by the 'soft sign', e.g. **олівéць**. Feminine nouns can also end in **-я**, e.g. **кíця**.

The personal pronoun **він** can replace any noun of masculine gender, and **вона** any noun of feminine gender; **воно** refers only to nouns of neuter gender.

Note: Some nouns ending in a soft consonant or **ч, ж, ш** are in fact feminine. Some nouns ending in **-я** are neuter. You have already seen one such neuter noun in this unit - **ім'я** (*name*). When such problem nouns occur in the dialogues the gender will be given in the word-lists: (m), (f), or (n).

6 Adjectives

An adjective is a word used to describe a noun. Adjectives can denote the quality of an object (good, bad, beautiful, small, blue) or what the object is made of (wooden, woollen).

Adjectives change their form according to the gender of the noun they accompany. Look at the following examples:

<i>Masculine</i>	<i>Feminine</i>	<i>Neuter</i>
який	яка?	яке?
гáрний будинок	гáрна дівчина	гáрне нéбо
зелéний олівéць	зелéна лáмпа	зелéне пóле
синій олівéць	синя лáмпа	синé нéбо

пóле
синій

field
dark blue, navy

You can see that masculine adjectives end in a vowel and a consonant (**ий** or **ій**), feminine adjectives in **а** or **я**, neuter adjectives in **е** or **є**. The adjective endings **ий** (m), **а** (f), and **е** (n) are called hard; the adjective endings **ій** (m), **я** (f), and **є** (n) are called soft. Two examples:

hard endings: дóбр**ий**, дóбр**а**, дóбр**е**

soft endings: с**иній**, с**иня**, с**инє**

As a rule adjectives stand before the nouns which they accompany, as in the sentence:

Це **га́рна** **ді́вчина**.*This is a beautiful girl.*

The words **га́рна ді́вчина** (*a/the beautiful girl*) by themselves are only part of a sentence. See what happens when the adjective comes after the noun, e.g.

Ді́вчина **га́рна**.*The girl is beautiful.*

7 Pronouns

Personal pronouns

A personal pronoun is a word that replaces a noun, for example:

This is my son. **He** is an actor.Це мій син. **Він** акто́р.This is my daughter. **She** is a musician.Це моя до́нька. **Вона́** музикант.

Here are all the personal pronouns of Ukrainian. The first person pronouns refer to the speaker(s), the second person refers to the person(s) being spoken to, the third person refers to the person(s) or thing(s) being spoken about.

	Singular		Plural	
First person:	я	<i>I</i>	ми	<i>we</i>
Second person:	ти	<i>you</i>	ви	<i>you</i>
Third person:	він	<i>he</i>	вони́	<i>they</i>
	вона́	<i>she</i>		
	воно́	<i>it</i>		

There is no distinction for gender in the third-person plural personal pronoun **вони́**.

Demonstrative pronouns

The words 'this', 'that' are called demonstrative pronouns. There will be more about these words in a later unit. For the time being simply note: **це** – 'this is', **то** – 'that is'.

Possessive pronouns

The possessive pronouns are:

мій *my, mine*твій *your, yours*

Cultural note: 'you' – Ви or ти?

Use the personal pronoun **ти** when addressing one person whom you know well, e.g. a relative or a close friend (like the French *tu*). **Ви** is used when talking to several people or as a polite form of address to one person whom you do not know very well, e.g. in official situations, in talking to older persons, those who occupy a senior position, etc. In writing the pronoun **ви**, when used as a polite form of address to one person, has a capital letter: **Ви**. The corresponding possessive pronouns are **твій** (твоя, твоє) and **Ваш** (Ваша, Ваше).

When meeting a Ukrainian for the first time it is always advisable to use **Ви** and **Ваш**.

8 Case

Nouns, pronouns and adjectives change their endings for number and case. The case of a noun is determined by its function in the sentence. Nouns and pronouns are listed in wordlists and dictionaries in the nominative or 'naming' case. It most frequently occurs as the subject of a sentence, or as the description of the subject, e.g. **Я – англєйць, Оксана – музикант**, where the personal pronoun and all the nouns are in the nominative case. Adjectives are listed in the form of the masculine nominative singular.

9 Asking questions with question words
хто? що?

хто?

who?

що?

what?

We can make simple questions by adding question words:

Хто це?

Who is this?

Що то?

What is that?

10 How to say what your name is

Моє ім'я Тарас.

My (first) name is Taras.

Моє прізвище Коваль.

My surname is Koval.

It is possible to say the same thing in the following way:

Менé звать Тарас Кóваль. *My name is Taras Koval.*

звать – [they] call

The words **Менé звать** literally mean 'me [they] call'. Both Ukrainian phrases, **Моé ім'я** and **Менé звать**, are the equivalent of the English 'my name is'.

Моé ім'я ...   Моé прізвище ...   Менé звать ...

11 How to ask what someone's name is

(a) informal

Як твоé ім'я? *What is your (first) name?* (lit. how [is] your name?)

Як твоé прізвище? *What is your surname?*

Як тебе звать? *What is your name (and surname)?*

(b) formal/polite

Як Ва́ше ім'я?   Як Ва́ше прізвище?   Як Вас звать?

тебе́ (from ти)

you

вас (from ви)

you

ВПРАВИ (exercises)

- 1 Read the dialogue again. Complete the table below by putting a cross (+) in the right box.

	журналіст	музикант	актор	математик
Марія				
Єндрю				
Микóла				
Оксána				

2 Now answer a few questions following the examples:

Хто це?	Це брат.
Хто то?	То сестра.
Що це?	Це квітка.
Що то?	То вікно.

(друг, учитель, мама, хлопчик, лялька, чоловік, пам'я, дерево, дівчинка, ганок, море)

3 Now some questions, saying 'yes' or 'no' in Ukrainian.

Example: Це автомобіль? – Ні, це дерево. (No, it's a tree.)

(a) Це чоловік?	(Yes, it's a ...)
(b) Це книга?	(Yes, it's a ...)
(c) То квітка?	(No, it's a doll.)
(d) То ручка?	(No, it's a bush.)
(e) Це хлопчик?	(Yes, it's a ...)
(f) То церква?	(Yes, it's a ...)
(e) Це яблуко?	(No, it's a pencil.)

- 4 (a) Name these people (choose their names from the list below).
 (b) Imagine that you are meeting these people. How would you ask each of them what their names and professions are, and how might they reply?

- (i) Оксана Величко
 (ii) Марія Коваль

- (iii) Ендрю Кросбі
 (iv) Стівен Тейлор

- 5 Write out the following nouns in three columns, according to their gender. At the same time check that you know what they mean.

<i>Masculine</i>	<i>Feminine</i>	<i>Neuter</i>
чоловік	жінка	сонце

сонце, чоловік, жінка, дерево, ганок, вікно, квітка, кіт, небо, хлопчик, куш, автомобіль, будинок, дівчинка, яблуко, юнак, їжа, друг, книга, море, олівець, папір, ручка, фото, церква, шапка, лялька, цирк, лампа, журналіст, сестра

- 6 Choose the right form of the adjective to go with the nouns in the list below.

Example: **Брат високий**

Брат	(високий, висока, високе)
Квітка	(гарний, гарна, гарне)
Ручка	(мій, моя, моє)
Яблуко	(зелений, зелена, зелене)
Село	(красивий, красива, красиве)

великий	<i>big, great, large</i>
красивий	<i>beautiful, handsome</i>
цікавий	<i>interesting</i>
теплий	<i>warm</i>
високий	<i>tall, high</i>
маленький	<i>little, small</i>
стілець (m)	<i>chair</i>

- 7 Answer the following questions, using adjectives from the list above:

Example: Який це будинок? Це великий будинок.

Яке це яблуко?	Це (<i>small</i>)
Яка це квітка?	Це (<i>beautiful</i>)
Яка це шапка?	Це (<i>warm</i>)
Яке це дерево?	Це (<i>tall, high</i>)
Яка це книга?	Це (<i>interesting</i>)

- 8 Now do the reverse! Form simple questions from the sentences below:

Example: Чий це стілець?	Це мій стілець.
(a) _____?	Це моя лялька.
(b) _____?	Це мій олівець.
(c) _____?	Це моє яблуко.
(d) _____?	Це моя книга.
(e) _____?	Це моє фото.
(f) _____?	Це мій кіт.

- 9 Find the correct answer from the list on the right.

Це високе дерево?	Так, це гарна дівчина.
Це гарна дівчина?	Так, це тепле море.
Це тепле море?	Ні, це зелений папір.
Це великий будинок?	Ні, це низький куш.
Це чорний папір?	Ні, це маленький будинок.

Це високий куш?

Так, це високе дерево.

- (a) You are in Kyiv. At a reception you are asked what your name is. What are the words that you are likely to hear? How will you respond?
- (b) You are showing some photographs to a Ukrainian friend. Your friend asks if one of the people on the photo is your brother. What does s/he actually say? You reply that it is not your brother – it is a friend. How will you phrase your reply in Ukrainian?

2

ДУЖЕ ПРИЄМНО З -ВАМИ ПОЗНАЙОМИТИСЯ-

Very nice to meet you

In this unit you will learn:

- how to make a simple description of a room
- how to say you like something
- what to say when someone is introduced to you
- the names of some countries and nationalities
- something about the plural

Діалог 1

The next evening Taras again invites Stephen to his home to meet his wife and to discuss some business questions.

Тарас Привіт, Стівене!

Стівен Добрий вечір. Як життя?

Тарас Нормально, дякую. Віро, познайомся: це мій друг Стівен.

Стівен Стівен Тейлор.

Віра Дуже приємно, Віра. Перепрощую, як Ваше прізвище?

Стівен Тейлор. Я англієць.

Віра Дуже рада з Вами познайомитися. Тарасе, запрошуй друга до вітальні.

Тарас Стівене, заходь, будь ласка. Прощу сідати.

Стівен Дякую. Це дуже гарна, світла кімната. Тут великі вікна, м'які, зручні меблі. Як тут затишно!

Тарас Ми маємо не дуже великий будинок, але ми його дуже любимо.

- 2 **Стівен** Ти маєш сад?
Тарас Так. Я маю гарний сад. Хочеш подивитися?
Стівен О, це великий сад. Мені дуже подобаються ці зелені кущі та яскраві квіти. І тут такі високі дерева. Вони, мабуть, дуже старі?
Тарас Так. Ти знаєш, Стівене, сьогодні не дуже теплий день. Тут прохолодно. Ходімо до кімнати.

привіт!	<i>hi!</i>
вечір	<i>evening</i>
як життя?	<i>how's life?</i>
життя (п)	<i>life</i>
нормально	<i>OK</i>
познайомся: це мій друг	<i>meet my friend. (lit. get acquainted: this is my friend)</i>
дуже приємно	<i>nice to meet you</i>
перепрошую	<i>excuse me/I beg your pardon</i>
дуже рада з Вами познайомитися	<i>I am very pleased to meet you (lit. [I am] very glad with you to get acquainted)</i>
запрошуй друга	<i>invite [your] friend</i>
до вітальні	<i>to the living-room</i>
вітальня	<i>living-room</i>
заходь	<i>come in</i>
прошу сідати	<i>please sit down</i>
світла (м. ном. sg.: світлий)	<i>bright (feminine form)</i>
кімната	<i>room</i>
тут	<i>here</i>
м'які (м. ном. sg.: м'який)	<i>soft (plural form)</i>
зручні (м. ном. sg.: зручний)	<i>comfortable (plural form)</i>
меблі	<i>furniture (plural form)</i>
затишно	<i>[it is] cosy</i>
як тут затишно!	<i>how cosy it is here</i>
ми маємо	<i>we have</i>
але	<i>but, however</i>
ми його дуже любимо	<i>we love it very much</i>
ти маєш	<i>you have</i>
сад	<i>garden</i>
я маю	<i>I have</i>
хочеш подивитися?	<i>[do you] want to have a look?</i>
мені (дуже) подобаються	<i>I like (very much)</i>
ці	<i>these</i>
та	<i>and</i>
яскраві (м. ном. sg.: яскравий)	<i>brightly-coloured (plural form)</i>
такі (м. ном. sg.: такий)	<i>such (plural form)</i>
мабуть	<i>perhaps, maybe</i>
старі (м. ном. sg.: старий)	<i>old (plural form)</i>

знаєш
сьогодні
прохолодно
ходімо
до кімнати

[you] know
today
[it is] cool, chilly
let's go
to/into the room

(a) Правда чи неправда? Answer in Ukrainian

- 1 Стівен Тейлор – українець.
- 2 Тут великі вікна.
- 3 Тарас має гарний сад.
- 4 Сьогодні дуже теплий день.

(b) Answer the following questions in English

- 1 How does Taras introduce Stephen to Vira? Repeat the phrase.
- 2 Which room in Taras' house is very beautiful?
- 3 What do we know about the trees in Taras' garden?
- 4 Why do Taras and Stephen decide to go back into the house?

Як функціонує мова

1 'Singular' and 'plural'

Nouns, pronouns, adjectives and verbs in Ukrainian change their endings according to the role they play in each sentence. You have already seen how adjectives change their endings to 'agree with' the gender of the noun with which they occur.

The endings also tell us about the **number** of the noun (and adjective, if there is one) in question; the singular number is used to refer to one person or object, the plural number to refer to more than one.

Some nouns in Ukrainian, like **меблі** in this dialogue, exist only in the plural form. Such words will be specially marked in the wordlists.

The wordlist for the dialogue in this unit gives adjectives in the form in which they occur there, and also in the form in which they occur in dictionaries.

2 How is the plural formed?

In this unit you have already seen several plural forms of nouns and adjectives:

зелені кущі
яскраві квіти

великі вікна
високі дерева

Most Ukrainian masculine and feminine nouns in the plural have one of the endings **и, і, ї**. Which one depends on the ending in the singular. Look at these examples:

кімна́ти (кімна́та)
сади́ (сад)
куші́ (кущ)
зе́млі (земля́)

учителі́ (учите́ль)
гаї́ (гай)
шиї́ (шия́)

(a) Masculine and feminine nouns:

- If the last consonant in the noun is hard, use **и** (кімна́та, сад).
- If the last consonant in the noun is soft (i.e. is followed by the 'soft sign' or the letters **я, ю, є**, which show that the preceding consonant is soft) or one of the following letters **ж, ч, ш, щ, ц**, use **і** (кущ, віта́льня, учите́ль).
- If the last letter of the noun is **й** (гаї́) or **я** (шия́) after a vowel, substitute **ї** for that letter.

Note: Two nouns that you have already met form their plurals in a somewhat irregular way. Make special note of:

друг – друзі

квітка – квіти

Some nouns lose a vowel when forming the nominative plural, e.g.:

англієць – англійці

будінок – будінки

стілець – стільці

га́нок – га́нки

олівець – олівці

день – дні

Such words will always be indicated in the wordlists.

(b) Neuter nouns:

Neuter nouns ending in **-о** in the singular always end in **-а** in the nominative plural. Those neuter nouns which have an **-е** ending in the singular change that ending to **а** or **я** (i.e.: **а** after a hard consonant, **я** after a soft consonant or **р**):

вікна (вікно)
дерёва (дерево)
прізвища (прізвище)

сёля (село)
моря́ (море)

The neuter noun *ім'я* requires special attention. Its nominative plural is *іменá*.

3 Making adjectives plural

The plural ending for both hard and soft adjectives is the same, irrespective of the gender of the following noun: **-i**

hard		soft	
м'який	м'які	синій	сині
га́рний	га́рні		
до́брий	до́брі		

4 'My', 'your', 'our' in the plural

Here are the forms of the possessive pronouns 'my' and 'your':

мій, моя, моє	мої
твій, твоя, твоє	твої
ваш, ва́ша, ва́ше	ва́ші

Note: The forms of **наш** (*our*) are like those of **ваш**.

5 Number and numbers

Learning about the plural naturally leads into counting. The numbers 1-4 in Ukrainian are:

1	о́дин (<i>m</i>), о́дна (<i>f</i>), о́дне (<i>n</i>)
2	два (<i>m & n</i>), дві (<i>f</i>)
3	три (<i>all genders</i>)
4	чотири (<i>all genders</i>)

- Один/одна/одне is followed by the nominative singular:

один стілець   одна кімната   одне вікно

- Два/дві – чотири are followed by the nominative plural:

два стільці/дві кімнати   три брати   чотири вікна

Діалог 2

Now for a chance to check your knowledge so far:

A chance meeting in the street. Taras accidentally touches the handbag of a lady who is walking towards him hand in hand with a tall man.

- Тарас   О! ...Лідо, яка зустріч! Вибач, будь ласка!
Ліда   Добрый вечір, Тарасе! Познайомся: це мій чоловік, Володiмир.
- Тарас   Дуже радий познайомитися. Тарас.
Володiмир   (*shakes Taras' hand*) Перепрошую, як Ваше ім'я?
Тарас   Тарас. Тарас Коваль.
Володiмир   Дуже приємно.
- Ліда   Як твої справи?
Тарас   Непогано. А як ви?
Ліда   Дуже добре. Сьогодні дуже гарний, теплий день і ми гуляємо.
- Тарас   Ну, добре, щасливо...
Ліда   Тарасе... Слухай, подзвони коли-небудь. Ось наш телефон. Ми запрошуємо в гості.
- Володiмир   Так, подзвоніть неодмінно!
Тарас   Чудово. Дякую.

зустріч (f)	<i>meeting</i>
яка зустріч!	<i>what a meeting!</i>
вибач, будь ласка	<i>please excuse me</i>
ми гуляємо	<i>we're out for a walk (inf. гуляти)</i>
щасливо	<i>cheerio! good luck!</i>
слухай!	<i>listen!</i>
подзвони коли-небудь	<i>phone [us] sometime (inf. подзвонити)</i>
ми запрошуємо в гості	<i>we invite [you] to visit us</i>
подзвоніть неодмінно!	<i>phone [us] without fail!</i>

7 What is a verb?

Verbs denote an action (Stephen *runs* fast; she *is reading* a book), or a mental process (Taras *thinks* logically), or a state (Vera *is* my sister). They also denote when the action takes place. **Tense** means the time of the action to which the verb refers: **past**, **present** or **future**. Ukrainian verbs have separate forms for each of the three tenses. In this unit you will learn the forms of the **present tense**.

8 The verb 'to be'

Це – мій брат Мико́ла.
То – мій друг Е́ндрю.

*This is my brother Mykola.
That is my friend Andrew.*

These sentences can also be expressed in a slightly different way:

Це є мій брат Мико́ла.
То є мій друг Е́ндрю.

*This is my brother Mykola.
That is my friend Andrew.*

The word *є* ('is' or 'are') is not compulsory – you can either use it or leave it out in sentences like this.

First person:	я є	ми є	<i>I am</i>	<i>we are</i>
Second person:	ти є	ви є	<i>you are</i>	<i>you are</i>
Third person:	він є		<i>he is</i>	
	вона́ є	вони́ є	<i>she is</i>	<i>they are</i>
	воно́ є		<i>it is</i>	

9 There is/there are

Тут вели́кі ві́кна, м'які,
зру́чні ме́блі.

*There are large windows and
soft, comfortable furniture here.*

Sentences with 'there is, there are' in English usually denote the location of person or objects, e.g. 'there are two girls here' 'there is a letter on the table'. In Ukrainian there is no equivalent phrase for 'there is/there are' and the location comes at the beginning of the sentence.

Тут висо́кі дере́ва.
Тут вели́кі ві́кна.
У віта́льні м'які, зру́чні
ме́блі.

*There are tall trees here.
There are large windows here.
There is soft, comfortable
furniture in the living room.*

10 It is

Тут затишно.

Сьогодні прохолодно.

Дуже приємно з вами
познайомитися.

It is cosy here.

It is chilly today.

It is very nice to meet you.

Ukrainian does not use a word for 'it' in sentences like this where the pronoun 'it' does not seem to refer to a noun. After all, you cannot ask 'What is chilly today?' and expect to get a reasonable answer!

11 Adverbs

An adverb describes how an action is performed, e.g. 'he can run *fast*', 'Stephen speaks Ukrainian *well*'. Many adverbs in English end in *-ly*, e.g. *neatly*, *beautifully*, *thoughtfully*. In Ukrainian adverbs can be formed from adjectives by replacing the **-ий** ending of the masculine nominative singular with **-о**, e.g.

приємний *pleasant*

гарний *beautiful*

приємно *pleasantly*

гарно *beautifully*

A few adverbs end in **-е**, e.g.

добрий *good*

добре *well*

Words like **затишно** (*it is cosy*), **прохолодно** (*it is cool*) (see section 10 above) are also adverbs in form, and are formed from adjectives in exactly the same way:

Гарно, що Ви тут.

Тепло сьогодні.

It's fine that you're here.

It's warm today.

12 Verbs – the dictionary form

Every verb has a base form used for dictionaries called an infinitive. Most Ukrainian verbs have infinitives ending in **-ти**. You have already met a few:

прошу заходити / прошу сидати

The equivalent form in English is 'to come in', 'to sit down'.

Some special forms of the infinitive

You have also seen two infinitives (познайо́митися, подиві́тися) which are slightly different because they end in -ся.

See what a change in meaning it can make

дозво́льте познайо́мити...	let [me] introduce (somebody)
дозво́льте познайо́митися	let [me] introduce myself

дозво́льте

let [me]

The suffix -ся can come after any personal form of the verb, as well as the infinitive, e.g.

Мені подобаються квіти.	<i>I like the flowers (lit. the flowers please me).</i>

There will be more about -ся in unit 5.

Note: The infinitive of the verb 'to be' is **бу́ти**.

13 The present tense of verbs

Ukrainian verbs are divided into two **conjugation** patterns. The word conjugation refers to the form of the personal endings. The significant feature of the first conjugation is the letter -e (after a consonant) or -є (after a vowel) in the second and third persons of the singular and the first and second persons of the plural. For example, the verb **ма́ти** (to have):

First person:	я ма́ю	ми ма́ємо
Second person:	ти ма́єш	ви ма́єте
Third person:	він ма́є	вони́ ма́ють
	вона́ ма́є	
	воно́ ма́є	

Here are some first conjugation verbs in the present tense:

	знáти (to know)	сідáти (to sit down)	запрóшувати (to invite)	дякувати (to thank)
I	знáю	сідáю	запрóшую	дякую
you	знáєш	сідáєш	запрóшуєш	дякуєш
he/she/it	знáє	сідáє	запрóшує	дякує
we	знáємо	сідáємо	запрóшуємо	дякуємо
you	знáєте	сідáєте	запрóшуєте	дякуєте
they	знáють	сідáють	запрóшують	дякують

Verbs like **мáти**, **знáти** and **сідáти** are completely regular; you can deduce the forms of the present tense from the infinitive. However, you can see from the last two verbs that the infinitives contain a syllable (-ва-) which is not present in the other forms given here. (**Перепрóшувати** has forms exactly like those of **запрóшувати**.) This is why all verbs will be listed in the infinitive and the forms of the first and second persons singular when necessary, because from those forms all other forms of the present tense can be deduced.

14 Giving orders and making requests

The verb forms **познайóмся**, **запрóшуй**, **заходь**, **подзвоні/подзвоніть** are called **imperatives**. They denote orders, requests or invitations: **заходь**, **будь лáска** (*come in, please*).

15 Asking questions without question words

Question words are words like 'who, what, whose, how' – **хто**, **що**, **чий**, **як**. Questions without a question word (unit 1) are formed in writing simply by adding a question mark or by rising intonation in speech.

However frequent use is made of a little word **чи** followed by the question itself.

Чи він англієць?

Is he English? (lit. [is] he [an] Englishman?)

Чи ти маєш сад?

Do you have a garden?

Чи ти хочеш подивітися?

Do you want to have a look?

16 How to:

(a) greet people in Ukrainian

time of day	formal	informal
6:00–12:00	Доброго ранку!	good morning Привіт! Hi! (at any time)
12:00–18:00	Добрий день!	good afternoon/day
18:00–22:00	Добрий вечір!	good evening

(b) ask: How are things?

• Questions

Як справи?
Як життя?
Як чоловік/дружина?
Як діти?

How are things?
How's life?
How's the husband/the wife?
How are the children?

• Possible replies

Дякую, ...
чудово
дуже добре
добре
непогано
нормально
так собі
не дуже добре
погано
жахливо

Thanks, ...
great! fine!
very good
good
not bad
OK
so-so
not very good
bad, rotten
absolutely awful

(c) introduce yourself and other people

Дозвольте відрекомендуватися: Я – Стівен.
Дозвольте познайомитися: Мені звать Стівен.
Моє ім'я Стівен.
Моє прізвище Тейлор.

In informal situations when addressing one person and introducing someone, you can say:

Познайомся: це Стівен.

When introducing yourself in a very informal situation, you can say:

Привіт: я Стівен.

Hi! I [am] Stephen.

but be very sure. This way of introducing yourself is extremely casual!

When being introduced to someone for the first time you shake hands and say: **Дуже приємно** and name yourself, e.g. **Я Петро Гнатюк**, or **Дуже радіий (m)/рада (f) з вами познайомитися**.

Here are some phrases for introducing other people:

Дозвольте представити:	Це Джон.
Дозвольте відрекомендувати:	Це мій друг Джим.
Дозвольте познайомити:	Це моя подруга Марія.
Познайомтеся:	Це Марія.

(d) say: Here is...

Ось телефон.	Ось наш будинок.
Ось мій автомобіль/Ось моя машина	

 (e) identify some countries and nationalities

країна (<i>country</i>)	національність (<i>nationality</i>)
	(m) (f)
Україна (<i>Ukraine</i>)	українець українка
Америка (<i>America</i>)	американець американка
Німеччина (<i>Germany</i>)	німець німкеня
Канада (<i>Canada</i>)	канадієць канадійка
Росія (<i>Russia</i>)	росіянин росіянка
Англія (<i>England/Great Britain</i>)	англієць англійка
Франція (<i>France</i>)	француз французенка
Італія (<i>Italy</i>)	італієць італійка
Іспанія (<i>Spain</i>)	іспанець іспанка
Австралія (<i>Australia</i>)	австралієць австралійка
Японія (<i>Japan</i>)	японець японка

Note:

- the word for 'foreigner': **іноземець (m), інозёмка (f)**
- All the masculine nouns in the above list ending in **-ець** or **-еця** lose their final vowel when forming the nominative plural, e.g.

іспанець	іспанці	японець	японці
англієць	англійці	італієць	італійці

- The nominative plural of **росіянин** is exceptional: **росіяни**.

Впра́ви

- 1 Add the necessary pronoun, **ТИ** or **ВИ**.

- (a) ... сидієш.
 (b) ... маєте сад?
 (c) ... знаєш Стівена?

Now make the **ВИ** form in those sentences where there are **ТИ** forms now, and *vice versa*.

- 2 You are acting as interpreter between a visitor who does not speak Ukrainian and your Ukrainian host who does not speak English. Put the visitor's remarks into Ukrainian, and the host's replies into English.

Example

Visitor *This is a bright room.* **Це світла кімната.**

Host **Так, кімната дуже світла.** *Yes, the room is very bright.*

Visitor *What room is that?*

Host Там вітальня.

Visitor *It's very cosy!*

Host Так, тут м'які, зручні меблі.

Visitor *Is this your garden? It's big!*

Host Так, це мій сад. Він дуже гарний.

- 3 Put the infinitives in brackets into the correct form required by the personal pronoun in each sentence.

- (a) Я (ма́ти) зручний будинок.
 (b) Він (сиді́ти) у крісло.
 (c) Ми (запро́шувати) до вітальні.
 (d) Ти (зна́ти), де Тарас?

- 4 Make complete sentences out of the following words.

- (a) друг, це, мій.
 (b) англійка, вона́.
 (c) має, будинок, великий, він.
 (d) вітальні, запро́шуємо, до.
 (e) Марія, канадійка.

- 5 Answer the following questions in Ukrainian with 'yes' or 'no' as required, using the words in brackets as a guide.

Example: Чи Стівен американець? (*Englishman*) Ні, він англієць.

- (a) Чи це вітальня? (*living room*) ...
 (b) Чи це Віра? (*Oksana*) ...
 (c) Чи тут великі вікна? (*little windows*) ...
 (d) Чи це Ваш брат Микóла? (*my friend Andrew*) ...
- 6 Identify the nationality in each of the following sentences according to the example.

Example: Peter comes from England. Він англієць.

- (a) This musician comes from Germany. Він ...
 (b) My wife comes from Italy. Вона ...
 (c) This is a journalist from Spain. Він ...
 (d) You come from Russia. Ти ...
 (e) I am from Ukraine. Я ...
 (f) This person is from Australia. Вона ...
- 7 Give Ukrainian equivalents of the English phrases in the following dialogue:

Тарас Привіт!
Стівен Hello! Please come in.
Тарас Як справи?
Стівен Thank you, fine. And you?
Тарас Дякую, непогано.
Стівен Please sit down.
Тарас Дякую. Як тут затишно.

8 Complete the following dialogue by translating the English words in brackets into Ukrainian:

Олég Добридень, як *(life)*?

Микóла *(OK)*, дякую. А як ти?

Олég *(Absolutely awful)*. Познайóмся, *(this is my wife)*
Тетяна. Тетяно, це мій *(friend)*.

Тетяна *(Very)* приємно *(with you)* познайóмитися. *(I beg your pardon)*, як Ваше *(first name)*?

Микóла Микóла.

Олég *(Please sit down)*.

Микóла *(Thank you)*.

Тетяна Ви українець?

Микóла Ні, я італієць, *(my mother is Ukrainian)*. Її звать
Марія. *(Your house is very beautiful.)* Як тут *(cosy)*.

Олég *(Yes)*, цей будинок *(is very old)*, алé *(comfortable)*. *(We have)* зручні, світлі *(rooms)*, гáрний *(garden)*.

3

СТІВЕНЕ, ВИ МАЄТЕ СИМ'Ю?

Stephen, do you have a family?

In this unit you will learn how to:

- offer things
- say please and thanks
- talk about your family
- say goodbye

Діалог 1

Same evening in Taras' house in London. Conversation over coffee.

Тарас Ти хочеш пити чай чи каву?

Стівен Каву, будь ласка.

Віра Цукор?

Стівен Ні, дякую.

Тарас Я пам'ятаю, ти не любиш цукру. Бері, будь ласка, тістечка, їж печиво.

Віра (*offers cakes*) Прощу, пригощайтесь.

Стівен Дякую. О, це дуже смачно. Я люблю тістечка.

Тарас Чи тобі налити ще кави?

Стівен Так, прошу. Дуже добра кава.

хочеш (inf.: хотіти; 1st person хочу)	you want
пити (п'ю, п'єш)	to drink
чай	tea
чи	(here:) or

каву (nom.: кáва)	coffee
цукор	sugar
пам'ятаю (inf.: пам'ятати)	I remember
ти не любиш цукру	You don't like sugar
бери (inf.: брати; беру́, береш)	take!
тістечка (sg.: тістечко)	(fancy) cakes
їж (inf.: їсти; present tense: їм, їси, їсть; їмо́, їсте́, їдять)	eat!
печиво	biscuits
пригощайтєся (inf.: пригощáтися)	help yourself!
смáчно	[it is] tasty
Чи тобі налити ще кáви?	Shall [I] pour you out some more coffee?

Як функціонує мо́ва

1 More orders and requests

This dialogue introduces more imperative forms. The form of the imperative depends on the pronoun that would be used when speaking to that person, **ти** or **ви**. Here are both forms of the imperatives that you have seen so far:

ти (*singular – informal*)

бер-**и́**
їж
запрошу-**и́**
заходь
знайом-ся
подзвон-**и́**
пригощá-**и́**-ся

ви (*plural or formal singular*)

бер-**и́ть**
їж-**те**
запрошу-**и́-те**
заходь-**те**
знайом-**те-ся**
подзвон-**и́-ть**
пригощá-**и́-те-ся**

Note: The hyphens are there to help you see how the words are built up. The rules for forming the imperative are given in unit 18. All new imperative forms occurring in the texts will be given in the wordlists.

The object of a sentence (accusative case)

The accusative case is primarily used as the case of the direct object, i.e. the form for the word that is at the 'receiving end' of the action of the subject:

Запрошуй друга.

Ти маєш сад?

Ти хочеш пити чай?

Ти хочеш пити каву?

Ти не любиш цукор.

Бери тістечка.

Їж печиво.

Я люблю тістечка.

The masculine singular nouns **сад**, **чай**, **цукор** do not change their form; in other words their accusative singular form is exactly the same as the 'dictionary form', the nominative singular. The same is true of the neuter singular noun **печиво**; the accusative neuter plural noun **тістечка** is also identical to the nominative plural.

However two nouns have changed in form:

Запрошуй друга.

(nom. sg.: друг)

Ти хочеш пити каву?

(nom. sg.: кáva)

*Invite [your] friend.**Do you want to drink coffee?*

Кáva is a feminine noun; all feminine nouns ending in **-a** in the nominative singular change the **-a** to **-y** in the accusative singular. **Друг**, however, is a masculine singular noun, and yet it behaves differently from the other masculine nouns in the list.

1 Animacy

We need to look at the meaning of the word **друг**, 'friend', i.e. a male human being. The idea of animacy is of great importance in Ukrainian grammar. When it comes to forming the accusative singular, masculine nouns in the singular are divided into animate and inanimate. Animate nouns cover all the animal kingdom, including male human beings; in the accusative singular they add **-a** to the form of the nominative singular. Masculine nouns referring to objects and abstract concepts are all inanimate. Animacy is also important in the plural of feminine nouns denoting human beings and animals.

2 Endings of the accusative case – nouns

The following tables will give you an overview of the endings for the nominative and accusative cases in both the singular and plural:

(a) Masculine inanimate nouns

Nom. S.	пáспорт	будінок	олівéць
Acc. S.	пáспорт	будінок	олівéць
Nom Pl.	паспортí	будінки	олівці
Acc. Pl.	паспортí	будінки	олівці

(b) Masculine animate nouns

Nom. S.	брат	друг	учитель	англієць	росіянини
Acc. S.	брáта	дру́га	учителя	англі́йця	росіянина
Nom Pl.	браті́	дру́зи	учителі́	англі́йці	росіяни
Acc. Pl.	браті́в	дру́зів	учителі́в	англі́йців	росія́н

(c) Feminine inanimate nouns

Nom. S.	кни́га	ву́лиця	зустріч
Acc. S.	кни́гу	ву́лицю	зустріч
Nom Pl.	кни́ги	ву́лиці	зустрічі
Acc. Pl.	кни́ги	ву́лиці	зустрічі

(d) Feminine animate nouns

Nom. S.	сестра́	япо́нка	англі́йка	ки́ця
Acc. S.	сестру́	япо́нку	англі́йку	ки́цю
Nom Pl.	се́стри	япо́нки	англі́йки	ки́ці
Acc. Pl.	сесте́р	япо́нок	англі́йок	ки́ць

(e) Neuter nouns

Nom. S.	де́рево	прізви́ще	мо́ре	життя́	і́м'я
Acc. S.	де́рево	прізви́ще	мо́ре	життя́	і́м'я
Nom Pl.	дерéва	прізви́ща	моря́	життя́	і́мена
Acc. Pl.	дерéва	прізви́ща	моря́	життя́	і́мена

Note:

- All inanimate nouns of whatever gender share endings for the nominative and accusative cases in the plural.
- Masculine and feminine animate nouns in the plural have different endings for the accusative case. In fact it would be more accurate to say that feminine nouns in this case have no endings at all! The **-a** that marks the nominative singular ending of a feminine noun is dropped; in the case of **сестра́**, **я́вонька** and **англі́йка** this would lead to a cluster of consonants at the end of the word. In such circumstances a vowel is inserted between the consonants: **-o-** or occasionally **-e-**.
- Masculine animate nouns have a quite different ending in the accusative plural: **-ів**. Nouns like **росі́янини** behave somewhat differently; the nominative plural form is shorter, and the accusative plural has no ending at all, like feminine nouns.
- Proper names (words like **Ю́рій**) are also nouns and have case endings. Of course, they are animate (**Я зна́ю Тара́са**). **Мико́ла**, although a male name, ends in **-а**, and so declines like a feminine noun – hence **Я зна́ю Мико́лу**.

(Revise the sections on hardness and softness of consonants in the Introduction and section (2) in unit 2.

3 The accusative case – personal pronouns

	<i>Nom.</i>	<i>Acc.</i>	<i>Nom.</i>	<i>Acc.</i>
First person:	я	мене́	ми	нас
Second person:	ти	тебе́	ви	вас
Third person: (m)	він	його́	вони́	їх
(f)	вона́	її́		
(n)	вонó	його́		

Reminder: The third person pronouns make no gender distinction in the plural.

4 Endings of the accusative case – adjectives

The tables that follow give the endings of both the nominative and accusative cases.

(a) with animate nouns

Hard endings

	Nom. S.	Acc. S.	Nom. Pl.	Acc. Pl.
M.	добрий	доброго	добрі	добрих
F.	добра	добрю	добрі	добрих

Soft endings

	Nom. S.	Acc. S.	Nom. Pl.	Acc. Pl.
M.	синій	синього	сині	синіх
F.	сіня	синю	сині	синіх

(b) with inanimate nouns

Hard endings

	Nom. S.	Acc. S.	Nom. Pl.	Acc. Pl.
M.	добрий	добрий	добрі	добрі
F.	добра	добрю	добрі	добрі
N.	добре	добре	добрі	добрі

Soft endings

	Nom. S.	Acc. S.	Nom. Pl.	Acc. Pl.
M.	синій	синій	сині	сині
F.	сіня	синю	сині	сині
N.	сине	сине	сині	сині

Діалог 2

The conversation over coffee and cakes continues:

- Віра** Стівене, ви маєте сім'ю?
Стівен Я неодружений. У мене є батьки в Шотландії. Мама пенсіонерка, а тато працює в банку. Ще я маю бабуся. А Ваші батьки у Великобританії?
Віра Ні. Вони в Україні. Мама й тато живуть у Чернігові, а тітка в Києві.
Стівен Я ще не дуже добре знаю українські міста. Перепрошую, чи ви не знаєте, котра година?
Віра Дев'ята. Ви поспішаєте?
Стівен Так, трошки. Я вже маю йти додому. Дуже дякую за гостинність.
Тарас Приходь іще.
Стівен До побачення!
Віра На все добре!
Тарас Па!

(не)одружений	(un)married
у мене є	I have
батьки	parents
в Шотландії (ном.: Шотландія)	in Scotland
пенсіонерка	pensioner (f)
працює (inf.: працювати)	works
в банку (ном.: банк)	in a bank
ще (here:)	also, as well
бабуся (ном.: бабуся)	granny
живуть (inf.: жити; живу, живеш)	[they] live
в Чернігові (ном.: Чернігів)	in Chernihiv
тітка	aunt
в Києві (ном.: Київ)	in Kyiv
міста (ном.: місто)	towns
котра година?	what time is it? (lit. which hour?)
дев'ята (m. nom. sg.: дев'ятий)	nine o'clock (lit. ninth)
Ви поспішаєте? (inf.: поспішати)	are you in a hurry?
трошки	a little
маю (inf.: мати)	(here:) have to, must, should
йти (here: йти after a word ending in a vowel) (іду, ідеш)	to go
додому	home
дякую за гостинність	thanks for the hospitality
приходь іще!	come again!
(іще = ще after a word ending in a consonant)	goodbye
до побачення	all the best
на все добре	bye-bye
па	

Here are some questions on both dialogues:

(a) Правда чи неправда? Answer in Ukrainian.

- 1 Стівен любить тістечка.
- 2 Тарас і Віра живуть у Полтаві.
- 3 Стівен добре знає українські міста.
- 4 Віра поспішає додому.

(b) Answer the following questions in English.

- 1 What kind of drink does Stephen choose?
- 2 Is Stephen married?
- 3 Where do Vira's parents live?
- 4 At what time does Stephen have to go home?

Як функціонує мова

3 Prepositions

A preposition is a word that, together with the endings of nouns, pronouns and adjectives, helps to relate words to each other in a sentence. Examples of English prepositions are 'about, into, for'.

So far you have seen the Ukrainian prepositions **з** and **до**: **я дуже радий з вами познайомитися** (*I am very pleased to get acquainted with you*); **запрошуй до вітальні** (*invite (him) into the living room*); **ходімо до кімнати** (*let's go to the room*), but for the time being just learn the whole phrase, because different cases are involved.

Here are some prepositions which are followed by a noun or pronoun in the accusative case:

(a) у/в (to, into)

Оксана сідає в автомобіль. *Oksana gets (lit. sits down) into the car.*

(on) (with days of the week)

Я не працюю в суботу. *I don't work on Saturday.*

Note: the preposition **у/в** is followed by a different case in some phrases in the dialogue; it has a different meaning there (*in*) and is followed by a different case (the locative) that will be dealt with later. For the time being learn the phrases in which this case occurs, e.g. **в Шотландії, в банку.**

(b) **на** (*to*)

Я йду на роботу.
Я їду на вокзал.

I am going to work.
I am travelling to the station.

The difference in usage (with the accusative case) between the prepositions **у/в** and **на** in the meaning 'to' is best left to experience! Just note the phrases where each preposition occurs.

(c) **про** (*about*)

Я знаю про фірму «Гермес-Клозінг».

I know about the Hermes Clothing firm.

(d) **за** (*for, after дякую*)

Дякую за квіти.

Thanks for the flowers.

субота Saturday
робота work

вокзал station

4 Another use for **чи**

You have already seen that **чи** introduces a question without a question word (as in **Чи він англієць?**). It can also be used to mean 'or', as in **Він англієць чи українець?**

5 Having and having to

у мене є

I have

Stephen uses both ways of saying 'to have' in Ukrainian in the space of a few lines. You saw the verb **мати** in the previous unit; it corresponds exactly in form to the English verb.

The other construction (**у мене є**) is a very common way of expressing possession. It will be explained in detail in unit 5. For now compare the two ways in which Stephen can say that he has a granny:

Я маю бабусю (accusative case – granny is the object)
 У мене є бабуся (nominative case – granny is the subject)

In the phrase **маю йти** додому we see a form of the verb **мати** followed by an infinitive in the sense of 'I have to go home'.

6 Кіїв and Чернігів

The capital city of Ukraine is called **Кіїв**, but when we are actually in Kyiv, we are у **Києві**. Similarly with **Чернігів** – when there, we are у **Чернігові**. This **alternation of vowels** (і with о or е, ї with є) within words is an important feature of Ukrainian.

You have already seen that **мій** and **твій** change to **моєї/твоєї, моє/твоє, мої/твої**.

The words in which this alternation occurs will be specially marked in the wordlists in the following way: (alt. і/о), (alt. і/е) or (alt. ї/є). There will be more on this in unit 12.

7 Start to talk about your family!

First, a few new words:

родіна	(extended) family (i.e. not only you, your husband/wife and children, but grandchildren, grandparents, aunts, uncles, etc.)
дідусь	granddad
заміжня	married (a woman to a man)
Note: because of the meaning, this adjective is always in the feminine gender! Note also that it has a soft ending.	
дядько (m)	uncle
дитина (pl.: діти)	child
онук	grandson
онучка	granddaughter
племінник	nephew
племінниця	niece
дружина	wife
жінка	woman, wife (colloquial)

Now for some sample sentences:

Чи Ви маєте сім'ю?

Так, я маю дружину (чоловіка), сина й доньку.

Ні, я неодружений (незаміжня).

Чи у Вас є діти?

У мене є син/дівка.

У мене є сини/три дівки

Чи у тебе є дідусь?

Так. Він дуже старий. А ще я маю бабусю.

Де живе твоя родина?

У мене є батьки в Шотландії. Мама пенсіонерка, а тато працює в банку.

8 How to offer things and what to say in reply

(a) *Formal:*

Ви хочете чай чи каву?

Прощу, каву.

Ви хочете пити чай чи каву?

Чай, будь ласка.

Беріть, будь ласка, тістечка.

Дякую.

Їжте, будь ласка, печиво.

Дякую, я не хочу.

Вам налити ще кави?

Так, прошу.

(b) *Informal:*

Кава?

Так, прошу.

Чай?

Ні, кава.

Цукор?

Ні, дякую.

Будь ласка, бери тістечка.

Їж печиво.

Ще кави?

9 Please and thanks

Always use a polite **Прощу!** or **Будь ласка!** (*please*) when making a request and follow up with **Дякую** (*thank you*). When you thank somebody for something, you will hear **Прощу!** in response. You should do the same when someone thanks you.

10 It's time to say goodbye

До побачення!

Goodbye

(the most commonly used phrase: lit. till next meeting)

До зустрічі!
До вечора!

До завтра!
Щасливо!

See you!
See you tonight!

See you tomorrow!
Good luck! Cheerio!

Some very informal phrases:

Бувай (to one person)!
Бувайте (plural)
Па!

Bye for now!
Bye-bye

Впра́ви

1 Divide the following sentences into two columns:

- (a) where **ма́ти** means 'to have';
(b) where **ма́ти** means 'to have to', 'must'

Я ма́ю сад.
Я ма́ю йти́.
Він ма́є поспіша́ти.
Ти ма́єш ка́ву.
Ти ма́єш чита́ти кни́гу.
Ти ма́єш телефо́н.

2 Insert the correct form of one of the following verbs: **їсти**, **піти**, **бра́ти**, **жи́ти** according to the sense:

Сті́вен ... тістечка.
Ти ... ка́ву?
Він ... у Ки́єві.
Ми ... чай.

(Note: the forms can be worked out from the information in the wordlist.)

3 Complete the sentences by putting the words in the right-hand column into the accusative case:

Тара́с зна́є

ді́вчина
кни́га
мі́сто
англі́єць
украї́нець

4 Here are some dialogues to be reconstructed entirely in Ukrainian:

(a) Reply to the questions in Ukrainian:

Host Ти хочеш чай чи кáву?

You Coffee, please.

Host Вам наліти ще кáви?

You Yes, please.

Host Цúкор?

You No, thanks.

Host Бері́, будь лáска, тістечка.

You Thanks very much. I like cakes.

Host Прóшу.

You Thank you. It's very tasty.

Host Тобі́ ще кáви?

You Yes, please. It's very good coffee.

(b) Provide your part of this dialogue in Ukrainian:

You Excuse me, what's the time?

Host Дев'я́та.

You Thanks.

Host Ви поспіша́єте?

You Yes. I am in a great hurry. I have to go home.

Host До зу́стрічі.

You Many thanks for your hospitality. Goodbye.

5 Complete the sentences, using the correct endings of the accusative case.

		M	N	F
Я їду	на	(вокза́л)	(мо́ре)	(робóта)
Я чита́ю	про	(бі́знес)	(життя́)	(сі́м'я)
Я зна́ю		(Ки́їв)	(мі́сто)	(Украї́на)
Я ма́ю		(автомо́биль)	(я́блуко)	(кни́га)
Я ма́ю		(дя́дько)		(ті́тка)

6 Talk about your family! **У Вас є сім'я?**

Try a variety of answers, using the phrase **У мене є:**

- (a) I have a brother and two sisters.
- (b) I have three grandsons.
- (c) I have a husband/wife.

Now use the phrase **Я маю:**

- (d) I have a husband/wife.
- (e) I have a grandson.
- (f) I have my parents in Scotland.

Відповіді

Host: Thank you for your visit.
 You: I'm in a great hurry. I have to go home.
 Host: Excuse me!
 You: Yes, please. It's a very good coffee.
 Host: Today we have...

English	Ukrainian	Russian
brother	брат	брат
sister	сестра	сестра
grandson	внук	внук
husband	чоловік	муж
wife	дружина	жена
parents	батьки	родители
Scotland	Шотландія	Шотландия

4

«АЛЛО! Я ТЕЛЕФОНУЮ — З ЛОНДОНА...» —

“Hallo! I am calling from London...”

In this unit you will learn:

- how to make a telephone conversation
- how to say what is possible and what is necessary
- something about Ukrainian surnames

Діалог

Stephen is on the phone to his Ukrainian partners. Here is his conversation:

- Стівен** Алло? Добрий день.
Секретарка Добридень.
Стівен Це Вас турбує Стівен Тейлор.
Секретарка Перепрощую?
Стівен Моє прізвище Тейлор. Чи можна попросити до телефону пані Малярчук?
Секретарка Одну хвилиночку, пане Тейлор.
Стівен Дякую.
(Pause)
Малярчук Алло, я слухаю.
Стівен Пані Малярчук, це телефонує Стівен Тейлор з фірми «Гермес Клозінг».
Малярчук О, добрий день, Стівене. Дуже рада. Де Ви зараз? Звідки Ви телефонуйте?

- Стівен** Я телефоную з Англії, з Лондона. Маю до Вас справу.
- Малярчук** Слухаю Вас.
- Стівен** Я хочу відвідати Київ та інші міста України. Я не маю багато часу, але хочу побути кілька днів у Львові. Чи Ви можете замовити для мене готель?
- Малярчук** З приємністю. Стівене, Вам треба офіційне запрошення?
- Стівен** Думаю, так.
- Малярчук** Немає проблем. Ви маєте квиток на літак до Києва?
- Стівен** Так, я вже замовив квиток на Українські авіалінії. Я маю одержати візу за три дні. Дякую за допомогу. Я дуже радий Вас чути.
- Малярчук** Дякую за дзвінок.
- Стівен** До побачення.
- Малярчук** До зустрічі.

Note: from now on words will be given in their dictionary form, i.e. nominative singular for nouns, nominative masculine singular for adjectives, infinitive for verbs (plus first and second persons of the singular where these forms cannot be deduced from the infinitive. In this unit only the forms in which the words occur in the dialogue will be added in brackets.)

телефонувати (here: телефоную)	<i>to telephone</i>
з (preposition + gen.)	<i>from</i>
алло	<i>Hallo (at the start of a telephone conversation)</i>
турбувати (here: турбую)	<i>to trouble</i>
це Вас турбую Стівен Тейлор	<i>this is Stephen Taylor troubling you</i>
можна	<i>[it is] possible</i>
попросити	<i>to ask for, to request</i>
пані	<i>Mrs</i>
одну хвилиночку!	<i>just a moment!</i>
хвилина	<i>moment, minute</i>
пан	<i>Mr (the form пане is used when addressing someone)</i>
слухати (here: слухаю)	<i>to listen</i>
це телефонує Стівен Тейлор	<i>this is Stephen Taylor phoning</i>
де?	<i>where?</i>
звідки?	<i>from where?</i>
відвідати	<i>to visit</i>
багато (+ gen.)	<i>much, a lot of</i>

час	time
побути	to spend some time
кілька (+ gen.)	a few, several
Львів (here: у Львові)	L'viv (alt. i/o)
замовити	to order, to book, to make a reservation
готель (m)	hotel
приємність (f)	pleasure
з приємністю	with pleasure
проблема	problem
немає проблем	no problem! (lit. there are no problems)
треба	[it is] necessary
офіційний (here: офіційне)	official
запрошення (n)	invitation
думаю, так	I think so (lit. I think yes)
літак	plane
квиток на літак до Києва	ticket for the plane to Kyiv
вже	already
я вже замовив квиток	I have already ordered the ticket
авіалінії (pl.)	airlines
одержати	to get, receive
віза (here: візу)	visa
за три дні	in three days' time
допомога (here: допомогти)	help, assistance
чути	to hear
дзвінок	(telephone) call

(a) Правда чи неправда?

- 1 Стивен телефонує з Києва.
- 2 Стивен уже замовив квиток на літак.
- 3 Він також уже має візу.
- 4 Стивен хоче відвідати Київ.

(b) Дайте відповідь на ці запитання англійською мовою (Answer these questions in English)

- 1 Who is the person Stephen is phoning?
- 2 Does Stephen have a lot of time for his visit?
- 3 Does Stephen need a letter of invitation for his forthcoming visit?
- 4 How does Stephen intend to travel to Ukraine?

Як функціонує мова

1 The genitive case

Calling Kyiv from London

The dialogue contains phrases involving two prepositions that are followed by the **genitive case**:

Можна попросити пані
Малярчук до телефону?   *Is it possible to ask Mrs Maliarchuk
[to come] to the telephone?*

(You have already seen phrases with *до* and the genitive meaning 'to', 'into' in unit 2.)

Я телефоную з Англії,
з Лондона.   *I am phoning from England,
from London.*

The genitive case is used after several prepositions which will be listed later. It is also used after words denoting an unspecified quantity, e.g.

- багато (*much, many, a lot of*)   багато книг   *a lot of books*
- мало (*little, few, not much, not many*)   мало часу   *little time*
- кілька/декілька (*several, a few*)   кілька днів   *a few days*
- and in the plural after the numerals 5–10.

Related to this is the use of the genitive case in a partitive sense, e.g.

нали́ти кáви, ча́ю   *to pour out some coffee, tea*
нали́ти багáто кáви, ча́ю,   *to pour out a lot of coffee, tea*

The genitive case sometimes corresponds to the English '-s/-s' ending, e.g.

Це сестра́ Стівена.   *This is Stephen's sister.*

2 Endings of the genitive case – nouns

Masculine nouns (animate and inanimate)

Nom. S.	пáспорт	будíнок	олівéць	телефóн
Gen. S.	пáспорта	будíнку	олівця́	телефóну
Nom Pl.	паспортí	будíнки	олівці́	телефóни
Gen. Pl.	паспортів	будíнків	олівців	телефóнів

Nom. S.	брат	хло́пчик	друг	учи́тель	англи́ць
Gen. S.	бра́та	хло́пчика	дру́га	учи́теля	англи́ця
Nom Pl.	брати́	хло́пчики	дру́зи	учителі́	англи́ці
Gen. Pl.	браті́в	хло́пчикі́в	дру́зів	учителі́в	англи́ців

Feminine nouns (animate and inanimate)

Nom. S.	кни́га	ву́лиця	сестра́	компані́я	зустрі́ч
Gen. S.	кни́ги	ву́лиці	сестри́	компані́ї	зустрі́чі
Nom Pl.	кни́ги	ву́лиці	се́стри	компані́ї	зустрі́чі
Gen. Pl.	книг	ву́лиць	сесте́р	компані́й	зустрі́чей

Neuter nouns

Nom. S.	де́рево	прізви́ще	мо́ре	життя́	ім'я́
Gen. S.	де́рева	прізви́ща	мо́ря	життя́	іме́ні
Nom Pl.	дерéва	прізви́ща	моря́	життя́	іме́на
Gen. Pl.	дерéв	прізви́щ	морі́в	житті́в	іме́н

You can deduce from these tables that the accusative case for animate nouns is the same as the genitive.

Note:

(a) Masculine

There are two possible endings, **-а (-я)** or **-у (-ю)**. The rules for determining which ending can be attached to which noun are complex. The vocabulary at the back of the book provides information on the correct genitive singular ending for all masculine nouns that occur in this book.

(b) Feminine

There is no ending at all in the genitive plural, except in the case of nouns like **зустріч** (which end in a consonant in the nominative singular), where the ending is **-ей**.

(c) Neuter

Neuter nouns which have a nominative singular ending in **-е** or **-я** have the same genitive plural endings as masculine nouns. Neuter nouns with a nominative singular ending in **-о** (and some in **-е** like **прізвище**) are like feminine nouns in that they have no ending at all in the genitive plural.

3 Adjectives – genitive case

Hard endings

	Nom. S.	Gen. S.	Nom. Pl.	Gen. Pl.
M.	дóбрый	дóброго	дóбрі	дóбрих
F.	дóбра	дóброї	дóбрі	дóбрих
N.	дóбре	дóброго	дóбрі	дóбрих

Soft endings

	Nom. S.	Gen. S.	Nom. Pl.	Gen. Pl.
M.	сіній	сінього	сіні	сініх
F.	сіня	сіньої	сіні	сініх
N.	сінє	сінього	сіні	сініх

4 Personal pronouns – genitive case

	S.	Pl.
First person:	менé	нас
Second person:	тебé	вас
Third person: (m)	йогó	їх
(f)	її	
(n)	йогó	

Note:

- There is a stress shift in **менé**, **тебé** when they are preceded by a preposition: **до мéне**, **до тéбе**.
- When the third-person pronouns are preceded by a preposition they change their form: **до ньóго**, **у нéї**, **до них**. There is also a stress shift in the singular forms.

5 Possessive pronouns – genitive case

Here are the genitive endings:

	Nom. S.	Gen. S.	Nom. Pl.	Gen. Pl.
M.	мій	мого́	мої́	мої́х
F.	мо́я	моє́ї	мої́	мої́х
N.	моє́	мого́	мої́	мої́х

Твій has the same endings as мій.

	Nom. S.	Gen. S.	Nom. Pl.	Gen. Pl.
M.	наш	на́шого	на́ші	на́ших
F.	на́ша	на́шої	на́ші	на́ших
N.	на́ше	на́шого	на́ші	на́ших

Ваш has the same endings as наш.

Refer back to the table of personal pronouns above. The genitive forms of the third-person pronouns, both singular and plural, also fulfil the function of possessive pronouns, e.g.

його́ сестра́	<i>his sister</i>
його́ друг	<i>his friend</i>
його́ життя́	<i>his life</i>
його́ батьки́	<i>his parents</i>

As you can see, the word **його́** remains the same, irrespective of the gender or number of the accompanying noun. The same is true of **її** (*her*) and **їх** (*their*).

Note: **Його́** and **її** can also mean 'its' when referring to an inanimate masculine/neuter or feminine noun.

Впра́ва

This is a description of Stephen's office; it contains a lot of words in the genitive case. Can you spot them all? Check the vocabulary at the back of the book for the meaning of new words. Read the text and then answer the questions on it.

Це кабінет Стівена. Стівен Тейлор – директор великої компанії «Гермес-Клозінг», яка продає модний одяг. Кабінет Стівена великий і світлий. Там багато книг і мало меблів: один стіл, одне крісло, чотири стільці. Стівен має кілька українсько-англійських та англо-українських словників, тому що він часто робить переклади з англійської мови на українську. Стівен має комп'ютер, калькулятор, телефон, автовідповідач, телевізор і настільну лампу. На столі лежить папка для пошти; там є декілька ділових листів, а також приватний лист із Києва від друга. На столі також стоїть фото мами Стівена та його сестри. На стіні – великий календар з України.

(a) Правда чи неправда?

- 1 Стівен – директор компанії, яка продає меблі.
- 2 Стівен часто робить переклади з англійської мови на українську.
- 3 На столі лежить яблуко.
- 4 У кабінеті Стівена (*in Stephen's office*) є багато меблів.

(b) Дайте відповідь на ці запитання англійською мовою

- 1 How many armchairs are there in Stephen's office?
- 2 Why does he need the Ukrainian dictionaries?
- 3 Who is the private letter from?
- 4 What is hanging on the wall?

6 Prepositions with the genitive case

до ————— *to/till* ————— до Києва (*direction – to Kyiv*)
 до міста (*to town*)
 до обіду (*time – 'till lunch'*)

Note: Я маю телефонувати до нього. *I have to phone him.*

після ————— *after* ————— після обіду

з	from	з Києва, з Америки (<i>direction, e.g. a letter from America</i>) з другої години (<i>time – 'from two o'clock'</i>)
від	from	від брата (<i>a sender, e.g. a letter from my brother</i>) від Одеси (<i>distance, e.g. two hundred kilometres from Odesa</i>) ліворуч/праворуч від метро (<i>to the left/right of</i>)
без	without	без яблук, без кави
для	for	для брата, для дружини
біля	by, next to	біля телефону

Note: до (+ genitive) у/в (+ accusative) з – від (+ genitive)

Compare the following sentences:

Я їду в університет.

*I am going to the university
(I work there, am a student).*

Я їду з університету.

*I am going (coming) from the
university (I was there for a
specific purpose).*

Я їду до університету.

(1) *I am going to the university
(i.e. same meaning as
в університет).*

(2) *I am going as far as the
university (but I'm not going to
enter the building – perhaps
«Університет» is the name of a
bus stop or metro station).*

Я їду від університету.

*I am going (coming) from the
university (from outside the
building, or from the bus stop or
metro station with that name).*

The preposition з can also take the form із or зі if:

(i) the word it follows ends with more than one consonant, or:

(ii) the word before which it stands begins with more than one consonant

лист із Києва від друга

*a letter from Kyiv from my friend,
i.e. a letter from my friend in Kyiv*

7 Numbers 5–10

Число:	Скільки?	Котрий?
5	п'ять	п'ятий
6	шість	шостий
7	сім	сьомий
8	вісім	восьмий
9	дев'ять	дев'ятий
10	десять	десятий

The numerals answering the question word **скільки?** (*how many?*) (i.e. one, two, three, etc.) are called cardinal numerals. Those which answer the question **котрий?** (*which one?*) (i.e. first, second, third, etc.) are called ordinal numerals.

The ordinal numerals 1st – 4th are:

1st – **перший**; 2nd – **другий**; 3rd – **третій** (soft endings!);
4th – **четвертий**.

8 Verbs – second conjugation

The second conjugation differs from the first in certain endings:

	singular	plural
1	-ю/-у	-имо*
2	-иш*	-ите*
3	-ить*	-ять/-ать

*И is replaced by Ї after a vowel or apostrophe.

говоріти (to speak)		стояти (to stand)	
1	говорю говоримо	стою стоїмо	
2	говориш говорите	стоїш стоїте	
3	говорить говорять	стоїть стоять	

Look at the forms of the first person singular and the third person plural of the following verbs:

лю́бити (to love)		ро́бити		
1	люблю́	лю́бимо	роблю́	ро́бимо
2	люби́ш	лю́бите	ро́биш	ро́бите
3	лю́бить	лю́блять	ро́бить	ро́блять

and at the first person singular of **летіти** (to fly):

	я лечу́	ми летимо́
	ти леті́ш	ви летите́
	він	
	вона леті́ть	вони летя́ть
	воно	

Such changes will be noted in the wordlists in the following way:

лю́бити (люблю́, люби́ш,... любля́ть)

леті́ти (лечу́, леті́ш)

On the basis of this information it is possible to deduce all the other forms of the present tense.

9 Is it possible?

Чи **мо́жна** попроси́ти до *[Is it] possible to ask*
 телефо́ну па́ні Маля́рчу́к? *Mrs Maliarchuk to the telephone?*

This is the best way of asking for someone on the phone. It also introduces the useful word **мо́жна**, which literally means 'it is possible/permitted/feasible'.

Чи **мо́жна** заходи́ти *May I/we come into the room?*
 до кімна́ти?

Чи **мо́жна** леті́ти *Can/May I/we fly to Poltava?*
 до Полта́ви? *(Is it possible to...?)*

Чи **мо́жна** зателефонува́ти *Can/May I/we phone Kyiv?*
 до Ки́єва?

Чи **мо́жна** подиві́тися по́шту? *Can/May I/we have a look at*
the mail?

(Так,) **мо́жна**. *Yes, you can/may.*

(Ні,) **не мо́жна**. *No, you can't/may not.*

10 Is it necessary?

Вам треба офіційне
запрошення?

*Do you need an official invitation?
(lit. Is an official invitation
necessary for you?)*

Чи треба заходити?

Do I/we need to come in?

Чи треба летіти до Полтави?

*Do I/we have to fly to Poltava?
(is it necessary to...?)*

Чи треба зателефонувати
до Києва?

Do I/we have to phone Kyiv?

Чи треба подивитися пошту?

Must I/we have a look at the mail?

(Так,) треба.

Yes, you must/have to.

(Ні,) не треба.

No, you don't have to.

Here we have a new form (вам) of the pronoun **ви**, which we need in this construction. It is the form of the **dative case**; it will be explained in unit 6. For the time being simply learn the whole phrase.

The word **треба** is colloquial; a more formal equivalent is **потрібно**. **Треба** could be replaced in all the examples above by **потрібно** with no change in meaning.

11 Mrs Maliarchuk – something on surnames in Ukrainian

Grammatically speaking the verb **попросити** is followed by the **accusative case**. The word **пані** (*Mrs*) never changes, and the surname Maliarchuk, although it ends in a consonant, does not change either because it here refers to a woman. Asking for Mr Maliarchuk would be a different matter altogether: **Чи можна попросити пана Малярчука?**

12 Minutes and moments

Хвилина is a minute of sixty seconds. The suffix that the receptionist adds, **-очка**, is sometimes called a diminutive suffix. Obviously there is no such thing as a small minute, so 'moment' is the most appropriate translation. She could also have said **одну хвилинку** with no difference in meaning, except perhaps that **хвилиночка** has a greater 'feel-good factor'. The intention presumably is to make Stephen hope that he really

"HALLO! I AM CALLING FROM LONDON..."

will not have to wait too long! Incidentally she uses the **accusative** case because of the imperative **чекайте!** (*wait!* – infinitive **чекати**) that she assumes will be supplied by the hearer.

Ukrainians make a great deal of use of such suffixes to colour their speech. Attention will be drawn to them whenever they occur in future dialogues.

13 How to join simple sentences together

And, an', 'n'

The use of the Ukrainian words for 'and' **і, й, та**, depends on the sounds that surround them.

(a) **і** is used when the preceding word ends and/or the following word starts with a consonant (including those in **я, ю, є, ї**), e.g.

Офіс Стівена великий і світлий. Там багато книг і мало меблів.

(b) **й** occurs between vowels/ or after a vowel and before a consonant, e.g.

Мама й тато в Полтаві; Україна й Англія

(c) **та** is used in order to avoid a cluster of two **і** sounds between words, e.g.

зелені кущі та яскраві квіти; Київ та інші міста

In formal situations **а також** can also be translated as 'and':

Там є декілька ділових листів, а також приватний лист із Києва

'Which' and 'that'

In the dialogue and text you have seen phrases like:

Стівен Тейлор – директор великої компанії, яка продає модний одяг.

Чудово, що ви дзвоните.

The words **яка** and **що** join the two parts of the phrase that are separated in writing by a comma. You have already seen **яка** before (**якій, яка,**

які́; які́: *what kind of? which?*) It also functions as a **relative pronoun** in Ukrainian. It would be possible to say in English 'Stephen Taylor is the director of a large company. The company makes fashionable clothing.' However, it is more convenient to avoid repetition of the word 'company' and make one sentence by using the relative pronoun 'that' or 'which'. The pronoun is called 'relative' because it relates back to an item already mentioned. The form of **який** preserves the gender of the noun to which it refers (here the noun **компанія** is feminine).

Що when it joins two parts of a sentences is the equivalent of English 'that' in sentences like 'He said that he would come tomorrow'. This word is sometimes omitted in English sentences: It's good you're phoning, it's great you called. It is much more unusual to omit the word in Ukrainian.

Впра́ви

міністерство	<i>ministry</i>
парламент	<i>parliament</i>
озеро	<i>lake</i>
дискета	<i>floppy disk</i>

- 1 Complete the table, putting the noun in brackets into the correct form of the genitive singular (or plural, after the words **багато, мало, скільки, п'ять**):

	<i>M</i>	<i>N</i>	<i>F</i>
до	(брат)	(місто)	(Америка)
з	(вокзал)	(місто)	(робота)
після	(обід)	(прізвище)	(розмова)
без	(цукор)	(вікно)	(сестра)
для	(друг)	(міністерство)	(машина)
біля	(банк)	(дерево)	(лампа)
Будінок	(парламент)	(міністерство)	(фірма)
Чашка	(чай)	(молоко)	(кава)
Багато (мало, скільки?)	(словник)	(озеро)	(справа)

- 2 Insert the correct form of the Ukrainian word for 'and' (і, й, та) in the following sentences:

- (a) Стівен має комп'ютер ... калькулятор.
- (b) На столі є лампа ... автовідповідач.
- (c) В офісі є стіл, стільці ... інші меблі.

- 3 Insert the necessary preposition (від, до, після, без, для, у/в) in the following sentences:

- (a) ... обіду я їду ... друга
- (b) Я їду ... квитка.
- (c) Чоловік сідає ... машину.
- (d) Я працюю ... понеділка.
- (e) Це лист із Києва ... мами.
- (f) Я маю дискети ... комп'ютера.

- 4 Using information from this unit and the previous one, say some things about yourself in Ukrainian.

I live in London. This is my office. The office is large and bright, it has very comfortable furniture. I am the director of a big company. I want to visit Kyiv and other cities of Ukraine. I have already ordered my ticket on Ukrainian Airlines.

I am not married but I have a large family. I have parents in Scotland, five brothers and four sisters. I also have lots of friends.

- 5 Complete the dialogue by translating the English phrases into Ukrainian.

A Алло, слухаю.

B *Good afternoon. This is (your name) speaking. Можна попросити до телефону (the name of the person to whom you wish to speak)?*

A *Just a moment, please. I'm sorry, who is speaking?*

B Це (your name).

A Дякую.

5

НАМ ТРÉБА ЗАМÓВИТИ НОМЕР У ГОТÉЛІ

We need to book a room in a hotel

In this unit you will learn:

- how to find your way around
- more about numbers
- how to say that you have (or don't have) something
- how to book a hotel room
- how to change money

Діалог 1

Solomiia Oleksandrivna Maliarchuk and Ihor Ivanovych Stakhiv, the Kyiv firm «Moda»:

Малярчук Ігорє Івановичу, ми маємо замовити готель для Стівена Тейлора.

Стáхів Коли він прибуває?

Малярчук Двадцять дев'ятого липня, у четвєр.

Стáхів Гарáзд. Який нóмер замовити? І на скількох?

Малярчук Він прóсить два нóмери «люкс» – для ньóго і для йогó дру́га.

Стáхів Немає проблем. На скільки днів?

Малярчук На сiм, до п'ятого серпня. Після Києва він планує відвідати Львів. На жаль, він не має часу довго там бути.

Стáхів Соломіє Олександрівно, на скільки днів замовити готель у Львові?

WE NEED TO BOOK A ROOM IN A HOTEL

- Малярчук На два дні: на шосте й сьоме серпня.
 Стáхів Також, на двох, так?
 Малярчук Так. До речі, Ігорє Івановичу, Стівен цікавиться, чи можна в Україні розраховуватися за товари кредитною карткою, чеком чи готівкою. У Вас є номер його факсу?
 Стáхів Так.
 Малярчук Дайте йому, будь ласка, факсом усю інформацію щодо фінансів і повідомте новий курс обміну валюти.
 Стáхів Добре.

коли	when
прибувати	to arrive
двадцять дев'ятого липня,	on the twenty ninth of July, on
у четвѣр	Thursday
гарáзд	OK
який номер замовити?	what kind of room (should I) book?
на скількох?	for how many people?
просити (прошу, прошиш)	to ask for
він просить два номери	he's asking for two rooms
номер	hotel room
люкс	de-luxe hotel room or suite
на скільки днів [замовити	for how many days (should I) book
готель]?	the hotel?
на сім [днів]	for seven days
до п'ятого серпня	to the fifth of August
на два дні: на шосте й сьоме	for two days, the sixth and seventh
серпня	of August
на двох	for two people
до речі	incidentally
цікавитися	(here:) to wonder (lit. to be interested)
розраховуватися	to pay, settle up
товар	goods
кредитна картка	credit card
кредитною карткою	with a credit card
чек	cheque
чеком	by cheque
готівка	cash
готівкою	with cash
дати (here: дайте - imperative)	to give
факсом	by fax
увесь (here: усю)	all
інформація	information
щодо (+ gen.)	as for, as far as ... is/are concerned

Фінанси	<i>finances</i>
повідомити (here: повідомте - imperative)	<i>to inform</i>
новий	<i>new</i>
курс	<i>exchange rate, course</i>
обмін	<i>exchange</i>
валюта	<i>currency</i>

(a) Правда чи неправда?

- 1 Стівен прибуває до Києва 29 липня.
- 2 Ігор Іванович має замовити номер у готелі з двадцять восьмого липня до четвертого серпня.
- 3 Стівен просить один номер «люкс».
- 4 Після Києва Малярчук планує відвідати Львів.

(b) Дайте відповіді на ці запитання англійською мовою

- 1 On what day of the week does Stephen arrive in Kyiv?
- 2 Who is going to accompany Stephen on his trip to Ukraine?
- 3 For how many days does Stephen need to book a hotel room in L'viv?
- 4 What kind of information is going to be sent to Stephen by fax?

Як функціонує мова

1 Expressing possession

In unit 3 Stephen says *У мене є батькі в Шотландії* and *Я маю бабусю*. In the space of a few lines he uses both ways of saying 'I have' in Ukrainian. The verb *мати* is entirely regular, but the other expression is also very common and must be explained in some detail.

У Стівена (gen.) є словники
(nom. pl.)

Stephen has dictionaries (lit. in Stephen's possession there are dictionaries).

The possessor goes into the genitive case after the preposition *у/в*, and the possession(s) into the nominative case.

We could say about Stephen:

У Стівена на роботі є
декілька словників.

*Stephen has several dictionaries
at work.*

2 Negative expressions

The genitive case is used after negated verbs, i.e. verbs preceded by the word **не**, e.g.

Стівен має комп'ютер.
Я п'ю каву.

Стівен **не** має комп'ютера.
Він **не** п'є кави.

Немає in the meaning 'there is/are no...' is always written as one word, e.g.

немає проблем
(contrast: є проблема!)

*there are no problems
there's a problem)*

and what (or who) there isn't goes into the genitive case. Another example:

Стáхів тут?

Is Stakhiv here?

Ні, його́/Стáхова тут немає.

No, he/Stakhiv isn't here.

The words **не має** are written separately when they mean *doesn't have*.

possession		non-possession	
Gen.	Nom.	Gen.	Gen.
у мене є	кредитна картка	у мене немає	кредитної картки
Nom.	Acc.	Nom.	Gen.
я маю	кредитну картку	я не маю	кредитної картки

3 Saying 'yes, I have' and 'no, I don't'

У Вас є номер його́ фáксу?

Так. *Yes.*

Ні. *No.*

Так, є. *Yes, I have.*

Ні, немає. *No, I don't.*

Так, у мене є номер його́
фáксу. *Yes, I've got his
fax number.*

Ні, у мене немає номера
його́ фáксу. *No, I haven't got
his fax number.*

Чи Ви маєте номер його́ фáксу?

Так. *Yes.*

Так, маю. *Yes, [I] have.*

Так, я маю номер його факсу. *Yes, I've got his fax number.*

Ні. *No.*

Ні, не маю. *No, I haven't.*

Ні, я не маю номера його факсу. *No, I haven't got his fax number.*

4 Numerals – 11 upwards

Число:	Скільки?	Котрий?
11	одинадцять	одинадцятий
12	дванадцять	дванадцятий
13	тринадцять	тринадцятий
14	чотирнадцять	чотирнадцятий
15	п'ятнадцять	п'ятнадцятий
16	шістнадцять	шістнадцятий
17	сімнадцять	сімнадцятий
18	вісімнадцять	вісімнадцятий
19	дев'ятнадцять	дев'ятнадцятий
20	двадцять	двадцятий
21 ...	двадцять один	двадцять перший
30	тридцять	тридцятий
40	сорок	сороковий
50	п'ятдесят	п'ятдесятий
60	шістдесят	шістдесятий
70	сімдесят	сімдесятий
80	вісімдесят	вісімдесятий
90	дев'яносто	дев'яностий
100	сто	сотий
101 ...	сто один	сто перший
200	двісті	двохсотий
300	триста	трьохсотий
400	чотириста	чотирьохсотий
500	п'ятсот	п'ятисотий
600	шістсот	шестисотий
700	сімсот	семисотий
800	вісімсот	восьмисотий
900	дев'ятсот	дев'ятисотий
1 000	тисяча	тисячний
2 000	дві тисячі	двохтисячний
5 000	п'ять тисяч	п'ятитисячний
1 000 000	мільйон	мільйонний
1 000 000 000	мільярд	мільярдний

Роман	<i>Roman</i> (a common Ukrainian male name)
я дуже хочу їсти	<i>I am very hungry</i> (lit. I very much want to eat)
думка	<i>idea, thought</i>
я лишé маю поміняти грóші	<i>I just have to change [some] money</i>
грóші (pl., no sg., gen.: грóшей)	<i>money</i>
дóларів п'ятдеся́т	<i>about fifty dollars</i> (the inversion of the numeral and the noun makes the amount approximate)
треба запитати	<i>You'll have to ask</i>
пункт обміну	<i>bureau de change</i>
касир	<i>cashier</i>
квитанція	<i>receipt</i>
ну що!	<i>so alright, then!</i>
обідати	<i>to have lunch</i>
страшно	<i>terribly</i>

Cultural note:

Ukraine introduced its new currency in September 1996: the *hryvnia* – **грівня**, gen. pl. **гривень**. It is divided into 100 *korivky* – **копійка** (see Grammar section 5 in this unit). The *hryvnia* replaced the *karbovanets*: **карбóванець**, gen. sg. **карбóванця**, sometimes also referred to as the coupon (**купон**), at the rate of 100,000 *karbovantsi* = 1 *hryvnia*. The official abbreviation for the *hryvnia* is UAH.

5 Try not to get stressed about stress

You have already seen that it is impossible to predict which syllable in a Ukrainian word will be stressed. There have also been examples of nouns which change the position of their stress in different cases. It is beyond the scope of this book to go into detail on all the ways in which stress position can change; you will find that with practice it is possible to get to grips with stress!

There are, however, some stress problems that require a little explanation at this stage. The word **копійка** has nom. pl. **копійки**, gen. pl. **копійок**. Look what happens when these forms are preceded by a numeral: **дві копійки, п'ять копійок**.

a **transitive** and an **intransitive** verb. A transitive verb is one that has an object, e.g. 'I opened the door'. An intransitive verb has no object, e.g. 'the door opened':

Я спинів автомобіль.
Автомобіль спинівся.

I stopped the car. (transitive)

The car stopped. (intransitive)

There are verbs ending in **-ся** which either

(a) do not exist without it, e.g. **подобатися** (to please), **сміятися** (to laugh)

or
(b) have a completely different meaning when it is added, e.g. **розрахуватися** (to settle up), **розрахувати** (to reckon, take account of, rely on someone); **народити** (to give birth), **народитися** (to be born).

7 Names in Ukrainian

Ukrainians have three names: surname, first name and patronymic (which tells us the first name of the person's father). This is the usual order in official documents.

(a) The surname (**прізвище**), common to all members of the immediate family, e.g. **Коваль**, **Мороз**. Surnames like these that end in a consonant have the same form for men and women. They decline when they refer to a man, e.g. (from the dialogue) **(Петра́) Малярчука́**, but not when they refer to a woman, **(Соломі́) Малярчук**. By tradition a woman may change her surname to that of her husband upon marriage.

(b) The first name (**ім'я**), given by the parents to the child after birth. Ukrainian has a wealth of 'unofficial' forms of 'official' names, e.g.

Марія: Марічка, Марійка, Маруся, Марусенька

Петро́: Пётрик, Петро́сь

These familiar forms are extremely informal, and should therefore never be used in official situations and documents, or in combination with the patronymic:

(c) The patronymic (**ім'я по батькові**) is formed from the father's name by means of a variety of different suffixes, e.g.

-ович-, -евич- (male):

Тарас Петро́вич Коваль

Ігор Іва́нович Ста́хів

-івн-(а) (*female*):

Оксана Петрівна Коваль

-ївн-(а)

Тетяна Андріївна Григоренко

Like all proper names patronymics decline; bear in mind that they are adjectives.

Solomiia Maliarchuk addresses her colleague Ihor Stakhiv in the **vocative case**: **Ігор** **Івановичу!** using his first name **Ігор** and his patronymic **Іванович**. We now know that his father was called **Іван**. In turn he addresses her as **Соломіє** **Олександрівно** (first name **Соломія**, patronymic **Олександрівна**); Solomiia's father was **Олександр**.

This is the polite way of addressing Ukrainians in a formal situation. The endings of the vocative case are dealt with in detail in unit 11.

8 Another use for так

You already know **так** as 'yes'. Ihor Stakhiv uses the word in the question **Також, на двох, так?** to mean '[It's] also for two, isn't it?' This is the so-called 'tag question' e.g.

Віра українка, так?

Vira is a Ukrainian, isn't she?

The first part of such sentences should be pronounced like a statement, with question intonation only on the final word **так**.

9 Another use for чи

Стівен цікавиться, **чи** можна
в Україні розрахуватися за
товари кредитною картою.

*Stephen wonders if/whether it is
possible to pay for goods in
Ukraine with a credit card.*

You have already seen **чи** introduce questions without a question word or meaning 'or'. Here we see it being used to introduce what is called an indirect question. The direct question would have looked like this:

Stephen wonders: 'It is possible to pay for goods, etc.?'

10 Space orientation

де?	where?	куди?	where to?	звідки?	where from?
ось	here is ...		(whither?)		(whence?)
он	[over] there is	сюди	to here (hither)	звідси	from here (hence)
тут	here	туди	to there (thither)	звідти	from there (thence)
там	there	вперед	to the front, forwards	спереду	from the front
праворуч	on the right	назад	to the rear, back(wards)	ззаду	from behind
ліворуч	on the left	прямо	straight	здому	from home
попереду	in front	додо́му	home(wards)		
позаду	behind				
далеко	far off				
близько	near				
високо	high				
низько	low				
вдома/ удо́ма	at home				

Words like 'whither, whence, etc' have a decidedly quaint feel in English. The Ukrainian equivalents, however, are in everyday use, e.g.

Де ти живеш?

Where do you live?

Куди ти йдеш?

Where are you going?

Звідки ти?

Where are you from?

Впра́ви

1 Make phrases with the following numerals and nouns:

Приклад: багато тисяч, мало грошей, один долар

при́клад

example

1 (О́дин)

(грівня, долар, тисяча)

4 (Чоти́ри)

(грівня, долар, тисяча)

5 (П'ять)

(грівня, долар, тисяча)

22 (Два́дцять два)

(грівня, долар, тисяча)

78 (Сімдеся́т вісім)

(грівня, долар, тисяча)

200 (Двісті)

(грівня, долар, тисяча)

312 (Триста дванадцять)	(гривня, долар, тисяча)
645 (Шістсот сорок п'ять)	(гривня, долар, тисяча)
багато	(гроші, валюта, гривня, долар, тисяча)
мало	(гроші, валюта, гривня, долар, тисяча)
трохи	(гроші, валюта, гривня, долар, тисяча)

- 2 Make the following sentences negative (if they are positive) or positive (if they are negative):

- Я маю машину.
- У мене немає саду.
- Віра має тостечко.
- У директора немає помічника (assistant)
- Фірма має літак.
- У тебе немає квитка?

- 3 Construct sentences using both ways of saying that the subject of the sentence doesn't have something, according to the example:

Приклад: Петро не (мати) (брат).
Петро не має брата.
У Петра немає брата.

- Ти не (мати) (книга)?
  - Вони не (мати) (паспорти)
  - Я не (мати) (сад).
  - Ви не (мати) (сад).
  - Віра не (мати) (сестра).
  - Сестри не (мати) (гроші).
  - Стівен іще не (мати) (віза).
- 4 Turn your part of this dialogue into Ukrainian.

You I need to book a room.

Hotel На коли?

You For today.

Hotel На скількох?

You For two people.

Hotel На скільки днів?

You For four.

- 5 Can you tell your wheres from your whithers? What words in the list below are likely to be found in answers to the following question words?

Приклад: Де? Там.

Де?

Звідки?

Куди?

вперёд, там, звідти, сюди, спереду, ось, назад, звідси, тут, туди

- 6 Some situations in which to practise your Ukrainian.

(a) in the hotel

You are at the check-in desk. Tell the clerk that you:

- (i) want a single room (a room for one);
- (ii) for a week, or maybe two;
- (iii) don't have much money;
- (iv) need to change dollars into (на + acc) Ukrainian money.

(b) walking along a Kyiv street with a Ukrainian friend. You suddenly say:

- (i) let's go to a restaurant, I'm terribly hungry – but:
- (ii) unfortunately I don't have any Ukrainian money:

Your friend replies:

- (i) There's a bureau de change up ahead, how much do you want to change?

You want to change about twenty-five dollars.

6

ЯКИЙ В УКРАЇНІ КЛІМАТ?

What's the climate like in Ukraine?

In this unit you will learn how to:

- say you are sorry
- say what you like
- say how old you are
- talk about the weather
- talk about events in the past
- use some time expressions

Діалог 1

In a pub near the Ukrainian Embassy.

Стівен Вибачте, будь ласка... Я бачу, що Ви читаєте українську газету. Ви знаєте українську мову?

Морозенко Так, я українець, але я народився і живу в Лондоні.

Стівен Пробачте мені мою цікавість... Мені дуже подобається українська мова. Я вивчаю її вже два роки. Мені допомагає мій приятель.

Морозенко Як добре! Напевно, Ви вже бували в Україні?

Стівен На жаль, ще ні. Я вивчаю мову тут, у Лондоні. Але я збираюся їхати туди, тому що я маю комерційні інтереси.

Морозенко То Ви бізнесмен?

Стівен Так, моя фірма робить жіночий і чоловічий одяг. Мені треба відвідати моїх українських партнерів.

- Морозенко Я бажаю Вам успіху! Ви ще такий молодий.
 Стівен Це Вам здається. Мені вже тридцять п'ять років.
 Морозенко Ось Вам моя візитна картка. Мене звать Юрій
 Морозенко. Я юрист і часто буваю в Україні.
 Якщо я міжу Вам допомогти, прошу мені подзвонити. Я працюю щодня з дев'ятої до п'ятої години.
 Стівен Дякую. (*Hands over his business card*). У вас таке цікаве прізвище: Морозенко...
 Морозенко Так, дуже «холодне»... (*laughs*).
 Стівен Але мороз і холод це краще, ніж цей жахливий дощ сьогодні...

вйбачити	to forgive, excuse
бачити	to see
читати	to read
газета	newspaper
пробачити	to forgive, excuse
допомагати	to help
напевно	for sure
бувати	to visit, spend time in
напевно, Ви вже бували в Україні	you have probably already been to Ukraine
збиратися	to get ready
комерційний	commercial
інтерес	interest
бізнесмен	businessman
жіночий	female
чоловічий	male
жіночий і чоловічий одяг	women's and men's clothing
бажати	to wish
успіх	success
молодий	young
здаватися (3rd sg.: здається)	to seem
Це Вам здається	It just seems so to you.
візитна картка	business card
юрист	lawyer
щодня	every day
якщо	if
допомогти	to help
мороз	frost
холод	cold
краще	better
ніж	than
жахливий	terrible
дощ	rain

Як функціонує мова

1 Giving things to people – the dative case

This case is used to denote the indirect object of a verb. English typically either has no special form, or uses the preposition 'to' or 'for', e.g.

Give me some money.   *Give some money to the man.*
I bought my daughter a horse.   *I bought a horse for my daughter.*

You have already seen several instances of the dative case in Ukrainian:

Дякую Вам за допомогу.	<i>Thank you for [your] help.</i>
Пробачте мені мою цікавість.	<i>Forgive me my curiosity.</i>
Мені допомагає мій приятель.	<i>My friend is helping me.</i>
Я бажаю Вам успіху.	<i>I wish you success.</i>
Ось Вам моя візитна картка.	<i>Here is my business card for you.</i>
Прощу мені подзвонити.	<i>Please give me a call.</i>
Телефонуйте мені .	<i>Telephone me.</i>

The person you thank (дякувати), forgive (пробачити, вибачити), wish something to (бажати), help (допомагати), telephone (подзвонити, телефонувати) is in the **dative case**. (You can also телефонувати до + someone in the genitive case – the meaning is exactly the same: телефонуйте до мене.)

The dative case can also be used:

- with words denoting need, necessity

Стівене, **Вам треба** офіційне запрошення?   *Stephen, do you need an official invitation? (lit. Stephen, is an official invitation necessary for you?)*

Мені потрібно оформити візу для поїздки в Україну.   *I need to obtain a visa for the trip to Ukraine. (lit. It is necessary for me to obtain a visa for the trip to Ukraine.)*

Мені треба відвідати моїх українських партнерів.   *I need to visit my Ukrainian partners. (lit. It is necessary for me to visit my Ukrainian partners.)*

- with a variety of 'impersonal expressions'

In English such sentences often contain the pronoun 'it', e.g. It seems to me, it was very pleasant for me:

Це Вам здається.

That's just how it seems to you.

Холодно.

It is cold.

Мені холодно.

I am cold (lit. It is cold for me).

And some examples that you will encounter in the second part of the dialogue:

Мені пощастило, що я вас зустрів.

It is fortunate for me that I met you.

Мені було приємно з вами познайомитися.

It was pleasant for me to make your acquaintance.

- with подобатися (to please)

Стівенові подобається українська мова.

Stephen likes Ukrainian. (lit. The Ukrainian language is pleasing to Stephen.)

In English what you like is the object. In Ukrainian what you like is the subject. Here is another example:

Вам подобаються ці квіти?

Do you like these flowers?

(lit. Do these flowers please you?)

The subject of the Ukrainian sentence is **квіти**, a plural noun; therefore the verb has a plural ending, **подобаються**.

- to give your age

Мені тридцять п'ять років.

I am thirty five.

Оксані чотири роки.

Oksana is four.

Скільки Вам років?

How old are you?

2 Dative case – noun endings

(a) Masculine nouns

Nom. S.	брат	друг	будинок
Dat. S.	брату/ові	другу/ові	будинку/ові
Nom. Pl.	брати	друзі	будинки
Dat. Pl.	братім	друзям	будинкам

WHAT'S THE CLIMATE LIKE IN UKRAINE?

Nom. S.	учитель	олівець	англієць
Dat. S.	учителю/еві	олівцю/еві	англіцю/еві
Nom. Pl.	учителі	олівці	англіці
Dat. Pl.	учителям	оливцям	англіцям

(b) Feminine nouns

Nom. S.	сестра	вулиця	компанія	книга	зустріч
Dat. S.	сестрі	вулиці	компанії	книзі	зустрічі
Nom. Pl.	сестри	вулиці	компанії	книги	зустрічі
Dat. Pl.	сестрам	вулицям	компаніям	книгам	зустрічам

(c) Neuter nouns

Nom. S.	дерево	море	прізвище	життя	ім'я
Dat. S.	дереву	морю	прізвищу	життю	імені
Nom. Pl.	дерев	мор	прізвища	життя	імена
Dat. Pl.	деревам	морям	прізвищам	життям	іменам

The two types of ending for masculine nouns in the dative singular, **-ові** (**-еві/-єві**), **-у** (**-ю**), are interchangeable. However the ending **-ові** (**-еві/-єві**) is used very infrequently with nouns denoting inanimate objects. The ending **-еві** is 'soft'; **-єві** occurs when the nominative ends in **-й**, e.g. **Олексій** (man's name) – **Олексієві**.

Note what happens in the dative singular to feminine nouns containing **г**, **к**, **х** before the final **-а**, e.g. **підруга**, **квітка**, **муха** (*fly*). Before the ending of the dative singular, **-і**, those consonants change:

г	з(і)	підруга –	підрузі
к	+ і = ц(і)	квітка –	квітці
х	с(і)	муха –	мусі

3 Adjectives – dative case

Hard endings

	Nom. S.	Dat. S.	Nom. Pl.	Dat. Pl.
M.	добрий	доброму	добрі	добрим
F.	добра	добрій	добрі	добрим
N.	добре	доброму	добрі	добрим

Soft endings

	Nom. S.	Dat. S.	Nom. Pl.	Dat. Pl.
M.	сїній	сїньому	сїні	сїнім
F.	сїня	сїній	сїні	сїнім
N.	сїне	сїньому	сїні	сїнім

4 Possessive pronouns – dative case

	Nom. S.	Dat. S.	Nom. Pl.	Dat. Pl.
M.	мїй	моєму	мої	моїм
F.	моя	моїй	мої	моїм
N.	моє	моєму	мої	моїм

Твій has the same endings as **мїй**.

	Nom. S.	Dat. S.	Nom. Pl.	Dat. Pl.
M.	наш	нашому	наші	нашим
F.	наша	нашій	наші	нашим
N.	наше	нашому	наші	нашим

Ваш has the same endings as **наш**.

5 Personal pronouns – dative case

	S.	Pl.
First person:	мені	нам
Second person:	тобі	вам
Third person: (m), (n)	йому	
(f)	їй	їм

Діалог 2

Stephen and Iurii Morozenko talk about the weather in Ukraine.

СТІВЕН До речі, мені дуже цікавить погода в Україні. Там тепло зараз?

WHAT'S THE CLIMATE LIKE IN UKRAINE?

- Морозенко Влітку жарко, може бути плюс тридцять градусів.
 Стівен За Цельсієм?
 Морозенко Так. А взимку в Україні завжди дуже холодно.
 Стівен Мороз? (*laughs*)
 Морозенко Так, мороз, вітер, сніг.
 Стівен Жахливо. Коли мені холодно, я не можу працювати.
 Морозенко Чому? Українці мають теплий одяг.
 Стівен Дуже вдячний Вам за цікаву розмову. Мені пощастило, що я Вас зустрів.
 Морозенко Мені також дуже приємно з Вами познайомитися. Телефонуйте мені, якщо маєте вільний час.
 Стівен Неодмінно. До побачення, пане Морозенко.
 Морозенко До зустрічі.

цікавити	to interest
погода	weather
влітку	in summer
жарко	[it is] hot
може бути	maybe, perhaps
плюс	plus
градус	degree
за Цельсієм	centigrade
взимку	in winter
завжди	always
холодно	[it is] cold
вітер (gen.: вітру)	wind
сніг	snow
чому?	why?
вдячний	grateful
мені пощастило	I was fortunate
зустріти (here: зустрів)	to meet
Мені пощастило, що я Вас зустрів	It was lucky for me that I met you
вільний	free

(a) Правда чи неправда?

- 1 Морозенко читає англійську газету.
- 2 Стівен вивчає українську мову в Лондоні.
- 3 Стівена дуже цікавить погода в Іспанії.
- 4 Взимку в Україні дуже тепло.

(b) Дайте відповіді на ці запитання англійською мовою

- 1 For how long has Stephen been learning Ukrainian?
- 2 What does Morozenko give to Stephen?
- 3 What is Morozenko's job?
- 4 Does Stephen like cold weather?

6 Verbs – talking about events in the past

It is very easy to form the past tense of verbs in Ukrainian. The important points to bear in mind are the **gender** and **number** of the subject. Here are some examples of past-tense verbs that you have already seen:

Я замовив квиток.	<i>I have ordered the ticket.</i>
Чудово, що Ви зателефували.	<i>[It's] great that you phoned.</i>
Я народився в Лондоні.	<i>I was born in London.</i>
Мені дуже пощастило, що я Вас зустрів.	<i>It was very fortunate for me that I met you.</i>

English has a variety of forms that can be grouped together as 'past tense': I have come, I came, I was coming, I had come. Ukrainian has no distinctions of this kind, relying almost entirely on context.

Let's take as our example the sentence **Я замовив квиток**. The past-tense form **замовив** ends in a hard consonant (-в) and is derived from the infinitive **замови-ти**. By looking at the examples of plural past-tense forms given above, it is easy to make the plural form **Ви замовили**.

The ending **-в** denotes a masculine singular ending. It changes to **-л** to form the feminine and neuter singular endings (**-ла**, **-ло**) and the plural ending for all genders (**-ли**).

замовити			
S.			Pl.
M я, ти, він	F я, ти, вона	N воно	ми, ви (Ви), вони
замовив	замовила	замовило	замовили

Here are some past tense forms of verbs that you already know that are not quite so straightforward:

могти (to be able)	міг (m), могла́ (f), могло́ (n)	могли́ (pl)
їсти (to eat)	їв (m), їла́ (f), їло́ (n)	їли́ (pl)
*іти (to go)	ішов (m), ішла́ (f), ішло́ (n)	ішли́ (pl)

*Remember that the first letter **i** changes to **й** after a word ending in a vowel, e.g. вона́ йшла́.

7 Time phrases

(a) Котра́ година? What's the time?

You have already met the phrase **Котра́ година?** It literally means 'Which hour [is it]?' There the reply was **Дев'я́та** (*nine o'clock*; lit. 'the ninth [hour]'). **Дев'я́та** is an adjective; it is in the feminine form because it agrees with **година́**, even though that word is not necessarily used.

In this dialogue Lawyer Morozenko says **Я працюю щодня́ з дев'я́тої до п'я́тої години́** (*I work every day from nine to five*; lit. from the ninth to the fifth hour), using the prepositions **з** (*from*) and **до** (*to*) followed by the genitive case.

A polite way of asking what the time is or, indeed, any question:

Перепро́шую, чи Ви не зна́єте, котра́ година?	<i>Excuse me, could you please tell me the time?</i>

(b) I've been doing something for ages and am still doing it

Я вивча́ю українську мо́ву вже́ два ро́ки.	<i>I have been learning Ukrainian for two years [already].</i>

Stephen has been learning Ukrainian for a long time and is still learning it. Ukrainian uses the **present tense** (**вивча́ю**); English uses the perfect continuous tense (*have been learning*).

The English time phrase has a preposition 'for'; the equivalent phrase in Ukrainian is simply **два ро́ки** with no preposition.

Я живу́ в Києві вже́ два місяці.	<i>I have been living in Kyiv for two months [already].</i>
Скажіть, будь ласка, є пиво?	<i>Tell me please, is [there] [any] beer? I like it a lot.</i>
Я його́ дуже люблю.	
Ні, його́ немає́ вже́ 5 днів.	<i>No, there hasn't been [any] [for] five days. But [there] is [some]</i>
Але́ є дуже добре́ вино́.	<i>very good wine.</i>

(c) *every minute of every hour of every day...*

Lawyer Morozenko goes to his office every day. He says щодня (i.e. що + день in the genitive case) in Ukrainian. Lots of time words are built up in this way, e.g. що + рік gives щоріку (every year), що + субота produces щосуботи (every Saturday) and so on.

(d) *Last week, next year, etc.*

The genitive case is also used for these time expressions:

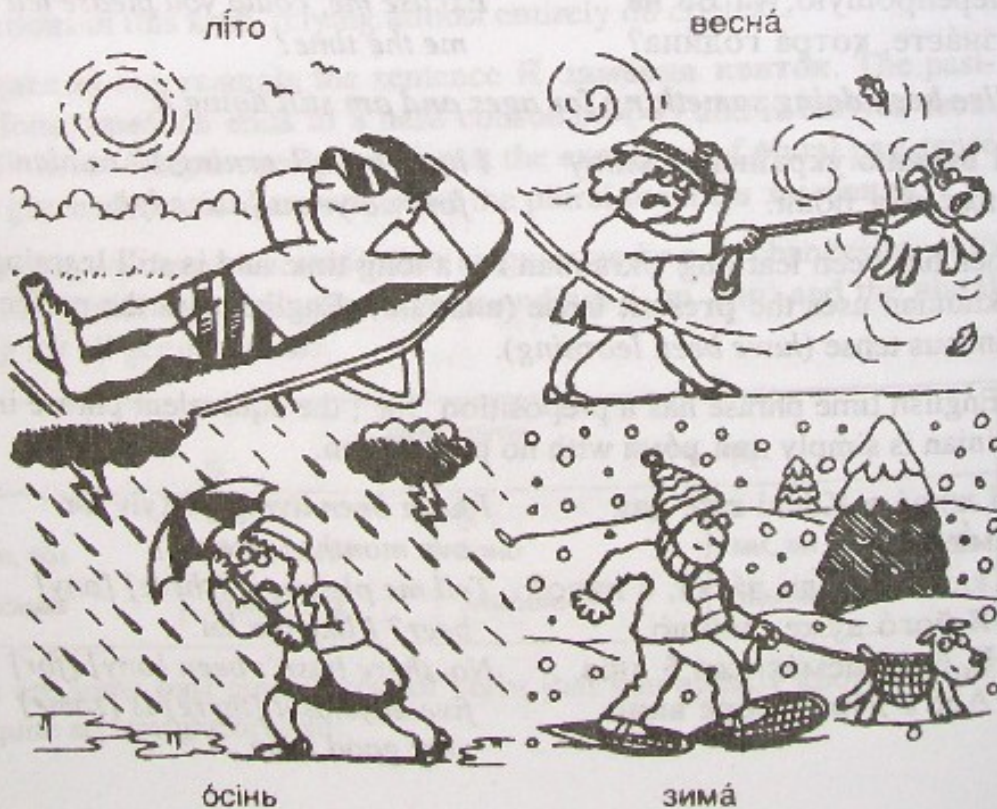
минулого тижня	last week
наступного тижня	next week
минулого четверга	last Thursday
наступного четверга	next Thursday
минулого року	last year
наступного року	next year

The seasons of the year

пора року

season

осінь

зима

WHAT'S THE CLIMATE LIKE IN UKRAINE?

● зима	winter	взимку	in winter
грудень (gen.: грудня)		December	
січень (gen.: січня)		January	
лютий (gen.: лютого)		February	
● весна	spring	навесні	in spring
березень (gen.: березня)		March	
квітень (gen.: квітня)		April	
травень (gen.: травня)		May	
● літо	summer	влітку	in summer
червень (gen.: червня)		June	
липень (gen.: липня)		July	
серпень (gen.: серпня)		August	
● осінь (f) (alt. i/e)	autumn	восені	in autumn
вересень (gen.: вересня)		September	
жовтень (gen.: жовтня)		October	
листопад		November	

Note: The names of the months are spelt with a small letter in Ukrainian, not with a capital letter like English. They are all **masculine** in gender.

Вправи

- 1 (a) One of Taras' friends in Kyiv is gossiping about his neighbours. Here is some of the information he gives. However, some of it is wrong. Compare this information with the table below and fill in the 'true' or 'false' boxes.

Це мої сусіди: Олексій Дмитрович, водій, йому – тридцять чотири роки; Людмила Андріївна, офіціантка, їй – двадцять один рік; Петро Іванович, слюсар, йому – сорок вісім років; Микола Григорович, учитель, йому – п'ятдесят шість років; Зоя Анатоліївна, пенсіонерка, їй – шістьдесят два роки; Оксана Михайлівна, фотомодель, їй – двадцять вісім років.

сусід (m)
водій
слюсар
офіціантка (f)
фотомодель

neighbour (f: сусідка)
driver
plumber
waitress (m: офіціант)
model

	true	false
The teacher is 56. The waitress is 28. The model is 21. The plumber is 46. The pensioner is 62. The driver is 37.		

(b) Now summarize the information given in the table in Ukrainian, giving the name and patronymic of each person in the correct case:

Приклад: Збі Анатоліївни шістдесят два роки.

2 Put the words in brackets into the correct form of the dative singular.

- (a) Майкл пише лист (Джон).
- (b) Це подарунок (дружина).
- (c) Тарас телефонує (директор).
- (d) Наталка дзвонить (учителька).
- (e) (Олег) подобається музика.
- (f) (Тетяна) 24 роки.
- (g) (Андрій) дуже жарко.
- (h) (Катерина) треба мати фотоапарат.
- (i) (Вадим) потрібна машина.
- (j) (Вона) можна подарувати квіти.

подарунок	present
подарувати (подарую, подаруєш)	to give as a present

3 Write out the following sentences in full, putting the words in brackets into the correct form.

who?		what?	to whom? (if any)
Студент	(писати)	(лист – in pl.)	(учитель)
Микола	(писати)	(книга)	_____
Я	(писати)	(ім'я)	_____
Ми	(писати)	(прізвище – in pl.)	_____
Вони	(писати)	(факс)	(партнер – in pl.)

- 4 Find the answers to the following questions from the right-hand column.
(a) Скільки Вам років?	(i) Взіймку в Україні холодно.
(b) Чи холодно взіймку в Україні?	(ii) Мені не подобається теплий клімат.
(c) Вам подобається теплий клімат?	(iii) Так, влітку там жарко.
(d) Чи влітку там жарко?	(iv) Мені вже 35 років.
- 5 Read the dialogues in units 5 and 6 once again. Try turning the following sentences into Ukrainian.
- (a) We have to book a hotel room.
 (b) I am planning to visit France.
 (c) We require two de-luxe rooms.
 (d) I am a businessman and often visit Ukraine.
 (e) I have no information on the finances.
 (f) My friend was reading a Ukrainian newspaper.
 (g) We've already been to Ukraine.
 (h) Our firm makes cars.
- 6 Which of the Ukrainian sentences that you have just written answer the following questions?
- (a) Яку газету читав мій друг?
 (b) Що робить наша фірма?
 (c) Хто планує відвідати Францію?
 (d) Чи я часто буваю в Україні?
- 7** Read the following weather forecast from the newspaper *Вечірній Київ* and answer the questions.

ПОГОДА

Сьогодні сонце зійде о 7 годині 26 хвилин, заїде о 16 годині 3 хвилини. Тривалість дня 8 годин 37 хвилин.

Як повідомили кореспондента «Вечірнього Києва» в Українському гідрометцентрі, завтра в Києві хмарно з проясненнями, вночі без опадів, вдень невеликий дощ, вітер західний, 7-12 метрів на секунду. Температура вночі від 3 градусів морозу до 3 градусів тепла, вдень 3-8 градусів тепла.

зійти	(here:) to rise
зайти	(here:) to set
сонце зійде	the sun will rise
о 7 годині 26 хвилин	at 7.26am
сонце зійде	the sun will set
тривалість (f)	length, duration
кореспондент	correspondent
гідрометцентр	meteorological centre
в Українському гідрометцентрі	in the Ukrainian met centre
хмарно	cloudy
прояснення (n)	(here:) clear period
з проясненнями	with clear periods
вночі	at night
опад	precipitation
вдень	during the day
західний	western
вітер західний	wind from the west
7 метрів на секунду	seven metres per second

- (a) What season do you think it is?
 (b) How long is the day going to be?
 (c) Is it going to rain at night or during the day?
 (d) What is the temperature going to be during the day?

7

Я МАЮ ПЛАНИ РОЗВИВАТИ – ТОРГІВЛЮ З УКРАЇНОЮ –

I have plans to develop trade with Ukraine

In this unit you will learn:

- how to answer the question де? (*where?*)
- how to play sports and musical instruments in Ukrainian
- more about telling the time
- more about saying what you like doing
- some special features of Ukrainian verbs

Діалог

Stephen gives an interview to the Ukrainian newspaper *Kyiv Panorama*:

Кореспондент Шановний пане Тейлор! Скажіть, будь ласка, яка мета Вашого майбутнього візиту до України?

Стівен Я їду до цієї країни для переговорів про створення спільного підприємства. Я маю зустрічі з українськими бізнесменами, а також у Міністерстві торгівлі, на Українській біржі, у Національному банку України. Мій бізнес – це виробництво та продаж модного одягу.

Кореспондент Ще одне запитання. Скажіть, будь ласка, де Ви навчилися так добре розмовляти українською мовою?

Стівен Я вивчаю її в Лондоні. Я маю серйозні плани

розвивати торгівлю з Україною і хочу знати її мову, розуміти своїх колег у Києві та Львові без перекладача. Українська мова дуже гарна. Я часто слухаю радіо, читаю українські газети й журнали. Мені також допомагає мій друг, він українець.

Кореспондент Розкажіть про Ваші смаки.

Стівен Я люблю музику, граю на гітарі. Люблю спорт, граю в теніс, гольф, волейбол. Мені також подобається смачна їжа і, звичайно, гарний, модний одяг.

Кореспондент Ви маєте сім'ю?

Стівен Я неодружений.

Кореспондент Бажаю Вам приємної поїздки й успіху в комерції.

Стівен Дуже дякую.

Кореспондент Дякую Вам за цікаву розповідь.

розвивати	<i>to develop</i>
торгівля з Україною	<i>trade with Ukraine</i>
шановний	<i>esteemed</i>
мета	<i>aim, purpose</i>
майбутній (here: майбутнього)	<i>future (adj.)</i>
візит (here: візиту)	<i>visit</i>
країна (here: країни)	<i>country</i>
переговори (here: переговорів)	<i>talks</i>
створення (n)	<i>creation</i>
спільний (here: спільного)	<i>joint (adj.)</i>
підприємство (here: підприємства)	<i>enterprise</i>
спільне підприємство	<i>joint venture</i>
з українськими бізнесменами	<i>with Ukrainian businessmen</i>
біржа	<i>stock exchange</i>
національний (here: національному)	<i>national</i>
виробництво	<i>production</i>
продаж	<i>sale</i>
навчитися (here: навчилися)	<i>to learn</i>
розмовляти українською мовою	<i>to speak [in] Ukrainian [language]</i>
серйозний (here: серйозні)	<i>serious</i>
план	<i>plan</i>
свій (here: своїх)	<i>(here:) my</i>
колега (here: колег)	<i>colleague</i>
перекладач (here: перекладача)	<i>interpreter, translator</i>
слухати (here: слухаю)	<i>to listen [to]</i>
журнал (here: журнали)	<i>journal</i>

розказати (here imperative: розкажіть)	to tell
смак (here: смаки)	taste
грати	to play
грати в (+ acc.)	to play games and sports
грати на (+ loc.)	to play musical instruments
гітара (here: гітари)	guitar
спорт	sport
теніс	tennis
гольф	golf
волейбол	volleyball
смачний (here: смачні)	tasty
звичайно	of course
приємний (here: приємної)	pleasant
комерція (here: комерції)	commerce
розповідь (f)	account, narrative

(a) Правда чи неправда?

- 1 Стивен має зустрічі з українськими бізнесменами.
- 2 Стивен хоче розвивати спорт в Україні.
- 3 Стивен любить грати на гітарі.
- 4 Кореспондент бажає Стивенowi приємної поїздки.

(b) Дайте відповіді на ці запитання англійською мовою

- 1 Which bank does Stephen intend to visit in Ukraine?
- 2 Why does Stephen often listen to the radio?
- 3 Who is helping Stephen learn Ukrainian?
- 4 What kind of clothes does Stephen like?

Як функціонує мова

1 Another possessive pronoun

The dialogue in this unit introduces another possessive pronoun – **свій**, **своя**, **своє**, **свої**. This word has a special 'reflexive' usage, which means that it will always 'refer back' to the subject of the sentence:

Я хочу розуміти своїх
колег у Києві.

*I want to understand my
colleagues in Kyiv.*

but:

Він не розуміє своїх колег.

He doesn't understand his colleagues.

In other words, **свій** can mean 'my', 'your', 'his', 'her', 'it's', 'our', 'their', according to context.

Свій declines exactly like **мій** and **твій**.

2 Nouns – locative case

The locative case is used to answer the question **де?** (*where?*) and **коли?** (*when?*) in certain time expressions. There are several examples in the dialogue and the commentary. Here are tables giving the endings in the singular and plural for nouns and adjectives. This case never occurs without a preposition.

3 Locative case – noun endings

(a) Masculine nouns

Nom. S. Loc. S. (у/в, на +)	паспорт паспорті	олівець олівці	будінок будінку
Nom Pl. Loc. Pl. (у/в, на +)	паспорті паспортáх	будінки будінках	олівці олівцях

Nom. S. Loc. S. (у/в, на +)	брат брáтові	друг дру́гові	учитель учителєві	ангієць ангієцєві
Nom Pl. Loc. Pl. (у/в, на +)	браті брата́х	дру́зі дру́зях	учителі учителя́х	ангієці ангієцях

(b) Feminine nouns

Nom. S. Loc. S. (у/в, на +)	сестра сестрі	вулиця вулиці	компанія компанії	книга книзі	зустріч зустрічі
Nom Pl. Loc. Pl. (у/в, на +)	сестри сестрах	вулиці вулицях	компанії компаніях	книги книгах	зустрічі зустрічах

(c) Neuter nouns

Nom. S. Loc. S. (у/в, на +)	дерево дереві	море морі	прізвище прізвиці	життя житті	ім'я імені
Nom Pl. Loc. Pl. (у/в, на +)	дерев дерев	моря морях	прізвища прізвищах	життя життях	імена іменах

Note:

- The masculine singular ending **-ові/-еві/-єві** is used predominantly with nouns denoting human beings.
- The masculine singular ending **-у** occurs after the suffixes **-к, -ак, -ик, -ок**, e.g. **у будінку** and in some other short nouns, e.g. **у банку, у парку, у свігу, у саду, у гаю**.
- Before the ending of the locative singular **-і**, the consonants **к, г, х** change in the following way: **к - ц; г - з; х - с**. Note that the consonant **-к** changes to **-ц** only when the locative ending is **-і**; when the locative ending is **-у** there is no change, e.g. **у році (рік), на березі (берег), на поверсі (поверх), на подрузі (подруга), у книзі (книга), у руці (рука)**.

4 Adjectives – locative case

Hard endings

	Nom. S.	Loc. S.	Nom. Pl.	Loc. Pl.
M.	добрый	доброму	добрі	добрих
F.	добра	добрій	добрі	добрих
N.	добре	доброму	добрі	добрих

Soft endings

	Nom. S.	Loc. S.	Nom. Pl.	Loc. Pl.
M.	сінній	сінньому	сінні	сінніх
F.	сіння	сінній	сінні	сінніх
N.	сінє	сінньому	сінні	сінніх

5 Possessive pronouns – locative case

	Nom. S.	Loc. S.	Nom. Pl.	Loc. Pl.
M.	мій	моєму	мої	моїх
F.	моя	моїй	мої	моїх
N.	моє	моєму	мої	моїх

Твій and **свій** have the same endings as **мій**.

	Nom. S.	Loc. S.	Nom. Pl.	Loc. Pl.
M.	наш	нашому	наші	наших
F.	наша	нашій	наші	наших
N.	наше	нашому	наші	наших

Ваш has the same endings as **наш**.

6 Personal pronouns – locative case

	S.	P.
First person:	мені	нас
Second person:	тобі	вас
Third person: (m), (n) (f)	ньому ній	них

Note: As the locative case occurs only with prepositions, the third person pronouns always have the prefixed **н-** attached.

7 Prepositions with locative case

у/в	in/at	у готелі, у парку на братові, на учителві в Одесі, у місті у містах,
на	on/at	на роботі, на вулиці, на другому поверсі

when to use у or в

The Ukrainian prepositions meaning 'in' has two forms:

- у, used at the beginning of a sentence or after a break within a sentence (represented in writing by a comma):

У Києві є багато цікавих будинків.	<i>There are lots of interesting buildings in Kyiv.</i>
Я вивчаю мову тут, у Лондоні.	<i>I am studying the language here in London.</i>

- в, used after a word ending in a vowel:

Я живу в Лондоні.	<i>I live in London.</i>
Я часто буваю в Україні.	<i>I am often in Ukraine.</i>

The same rules apply to у/в when it is used with the accusative or genitive case.

8 Time phrases and the locative case

(a) years and months (see also the next unit)

у тисяча дев'ятсот дев'яносто шостому році	<i>in 1996</i>
у липні	<i>in July</i>
у вересні	<i>in September</i>
у листопаді	<i>in November</i>

Contrast у + accusative case for the days of the week, e.g. у четвер (on Thursday etc.)

(b) At what time?

Use the preposition о (or об before a vowel):

О котрій годині?	<i>at what time? (lit. at which hour?)</i>
О першій	<i>at one (lit. at the first)</i>
Об одинадцятій годині	<i>at eleven</i>

9 A special use for the preposition на and the locative case

Що на ньому?	<i>What is he wearing?</i>
На Стівенові модний костюм.	<i>Stephen is wearing a fashionable suit.</i>
На ньому білий піджак червоне пальто	<i>He is wearing a white jacket red coat</i>

The verb **носити** (*ношу́, носиш*), which you will meet later with the meaning 'to carry', is also used to denote 'wearing', but with the additional meaning that the item in question is worn regularly:

Чи Стівен носить окуляри?	<i>Does Stephen wear glasses?</i>

10 Verbal aspect

Verbal aspect is to do with the way in which an action is viewed. Ukrainian verbs have two aspects: **imperfective** and **perfective**.

Imperfective

The imperfective aspect denotes that something is happening right now, was happening or will be happening at a particular moment, e.g.

Стівен зараз телефонує до Києва.	<i>Stephen is phoning Kyiv at the moment.</i>
Він читав українську газету.	<i>He was reading a Ukrainian newspaper.</i>
Вона сміялася.	<i>She was laughing.</i>

It can also denote an action that is repeated or is regular:

Стівен щотижня телефонує до Києва.	<i>Stephen phones Kyiv every week.</i>
Він щодня читав українські газети.	<i>He read (used to read) Ukrainian newspapers every day.</i>

The imperfective future is introduced in unit 8.

perfective

The perfective aspect denotes that the action has already commenced or has been completed in the past or will have been completed in the future, e.g.

Вона засміялася.	<i>She burst out laughing.</i>
Добре, що ти зателефонував.	<i>It's good that you phoned (made this call).</i>

Perfective verbs cannot therefore have a present tense, as the present tense is used for actions that are either in progress now, or are repeated.

The use of the perfective future will be looked at in unit 9. There is no difference between imperfective and perfective verbs in the formation of the past tense.

11 How are aspects formed?

Unfortunately no rules can be given. Here are a few examples:

Group 1:	<i>Imperfective</i>	<i>Perfective</i>
	піти	в і́йти
	сміятися	з асміятися
	диві́тися	по диві́тися
	чита́ти	про чита́ти
	їсти	з 'їсти
	робити	з робити

Group 1 contains perfective verbs that have been formed from imperfective verbs by the addition of a **prefix**.

Group 2:	дава́ти	да́ти
	продава́ти	прода́ти
	запро́шувати	запросі́ти
	купува́ти	купи́ти

Group 2 contains imperfective verbs that are formed by means of the suffixes **-ва** or **-ува/-юва**.

Group 3:	вивча́ти	вивчи́ти
	замовля́ти	замови́ти

Group 3 contrasts imperfective verbs with **-а** (or **-я** after a soft consonant) and perfective verbs with **-и**. Some other changes, e.g. as in

замовля́ти-замо́вити, or shifts in stress position, may be involved.

Some verbs in groups 2 and 3 also display **consonant alternations**, e.g.

запро́шувати, запро́сити   замо́вляти, замо́вити.

There will be more about consonant alternations in unit 12.

Group 4:	допомага́ти	допомогти́
	зустріча́ти(ся)	зустріти́(ся)
	сіда́ти	сісти
	бра́ти	взя́ти
	захо́дити	зайти́

Group 4 contains verbs that form their imperfective and perfective aspects in ways that are difficult to categorise; indeed, on occasion (e.g. **бра́ти**), the perfective is formed from a completely different word.

From now on the aspect of all new verbs will be marked in the word lists as impf. (imperfective) or pf. (perfective).

aspect and verbal prefixes

Let us look at some of the ways in which prefixes, such as those in group 1 above, can affect meaning.

If we add the prefix **по-** to the verb **проси́ти** (*to ask for something*) we get the perfective equivalent, with no real change in meaning other than the stress placed on the completion of the action. However, if we add the prefix **за-** to the same verb, the new perfective verb has a completely different meaning: **запроси́ти** (*to invite*), from which in turn a new imperfective is formed: **запро́шувати**. Adding the prefix **пере-** to the same verb produces a word meaning 'to apologise' – **перепроси́ти, перепро́шувати**.

In some of the verbs listed above, the prefix **по-** can give the meaning of 'doing a little bit of the action', e.g.

працюва́ти	<i>to work</i>
попрацюва́ти	<i>to do a bit of work</i>

aspect in the past tense

It is useful to consider the whole context which determines the use of either the imperfective or the perfective aspect of the verb in the past tense, e.g.

Я пив кáву might occur in the following situations:

I was drinking coffee, but everyone else was drinking tea.

I was drinking coffee all through the meeting.

I drank (used to drink) coffee every day, but now I can't because of the state of my health.

whereas the likely situations for я вiпив кáву are:

I drank up (finished drinking) my/the coffee, got up and left for work.

I have finished my coffee – look, there isn't any left.

Впра́ви

- 1 Put the words in brackets into the locative case, according to the example:

Приклад: Мико́ла гуля́є в (парк). Мико́ла гуля́є в па́рку.

- (a) На (кореспонде́нт) мо́дний костю́м.
(b) Мо́жна поміня́ти гро́ші в (Націона́льний банк).
(c) Я влі́тку був у (Лондо́н).
(d) Ми живемо́ у (Льви́в).
(e) Музика́нт гра́є на (гіта́ра).
- 2 Certain consonants change in the locative case. Give either the locative case form or the nominative case form, according to the information given:

Приклад: Нога́ – но...

Нога́ – нозі́

Р ... – ро́ці

рік – ро́ці

кни́га – кни́...

ка́рт... – ка́рти

по́дру ... – по́друзі

пої́здка – пої́зд ...

жи́нка – жи́н ...

му́ха – му ...

ля́ль ... – ля́льці

ру́ч ... – ру́чці

- 3 Insert the correct form of the preposition у/в in the following sentences:

(a) У/в ме́не є батьки́ у/в Шотла́ндії.

(b) Та́то працю́є у/в ба́нку.

(c) Я незаба́ром іду́ у/в Украї́ну.

(d) Сло́вник у/в кабіне́ті.

- (e) На скільки днів замовити готель у/в Львові?
- (f) У/в вас є номер його факсу?
- (g) Тітка живе у/в Чернігові.

4 Complete the following sentences by adding the correct verb from the list below.

- (a) Велосипед дуже зручний. На ньому можна (...).
- (b) Мені подобаються книги. Їх можна (...).
- (c) Моя мама робить смачні тістечка. Я люблю їх (...).
- (d) Моя сестра любить балет, але вона не вміє (...).
- (e) Мій друг купив гітару. Він хоче навчитися на ній (...).

тацювати, їздити, грати, їсти, читати

5 Complete the following sentences by translating the English words and phrases into Ukrainian.

- (a) Стівен (*is phoning*) Київ зараз.
- (b) Віра (*phones Kyiv*) щотіжня.
- (c) Ігор (*was reading*) газету «Вечірній Київ» (*yesterday*) увечері.
- (d) Оксана (*used to read*) англійські книги (*every day*).

6 Get ready to give personal information about yourself. Try answering the following questions.

- (a) Скільки Вам років?
- (b) У якому році Ви народилися?
- (c) У якому місяці Ви народилися?
- (d) У якій країні Ви народилися?
- (e) У якому місті Ви народилися?
- (f) Де Ви тепер живете?
- (g) Чи Ви вже були в Україні?

8

МИ ЛЕТИМО УКРАЇНСЬКИМИ АВІАЛІНІЯМИ

We are flying with Ukraine Airlines

In this unit you will learn how to:

- express agreement
- talk about events that will be happening in the future
- talk about means of travel
- tell the time by the clock

Діалог 1

A meeting with Bohdan Riznyk on a London street.

Богдан Тарасе, якого числа ти летіш до України?

Тарас Двадцять дев'ятого липня, о пів на першу дня. Буду відлітати з аеропорту Гатвік.

Богдан Який це день?

Тарас Четвер.

Богдан Ти летітимеш літаком Австрійських авіаліній з пересадкою у Відні?

Тарас Ні, не через Відень. Є прямий рейс Українських міжнародних авіаліній «Лондон – Київ». Тому я буду летіти Українськими без зупинки. Ми летимо вдвох із моїм другом Стівеном Тейлором.

Богдан Я можу відвезти вас своєю машиною до аеропорту, якщо треба.

Тарас Дякую, нас відвезе Віра.

число	number (here: date)
Якого числа ти летіш до України?	On what date are you flying to Ukraine?
Двадцять дев'ятого липня	On the 29th of July
пів	half
о пів на першу дня	at half past twelve in the afternoon
відлітати (imp.)	to fly off
аеропóрт	airport
Гатвік	Gatwick
Який це день?	What day is that?
літак	aircraft, plane
австрійський	Austrian
пересáдка	change (of transport)
Відень (m) (gen.: Відня)	Vienna
Ти летітимеш літакóм Австрійських авіаліній з пересáдкою в Відні?	Will you be flying with an Austrian Airlines plane, changing in Vienna?
через (+ acc.)	(here:) via
прямий	straight, direct
рейс	journey, flight
є прямий рейс	there is a direct flight
міжнародний	international
тому	therefore
зупінка	stop
зручно	convenient
вдвох	the two of us together
відвезті (відвезу́, відвезе́ш) (pl.)	to take (away)
машина	car (colloquial)
Я можу відвезті вас своєю машиною до аеропóрту, якщо трéба	I can drive you to the airport in my car, if necessary

Як функціонує мова

1 Verbs – future tense (imperfective aspect)

The imperfective future tense is used to describe actions that will be taking place at some time in the future. There are two ways of forming this tense, both of which have exactly the same meaning. You may choose whichever form you find the easier, but you should be able to recognize both.

Type 1

This tense form comprises two words, just like the English 'I will read the paper'. You will remember that the verb **бу́ти** (*to be*) has only one form (**є**) in the present tense. The future tense forms of this verb have first conjugation endings:

	S.	Pl.
1	бу́ду	бу́демо
2	бу́деш	бу́дете
3	бу́де	бу́дуть

By combining these forms with the imperfective infinitive, you obtain the imperfective future, e.g.

Я **бу́ду працюва́ти** за́втра. *I will be working tomorrow.*
 Я **бу́ду й́хати** до Льво́ва. *I will be going to L'viv.*

Type 2

The other form of the imperfective future is obtained by adding the suffix **-м** and the corresponding personal endings, also of the first conjugation, to the imperfective infinitive, e.g.

	S.	Pl.
1	й́хати́му	й́хати́мемо
2	й́хати́меш	й́хати́мете
3	й́хати́ме	й́хати́муть

In the dialogue we find the following expressions:

- Бу́ду відліта́ти з аеропóрту Га́твік.
- Я бу́ду леті́ти Украї́нськими без зупі́нки.
- Ти леті́тимеш літако́м Австрі́йських авіа́ліній?
- Ми леті́мо́ вдво́х з мої́м дру́гом Сті́веном Те́йлором.
- Яко́го числа́ ти леті́ш до Украї́ни?

Taras and Bohdan could have changed their future around with no change in meaning:

Я леті́тиму Украї́нськими без зупі́нки.
 Ти бу́деш леті́ти літако́м Австрі́йських Авіа́ліній?

We can translate sentences (d) and (e) above as:

I am flying together with my friend Stephen Taylor.

On what date are you flying to Ukraine?

The present tense in English corresponds exactly to the present tense in Ukrainian here. In both languages it is possible to use verbs in the present tense with future meaning when something has been definitely decided upon.

2 The instrumental case

The instrumental case is used to denote the means by which something is done; in English this idea is most often expressed with the prepositions 'by' or 'with'. It is therefore particularly common with words meaning various forms of transport, e.g.

Я летю до Відня літаком Австрійських авіаліній.	<i>I am flying to Vienna by a plane of Austrian Airlines.</i>
Я летю до Відня Австрійськими авіалініями.	<i>I am flying to Vienna by/with Austrian Airlines.</i>
Він їде поїздом до Києва.	<i>He is going to Kyiv by train.</i>
Вони їдуть автобусом до роботи.	<i>They are going to work by bus.</i>

Note: Ukraine has underground railways (**метро**) in two major cities: Kyiv and Kharkiv. The word **метро** is neuter and indeclinable; it cannot therefore have an instrumental ending. Instead you travel **на метро** (by underground).

- By extension the instrumental case is used with words like **вулиця**, **площа**, **місто**:

Я хочу погуляти вулицями Києва.	<i>I want to take a walk through the streets of Kyiv.</i>
Ми йдемо Хрещатиком.	<i>We are walking along Khreshchatyk Street.</i>

- The instrumental case is also used to refer to job descriptions, e.g. **Ким працює Стівен?** (lit. As who does Stephen work?) (**Ким** is the instrumental form of **Хто**).

Стівен працює директором.	<i>He is the director (lit. Stephen works as the director).</i>

- It is also used after certain verbs, e.g. **цікавитися** (to be interested in), **займатися**, which literally means 'to deal with', 'to be busy with':

Ігор дуже цікавиться
музикою.

Ihor is very interested in music.

Мої знайомі будуть
займатися квитками.

*My acquaintances will deal with
the tickets.*

Я займаюся тенісом.

I go in for tennis.

- where being and becoming are involved

The instrumental case is used after the verbs **бути** (*to be*) and **ставати** (*стаю, стаєш*) (*to become*):

Коли я був хлопчиком,
мені подобалося їздити на
велосипеді.

*When I was a boy, I liked riding
a bike.*

Через десять років я буду
директором фірми.

*In ten years' time I'll be director
of the firm.*

- I'm flying with my friend

The instrumental case is also used in a special phrase involving a plural personal pronoun, most frequently **ми**, and the preposition **з**:

Ми летимо вдвох із моїм
другом.

*My friend and I are flying
together (lit. We are flying the
two of us together with my
friend).*

Later in the dialogue we have:

Ми зі Стівеном будемо у
Львові.

Stephen and I will be in L'viv.

The verbs in these sentences are in the first person plural form because the subject is **ми**.

3 Instrumental case – noun endings

(a) Masculine nouns

Nom. S.	пáспорт	будíнок	олівéць	телефóн
Inst. S.	пáспортом	будíнком	олівцём	телефóном
Nom. Pl.	паспортí	будíнки	олівці	телефóни
Inst. Pl.	паспортáми	будíнками	олівцáми	телефóнами

UKRAINIAN

Nom. S.	брат	хло́чик	дру́г	учи́тель	англи́ць
Inst. S.	бра́том	хло́чиком	дру́гом	учи́телем	англи́цем
Nom. Pl.	брати́	хло́чики	дру́зі	учителі́	англи́ці
Inst. Pl.	братáми	хло́чками	дру́зями	учителя́ми	англи́цями

Nom. S.	трамва́й
Inst. S.	трамва́єм
Nom. Pl.	трамва́ї
Inst. Pl.	трамва́ями

(b) Feminine nouns

Nom. S.	кни́га	ву́лиця	сестра́	компáнія	зу́стріч
Inst. S.	кни́гою	ву́лицею	сестро́ю	компáнією	зу́стріччю
Nom. Pl.	кни́ги	ву́лиці	се́стри	компáнії	зу́стрічі
Inst. Pl.	кни́гами	ву́лицями	сестра́ми	компáніями	зу́стрічами

(c) Neuter nouns

Nom. S.	де́рево	прізви́ще	мо́ре	життя́	імя́
Inst. S.	де́ревом	прізви́щем	мо́рем	життя́м	іме́нем
Nom. Pl.	дерéва	прізви́ща	моря́	життя́	іме́на
Inst. Pl.	дерéвами	прізви́щами	моря́ми	життя́ми	іме́нами

The singular ending to watch out for is **-ю** on feminine nouns ending in a consonant, e.g. зу́стріч. The consonant preceding the ending of the instrumental singular is doubled, зу́стріччю, unless the noun ends in **-сть**, e.g. приéмність; з приéмністю (*with pleasure*).

4 Adjectives – instrumental case

Hard adjectives

	Nom. S.	Inst. S.	Nom. Pl.	Inst. Pl.
M.	добрий	добрим	добрі	добрим
F.	добра	доброю	добрі	добрим
N.	добре	добрим	добрі	добрим

Soft adjectives

	Nom. S.	Inst. S.	Nom. Pl.	Inst. Pl.
M.	сінній	сіннім	сінні	сінніми
F.	сіння	сінньою	сінні	сінніми
N.	сінє	сіннім	сінні	сінніми

5 Possessive pronouns – instrumental case

	Nom. S.	Inst. S.	Nom. Pl.	Inst. Pl.
M.	мій	моїм	мої	моїми
F.	моя	моєю	мої	моїми
N.	моє	моїм	мої	моїми

Твій and **свій** have the same endings as **мій**.

	Nom. S.	Inst. S.	Nom. Pl.	Inst. Pl.
M.	наш	нашим	наші	нашими
F.	наша	нашою	наші	нашими
N.	наше	нашим	наші	нашими

Ваш has the same endings as **наш**.

6 Personal pronouns – instrumental case

	S.	Pl.
1	мною	нами
2	тобою	вами
3	(m) ним	ними
	(f) нею	
	(n) ним	

7 Prepositions with instrumental case

з	with	з цукром, з молоком
за	behind/beyond/on the other side of	за столом, за стіною

пéред	<i>in front of</i> <i>just before in time expressions</i>	пéред будінком пéред обідом (<i>immediately before dinner</i>)
над	<i>over/above</i>	над кріслом
під	<i>under/below</i>	під столáми
між	<i>between</i>	між мóрем і лісом

Note: The preposition *з* can also take the form *із* or *зі* in the same circumstances as when it means 'from' and is followed by the genitive case. See unit 4.

Діалог 2

Bohdan and Taras continue their conversation.

Богдан Якщо не секрет, ким працює твій приятель? Мені знайоме його ім'я.

Тарас Стівен – директор компанії «Гермес-Клозінг». Для нього це перша ділова поїздка в Україну. А я їду у відпустку. Хочу зустрітися з друзями, а також показати Стівенові Україну. Він ніколи там не був. Ми будемо подорожувати поїздом, пароплавом, можливо, автомобілем. Я вже домовився зі знайомими про допомогу з житлом, вони займатимуться також нашими квитками. Ми будемо там два тижні.

Богдан Ти вже знаєш свою адресу в Україні?

Тарас Я одразу після приїзду напишу тобі листівку з нашою адресою.

Богдан Чудово. Я незабаром, можливо, їхатиму до Львова.

Тарас Ми зі Стівеном будемо у Львові шостого-сьомого серпня.

Богдан То побачимося з вами шостого серпня на площі Ринок?

Тарас О шостій вечора!

Богдан Згода! Шостого о шостій. Перед аптекою, біля входу. Не забудь.

Тарас Я ніколи нічого не забуваю. Ну, бувай здоровий. До зустрічі!

Богдан Щасливої дороги! М'якої посадки...

секрет	<i>secret</i>
знайомий	<i>familiar (as adj.); acquaintance (as noun)</i>
Мені знайоме його ім'я	<i>his name is familiar to me</i>
відлүстка	<i>holiday</i>
показати (покажү, покажеш) (pf.)	<i>to show</i>
ніколи	<i>never</i>
подорожувати (-ю, -еш) (impf.)	<i>to travel</i>
пóїзд	<i>train</i>
пароплáv	<i>steamer</i>
можливо	<i>possibly, perhaps</i>
домóвитися (домóвлюся, домóвишся, ...домóвляться) (pf.)	<i>to agree, arrange with</i>
житлó	<i>dwelling (here: place to stay)</i>
адреса	<i>address</i>
одразу	<i>at once</i>
приїзд	<i>arrival</i>
написати (напишү, напишеш) (pf.)	<i>to write</i>
листівка	<i>postcard</i>
незабаром	<i>soon</i>
Я незабаром, можливо, їхатиму до Львова	<i>I might soon be going to L'viv</i>
побачитися (pf.)	<i>to see one another</i>
плóща	<i>square</i>
рiнок	<i>market</i>
то побачимося з вами шóстого сёрпня?	<i>so we'll see each other on the sixth of August, right?</i>
о шóстій вéчора	<i>at six in the evening</i>
шóтого о шóстій	<i>on the sixth at six</i>
зóда	<i>agreement</i>
Зóда!	<i>OK! That's agreed!</i>
аптéка	<i>chemist's shop</i>
вхiд (gen. вхóду)	<i>entrance (alt. /o)</i>
забути (забүду, забүдеш) (pf.)	<i>to forget</i>
не забүдь!	<i>don't forget!</i>
нічóго (gen. of ніщó)	<i>nothing</i>
забувати (impf.)	<i>to forget</i>
бувай здоровий	<i>cheerio! (lit. be healthy)</i>
дорóга (gen. pl.: дорiг)	<i>road, journey, way (alt. /o)</i>
посáдка	<i>landing</i>

(a) Правда чи неправда?

- 1 Тарас і Стівен летять в Україну рейсом Українських авіаліній.
- 2 Богдан відвезе Стівена і Тараса до аеропорту.
- 3 Тарас знає свою адресу в Україні.
- 4 Богдан і Тарас будуть шостого серпня у Львові на площі Ринок.

(b) Дайте відповідь на ці запитання англійською мовою

- 1 Do Ukrainian Airlines have a direct flight to Kyiv?
- 2 How many times has Stephen been to Ukraine before?
- 3 What kind of transport will Taras and Stephen use when travelling around Ukraine?
- 4 At what time will Taras meet Bohdan in L'viv?

8 More time phrases**for (in the past)**

Compare the use of the tenses in Ukrainian and English. Ukrainian uses the **imperfective aspect** in the following situations.

Я працюю тут два роки
(*present tense*).

*I have been working here for
two years [and still work here].*

Я працював тут два роки
(*past tense*).

I worked here for two years.

The Ukrainian sentences have no preposition in the time phrase.

in

Я їду в Париж за два тижні.

*I am going to Paris in two weeks
(in two weeks' time).*

Я летю до Праги через пару днів.

*I am flying to Prague in a few
days.*

Ukrainian uses either of the prepositions **за** and **через** and the accusative case.

9 Going on holiday and being on holiday

Тарас їде у відпустку (acc.)
до України.

*Taras is going on holiday to
Ukraine.*

Він буде у відпустці (loc.)
в Україні.

*When he gets to his destination,
he will be on holiday in
Ukraine.*

10 "I don't never forget nothing"

Put on the negation in Ukrainian!

Він ніколи там не був.

He has never been there.

Я ніколи нічого не забуваю.

I don't ever forget anything.

11 More on ordinal numerals

Ordinal numerals (i.e. first, second, third,... eleventh, etc) decline like adjectives, and like adjectives agree with the noun to which they relate.

Ordinal numerals consisting of more than one part, e.g. **сто шостий** (*one hundred and sixth*), are called compound ordinal numerals. Only the final element declines, and all the component elements are written separately. Years are ordinal numbers in Ukrainian, i.e. 1996 is 'the one thousand nine hundred and ninety sixth year':

1996 рік

Nom. & Acc.	тисяча дев'яцот дев'яносто шостий рік
Gen.	тисяча дев'яцот дев'яносто шостого року
Dat.	тисяча дев'яцот дев'яносто шостому року
Loc.	у тисяча дев'яцот дев'яносто шостому році
Instr.	тисяча дев'яцот дев'яносто шостим роком

12 It's time to check your engagements diary!

понеділок (gen.: понеділка)
Monday

п'ятниця
Friday

вівторок (gen.: вівторка)
Tuesday

субота
Saturday

середá
Wednesday

неділя
Sunday

четвѐр (gen.: четверга́)
Thursday

Time expressions

day

ура́нці/в́ранці
уде́нь/вде́нь
увече́рі/ввече́рі
уночі/вночі

позавчо́ра
учо́ра/вчо́ра
сього́дні
за́втра
післяза́втра

in the morning
during the day/afternoon
in the evening
at night

the day before yesterday
yesterday
today
tomorrow
the day after tomorrow

year, month, date

Який зараз рік? Тисяча дев'яцот дев'яносто шостий.

The ordinal numeral **шостий** is masculine because the word **рік** is understood from the context.

Який зараз місяць? Липень.

Який сьогодні день тижня? Четвер.

Яке сьогодні число? Чотирнадцяте. Чотирнадцяте (*nom.*)
липня (*gen.*)

The ordinal numeral **чотирнадцяте** is neuter because the word **число** is understood from the context.

Якого числа...? (On what date...?)

Чотирнадцятого (*gen.*) липня (*gen.*)

Чотирнадцятого (*gen.*) липня (*gen.*) тисяча дев'яцот
дев'яносто шостого (*gen.*) року (*gen.*).

The **genitive** case of the ordinal numeral is used to express the date on which something occurs. No preposition is used.

this morning, etc.

Сьогодні вранці

this morning (lit. today in the morning)

вчора вдень

yesterday afternoon (lit. yesterday in the afternoon)

завтра ввечері

tomorrow evening (lit. tomorrow in the evening)

о 10-й ранку (*gen.*)

at ten in the morning

о 4-й дня (*gen.*)

at four in the afternoon

What time of day is it?

годинник
доба

watch, clock
24 hours (i.e. whole day and night together)

четвёрта
година

п'ятна́дцять на п'яту
(чверть на п'яту)

пів на п'яту
(четвёрта три́дцять)

за п'ятна́дцять п'ята
(за чверть п'ята)

Котра́ година

Remember: **котра́ година?** literally means 'which hour [is it]?' The answer therefore contains the **ordinal** number for the hour in the feminine form.

4.00	Четвёрта (година)	(lit. the fourth)
4.15	П'ятна́дцять (хви́лин) на п'яту (acc.)	(lit. fifteen minutes into the fifth)
	Чверть на п'яту (acc.)	(lit. a quarter into the fifth)
4.30	Четвёрта три́дцять Пів на п'яту (acc.)	(lit. half into the fifth)
4.45	За п'ятна́дцять п'ята За чверть п'ята	(see note below)

Note: Here a sensible literal translation is scarcely possible. It may be helpful to think of **за** meaning 'within' in these expressions, i.e. within fifteen [minutes] [it will be] [the] fifth [hour].

чверть (f)
пів

quarter
half

ра́нок
день
вечі́р
ніч

morning
afternoon
evening
night

13 Expressing agreement

Зустрі́ньмо́ся (*let's meet*) на площі Ри́нок. *Let's meet on Market Square.*

Зго́да! *OK!*

Льві́в – дуже́ га́рне мі́сто. *L'viv is a very fine city.*

Абсолю́тно зго́ден з Ва́ми. *I agree with you entirely.*

Зго́да is a colloquial way of expressing agreement with a suggestion or proposal. A slightly more formal way of agreeing with someone is to say:

Я зго́ден (m)/зго́дна (f) з Ва́ми.

The plural form is зго́дні.

When you come to an agreement with someone, you could say:

До́мовили́ся! (always plural and past tense, lit. [we] have agreed!)

До́бре

fine!

Га́разд

OK!

Чудо́во

great!

Впра́ви

- 1 Write out the following sentences, using the correct form of the verb (positive or negative).
- Він ні́коли там (був/не був).
  - Я ні́коли (не літа́в/літа́в) літако́м.
  - Степа́н ні́коли (говорі́в/не говорі́в) бага́то.
  - Цей чолові́к ні́коли (не відліта́в/відліта́в) з Бори́споля.

Бори́спіль (gen.: Бори́споля)

Boryspil (the name of Kyiv international airport) (alt. i/o)

- 2 Give both imperfective future forms of the verb **писа́ти**.

Я _____ буду́ писа́ти, писа́тиму

Ти _____

Він _____

Ми _____

Ви _____

Вони _____

- 3 Make sentences, putting the verb in brackets into the correct form of the imperfective future:

Я літако́м (леті́ти)

Ти у садо́ (працюва́ти)

Він спо́ртом (займа́тися)

Ми у Льво́ві (жи́ти)

Ви гро́ші (міна́ти)

Вони́ на ву́лиці (чекáти)

- 4 Construct sentences, putting the verbs and nouns in brackets into the correct form.

Я (леті́ти) (літа́к).

Ти (ї́хати) (авто́бус).

Він (гуля́ти) (ву́лиця).

Ми (леті́ти) (літа́к – in pl.)

Ви (гуля́ти) (ву́лиця – in pl.)

Вони (ї́хати) (авто́бус – in pl.)

5 Complete the Ukrainian sentences by translating the English phrases in brackets.

- (a) Вона працює (as the director's assistant).
 (b) Мій дядько був (a mathematician).
 (c) Ірена була (John's wife) (for three years).
 (d) У Юрія буде зустріч (with English businessmen) (at 5 o'clock).

6 Read the following extract from Solomiia's busy schedule and answer the questions below.

Note how Solomiia gives instructions to herself by using the infinitive form of the verb.

понеділок	26 липня	10.00	Зустріч з юристом
		11.30	банк
		12.15	міністерство торгівлі (не забути документи!)
		19.00	теніс
вівторок	27 липня	10.30	лекція в університеті
		11.45	фабрика
		13.00	обід у ресторані «Дніпро»
		16.00	зателефонувати до Полтави
середá	28 липня	14.45	Українська біржа
			дати факс до Манчестера
		19.00	теніс
четвер	29 липня		зателефонувати до Івано- Франківська
			повідомити Миколу Федоровича про квитки
		22.00	зустріти С. Тейлора (Стáхір?)
п'ятниця	30 липня		замовити машину на 10.00
		14.30	зайти до міліції (гарáж)
			розрахуватися за телефон
		19.00	теніс
субота	31 липня		вранці - подзвонити Урсулі про концерт
		19.30	концерт (палац «Україна»)
неділя	1 серпня		на дáчу

міліція
 гараж
 дача

police
 garage
 summer house

- (a) Who is Solomiia meeting at 10 am on Monday 26 July?
 (b) What note does she make about her visit to the Ministry of Trade on that day?
 (c) Where does she have to be at 11.45 on Tuesday?
 (d) On what day and at what time does she have to phone Ivano-Frankivs'k?
 (e) What does she have to inform Mykola Fedorovych about?
 (f) What two things does she have to do on Friday after her visit to the police?
 (g) Who is she going to phone on Saturday, and about what?
 (h) When is Stephen due to arrive in Kyiv?

9

ВАШ ПАСПОРТ, БУДЬ ЛАСКА

Your passport, please

In this unit you will learn:

- how to go through passport and customs control
- more about describing events in the future
- about verbs denoting motion in Ukrainian

Діалог 1

In Boryspil Airport, Kyiv:

Тарас Ну, Стівене, з м'яким приземленням! Зараз пройдемо паспортний і митний контроль і підемо одержувати наш багаж.

Passport control:

Стівен Добридень.
Прикордонник Добридень. Ваш паспорт, будь ласка. Пáne Тейлор, у Вас службова поїздка?
Стівен Так.
Прикордонник Скільки Ви плануєте пробути в Україні?
Стівен Кілька тижнів.
Прикордонник Дякую. Ось Ваш паспорт. (to Taras) Будь ласка, Ваші документи. Дякую. Пáne Коваль, яка метá Вашого приїзду?
Тарас Я приїхав на відпочинок.

приземлення (n)	landing
з м'яким приземленням	congratulations on a soft landing
пройти (пройду, пройдеш) (pf.)	to pass through
завраз пройдемо [через]	
паспортний і митний контроль	we'll just pass through passport and customs control
іти (іду, ідеш) (pf.)	to go
ідемо одержувати наш багаж	we'll go to fetch our luggage
прикордонник	frontier guard
служба поїздки	official trip
скільки?	how much? (here: how long?)
пробути (пробуду, пробудеш) (pf.)	to spend time
документ	document
приїзд	(here:) visit
яка мета Вашого приїзду	what is the purpose of your visit?
приїхати (приїду, приїдеш) (pf.)	to come
я приїхав на відпочинок	I've come for a holiday

Як функціонує мова

Yet more stress!

You have now seen both *прошу* and *прошу́*. Both words are the first-person sg form of *просити* (to ask), but they are used in different contexts. *Прошу* can be used in exactly the same circumstances as *будь ласка* (please, you're welcome), when offering something, when someone says *дякую* to you or in an invitation: *прошу, заходьте* (come in, please). *Прошу́* is used to mean 'I ask for', 'I request'.

1 Verbs – perfective future

Future tense (perfective aspect)

The perfective future is used to express the idea that an action will be performed and completed, e.g.

Ми *пройдемо* паспортний контроль, а потім *ідемо* одержувати багаж.

We shall pass through passport control and go to collect our baggage.

The perfective future is formed with exactly the same personal endings as the present tense of imperfective verbs. Contrast the following forms:

ЧИТАТИ		ПРОЧИТАТИ		
<i>Imperfective, present tense</i>		<i>Perfective, future tense</i>		
1	читаю	читаємо	прочитаю	прочитаємо
2	читаєш	читаєте	прочитаєш	прочитаєте
3	читає	читають	прочитає	прочитають

The perfective future points to the completion of the action, whereas the imperfective future stresses the performance of the action itself:

Я прочитаю газету і піду на роботу.

I shall read the paper and go to work (with the implication that I won't set off for work until I have finished reading the paper).

Сьогодні на роботі я буду читати/читатиму газету.

I'm going to read the paper at work today (with the stress on what I am going to be doing).

2 Verbs of motion

іти (impf.), піти (pf.) (to go (on foot)), пройти (pf.) (to pass through)

<i>Past tense</i>			
	іти*	піти	пройти
M	ішов*	пішов	пройшов
F	ішла*	пішла	пройшла
N	ішло*	пішло	пройшло
Pl. (all genders)	ішли*	пішли	пройшли

All these forms can appear as йти etc. when they follow a word which ends in a vowel, e.g. я йшов (*I was going*), or when there is a prefix, e.g. про + ішов = пройшов.

Verbs of motion cover such actions as going, riding, walking, running, swimming, flying, climbing, carrying. English makes a distinction between an action that is carried out regularly:

Every day I go to work.

or which denotes a habitual feature, e.g.

Fish swim. Birds fly.

and an action being carried out at the moment of speech:

I am going to work

or an action in progress in the past or future:

I was going (was on my way) to work, when I met an old friend.

Ukrainian makes a similar distinction, although in a more drastic way. But first here is another dialogue for you to practise your Ukrainian.

Діалог 2

In the customs hall, after they have collected their luggage.

Працівниця митниці Ваш паспорт, будь ласка. Ви заповнили декларацію?

Тарас Так. Ось, прошу.

Працівниця митниці Ви маєте предмети, заборонені до ввезення? Зброя, наркотичні речовини?

Тарас Ні.

Працівниця митниці Поставте свої валізи на транспортёр. Дякую. Ось Ваші документи. (To Stephen)

Стівен Добрый день. Прошу, паспорт.

Працівниця митниці Ось паспорт і декларація.

Стівен Яку Ви маєте іноземну валюту?

Стівен Американські долари. Суму вказано в декларації.

Працівниця митниці У Вас є українські гроші?

Стівен Ні. У мене немає українських грошей.

Працівниця митниці Дякую. Можете забрати свої документи й речі. Всього найкращого!

митниця	customs
працівниця митниці	(female) customs officer
декларація	declaration (customs declaration form)
предмет	item, object
заборонений	prohibited, forbidden
ввезення (п)	import
предмети, заборонені до ввезення	items [that are] prohibited for import
зброя (sg.)	weapons
наркотичний	narcotic
речовина	substance

YOUR PASSPORT, PLEASE

поставити (поставлю, поставиш,... поставлять) (pf.)	to place (2nd-person plural imperative form)
поставте	suitcase
валіза	conveyor
транспортёр	foreign
іноземний	sum
сума	to indicate, point out
вказати (вказу́, вкажеш) (pf.)	the sum is indicated on the customs declaration form
суму вказано в декларації	thing (alt. <i>Ve</i>)
річ (f) (gen.: речі)	best
найкращий	all the best!
всього́ найкращого!	

(a) Правда чи неправда?

- 1 Стівен приїхав на відпочинок.
- 2 Тарас не має предметів, заборонених до ввезення.
- 3 Стівен не заповнив декларацію.
- 4 У Стівена немає українських грошей.

(b) Дайте відповіді на ці запитання англійською мовою

- 1 What do Stephen and Taras do immediately after their arrival in Kyiv airport?
- 2 What type of document does Stephen show the frontier guard?
- 3 What is prohibited for import into Ukraine?
- 4 What kind of foreign currency does Stephen have on arrival in Ukraine.

3 Verbs of motion (continued)

multi-directional

The verbs *ходити**, *їздити**, *літати*, *бігати*, *возити** and *водити** all denote:

- the motion itself (e.g. 'I like running');
- performing the action, but with no particular direction being specified (e.g. 'Every morning I run in the park');

- performing the action **there** and **back** (e.g. 'Last year I flew to Paris').

These verbs will be called **multi-directional**.

uni-directional

By contrast, the corresponding verbs **іти***, **їхати***, **летіти***, **бігти***, **везти*** and **вестити*** all denote:

- [in the present tense] performing the action in a particular direction now or at a specified time in the future (e.g. 'I am going to work');
- [in the past tense] being in process of performing the action at some time in the past (e.g. 'I was driving along when ...').

These verbs will be called **uni-directional**.

*Check the present and past tense forms of these verbs in the vocabulary at the back of the book – some of them are somewhat unpredictable!

Because both multi-directional and uni-directional verbs have present tense forms, they are **imperfective**.

verbs of motion with prefixes

In this unit we saw **пройти**, **піти** and **приїхати**. They were all listed as perfective.

The rule is:

When a prefix is added to a uni-directional verb of motion, such as those in the second section above, the verb thus created is **perfective**. When a prefix is added to a multi-directional verb of motion, such as those in the first section above, the verb thus created is **imperfective**. (A modification to the second part of this rule will be dealt with in unit 11.)

Adding the prefix **по-** to **іти** give **піти**. **Піти** and **поїхати** are the perfective counterparts of **іти** and **їхати** – both verbs literally mean 'to set off'.

The addition of a prefix to **їздити** causes a change in the structure of the word, e.g. **приїжджати**. The addition of a prefix ending in a consonant (e.g. **в**) requires the addition of the apostrophe: **в'їжджати**. There are alternative forms, e.g. **приїздити** and **в'їздити** with exactly the same meaning.

4 Short form adjectives

With two exceptions, all the adjectives that you have met so far are **long form** adjectives. That means that they have a full ending in the masculine nominative singular, e.g. **білий, молодий, міжнародний**. The first exception is **згоден**, as in **Я згоден з Вами** (*I agree with you*). All the other endings are like those of ordinary adjectives, e.g.

Я згодна (f) з Вами.

Ми згодні (pl.) з Вами.

Adjectives like **згоден** are called **short form** adjectives. They are differentiated from long form adjectives only by the ending – or rather lack of one! – in the masculine singular.

There are five other useful short form adjectives that you should know:

пéвон	certain, sure (other forms: пéвна, пéвно; пéвні)
повíнен	obliged (other forms: повíнна, повíнно; повíнні)
кóжен	each, every (other forms: кóжна, кóжно; кóжні)
жóден	none, no (kind of) (other forms: жóдна, жóдно; жóдні)
потрíбен	necessary (other forms: потрíбна, потрíбно; потрíбні)

Here are some more examples of usage:

Стíвен повíнен нам зóраз подзвонíти.	<i>Stephen is supposed to ring us at any moment.</i>
Ти пéвон, що він подзвóнить?	<i>Are you sure that he will ring?</i>
Я працюю кóжен день.	<i>I work every day.</i>

Вправи

1 Identify the case of each adjective form in the following table:

<i>Singular</i>					
високий	високий	високого	високому	високому	високим
чорна	чорну	чорної	чорній	чорній	чорною
<i>Plural</i>					
високі	високі	високих	високих	високим	високими
чорні	чорних	чорних	чорних	чорним	чорними

- 2 Choose the most appropriate adjective from the list on the right to form phrases with the nouns in the left-hand column. Change the adjective endings when necessary:

nouns:

не́бо

трава́

лимо́н

чолові́к

ка́мінь

доро́га

adjectives:

до́вгий

важкі́й

сі́льний

жо́втий

зелéний

блакі́тний

- 3 Put the verb into the correct form of the present tense:

і́ти – ході́ти

(a) І́гор (...) на робо́ту щодня́.

(b) І́гор (...) до теа́тру сьогодні́.

і́хати – ї́здити

(c) Богда́н за́втра (...) до Льво́ва.

(d) Богда́н за́вжди (...) до батькі́в авто́бусом.

- 4 Insert the missing verbs in the necessary form from the list below.

(a) Я (...) до тебе́ че́рез де́сять хви́лін і (...) кни́гу. (*on foot*)

(b) Ма́ма вчо́ра (...) з робо́ти о 9 годі́ні ве́чера і (...) тістечка. (*on foot*)

(c) Мо́я по́друга ча́сто (...) на маши́ні й (...) дітя́м пе́чиво.

(d) Ро́берт (...) по́їздом за́втра вранці́ й (...) докуме́нти.

прийти́, приході́ти, проноси́ти, пронести́, приї́хати,
приї́жджа́ти, привезти́, приво́зити

- 5 Translate your part in the dialogue into Ukrainian.

Прикордонник

Ва́ші докуме́нти, будь ла́ска.

You

Here is my passport, ticket and customs declaration form.

YOUR PASSPORT, PLEASE

- Прикордонник** Яка мета Вашої поїздки?
You I've come for a holiday.
- Прикордонник** Ви маєте предмети, заборонені до ввезення?
You I don't know what is prohibited.
- Прикордонник** Яку валюту Ви маєте?
You 200 American dollars, 135 pounds.
- Прикордонник** У Вас є українські гривні?
You No, I don't have any Ukrainian money.

- 6 Taras phones Vira at home. How much of this dialogue can you understand without referring to the list of new words?

- Тарас** Алло, Вірочко? Це я. Я вже у Києві.
Віра Ну, як дорого?
Тарас Долетіли нормально.
Віра Стомілися?
Тарас Трохи.
Віра Вас зустріли?
Тарас Нас зустрів представник фірми «Мода».
Віра Але ж ви з ним не були знайомі...
Тарас У нього в руках була табличка з нашими прізвищами, тому ми легко знайшли один одного.
Віра А як було з транспортом?
Тарас Наш новий знайомий мав машину. Це було дуже зручно.
Віра Чудово.
Тарас Ми щойно поселилися в готелі. Ми зі Стівеном маємо два «люкси». Там є телевізор, холодильник. Все гаразд.
Віра Сьогодні вам треба добре відпочити з дороги, просто погуляти вулицями.
Тарас Ми ще ніде не були і нічого не бачили. Але ми підемо через годину. Аджэ Стівен ще ніколи не був у Києві.

Вірочка	<i>Virochka, an affectionate form of Vira</i>
ну, як дорóга?	<i>so how was the journey?</i>
долетіти (долечу́, долеті́ш) (pf.)	<i>to arrive (by plane)</i>
стомітися (стомлю́ся, стоми́шся, ... стомля́ться) (pf.)	<i>to get tired</i>
Стомілися?	<i>Are [you] tired?</i>
Вас зустріли?	<i>Were you met? (lit. did [they] meet you?)</i>
представник фірми «Мода»	<i>representative of the firm 'Moda'</i>
табличка	<i>board, notice</i>
тому́	<i>therefore</i>
лє́гко	<i>easily</i>
знайти́ (знайду́, знайдеш) (pf.)	<i>to find</i>
(past tense: знайшо́в, знайшла́ знайшли́)	<i>each other</i>
о́дин о́дного	<i>just</i>
щойно́	<i>to settle in</i>
поселі́тися (pf.)	<i>to have a rest</i>
відпочіти (-чїну, -чїнеш) (pf.)	<i>to go for a walk</i>
погуля́ти (pf.)	<i>nowhere</i>
ніде́	<i>we haven't been anywhere yet</i>
ми ще ніде́ не були́	<i>after all</i>
адже́	

10

Я ПОКАЖУ ВАМ БУДИНОК

I'll show you the building

In this unit you will learn how to:

- describe the interior of a house or flat
- read the small ads in a newspaper
- become familiar with Ukrainians
- talk about your knowledge of foreign languages

Текст

At the summer cottage. Taras tells the story.

Учора в нас був напружений день, а після роботи Ігор Іванович запропонував поїхати до нього в гості. Він сказав: «Дружина буде дуже рада познайомитися з вами. Вона готує щось дуже смачне на вечерю і чекає нас о пів на сьому». Ми не заперечували, бо були стомлені й голодні.

Ігор Іванович має сучасний двоповерховий будинок. Навколо будинку – старий фруктовий сад. Увечері там дуже тихо і пахне квітами. Вечір був чудовий. Стів поставив машину в гараж, а потім ми зайшли в будинок. Двері відчинила його дружина, молоді й дуже вродлива жінка на ім'я Ольга. Вона так і сказала під час знайомства: «Дуже приємно познайомитися. Я – Ольга». Я запитав: «А по-батькові?» Вона засміялася і відповіла:

«Просто Ольга». Стáхив також запропонува́в перейти на «ти», і ми пого́дилися. Íгор познайо́мив нас також із дітьми. Їх у нього́ троє: ста́рший син Оста́п, се́редня до́нька Ната́лка й мо́лодша до́нька Оле́нка. По́тім Íгор запропонува́в: «Я покажу́ вам буди́нок». На пе́ршому по́версі – ку́хня, ко́мора й ве́лика віта́льня. На дру́гий по́верх ве́дуть дере́в'яні схі́дці, які госпо́дар буди́нку зроби́в сам. Наго́рі є́ три спа́льні, ка́бінет Íгора, дитя́ча кімна́та, туалéт і ва́нна кімна́та.

Пі́сля ве́чeрі ми всі хо́дили на прогу́лянку до рі́ки, сиді́ли над водо́ю, розмовля́ли, а Стівен, Íгор і Оста́п на́віть попла́вали, то́му що водо́ була́ дуже́ те́пла й чи́ста.

До́дому ми поверну́лися дуже́ пі́зно, але́ в чудо́вому на́строї.

у нас був	we had
напру́жений	busy
запропонува́ти (-ю́, -у́еш) (pf.)	to propose, suggest
по́їхати (по́їду, по́їдеш) (pf.)	to go
го́сть (gen.: го́сті) (m)	guest (alt. i/o)
ві́н запропонува́в по́їхати до нього́ в го́сті	he suggested going to visit him
готува́ти (готу́ю, готу́єш) (impf.)	to cook
що́сь	something
що́сь дуже́ сма́чне	something very tasty
ве́чeря	supper
готува́ти ... на ве́чeрю (acc.)	to cook [something] for supper
чека́ти (impf.)	to wait
заперéчувати (-ую́, -уєш) (pf.)	to object
сто́млений	tired
голо́дний	hungry
суча́сний	modern
двопо́верхо́вий	two-storey
навко́ло (preposition followed by gen.)	around
фрукто́вий	fruit (adj.)
фрукто́вий сад	orchard
ти́хий	quiet, peaceful
увéчeрі там дуже́ ти́хо	in the evening it is very peaceful there
па́хнути (3rd person sg. па́хне) (impf.)	to smell
там па́хне кві́тами	there is a smell/it smells of flowers there

I'LL SHOW YOU THE BUILDING

зайти (зайдú, зайдеш) (pl. past tense: зайшли) (pf.)	to enter
ми зайшли в будинок	we entered the house
двері (always pl.)	door
відчинити (pf.)	to open
вродливий	beautiful, handsome
вродлива жінка на ім'я Ольга	a beautiful woman named Ol'ha/Ol'ha by name
вона так і сказала	she simply said
під час (+ gen.)	during
знайомство	acquaintance
під час знайомства	while introducing each other/being introduced
відповісті (f sg. past tense: відповіла) (pf.)	to answer
просто	simply, just
перейти (pf.) на «ти»	lit. to go over to «ТИ»
погодитися (погоджуся, погодитися) (pf.)	to agree
старший	elder, eldest
Остап	Ostap
середній	middle
Наталка (affectionate form of Наталія)	Natalka
молодший	younger, youngest
Оленка (affectionate form of Олена)	Olenka
кухня	kitchen
комора	storeroom
дерев'яний	wooden
східці (pl.)	staircase
на другий поверх ведуть дерев'яні сходи	a wooden staircase leads up to the first floor
господар	master of the house
зробити (зроблю, зробиш, ... зроблять) (pf.)	to make
сам	(here:) himself
нагорі	upstairs
спальня	bedroom
дитячий	children's (adj.)
дитяча кімната	children's room
туалет	toilet
ванна кімната	bathroom
прогулянка	walk
ріка	river
ходити на прогулянку до ріки	to go for a walk to the river
ми сиділи над водою	we sat by the water

навіть	even
поплавати (pf.)	to have a swim
чистий	clean, pure
повернутися (повернуся, повернешся) (pf.)	to return
пізно	late
настрій	mood (alt. <i>Vo</i>)
в чудовому настрої	in a wonderful mood

(a) Правда чи неправда?

- 1 Тарас і Стівен були стомлені й голодні.
- 2 Ігор Іванович має старий двоповерховий будинок.
- 3 Дружину Стахова звать Оленка.
- 4 Кухня й комора – на першому поверсі.

(b) Дайте відповіді на ці запитання англійською мовою

- 1 Who opened the door when the guests arrived?
- 2 How many daughters does Stakhiv have?
- 3 What did people do after the meal?
- 4 When did Taras and Stephen get back home?

Cultural note: becoming familiar

The proposal **перейти на ти** (to go over to «ти») is not made lightly in Ukrainian. It means that you are no longer seen as a stranger, but are accepted as a friend. Taras is right to be concerned about Olha's **ім'я по-батькові**, her patronymic, knowing that one of the polite forms of address in Ukrainian requires the first name and patronymic to be used together. The fact that Olha herself proposes being on first-name terms is significant; it would not have been correct for Stephen to make the first move.

Як функціонує мова

1 We had a busy day

We have already seen two ways of saying 'I have' in Ukrainian:

Я маю брата/У мене є брат. *I have a brother.*

In the second of these phrases the verb is a form of **бути** (to be), and so in the past tense ('I had', etc.) we find past tense forms of **бути**:

У нас був напружений день. *We had a busy day.*

Some more examples:

В Остапа є гроші.

Ostap has money.

В Остапа були гроші.

Ostap had money.

У тебе є машина?

Do you have a car?

У тебе була машина?

Did you have a car?

Now let's look at what happens when we make these sentences negative:

В Остапа немає грошей.

Ostap has no money.

В Остапа не було грошей.

Ostap had no money.

Note: the past tense of **немає** is **не було**.

In the future tense the sentence will look like this:

В Остапа не буде грошей.

Ostap won't have any money.

2 It smells of flowers

The Ukrainian phrase has a verb – **пахнути** (to give off a scent) – and the noun denoting what there is a smell of in the **instrumental** case:

Пахне квітами.

There is a smell of flowers.

Note: in this type of phrase the verb has no subject; therefore in the past tense the verb has the **neuter** singular form:

Пахло квітами.

There was a smell of flowers.

3 Counting people – collective numerals

When counting human beings Ukrainian uses a special set of numerals, called **collective**, that are followed by nouns in the **genitive plural**, e.g.

2	дво́є братів	(compare: два	готелі)
3	трьо́є братів	(compare: три	готелі)
4	че́тверо братів	(compare: чоти́ри	готелі)
5	п'яте́ро братів	(compare: п'ять	готелів)
6	ше́стеро братів	(compare: шість	готелів)
7	се́меро братів	(compare: сім	готелів)
8	во́сьмеро братів	(compare: вісім	готелів)
9	де́вятєро братів	(compare: де́в'ять	готелів)
10	де́сятєро братів	(compare: де́сять	готелів)

In actual practice only the first few collective numerals are in regular use. Even so people frequently use the ordinary cardinal numerals with nouns denoting human beings, e.g. **два б́рати**.

У ньо́го **трьо́є** діте́й.

He has three children.

Їх у ньо́го **трьо́є**.

He has three of them.

Нас було́ **че́тверо**.

There were four of us.

Collective numerals are also used with nouns that have no singular form, e.g.

У кімна́ті дво́є **дверей**.

There are two doors in the room.

A note on summer houses:

The idea of a **да́ча** can range from a humble old cottage on one floor to newly-built palatial mansions. The common element is that the **да́ча** is a second home; the first home is in the city. Stakhiv's cottage is clearly impressive. It is a **двоповерховий буди́нок** – a two-storey building, with rooms **на першому поверсі** – on the **ground floor**, and **на дру́гому поверсі** – on the **first floor**.

Рекламні оголошення

Найму квартиру в центрі	<i>Flat sought to rent in the centre (lit. I will rent a flat in the centre)</i>
Здаю двокімнатну (квартиру) з телефоном у центрі	<i>Two-roomed (flat) with telephone to let in the centre (lit. I am letting...)</i>
Здам кв-ру (свою) без посередників	<i>(Own) flat to let – no agents (lit. I will let (my own) flat without intermediaries)</i>
Терміново потрібна квартира з телефоном недалеко від метро	<i>Flat with telephone near tube urgently needed</i>
Продається трикімнатна квартира (недорого)	<i>Three-roomed flat for sale (not dear) (lit. is being sold)</i>
Продаються меблі імпортного виробництва	<i>Imported furniture for sale</i>

оголошення (n)	<i>advertisement, notice (in a newspaper), small ad</i>
посередник	<i>intermediary</i>
терміновий	<i>urgent (adv: терміново urgently)</i>
продаватися	<i>to be sold</i>
квартира	<i>flat</i>
однокімнатна квартира	<i>one-roomed flat</i>
дво-/трикімнатна квартира	<i>two-/three-roomed flat</i>
наймати (impf.) (квартиру)	<i>to rent (a flat)</i>
здавати (здаю, здаєш) (impf.) (квартиру)	<i>to let (a flat)</i>

Here are the **perfective future** forms of these two verbs:

найняти (<i>perf. infinitive</i>)		зда́ти (<i>perf. infinitive</i>)	
найму	наймемо	здам	здамо́
наймеш	наймете	здаси́	здасте́
найме	наймуть	здасть	здаду́ть

Cultural note: how to find the address you need

Most Ukrainians, at least in the towns, live in flats. They will give their address in the following way:

Вул. Франка́, буд. 16, кв. 115

or, more simply,

Франка́ 16/115.

Here **буд.** stands for **будінок** (*block (of flats)*) and **кв.** stands for **квартира** (*flat*), so the address is: flat 115, no. 16 Franko Street. When streets are names after people, the person goes into the genitive case, e.g. **вулиця Франка́** (*Franko Street*). The actual blocks of flats can be very large, so number 16 could well extend a long way. In order to find the right flat easily, it is also important to know which staircase it is on; for this you will need to know the number of the **під'їзд**. By each **під'їзд** there will be a notice saying which flats can be found on that particular staircase. In these security-conscious days you should also know the number of the **код** (*code*) that will open the door to the staircase.

4 Talking about your knowledge of languages

знаю	know
Я розумію	I understand
вивчаю	am learning
українську мову	Ukrainian

розуміти	to understand

Я хочу знати українську мову.	I want to know Ukrainian.
Я хочу вивчати українську мову.	I want to learn Ukrainian.
Я хочу розуміти українську мову.	I want to understand Ukrainian.

вільно		
добре	розмовляю	
Я не дуже добре .		українською
погано	говорю	мовою (inst.)
не	володію	

Ви говорите українською мовою?
 Ви розмовляєте українською мовою?
 Ви розумієте українську мову? (acc.)

Перепрощую, що Ви сказали?
 Я не розумію.
 Я не зрозумів.

Повторіть, будь ласка.
 Перекладіть англійською мовою.
 Говоріть, будь ласка, повільно.

володіти (-ію, -ієш) (+ inst.)	to possess (here:) know well
вільно	(here:) fluently
зрозуміти (зрозумію, зрозумієш) (pf.)	to understand
повторити (pf.) (imperative: повторіть)	to repeat
перекласти (перекладу, перекладеш) (pf.) (imperative: перекладіть)	to translate
перекладіть з української мови на англійську	translate from Ukrainian into English
повільно	slowly

Вправи

1 Construct sentences according to the example:

Приклад: Я ... (хотіти, знати, італійська, мова).

Я хочу знати італійську мову

Я ... (могти, розмовляти, французький, мова).

Я ... (хотіти, розмовляти, німецький, мова).

Я ... (могти, зрозуміти, цей, текст).

Я ... (хотіти, знати, цей, слово).

Він ... (могти, розмовляти, французький, мова).
 Він ... (хотіти, розмовляти, німецький, мова).

Вона ... (могти, розуміти, цей, текст).
 Вона ... (хотіти, знати, цей, слово).

Ви ... (могти, розмовляти, французький, мова).
 Ми ... (хотіти, розмовляти, німецький, мова).

Ви ... (могти, розуміти, цей, текст).
 Ми ... (хотіти, знати, цей, слово).

(Я) ... (треба, розмовляти, французький, мова).
 (Ти) ... (треба, розмовляти, німецький, мова).

(Ми) ... (треба, розуміти, цей, текст).
 (Ви) ... (треба, знати, цей, слово).

- 2 A friend of yours has asked you to help him write a letter to some Ukrainians that he knows about his plans for the summer. He speaks a little Ukrainian but is afraid of making grammatical mistakes. Help him put the words into the correct form:

Дорогий (Іван)!

Сьогодні (п'ятнадцять) (травень) (1997) (рік). (Двадцять) (липень), у (середя), (я/мене/мені) їду в (Україна) і буду відпочивати на (Чорний) (море). (Я/мене/мені) хочу замовити (номер) у гарному (готель) для себе й своєї (дружина). Біля (готель) – (чудовий) (парк), перед (готель) – (море), за (готель) – (гори). (Наш) (номер) на (третій) (поверх) з (телевізор), (холодильник), (телефон), (душ). Про цей (план) (я/мене/мені) говорив із (дружина). (Вона/ї/їй) (він/його/йому) дуже подобається. (Вона/ї/їй) пропонує їхати (поезд) з Києва. (Квитки) (ми/нас/нам) замовили вчора. Можна також летіти (літак), але (квитки) коштують дорого. З (Київ) до (Одеса) треба їхати (поезд) 14 (година): (1) (ніч) і (1) (ранок). (Ми/нас/нам) хочемо взяти СВ*, щоб їхати з (комфорт). (Мій) (дружина) дуже любить їздити (поезд): сидіти в (купе), пити (чай), дивитися у (вікно), тихо розмовляти або читати (книга) й не пам'ятати про (робота) й (усі) (справи), які треба було робити у (Київ). Потім (ми/нас/нам) маємо зробити (пересадка) в (Одеса) на (електричка) та їхати півгодини до (місце) від почінку.

I'LL SHOW YOU THE BUILDING

В (Одеса) влітку дуже жарко. (Ми/нас/нам) замовляємо (но́мер) у (готель) на (двоє/двох/двом) на (два/дві) (ти́ждень). Після (Одеса) ми і́демо до (друг). (Він/його́/йому́) живе́ в (Херсо́н). (Я/мене́/мені) маю́ (лист) від (друг), де (він/його́/йому́) пи́ше, що хо́че (я/мене́/мені) ба́чити. (Ми/нас/нам) із (дружина) ма́ємо ще (два/дві) (ти́ждень) й хо́чемо по́хати до (Херсо́н) (30) (лі́пень) на 14 (день). (Ви/вас/вам) подо́баються (наш) (пла́ни) на (лі́то)?

До (зустріч),

Річард.

15 (травень) 1995 р., Лондон

*СВ [esvé] (спальний вагон) – *sleeping car*

3 Complete the following table.

	стілець	підлога	ліжко	коридор (in plural)	полиця (in plural)	дзеркало (in plural)
Nom.						
Acc.						
Gen.						
Dat.						
Loc.						
Inst.						

4 Write in full the present and both future tenses of the following imperfective verbs.

- (a) піти
- (b) писати
- (c) їсти

5 Write out in full the past tenses of the following verbs.

- (a) читати
- (b) іти
- (c) летіти

- 6 Write out the following sentences, putting the words in brackets into the correct form.

Що (лежати – *past tense*) на (стіл)?

На (він) (лежати – *past tense*) папка.

Що ви (піти – *present tense*) вранці?

Я (піти – *present tense*) (кава). Я (вона) дуже люблю.

З (хто) ви (розмовляти – *past tense*)?

Я (розмовляти – *past tense*) з (новий директор). Ви (знати) (він)?

- 7 Which room is which? Base your answer on the information given below (check unfamiliar words in the vocabulary).

(a) Це гарна, світла кімната. Тут стоять: канапа, журнальний столик, два крісла, телевізор. На підлозі лежить килим, на стіні висить велике дзеркало.

(b) У цієї кімнати є стіл, чотири стільці, газова плита, холодильник.

(c) Це невелика кімната. Тут стоїть письмовий стіл, зручне крісло, висить багато полиць із книжками. На столі – комп'ютер, дискети, телефон, факс, ручки, олівці, кілька папок із документами.

- 8 Flat-hunting (check unfamiliar words in the vocabulary).

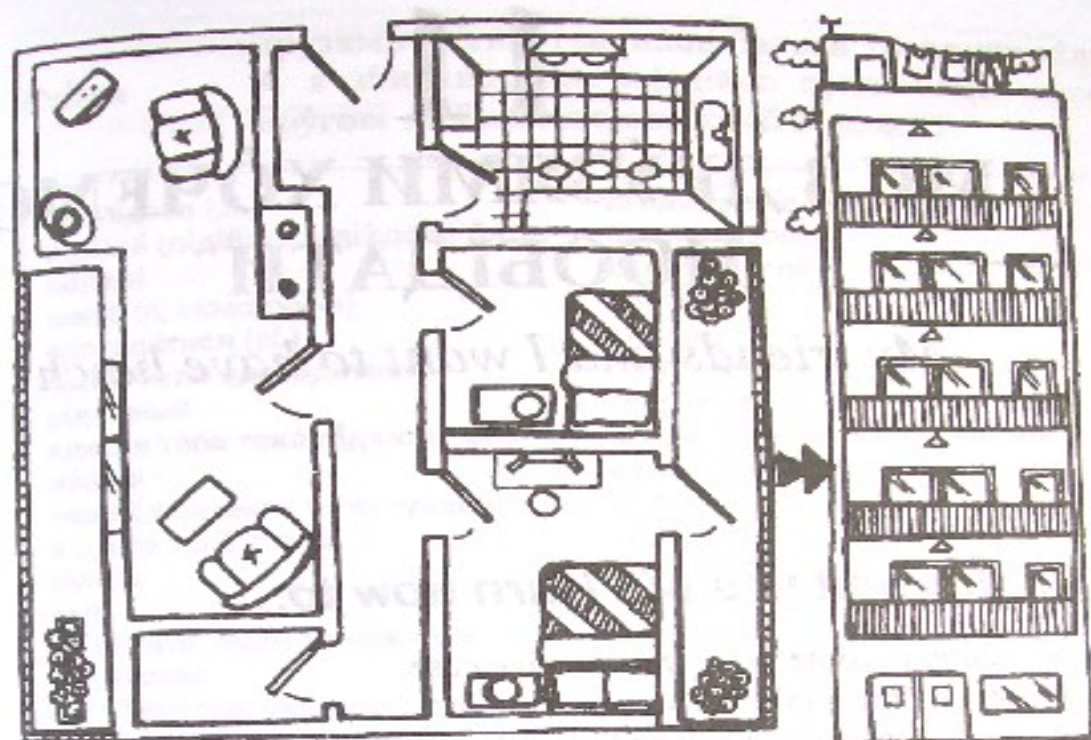
Your friend has seen several flats and wants to buy one of them. He gives you a description of all four and a plan of the flat that he likes most of all. Find the flat that matches his plan...

Flat no. 1: У квартирі 3 кімнати, велика кухня, ванна, туалет, невеликий балкон, коридор 9 квадратних метрів.

Flat no. 2: Це двокімнатна квартира з кухнею й холлом. Вітальня (20 метрів) з великим балконом. Ванна й туалет окремо, є комора (3 метри). У спальні також маленький балкон.

Flat no. 3: Трикімнатна квартира на другому поверсі, кухня (10 метрів) з великою коморою, але немає балкона, ванна й туалет маленькі. Дуже велика вітальня, а дві інші кімнати – маленькі (13 і 16 метрів).

I'LL SHOW YOU THE BUILDING

Flat no. 4: Трикімнатна квартира, третій поверх шести-поверхового будинку. Великий хол, кухня 13 квадратних метрів, вітальня 25 метрів і ще дві окремі кімнати, два балкони, комора.

11

МИ З ДРУЗЬЯМИ ХОЧЕМО ПООБІДАТИ

My friends and I want to have lunch

In this unit you will learn how to:

- address people using the vocative case
- order a meal in a restaurant
- make sense of a menu and identify certain Ukrainian dishes

Діалог 1

In the 'Ukraina' restaurant.

Тарас Добрий день! У вас є вільні столики? Ми з друзями хочемо пообідати. Нас буде троє. Вони зараз підійдуть.

Офіціантка Так, прошу. Де ви хочете сидіти?

Тарас Я думаю, біля вікна, подальше.

Офіціантка Прошу, сідайте. Ось меню.

(Stephen appears, accompanied by a young lady)

Стівен Тарасе, ти вже тут! Я хочу тебе познайомити із Соломією.

Тарас Боже мій! Соломіє! Я не знав, що це ти! Треба було здогадатися, адже в тебе таке рідкісне ім'я! Стівене, ми з Соломією знайомі майже сто років!

Соломія Не перебільшуй! Я ще не така стара ... Стівене, Ви бачите який тісний світ! Ми з Тарасом були

Стівен друзями дитинства, наші батьки товаришували.
А я збирався Вас офіційно представити своєму
другові ... Який дивовижний випадок!

пообідати (pf.)	to have some lunch
підійти (підійду́, підійдеш) (pf.)	to come [closer]
подалі	a bit further off
меню (n, indeclinable)	menu
здогадатися (pf.)	to guess
треба було здогадатися	[I] should have guessed
рідкісний	rare, unusual
адже в тебе така рідкісна ім'я	after all, you have such a rare name!
майже	almost, nearly
перебільшувати (-ую, -уєш) (impf.)	to exaggerate
я ще не така стара	I'm not that old yet!
тісний	narrow, tight
світ	world
ви бачите, який тісний світ	you see how small the world is
дитинство	childhood
ми з Тарасом були друзями	Taras and I were childhood friends
дитинства	to be friends
товаришувати (-ую, -уєш) (impf.)	strange
дивовижний	chance, occurrence
випадок (gen.: випадку)	

Як функціонує мова

1 Nouns

addressing people – the vocative case

You have already seen several examples of the special forms of names used when addressing people:

Тарасе!   Стівене!   Ігорє Івановичу!
Тетяно!   Соломіє Олександрівно!

Here is a summary of the endings for names already introduced:

Masculine:

(a) first names*

Nom S.	Іва́н	Петро́	Васи́ль	Сергі́й	Мико́ла
Voc.	Іва́не!	Петро́!	Васи́лю!	Сергію́!	Мико́ло!

(b) patronymics

Nom S.	Іва́нович
Voc.	Іва́новичу!

Feminine

(a) first names**

Nom S.	О́льга	Ната́ля	Ма́рія
Voc.	О́льго!	Ната́лю!	Ма́ріє!

(b) patronymics

Nom S.	Олекса́ндрівна
Voc.	Олекса́ндрівно!

Note: *masculine: -е after a hard consonant or if the name ends in -о; -ю after a soft consonant or vowel; -о if the name ends in -а. **Ігор** might find himself addressed as **Ігоре**, or **Ігорю**!

**Feminine: -о after a hard consonant; -ю after a soft consonant; -є after a vowel.

You have also seen that the word for Mr (**пан**) has a vocative form **па́не!**, e.g. **па́не Те́йлор!** (The equivalent word for Mrs (**па́ні**) has no separate vocative form.) God (**Бог**) can be addressed as **Бо́же!**

In theory it is possible to form the vocative case from every masculine and feminine noun in Ukrainian. You could, if you wished, address your car as **маши́ню**.

There are no special vocative case endings in the plural, and none at all in adjectives and pronouns. Surnames also do not have vocative forms.

Cultural note

Foreigners will most often be addressed with **пан/па́ні** followed by the first name or surname. This form of address is also perfectly acceptable when talking to Ukrainians, especially if you cannot remember the first name and patronymic! You can also address people using their academic or professional title, e.g. **Па́не профе́соре!** **Па́не дире́кторе!**

2 I should have guessed

(For constructions with **треба** and the dative case, see unit 6.)

Note how the meaning changes from the present to the past tense:

Мені треба відвідати своїх українських партнерів.	<i>I have to visit my Ukrainian partners.</i>
Мені треба було відвідати своїх українських партнерів.	<i>I should have visited my Ukrainian partners (with the implication that I didn't.)</i>

Діалог 2

Our friends order their meal.

- Офіціантка** Перепрощую, що Ви будете замовляти?
Тарас Вибачте, ми зараз вирішимо. Отже, товариство, що будемо їсти?
Стівен З холодних закусок я беру ікру й овочевий салат.
Тарас Соломіє?..
Соломія Я буду осетрину і салат «Вечірній».
Тарас А для мене, прошу, м'ясне асорті й мариновані гриби.
Офіціантка Будете замовляти першу страву?
Стівен Я буду борщ.
Соломія Я не хочу.
Тарас Я візьму осетрову солянку.
Офіціантка Другі страви?..
Стівен А що ви порекомендуєте?
Офіціантка У нас дуже смачне філе з грибами, вареники, котлета по-київськи..
Стівен О, так, я візьму котлету по-київськи. Я її дуже люблю.
Тарас Я візьму вареники з картоплею. А ти, Соломіє?
Соломія Я також буду котлету по-київськи.
Тарас Друзі, що будемо пити?
Стівен У вас є кримське вино?
Офіціантка Так, «Каберне», «Мускат», «Массандра»..
Тарас Чудово, пляшку «Мускату», будь ласка.

о́тже	so, well then
товари́ство	(here:) people! folks!
заку́ска	hors d'oeuvres
ікра́	caviare
овочо́вий	vegetable (adj.)
салáт	salad
осетри́на	sturgeon
м'я́сне а́ссорті́ (n, indeclinable)	assorted cold meats
мари́нований	marinated
стра́ва	dish, course
борщ	borshch [a soup]
соля́нка	solyanka [a soup]
осетро́ва соля́нка	solyanka with sturgeon
філе́ (n, indeclinable)	fillet
варе́ник	varenyk
котле́та	cutlet
по-ки́ївськи	Kyiv-style, à la Kyiv
карто́пля	potato(es)
крі́мський	Crimean
пля́шка	bottle

3 Adverbs – Kyiv-style

по-ки́ївськи

Kyiv-style, à la Kyiv

A whole range of similar adverbs can be formed from adjectives denoting place and countries:

по-англі́йськи

in the English manner

по-украї́нськи

in the Ukrainian manner

Діалог 3

During lunch:

Сті́вен О, дуже смáчно.

Тарáс Я люблю́ тут обі́дати. Соломі́йко, розкажі́, що в тебе́ но́вого.

Соломі́я Новин ма́ло. Як за́вжди, ба́гато пра́цюю. Розлучи́лася з чо́ловіком, помі́няла кварти́ру. купи́ла соба́ку.

Тарáс Бо́же, і це «ма́ло новин»?

- Соломія Це все відбулося за ті роки, коли ми не бачилися. А як ти? Як Віра?
- Тарас О, все гаразд. Віра пише дисертацію, багато працює в бібліотеках.
- Соломія А ти приїхав у службових справах чи на відпочинок?
- Тарас Просто скучив за Україною, а також було приємно скласти компанію Стівенові. М'шу сказати, що тобі дуже пощастило з партнером. Стівен – ас у своїй справі.
- Соломія Я це вже зрозуміла. З ним дуже цікаво співпрацювати.
- Стівен Дякую. Сподіваюся на успіх нашої спільної справи.
- Тарас (To the waitress) Можна попросити рахунок? Дякую.

розкажі, що в тебе нового	tell [us] what's new with you
новина	news item
новини (pl.)	news
розлучитися (з + inst.) (pf.)	to get divorced from
це все	all of this
відбутися (pf.)	to happen
за (preposition followed by acc.)	(here:) during,
	over (in a time expression)
це все відбулося за ті роки,	this all happened over the (lit. those)
коли ми не бачилися	years that (lit. when) we haven't
	seen each other
бібліотека	library
скучити (за + inst.) (impf.)	to long for, feel nostalgic about, miss
скласти (складу, складеш) (past tense:	
склав, склала, склали) (pf.)	to put together, form
скласти компанію (+ dat.)	to be company [for someone]
м'снити (м'шу, м'сиш) (impf.)	must, to have to
ас	ace
співпрацювати (-ую, -уєш)	
(з + inst.)	to collaborate [with]
сподіватися (impf.) (на + acc.)	to hope [for]
рахунок	bill
попросити рахунок	to ask for the bill

4 What's new with you?

The basic construction is **що** followed by the adjective in the neuter genitive singular form (**нового** from **нове**), e.g.

Що в газеті цікавого?

Is there anything interesting in the newspaper? (lit. What's interesting in the paper?)

The construction **в тебе**, involving the preposition **в/у** and the genitive case, is exactly the same as **у/в мене є** (*I have*).

The negative answer would be:

Нічого нового немає.

There's nothing new.

5 During

це все відбулося за ті роки ... *all this happened during the years ...*

The preposition **за** followed by the accusative case denotes the period of time over which certain things have been achieved, i.e. in this instance Solomiia is now divorced and lives in a different flat with a dog.

Contrast the meaning of **за** with **під час**:

під час обіду ми розмовляли *during lunch we chatted*

i.e. we chatted at the same time as eating lunch; the actions are simultaneous.

6 Asking and asking for

Можна попросити рахунок? *May I ask for the bill?*

Просити (impf.)/**попросити** (pf.) means to ask for something; it is followed by a noun in the accusative case without a preposition. 'Asking' when a question is involved is **питати** (impf.)/**запитати** (pf.) or **спитати** (pf.). There is no difference in meaning between the two perfective verbs.

Запита́й Стівена, чи він
лю́бить український борщ.

*Ask Stephen if he likes
Ukrainian borsch.*

Діалог 4

Plans for tomorrow:

Тарас До речі, Соломійко, ти завтра не дуже зайнята? Я завтра повинен з'їздити за місто, а у Стівена

- Соломія вільний день. Чи ти можеш побути його гідом?
 Стівен З приємністю. Я можу показати Вам Київ.
 Соломія Я не хочу завдавати вам турбот. Якщо Ви зайняті ...
 Соломія О, це дрібниці. А крім того, я теж маю право на відпочинок.
 Тарас Чудово. Домовилися.
 Соломія Стівене, ми можемо зустрітися біля Оперного театру об 11-й годині дня і підемо на екскурсію. Ви не заблукате?
 Стівен Сподіваюся, що ні.

зайнятий	busy
з'їздити (з'їжджу, з'їздиш) (pf.)	to make a trip
за (preposition + acc.)	(here:) beyond
з'їздити за місто	to make a trip out of town
чи ти не можеш побути його гідом?	lit. can you not be his guide for a bit?
приємність (gen.: приємності) (f)	pleasure (alt. of)
завдавати (завдаю, завдаєш) (impf.)	(here:) to cause
турбота	trouble
завдавати турботи (pl.) (+ dat.)	to cause [someone] trouble
дрібниця	trifle, small matter
це дрібниця	it's nothing!
крім (preposition followed by gen.)	apart from
теж	also
право (на + acc.)	right [to]
екскурсія	excursion
піти на екскурсію	to go on an excursion
заблукати (pf.)	to get lost
сподіваюся, що ні	I hope not

(a) Правда чи неправда

- 1 Соломія і Тарас – друзі дитинства.
- 2 Стівен любить їсти котлету по-київськи.
- 3 Тарас замовляє в ресторані пляшку шампанського.
- 4 Соломія нещодавно купила чорного котика.

(b) Дайте відповіді на ці запитання англійською мовою

- 1 What kind of salad did Stephen order?

- 2 Is Solomiia a vegetarian?
- 3 What did Taras tell Solomiia about his wife's work?
- 4 Did Stephen ask Solomiia to be his guide at the weekend?

7 More on prefixes with verbs of motion

The prefix *з-/с-* can be added to verbs of motion from the multi-directional group (revise verbs of motion in unit 9) to produce perfective verbs meaning 'to go somewhere quickly and return'. That is why we can translate *з'їздити* as 'to make a trip'. Another example:

У нас горілки немає.
Треба збігати в магазин.

*We've no vodka. I'll have to
run down to the shop.*

Cultural note:

Here is the order of a typical Ukrainian meal:

First come the **холодні закуски** (*cold hors d'oeuvres*: mainly cold meats and fish) and **салати** (*salads*). This is followed by the **перша страва** (or **перше**) (*first course*: soup) and the **друга страва** (or **друге**) (*second course*: meat or fish in various forms with vegetables, pasta, rice or potatoes).

Що ви будете замовляти
на перше?

На друге я буду філе.

*What are you going to
order for first course?*

*I'll take fillet for
second course.*

Ordering a sweet is much less common than in this country. But if you like a sweet at the end of a meal, you will look for 'something sweet' or 'dessert' on the menu: **солódке** (neuter form of the adjective **солódкий** 'sweet') or **десéрт**.

Read through this selection from the menu from the restaurant 'Ukraina', which is right in the centre of Kyiv, on the corner of бульвар Шевченка (*Shevchenko Boulevard*) and Пушкінська вулиця (*Pushkin Street*), and use the material in it for later exercises.

Холодні закуски	Cold hors d'oeuvres
Рибні	Fish
Печінка тріскова	Cod liver
Креветки під майонезом	Prawns in mayonnaise
Оселідець із цибулею	Herring with onion
Шпроти	Sprats
Овочеві	Vegetables
Гриби мариновані	Pickled mushrooms
Помідори фаршировані	Stuffed tomatoes
Огірки свіжі	Fresh cucumbers
Перець болгарський натуральний	Fresh Bulgarian sweet peppers
М'ясні	Meat
Язик відварний	Boiled tongue
Ковбаса	Salami
Гарячі закуски	Hot hors d'oeuvres
Голубці овочеві	Cabbage rolls stuffed with vegetables
Дируні з картоплі	Potato pancakes
Перші страви	First course
Борщ український з пампушками	Ukrainian borshch with garlic buns
Юшка грибна	Mushroom yooshka
Солянка осетрова	Sturgeon solyanka
Другі страви	Second course
Свинина з гарніром	Pork with garnish
Біфштекс смажений з гарніром	Fried steak with garnish
Вареники з картоплею і грибами	Varenyky with potato and mushrooms
Омлет із 3-х яєць	Omelette made with three eggs

Солодкі страви

Морозиво: з горіхом
з шоколадом

Sweet dishes

Ice cream: with nuts
with chocolate

Напої

Алкогільні

Горілка Українська з перцем
Коньяк Ай-Петрі
Віна натуральні: Кагор
Каберне

Шампанські віна:

Українське напівсухе
Українське напівсолодке
«Гранд Дюшес»

Beverages

Alcoholic

Vodka: Ukrainian with pepper
Cognac Ai-Petri
Table wines: Kagor
Cabernet

Sparkling wines:

Ukrainian semi-dry
Ukrainian semi-sweet
'Grand Duchesse'

Гарячі напої

Чай з цукром
з медом
з лимоном
Кава чорна
з цукром
з молоком

Hot beverages

Tea with sugar
with honey
with lemon
Coffee black
with sugar
with milk

Холодні напої, соки

Кава з морозивом
Сік яблучний
Сік апельсиновий

Cold beverages, juices

Coffee with ice cream
Apple juice
Orange juice

It is of course quite impossible to find an exact English equivalent for many of the names of Ukrainian dishes. **Вареники** are very similar to ravioli, stuffed with meat or vegetables. **Деруні** are made from grated potato and served with sour cream (зі сметаною). **Борщ** is a soup made primarily from beetroot with the addition of tomatoes, potatoes, cabbage and other vegetables. **Солянка** has a sourish taste; it can have either a fish or meat base.

напій (gen.: напою)

drink, beverage (alt. of)

сік (gen.: соку)

juice (alt. of)

Meals of the day:

сніданок (gen.: сніданку)

breakfast

обід

lunch

підвечірок (gen.: підвечірку)

tea (meal)

вечеря

supper

Впра́ви

- 1 Put the correct form of the preposition з/зі/із in the gap.

Приклад: Він ... мною   Він зі мною

чашка ... стóлу

двері ... кімна́ти

стілець ... кúхні

дзвоні́ти ... кавіне́ту

квито́к ... ста́нції

- 2 Compile a Ukrainian menu out of the dishes listed below, putting them into the correct columns.

заку́ски	перші	дру́гі	напо́ї
	стра́ви	стра́ви	

гриби́ маринóвані, борщ украї́нський з пампушка́ми,
горі́лка украї́нська з пе́рцем, ковбаса́, ю́шка грибна́,
ко́н'як «Ай-Пе́трі», шампа́нське напівсухе́, ка́ва з молоко́м,
соля́нка осетро́ва, голубці́ овоче́ві, варе́ники
з м'ясо́м, омле́т із 3-х яе́ць.

- 3 You are with a Ukrainian friend Vasyl in the 'Ukraine' restaurant. You know what his likes and dislikes are. Look again at the menu and then answer the questions in Ukrainian.

Васи́ль лóбить стра́ви з гриби́в, варе́ники з карто́плею.
Він не лóбить пампу́шки й голу́бці. З напо́їв він лóбить
ка́ву з молоко́м.

- (i) Що ви́бере Васи́ль із заку́сок?
  - (ii) Що він за́мовить із пе́рших страв?
  - (iii) Що Васи́ль ви́зьме́ із дру́гих страв?
  - (iv) Що він бу́де пи́ти?
- 4 Greet a friend in Ukrainian:

You Hi, I haven't seen you for ages (*for nearly a hundred years*)!

What's new? What's happened over recent months?

X Nothing much. I got married and bought a three-roomed flat in the centre of town.

You I ought to have known! Your life is so quiet!

5 Ordering a meal in Ukrainian:

- (a) What soups do you have? I don't like solyanka.
- (b) You don't have any beer? Do you have a dry white wine?
- (c) I don't eat fish. I would like fried steak with potatoes and salad.
- (d) I'll have the prawns (but without mayonnaise, please), stuffed cabbage leaves and juice of some sort – orange, if you've got it. I don't want a first course.

12

Я Б ХОТІВ ПОГУЛЯТИ ВУЛИЦЯМИ КИЄВА

I should like to walk the streets of Kyiv

In this unit you will learn:

- something of Kyiv and its history
- more about verbs, adverbs and prepositions denoting directions
- how to be late in Ukrainian

Діалог 1

A meeting by the Opera and Ballet Theatre (11.20 am).

Стівен Добрий день, Соломіє. Вибачте, будь ласка, що я запізнився. Я сів не на той тролейбус. Шкода, що Вам довелося чекати.

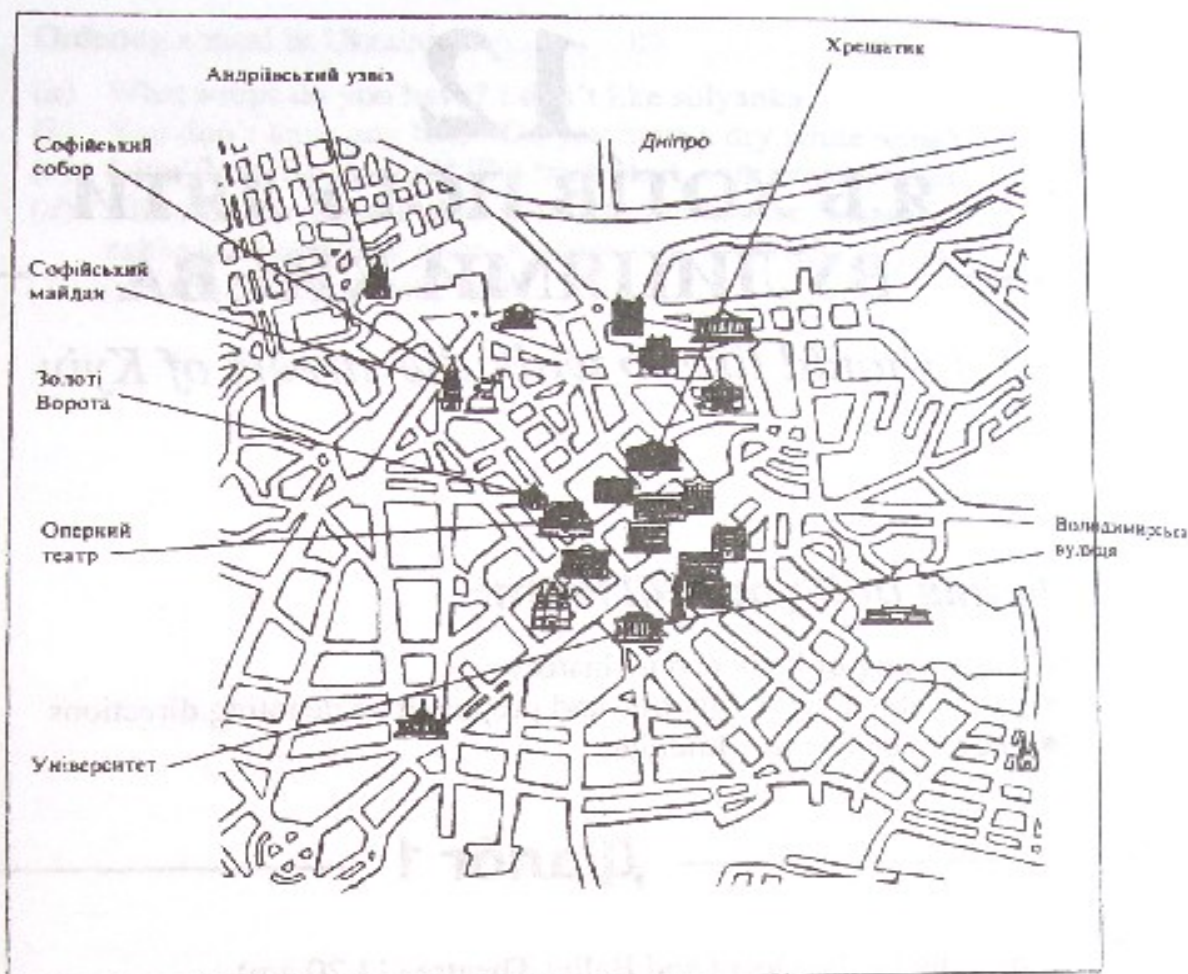
Соломія Нічого, не хвилюйтеся. З кожним може статися. То куди Ви заїхали?

Стівен Я сьогодні вийшов вчасно, сів на двадцятий тролейбус і доїхав до Хрещатика. Там я вийшов на кінцевій зупинці й запитав дорогу до Оперного театру в перехожого. Я йшов швидко, але, на жаль, запізнився на двадцять хвилин.

Соломія Дарма. Все гаразд. Отже, куди ми сьогодні підемо?

Стівен Я не знаю... Я б хотів погуляти вулицями Києва. Сьогодні такий теплий день. У мене є карта, можна скласти маршрут подорожі...

Соломія Чудово. *(They sit on a bench and open the map).*

запізнитися (pf.)	to be late
тролейбус	trolleybus
сісти на тролейбус	to get on a trolleybus
не той тролейбус	the wrong trolleybus
я сів не на той тролейбус	I got on the wrong trolleybus
шкода	(here:) it's a pity
довестіся (доведеться; past tense довелось)	
(pf.) (impersonal)	to be forced, have to
шкода, що Вам довелось чекати	it's a pity that you had to wait
нічого!	it's nothing, it doesn't matter!
хвилюватися (-юся, -юсясья) (impf.)	to worry
статися (3rd person станеться) (pf.)	to happen
з кожним може статися	it can happen to anyone
заїхати (заїду, заїдеш) (pf.)	to get somewhere
то куді Ви заїхали	so where did you end up?
вийхати (вийду, вийдеш) (pf.)	to leave

двадцятый троллейбус	trolleybus no. 20
доїхати (доїду, доїдеш) (pf.) (до + gen.)	to reach, go as far as
вийти (вийду, вийдеш; past tense вийшов, вийшла, вийшли)	(here) to get out
кінцева зупинка	terminus (lit. final stop)
я вийшов на кінцевій зупинці	I got out at the terminus
запитати (у/в + gen.) дорóгу (до + gen.)	to ask (someone) the way (to)
перехóжий (adj. functioning as noun)	passer-by
швидко	quickly
запізнитися на двадцять хвилин	to be twenty minutes late
дарма	(here:) it doesn't matter
маршрут	route
пóдорож (f)	journey

Діалог 2

Solomiia and Stephen start their walk.

Соломія Так. Ми підемо гуляти по найдавнішій частині міста – Старокійвській горі. Ми зараз на вулиці Володимирській. Ми підемо цією вулицею повз Оперний театр до Золотих воріт, що колись служили головною брамою – в'їздом до Києва. Золоті ворота будуть ось там, ліворуч. До речі, біля Золотих воріт зараз є станція метро з такою ж назвою, дуже гарна й нова. Ви ще її не бачили?

Стівен Ні. Я вже їздив на метро, але небагато.

Соломія Після Золотих воріт ми продовжимо йти цим же боком вулиці, поки дійдемо до Софійського майдану. Там ми подивимося прекрасну пам'ятку архітектури та культури нашого народу – Софійський собор.

Стівен Мені так цікаво Вас слухати. Ви чудово знаєте історію!

Соломія Я просто дуже люблю Київ. Я тут народилася і не уявляю себе без нього у майбутньому.

Стівен А ми підемо на Андріївський узвіз? Мої знайомі багато згадували про нього. Я давно хочу його побачити.

Соломія Я саме туди хотіла Вас повести після відвідання Софії.

найдавніший	oldest, most ancient
частина	part
Старокийівська горá	Old Kyiv Hill
повз (+ асс.)	by, past
золотий	golden
ворóта (n pl.: gen.: ворóт)	gates (alt <i>ivo</i>)
Золоті ворóта	the Golden Gates
колісь	in former times
служити (impf.)	to serve
головний	main, chief
бра́ма	city gate
ми підемо цією ву́лицею ...	we'll go along this street to the
до Золотих ворóт, що	Golden Gates which served as the
служили головною бра́мою	main gateway ...
в'їзд (до + gen.)	entry (to)
на́зва	name
з такою ж на́звою	with the same name
я вже їздив на метрó	I've already travelled on the metro
продóвжити (pf.)	to continue
іти цим же бо́ком ву́лиці	to walk on the same side of the street
по́ки (followed by a pf. verb)	until
дійти (дійду́, дійдеш) (past tense: дійшо́в, дійшла́, дійшли́) (pf.)	to reach
Софійський майдáн	St Sophia's square
па́м'ятка	monument
архітектóра	architecture
па́м'ятка архітектóри	listed building
культóра	culture
наро́д	people, nation
собóр	cathedral
мені так цікаво Вас слухати	it is so interesting for me to listen to you
прóсто	simply
народитися (pf.)	to be born
уявляти (impf.)	to imagine, picture
я не уявляю себе́ без нього	I cannot imagine myself without it [Kyiv]
майбу́тнє (n. soft adj.)	the future
Андрі́вський узві́з (gen.: узвóзу)	St Andrew's uzviz (alt <i>ivo</i>)
зга́дувати (impf.)	to recall, mention
я саме туди хотіла вас повести	that's precisely where I wanted to
	take you
після відвідання Софії	after visiting St Sophia

(a) Правда чи неправда?

- 1 Стівен прийшов на зустріч вчасно.
- 2 Соломія та Стівен починають прогулянку на Софійському майдані.
- 3 У Києві є станція метро «Золоті ворота».
- 4 Стівен хоче побачити Андріївський узвіз.

(b) Дайте відповіді на ці запитання англійською мовою

- 1 How late was Stephen for his meeting?
- 2 Did Stephen go to his meeting by underground?
- 3 On what side of Volodymyrs'ka Street will Stephen see the Golden Gates?
- 4 Why does Solomiia know Kyiv so well?

Як функціонує мова**1 Pronouns****demonstrative pronouns – цей (this), той (that)**

Here are the declensions in full:

(a) Masculine and Neuter singular

Nom.	Acc.	Gen.	Dat./Loc.	Inst.
цей (m) це (n)	(inanimate:) цей/це (animate:) цього	цього	цьому (у/в, на) цьому	цим
той (m) те (n)	(inanimate:) той/те (animate:) того	того	тому (у/в, на) тому	тим

(b) Feminine singular

Nom.	Acc.	Gen.	Dat./Loc.	Inst.
ця	цю	цієї	цій (у/в, на) цій	цією
та	ту	тієї	тій (у/в, на) тій	тією

(c) Plural (all genders)

Nom.	Acc.	Gen.	Dat.	Loc.	Inst.
ці	ці/цих/ (inanimate:)	цих	(у/в, на) цих	цим	цими
ті	ці, ті ті/тих/ (animate:) цих, тих	тих	(у/в, на) тих	тим	тіми

The demonstrative pronoun **такій** (*such, what a ...!* followed by an adjective in exclamations) declines exactly like an adjective.

цей (же) (самий)/той (же) (самий) – *the same*
 такий же/такий самий – *similar*

The pronoun comprises the demonstrative **цей** or **той** together with **же** and **самий**. **Цей**, **той** and **самий** decline and change gender according to the case and gender of the noun with which they stand. The pronoun can take any one of three forms:

- цей/той же самий
- цей/той же
- цей/той самий

They all mean the same thing. But what do we mean by 'same'? If your friend has a pen that looks in all respects identical to your own, you can say: 'You have the same pen as I do'. In Ukrainian this would be:

У тебе така сама/така же ручка, як у мене.

Такий самий/такий же means 'similar' whereas **цей/той самий** means 'selfsame'.

The emphatic pronoun **сам** '(one)self'

The pronoun **сам** declines like an adjective, i.e. its nominative feminine, neuter and plural forms are **самá, самó, самі**.

Стівен **сам** робить переклади з української мови. *Stephen himself makes translations from Ukrainian.*
Віра **самá** прийде. *Vira herself will come.*

This pronoun always refers to animate beings and is often associated with forms of the reflexive pronoun **себе́** (see the next unit), e.g.

Я люблю́ говорити **сам** із собою. *I like talking to myself.*

It can also have the meaning 'alone':

Стівен живе **сам**. *Stephen lives alone.*

The adverbial form **саме́** means 'namely, exactly, precisely' and emphasizes the word that follows.

самий

на **самому** початку *at the very beginning, right at the beginning*

Самий emphasizes the noun that follows:

Я стояв біля **самої** стіни. *I was standing right by the wall.*

не той ... (the wrong ...)

Я сів не на **той** тролейбус. *I got on the wrong trolleybus.*

'Wrong' here means 'not the one that is required'. The Ukrainian equivalent is the demonstrative pronoun **той** preceded by **не**.

2 Adjectives into nouns

Some adjectives are used as nouns. They decline like adjectives, and, if they denote human beings, change gender according to the sex of the person signified.

So far you have seen:

перехóжий	<i>passer-by</i>
знайо́мий	<i>acquaintance</i>
лю́тий	<i>February</i>

майбутнє
 мину́ле
 на́бережна
 шампа́нське

the future
 the past
 embankment
 champagne

3 Alternation of vowels

There have been several words marked in the wordlists with (alt. i/o), (alt. i/e).

Most of these words are nouns, and most of them have i (ї) in the nominative case and o (e/є) in all the other cases.

Here are some examples from previous units:

стіл	на столі	біль	бо́лю (gen.)
Львів	у Льво́ві	гість	го́стя (gen.)
схід	на сході	бік	бо́ку (gen.)
за́хід	на за́ході	при́ємність	при́ємності (gen.)
північ	на півночі	річ	ре́чі (gen.)

In some words the alternation takes place in the genitive plural:

<i>Nom. S.</i>	<i>Nom. Pl.</i>	<i>Gen. Pl.</i>
се́ло	се́ла	сіл
—	воро́та	воріт

The alternation also takes place in verbs:

сто́яти	<i>imperative:</i>	сті́й!
весті́	<i>past tense:</i>	вів, велá, велó, велі́

The necessary information about the words is given in the vocabulary at the back of the book.

4 Alternation of consonants

We have already seen (units 6 and 7) how the consonants г, к, х change to ('alternate with') з, ц, с in certain case endings.

There are different sets of alternations

In verbs

- throughout the present tense and related forms of certain first-conjugation verbs, e.g.

бігти – біжу	<i>imperative</i>	біжи, біжіть
плакати – плачу	<i>imperative</i>	плач, плачте (<i>to cry</i>)
писати – пишу	<i>imperative</i>	пиши, пишіть
різати – ріжу	<i>imperative</i>	ріж, ріжте (<i>to cut</i>)
хотіти – хочу		

- in the first-person singular of second conjugation verbs, e.g.

платити – плачу	– платиш
водити – воджу	– водиш
просити – прошу	– просиш
возити – вожу	– возиш
їздити – їжджу	– їздиш

with certain consonants the alternation also takes in the third-person plural, e.g.

спати – сплю, спиш, сплять	(<i>to sleep</i>)
любити – люблю, любиш, люблять	
подивітися – подивлюся, подивишся, подивляться	

- in imperfective infinitives formed from perfective ones, e.g.

запросити – за́прошувати
за́мовити – за́мовляти

In making adjectives, other nouns and verbs from nouns

рік – річний
друг – дру́жній – дружити
доро́га – по́дорож
проха́ння – просити

річний	<i>annual</i> <i>amicable, friendly</i> <i>request</i>
дру́жній	
проха́ння (n)	

In forming diminutives

рука – ру́чка
квітка – кві́точка
нога – ні́жка
му́ха – му́шка

5 I'm sorry I'm late

Contrast the tenses: English has a present tense. I am late, whereas in dialogue 1 Stephen uses the perfective past tense: **я запізнився**. (The imperfective form of **запізнитися** is **запізнюватися**.)

Compare:

Я поспішаю, тому що
запізнююся на поїзд.

Я запізнився на поїзд.

*I am in a hurry because I am late
for the train (i.e. there isn't much
time left, but I might still catch it).
I missed the train.*

запізнюватися (ююся, -юєшся) (impf.) *to be late*

6 Getting around

Cultural note:

There are no conductors on some buses, trolleybuses and trams in Kyiv. You should buy your tickets (**квиткі** or **талони**) in advance from kiosks on the street. Once on board you put your **талон** into one of the little machines fixed on the sides and push the button. The ticket is valid for a journey of any length on the bus (or trolleybus or tram) on which it was punched. If the bus is packed and you cannot easily get to a punching machine, say: **передайте, будь ласка, на компостер** (*please pass [my ticket] to be punched*) – don't worry, you will get your ticket back! If you fail to show a valid ticket on demand, you will be liable to pay a fine (**штраф**). Ticket inspectors (**контролери**) do not wear uniforms. Most of your fellow-passengers will not in fact punch tickets. This is because they have a one-month **проїзний** (**квиток**).

The **метро** system in Kyiv is new and still expanding. In order to use it, you first have to buy a token (**жетон**). You insert the token into the slot of one of the automatic barriers and pass through. It is also possible to buy a **магнітна картка** (*magnetic swipe card*) for use on the metro.

There are taxis, both state and private (**таксі**). Always check the fare on the meter (**лічильник**). One special form of taxi is the **маршрутне таксі**, minibuses that operate on fixed routes but which can be hailed anywhere, not simply at bus stops. You pay the driver when you get on board.

7 Asking the way

транспорт	transport (specifically 'public transport')
автобус	bus
тролейбус	trolleybus
трамвай	tram
зупинка	stop

Here are some useful phrases:

Як дістатися до вулиці...	How can I get to ... street?
Як доїхати до площі...	How can I get to ... square?
Ви можете їхати автобусом номер 17.	You can go by a number 17 bus.
Можна їхати сімнадцятим тролейбусом.	You can go by trolleybus number 17.
Треба їхати троллейбусом 19.	You need a number 19 trolleybus.
Треба/можна сісти на трамвай номер 20.	You can/need to get on a number twenty tram.
Як дійти до університету?	How can I get to the university?
Де знаходиться ресторан «Дніпро»?	Where is the Dnipro restaurant?
Ідіть прямо один квартал до магазину «Квіти», поверніть праворуч і зразу побачите вхід до ресторану.	Go straight on for one block as far as the florist's shop, turn right and straight away you'll see the entrance to the restaurant.

Note: **Як** + infinitive form **дістатися/дійти** (on foot)/**доїхати** (by transport) is the normal way of asking how to get somewhere.

дістатися (дістануся, дістанешся) (pf.) (до + gen.)	to get (somewhere)
повернути (поверну́, повернеш) (pf.) imperative: поверніть!	to turn

on the bus, trolleybus or tram

Де треба зробити пересадку на автобус номер 62?	<i>Where can I change on to a number 62 bus?</i>
Вам треба пересісти на зупинці біля Річкового вокзалу.	<i>You need to change at the stop by the river boat station.</i>

пересісти (has the same form as **сісти**) (pf.) **пересідати** (impf.) *to change*
(e.g. з автобуса на метро, з тролейбуса 20 на автобус 15)

Public transport is frequently very crowded, and you might find yourself a long way from the doors. You are permitted to push your way through by politely asking your fellow-passengers:

Ви зараз виходите?	<i>Are you getting off now?</i>
Ви будете виходити?	<i>Will you be getting off [at the next stop]?</i>
Дозвольте, будь ласка, пройти.	<i>Please let me through.</i>

announcements on the underground

Станція «Дніпро». Вихід на праву платформу	<i>This is Dnipro station. Exit to the right.</i>
Обережно, двері зачиняються.	<i>Be careful, the doors are closing.</i>
Наступна станція «Гідропарк».	<i>The next station is Hydropark.</i>
Станція «Площа Льва Толстого». Перехід на станцію «Палац спорту».	<i>This is Lev Tolstoy Square station. Change to Palace of Sport station.</i>
Наступна станція «Республіканський стадіон».	<i>The next station is Republic Stadium.</i>

станція	<i>station</i>
(Note: Вокзал is a large main-line station)	
вихід (gen.: виходу)	<i>exit (alt. i/o)</i>
правий	<i>right</i>
лівий	<i>left</i>
платформа	<i>platform</i>
обережний	<i>careful</i>
зачиняти (impf.)	<i>to close (transitive)</i>
зачинятися (impf.)	<i>to close (intransitive)</i>
перехід (gen.: переходу)	<i>transfer, crossing (alt. i/o)</i>

Вправи

- 1 Read through the announcements that you will hear on the underground in section 7 above. Now look at the map of Kyiv underground system and write down what announcements might be made on the section of route that runs between «Вокзальна» and «Арсенальна» stations. At all stations on this section passengers leave the carriages on the left-hand side; at «Хрещатик» station you can transfer to «Майдан Незалежності» station, and at «Театральна» station you can transfer to «Золоті ворота» station.

Map of the Kyiv Underground

- 2 Answer the following questions, using the possessive pronoun in brackets in the necessary case.

Приклад: Чиїм автомобілем ми поїдемо в гостю? (Мій)
Ми поїдемо в гості моїм автомобілем.

Чию собаку звать Анта? (наш)

Чий доньці 12 років? (моя)

Чий телевизор вчора поламався? (її)

розвалитися (pf.)

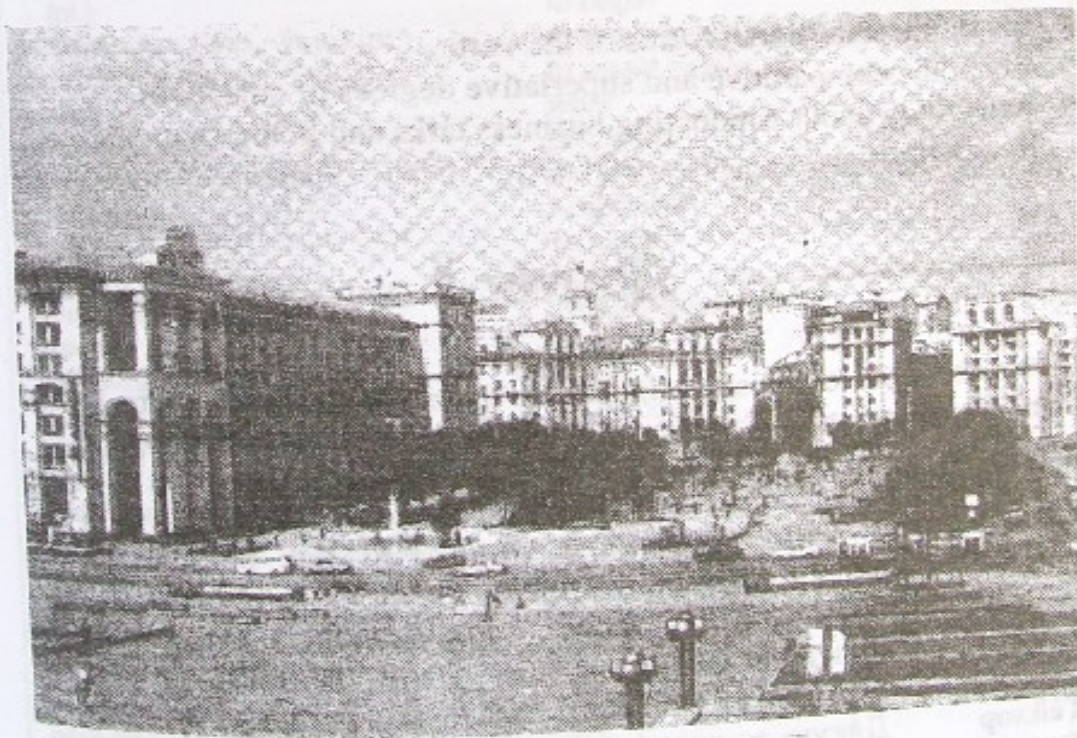
to break down

- 3 Put the word in brackets into the required case – don't forget vowel alternation!
- (a) Батько живе на (схід) України.
  - (b) Літак летить прямо на (захід).
  - (c) У Карпатах багато (гора).
  - (d) Моєму синуві вісім (рік).
- 4 Put the verbs in brackets into the required forms of the present tense.
- (a) Микола (хотіти) летіти до Праги літаком, а я завжди (їздити) поїздом.
  - (b) Я не (могти) купити словник, бо я ніколи не (носити) великі книги в руках.
  - (c) Я (просити) тебе замовити дороге вино, я сьогодні (платити).
  - (d) Він зараз (писати) лист дружині, що не (могти) приїхати в серпні.
- 5 Stephen and Solomiia continue their walk through old Kyiv by going down the street called *Andriyivs'ky uzviz*.

Примітка: Андріївський узвіз could be translated as St Andrew's Hill, but strictly speaking the word узвіз refers to the road by which goods were transported (віз, related to возити) up (the meaning of the prefix уз-) the hill from Podil on the river Dnipro.

- Стівен** Соломіє, Андріївська церква – там?
- Соломія** Так. Ми перейдемо через площу й за десять хвилин будемо біля Андріївської церкви, яка стоїть на пагорбі, на самому початку Андріївського узвозу. На узвозі є багато картинних галерей та художніх салонів.
- Стівен** Але сьогодні – вихідний день. Художні салони сьогодні працюють?
- Соломія** Там буде багато художників, що продають свої картини. Цією гарною вулицею ми спустимося на Поділ – старий і дуже цікавий район міста. Там поруч Дніпро і набережна.
- Стівен** А можна потім піднятися фунікулером на Володимирську гірку?
- Соломія** Ми так і зробимо. Володимирська гірка – це чудове місце для прогулянок. Чисте повітря, густа зелень, гарні алеї, прекрасний вид на ріку.

за десять хвилин	<i>in ten minutes</i>
пагорб	<i>hill</i>
на самому початку	<i>at the very beginning</i>
картинна галерея	<i>picture gallery</i>
художній салон	<i>artist's salon</i>
спуститися (спущуся, спустишся)	<i>to descend, go down (to)</i>
(pf.) (на + acc.)	<i>Podil (the low town) (alt. Vo)</i>
Поділ (gen.: Подолу)	<i>district</i>
район	<i>Dnipro (the river on which Kyiv stands)</i>
Дніпро	<i>embankment</i>
набережна (f adj.)	<i>to ascend, go up (to)</i>
піднятися (піднімуся, піднімешся)	<i>hill, small mountain</i>
(pf.) (на + acc.)	<i>St Volodymyr's hill</i>
гірка	<i>pure, clean</i>
Володимирська гірка	<i>air</i>
чистий	<i>thick</i>
повітря (n)	<i>avenue</i>
густий	<i>view (of)</i>
алея	
вид (на + acc.)	

Independence Square, Kyiv.

13

Я ПРИВІЗ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО СТВОРЕННЯ СПІЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

*I have brought proposals for the
creation of a joint venture*

In this unit you will learn:

- about the conditional forms of the verb
- about the comparative and superlative degrees of adjectives
- something about conducting business talks and going shopping for clothes

Діалог 1

(Note: the style of these dialogues is intentionally much more formal than in previous texts. Stephen is therefore referred to as **Тейлор**.)

In Solomiia Maliarchuk's office.

Малярчук Я маю приємність привітати Вас в офісі нашої фірми. Можемо відразу розпочати роботу. Я вже підготувала пакет документів, які можуть полегшити нашу працю. Ігорє Івановичу, покажіть, будь ласка, нашому гостю підготовлені папери.

Тейлор Дякую за гостинний прийом.

Стэхів Це пропозиції нашого фінансового відділу, перелік фабрик, які можна включити до нашого проєкту. Це розрахунки коштів, потрібних для модернізації

Тейлор

фа́брик і закупівлі обладнання. Ось дані про мережу магазинів в Україні та інших країнах, які могли б бути зацікавлені у співробітництві з нами. Це дуже важлива інформація. На жаль, я не можу зараз глибше ознайомитися з розрахунками через брак часу. Я висловлю свої міркування під час наших наступних зустрічей, коли детально вивчу ці матеріали. Я також привіз письмові пропозиції щодо створення спільного підприємства і можливих джерел фінансування проєкту. Ось для Вашого розгляду плани капіталовкладень і можливості одержати позику в банках деяких країн Європейського Союзу.

пропозиція (щодо + gen.)	<i>proposal (for)</i>
привітати (pl.)	<i>to welcome</i>
відразу	<i>at once</i>
розпочати (розпочну́, розпочне́ш) (pf.)	<i>to begin</i>
підготувати (-ю́ю, -ю́єш) (pf.)	<i>to prepare</i>
полегшити (pf.)	<i>to make easier</i>
пра́ця	<i>work</i>
підготовлений	<i>prepared</i>
підготовлені папери	<i>the papers that have been prepared</i>
гостинний	<i>hospitable</i>
прийо́м	<i>reception</i>
фіна́нсовий	<i>financial</i>
фіна́нсовий відділ	<i>finance department</i>
перелі́к	<i>list</i>
фа́брика	<i>factory</i>
включи́ти (pf.) (до + gen.)	<i>to include (in)</i>
проє́кт	<i>project</i>
перелі́к фабрик, які можна включи́ти до на́шого проє́кту	<i>a list of factories that can be included in our project</i>
розраху́нок (gen.: розраху́нку)	<i>calculation</i>
кошт	<i>cost, expense</i>
потрі́бний (для + gen.)	<i>necessary (for)</i>
модерніза́ція	<i>modernisation</i>
закупі́вля	<i>(bulk) purchase</i>
обла́днання (n)	<i>equipment</i>
да́ні (pl. adj.)	<i>data</i>
ме́режа	<i>net, network</i>
мага́зин	<i>shop</i>
заціка́вити (заціка́влю, заціка́виш, заціка́влять) (y/v + loc.) (pf.)	<i>to interest [someone] (in)</i>

співробітництво	collaboration
магазини, які могли б бути зацікавлені у співробітництві	shops that might be interested in collaboration
важливий	important
на жаль	unfortunately
глибше	more deeply
ознайомитися (з + inst.)	to familiarise oneself (with)
через (+ acc.)	(here:) because of
брак	shortage
через брак часу	because of a shortage of time
висловити (висловлю, висловиш, висловлять) (pf.)	to express
міркування (n)	consideration
детально	in detail
вивчити (pf.)	to study
колі я вивчу ці матеріали	when I have studied these materials
письмовий	written
можливий	possible
джерело	source
фінансування (n)	financing
розгляд	scrutiny, inspection
капіталовкладення (n)	capital investment
можливість (gen.: можливості) (f)	possibility (alt. i/o)
позика	loan
можливість одержати позичку	the possibility of receiving a loan
європейський союз	European union

Як функціонує мова

1 Verbs

more on aspect

Stephen is going to put forward his views when he has studied the proposals:

Стівен **висловить** свої
міркування, коли він
вивчить пропозиції. (lit. when he **will have studied**)

In English a type of past tense is used after 'when'; Ukrainian uses the

perfective future to denote the idea of completion of one action in the future before the next action – expressing his opinion – can begin.

conditional

The conditional forms of verbs express:

- the **possibility** or **probability** of something happening if certain conditions are fulfilled, e.g.

Я б прийшов, якби я мав час. *I would come, if I had the time.*

- A very **polite form** of making requests, e.g.

Я б хотів... Ви могли б...? *I should like... Would you please...?*

Чи не можна було б...? *Would it (not) be possible...?*

The conditional mood is formed by adding the particle **би/б** as a separate word to the forms of the past tense, e.g.

ХОТІТИ

я хотів би хотіла б

ти хотів би хотіла б

він хотів би

вона хотіла б

воно хотіло б

ми хотіли б

ви хотіли б

вони хотіли б

Just as in the past tense, a verb in the conditional mood changes for gender and number, but not person. The particle **би/б** can stand either after or before the verb form, e.g.

Вона хотіла б

Вона б хотіла

The form of the particle – **би** or **б** -- depends on the preceding sound. If it is a consonant, use **би**; if it is a vowel, use **б**, e.g.

Я замовив би

Я б замовив

- if

'If' is a very important word for conditional sentences.

(a) In unit 4 you met one Ukrainian equivalent: **якщо**. **Якщо** is used to denote a condition that may well be fulfilled, e.g.

Якщо Стівен матиме час, він поїде до Львова. *If Stephen has the time, he will go to L'viv.*
 Якщо буде дощ, я не прийду. *If it rains I won't come.*

Note: compare the tense of the verbs after 'if' (present) and **якщо** (future).

Якщо is sometimes reduced to **як** in speech:

Як будеш у Лондоні, подзвоні. *If you're in London, phone me.*

(b) There are some conditions which are unlikely to be fulfilled, e.g.

If Stephen had the time, he would go to L'viv (with the implication that he won't have the time).

If it had rained, I would not have come (but it didn't, so I came).

In such sentences we need a different word for 'if' in Ukrainian: **якби**. This word consists of two elements, **як** + **би**; the presence of the conditional particle **би** means that the verb automatically goes into the past tense:

Якби Стівен мав час, він би поїхав до Львова.
 Якби був дощ, я б не прийшов/прийшла.

- In order to

The phrase **щоб налагодити виробництво** (*in order to arrange production*) occurs in dialogue 2. Here **щоб** (**що** + **б**) is followed by an infinitive. There are times, however, when it will be followed by the **past tense** of a verb:

Я б хотів, щоб Ви подзвонили до мене. *I would like you to phone me (lit. I would like that you should phone me).*

Соломія сказала Ігореві Івановичу, щоб він замовив два номери в готелі. *Solomiia told Ihor Ivanovych to book two rooms in the hotel (lit. that he should book).*

Note that the subjects in the two parts of each of these sentences are different.

2 Adjectives

degrees of comparison

There are three degrees of comparison:

I HAVE BROUGHT PROPOSALS FOR THE CREATION OF A JOINT VENTURE

(1) The **positive** degree, which serves simply to describe the noun to which it refers (the big house):

великий будинок

(2) The **comparative** degree, which is used to make a comparison between two objects, e.g.

Цей будинок більший,
ніж той.

*This building is bigger than
that one.*

(3) The **superlative** degree, used to make a comparison between several objects on the basis on one criterion, e.g.

Цей будинок –
найбільший у місті.

*This building is the biggest
in town.*

formation of the comparative and superlative degrees of comparison

• comparative degree

The comparative degree is formed by inserting the suffix **-иш-** or **-ш-** before the adjectival ending, e.g.

добрый	добріший	<i>kinder*</i>
приємний	приємніший	<i>more pleasant</i>
простий	простіший	<i>simpler</i>
дешевий	дешевіший	<i>cheaper</i>
молодий	молодший	<i>younger, junior</i>
старий	старіший	<i>older, elder, senior</i>

*The adjective **добрый** was introduced in unit 1 meaning 'good'; it also means 'kind', and in this meaning only the comparative is **добріший**. See below for the comparative form of **добрый** (*good*).

In some adjectives the addition of the comparative suffix causes certain changes, e.g.

важкий	важчий	<i>heavier, more difficult</i>
високий	вищий	<i>higher, taller</i>
вузький	вужчий	<i>narrower</i>
глибокий	глибший	<i>deeper</i>
далекый	дальший	<i>more distant, further off</i>
довгий	довший	<i>longer</i>

дорогий	дорóжчий	<i>dearer</i>
корóткий	корóтший	<i>shorter</i>
легкий	лéгший	<i>lighter, easier</i>
низкий	ни́жчий	<i>lower</i>
швидкий	швídший	<i>quicker</i>
широкий	ши́рший	<i>wider, broader</i>

глибокий	<i>deep</i>
далéкий	<i>distant</i>
швидкий	<i>quick</i>

Other useful comparatives:

багато	<i>a lot of</i>	бiльше (+ gen.)	<i>more</i>
мáло	<i>a little, few</i>	мéнше (+ gen.)	<i>fewer, less</i>

The word **ни́ж** is used between the items being compared; it is exactly equivalent to English 'than'. Another way is to use the preposition **вiд** and the genitive case, or the preposition **за** and the accusative case, e.g.

Брат старший вiд мене.	<i>My brother is older than I am.</i>
Днiпрó шiрший за Тэмзу. (Тэмза)	<i>The Dnipro is wider than the Thames.</i>

(Note: the Dnipro, despite appearances, is masculine.)

The comparative form can be emphasized in English by the addition of 'far', 'considerably', 'much', 'yet' or 'even', e.g. my car is much faster/that film was even better. The equivalent words in Ukrainian are:

далéко, багато/набагато	<i>much</i>
куди́	<i>far</i>
значно	<i>considerably</i>
ще	<i>yet</i>
на́вiть	<i>even</i>

Цей фiльм ще цiкавiший.	<i>This film is even more interesting.</i>
Рекá Днiпрó значно глiбша, ни́ж Тэмза.	<i>The river Dnipro is far deeper than the Thames.</i>

● superlative degree

The superlative degree is formed by adding the prefix **най-** to the form of the comparative degree, e.g.

I HAVE BROUGHT PROPOSALS FOR THE CREATION OF A JOINT VENTURE

добрый	добріший	найдобріший	kindest
приёмный	приёмніший	найприёмніший	pleasantest
молодой	молодший	наймолодший	youngest

Some comparative and superlative forms are quite different from their corresponding positive forms (compare in English: good – better – best; bad – worse – worst):

великий	більший	найбільший	bigger	biggest
добрый (good)	кращий	найкращий	better	best
маленький	менший	найменший	smaller	smallest
поганий	гірший	найгірший	worse	worst

поганий

bad

The superlative degree can also be formed by using **найбільш** before the positive form of the adjective, e.g.

Ця книга **найбільш** цікава. *This book is the most interesting one.*

Of course the book could be the least interesting one:

Ця книга **найменш** цікава.

Діалог 2

Малярчук Пропоную перейти до конкретних аспектів нашого контракту. Наприклад, скільки, на Вашу думку, треба було б модернізувати фабрик в Україні, щоб налагодити виробництво одягу за вашими технологіями?

Тейлор Я вважаю, що потрібно буде дві фабрики для виробництва жіночого одягу, одна – що спеціалізується на пошитті чоловічого одягу, і одне підприємство, яке виробляє аксесуари. Я також хотів би включити до нашого проєкту текстильну фабрику, щоб одержувати якісні тканини.

Малярчук Ми не повинні забувати про витрати на транспор-

- тування і рекламу нашої продукції, а також на електроенергію і страхування.
- Тейлор** Я візьму на себе переговори з можливими інвесторами. Сподіваюся полагодити ці питання найближчим часом.
- Малярчук** Ми можемо продовжити цю розмову після Вашої поїздки до Львова, де Ви познайомитеся з генеральним директором однієї з фабрик.

конкретний	concrete
аспéкт	aspect
контра́кт	contract
напри́клад	for example
дүмка	thought, opinion
на Вашу дүмку	in your opinion
модернізува́ти (-ю, -єш) (impf.)	to modernize
скільки треба було б модернізува́ти фабрик?	how many factories should be modernized? (lit. ...would it be necessary to modernize?)
нала́годити (нала́годжу, нала́годиш) (pf.)	to arrange
за (preposition followed by instr.)	(here:) by means of
техноло́гія	technology
спеціалізува́тися (-юся, -єшся) (на + loc.) (impf.)	to specialize (in)
поши́ття (n)	sewing
виробля́ти (impf.)	to produce
аксесуа́ри	accessories
тексти́льний	textile (adj.)
тексти́льна фабрика	textile factory
щоб	in order to
одержува́ти (-ю, -єш) (impf.)	to obtain, receive
якісний	high-quality
ткани́на	cloth
вiтратá (на + acc.)	expenditure (on)
транспорува́ння (n)	transportation
рекла́ма	advertising, advertisement
електроенергія	electrical energy
страхува́ння (n)	insurance
я візьму́ на себе...	I shall take upon myself
інвeстoр	investor
сподiвaтися	to hope
полагодити (полагоджу, полагодиш) (pf.)	to settle
найближчим часом	in the very near future

(a) Правда чи неправда?

- 1 Стáхів показує Стівенові пропозиції щодо створення страхової компанії.
- 2 Стівен привіз папери стосовно можливості одержати позику у банках.
- 3 Майбутнє спільне підприємство буде виробляти одяг за сучасними зарубіжними технологіями.
- 4 Організатори спільного підприємства не повинні забувати про рекламу.

(b) Дайте відповіді на ці запитання англійською мовою

- 1 What did Solomiia prepare for the business meeting?
- 2 How many factories will produce women's clothes?
- 3 Does Stephen suggest that the joint enterprise should buy good quality cloth or make its own?
- 4 Who is going to conduct the negotiations with potential investors?

3 Pronouns

The reflexive pronoun себе

The case forms of this pronoun are very similar to those of the second-person singular pronoun ти, except that it has no nominative case:

Nom.	—
Acc.	себе
Gen.	себе
Dat.	собі
Loc.	(на) собі
Instr.	собою

Reflexive pronouns in English look like this:

I can see **myself** in the mirror.

You look pleased with **yourself/yourselfs**.

She locked **herself** out of the house.

In Ukrainian there is only the one reflexive pronoun, *себе*; it always derives its meaning from the subject of the sentence in which it occurs, e.g.

Я візьму на *себе цю роботу.	<i>I'll take this job upon myself.</i>
Стівен візьме на *себе цю роботу.	<i>Stephen will take this job upon himself.</i>
Я привіз із собою пропозиції.	<i>I've brought the proposals with me.</i>
Стівен привіз із собою пропозиції.	<i>Stephen brought the proposals with him.</i>

*Note: stress change

Вправи

(Check any unfamiliar words in the vocabulary at the back of the book.)

- 1 You are out shopping. Say what you want to buy by removing the brackets and making any necessary grammatical changes:

Example: Я хóчу (сірий, пальто) = Я хóчу сіре пальто.
 Я хóчу купити сіре пальто.
 Я маю купити сіре пальто.
 Мені треба купити сіре пальто.

Я хóчу	(чóрний,	плáття).
Я хóчу	(коричневий,	штани).
Я хóчу	(зелений,	джермпер)
Я хóчу купити	(бiлий/жóвтий,	футбóлка)
Я хóчу купити	(синий,	плáвки)
Я хóчу купити	(чóрний,	колгóти)
Я хóчу купити	(сiрий,	костюм)
Я маю купити	(орáнжевий,	шóрти)
Я маю купити	(великий,	светр)
Я маю купити	(маленький,	парасóлька)
Менi трéба купити	(малиновий,	спiдниця)
Менi трéба купити	(блакiтний,	плащ)
Менi трéба купити	(фиолетовий,	сумка)

- 2 Say what you would like to exchange, try on or buy by removing the brackets and making any necessary grammatical changes:

Example: Де я мóжу помiняти (грóшi)? = Де я мóжу помiняти грóшi?

помiняти

(a)

Де я мóжу помiняти (дóлари)?

Де я мóжу помiняти (сукня)?

Де я мóжу помiняти (костюм)?

Де я мóжу помiняти (кравáтка)?

помiряти

(b)

Де я мóжу помiряти (плащ)?

Де я мóжу помiряти (сорóчка)?

Де я мóжу помiряти (кóртка)?

Де я мóжу помiряти (окуляри)?

купити

(c)

Де я мóжу купити (бiлий,

Де я мóжу купити (чóрний,

Де я мóжу купити (великий,

Де я мóжу купити (червóний,

Де я мóжу купити (маленький,

Де я мóжу купити (пáра,

папiр)?

рúчка)?

портфéль)?

олiвeць)?

магнiтофóн)?

шкарпéтки)?

3 Now say what you like or dislike wearing

Я (не) ношú	(коричневий), (зелений)	кóлiр
Я (не) люблó	(бiлий), (малиновий)	
Я (не) одягаю	(синий), (фiолетовий)	
Менi (не) подобається	(оранжевий), (жовтий)	
	(блакитний), (сiрий)	

4 Situations in which you can practice your Ukrainian.

- (a) Tell your colleague that because of illness you have not brought with you the papers on the setting up of a new company;
- (b) You are in a bookshop in Kyiv. You say that you would like to buy a book about Ukraine for your wife/husband.
- (c) Your Ukrainian friend asks you to go with him/her to buy clothes. Ask him/her about sizes and colours.

5 Practice the comparative and superlative forms of adjectives. Put the following sentences into Ukrainian.

- (a) I need a cheaper room.
- (b) There isn't a cheaper one. You're already living in the cheapest room in the hotel.
- (c) I would like to change this blouse (**блúзка**). It is too small for my wife – she needs a bigger one.
- (d) What is the name of the deepest lake (**бóзеро**) in Ukraine?
- (e) Ukrainian is a lot simpler than I thought!

6 Make the following sentences conditional. Check which word for 'if' is being used.

Example: (Я подорожúю iз сiм'єю), якби я мав час.

Я подорожував би iз сiм'єю, якби я мав час.

- (a) (Олена дивиться телевизор), якщо вона матиме час.
- (b) (Олég покаже нам мiсто), якщо бóде мати час.
- (c) (Сусiд працює таксiстом), якби мав правá (here: *drivers' licence*).
- (d) (Онучка допомагає бабúсi), якби бабúся жила не так далéко.

7 Rephrase the following sentences by replacing the underlined word(s) with **Я хотiв би** (*I would like*), making any other changes that are necessary.

- (a) Мóжемо вiдразу розпочати роботу.

I HAVE BROUGHT PROPOSALS FOR THE CREATION OF A JOINT VENTURE

- (b) Я висловлю свої міркування під час наших наступних зустрічей.
- (c) Пропоную перейти до конкретних аспектів нашого контракту.
- (d) Я візьму на себе переговори з можливими інвесторами.
- (e) Ми можемо продовжити цю розмову після Вашої поїздки.

In this unit you will learn:

- how to describe common ailments
- something about the medical service in Ukraine
- about impersonal verbs and adjectives
- how to form the comparative and superlative degrees of adjectives

Діалог 1

Conversation on the telephone:

Олена: Доброго дня, це Олена Сидоренко.

Олена: Так, це я.

Олена: Так, це я.

Олена: Так, це я.

Олена: Так, це я.

Олена: Так, це я.

Олена: Так, це я.

Олена: Так, це я.

Олена: Так, це я.

Олена: Так, це я.

14

Я ХОЧУ ВІКЛИКАТИ ЛІКАРЯ

I want to call out the doctor

In this unit you will learn:

- how to describe common ailments
- something about the medical service in Ukraine
- about impersonal verbs
- how to form the comparative and superlative degrees of adverbs

Діалог 1

Conversation on the telephone:

- О́льга** Алло, це поліклініка? Я хочу
вікликати лікаря.
- Чергова в реєстратурі** Прізвище хворого.
- О́льга** Стахів.
- Чергова в реєстратурі** Ім'я та по-батькові ...
- О́льга** Ігор Іванович.
- Чергова в реєстратурі** Рік народження ...
- О́льга** 1951-й.
- Чергова в реєстратурі** На що скаржитесь?
- О́льга** Температура 38,5, болить горло, важко
ковтати, нежить, загальна слабкість,
його лихоманить.
- Чергова в реєстратурі** Ваш виклик прийнято. Чекайте лікаря
у першій половині дня. Поки що
давайте хворому багато пити.

поліклініка	health centre
ввікликати (pf.)	to call out
лікар (gen.: лікаря)	doctor
черговий	successive, next
	(as noun:) person on duty
чергова	female duty receptionist
реєстрація	registration
хворий	sick; (as noun:) patient
скаржитися (impf.) (на + acc.)	to complain (of)
боліти (impf.) (3rd pers. sg.:	
болить; pl. болять)	to hurt
горло	throat
болить горло	[his] throat hurts, i.e. he has a sore throat
важко	[it is] difficult
ковтати (impf.)	to swallow
важко ковтати	[it is] difficult [for him] to swallow,
	swallowing is difficult
нежить (m)	cold (in the head)
загальний	general
слабкість (gen.: слабкості) (f)	weakness (alt. Vo)
лихоманити (impf.) (impersonal verb)	to feel feverish
його лихоманить	he feels feverish
віклик	call
прийняти (приймў, приймеш) (pf.)	to receive, accept, take
ваш віклик прийнято	your call has been accepted
поки що	for the time being

Як функціонує мова

1 Nouns

More on declension – лікар

You can see from the title of the dialogue that the accusative/genitive of the noun **лікар** is **лікаря**, as if the consonant **р** were soft. Just treat the word as a bit of grammatical oddity. Here are all the forms of the singular and plural:

	S.	Pl.
Nom.	лікар	лікарі
Acc.	лікаря	лікарів
Gen.	лікаря	лікарів
Dat.	лікареві, лікарю	лікарям
Loc.	(на) лікареві, лікарі	лікарях
Inst.	лікарем	лікарями

Another noun that declines like this is **кобзар** (gen.: **кобзаря**), a singer who accompanies himself (they are always men!) on the traditional Ukrainian stringed instrument, the **кобза**. Shevchenko's first book of poetry, published in 1840, was entitled **Кобзар**.

Ihor's name also changes in this way: **Я бачу Ігоря**. Not all nouns that end in **-р** decline in this way; check the vocabulary at the back of the book.

2 Who has the sore throat?

Болить горло – [his] throat hurts

It is clear from the context that it is Stakhiv who has the sore throat. If you need to be more precise you can say:

У мене болить горло.	<i>I have a sore throat.</i>
У тебе болить голова?	<i>Do you have a headache?</i>
У Соломії болить горло.	<i>Solomiia has a sore throat.</i>
У нього болять зуби.	<i>He has toothache.</i>

Note the word order: it is usual for the verb **болить/болять** to stand before the part of the body that hurts.

Діалог 2

In the chemist's shop after the doctor's visit.

Остап

Я хочу замовити ліки на сьогодні. Ось рецeпт.

Жінка-фармацевт

Так... Мікстура буде готова о четвертій годині, а таблетки можете одержати відразу.

- Остап Скільки платіти?
 Жінка-фармацевт Платіть до каси. Ось сума.
 (*Ostap goes over to the cashier, pays and returns with a receipt.*)
- Остап Прощу (*hands over the receipt*)
 Жінка-фармацевт Ось таблєтки, а це ва́ша квитанція на міксту́ру. Ліки можна одержати з четвёртої до сьомої.
- Остап Дякую.

реце́пт	<i>prescription</i>
фармаце́вт	<i>pharmacist</i>
міксту́ра	<i>liquid medicine, mixture</i>
таблє́тка	<i>tablet</i>
платіти до каси (ка́са)	<i>to pay at the cash desk</i>

Діалог 3

A conversation that evening:

- О́льга Як ти за́раз себе почува́єш?
 І́гор Дякую, тро́хи краще, але мене́ чому́сь морозить...
 О́льга Ти ви́пив ліки?
 І́гор Так, уже́ двічі. О́по, ну чому́ мені так не щастить? Коли ба́гато робо́ти і важливо́ бу́ти в до́брій фо́рмі, я ра́птом захворі́в... Я ще вчо́ра відчува́в, що мене́ ну́дить, і голо́ва була́ гаря́ча. Мені здава́лося, що я про́сто сто́млений.
- О́льга Ти про́сто підхопив ві́рус. Нічо́го, все ско́ро бу́де гара́зд. Тобі́ треба відпочи́ти. Уже́ смерка́є. Постара́йся поспа́ти.
- І́гор Мені́ не спі́ться, го́рло боли́ть.
- О́льга Тоді́ про́сто полє́ж, відпочи́нь. Твоя́ робо́та тебе́ почека́є.

почувати себе	<i>to feel (well, ill, etc.)</i>
як ти зараз себе почуваш?	<i>how do you feel now?</i>
чомусь	<i>for some reason</i>
морозити (impf.) (here used impersonally)	<i>to chill</i>
мені морозить	<i>I feel chilled</i>
двічі	<i>twice</i>
щастити (impf.) (impersonal verb)	<i>to be fortunate</i>
чому мені так не щастить?	<i>why am I so unlucky?</i>
форма	<i>form, condition</i>
важливо бути у добрій формі	<i>it is important to be in good shape</i>
раптом	<i>suddenly</i>
захворіти (захворію, захворіш) (pf.)	<i>to fall ill</i>
відчувати (impf.)	<i>to feel, be aware</i>
нудити (impf.) (here used impersonally)	<i>to feel sick</i>
мене нудить	<i>I feel sick</i>
гарячий	<i>hot</i>
підхопити (підхоплю, підхопиш), (pf.)	<i>to pick up</i>
вірус	<i>virus</i>
нічого	<i>(here:) never mind</i>
скоро	<i>soon</i>
відпочити (відпочину, відпочинеш) (pf.) 2nd pers. sg. imperative:	
відпочинь	<i>to have a rest</i>
смеркати (impf.) (impersonal verb)	<i>to get dark</i>
постарітися (pf.) 2nd pers. sg. imperative: постарійся	<i>to try</i>
поспати (посплю, поспійш, ... посплять) (pf.)	<i>to get some sleep, take a nap</i>
мені не спиться	<i>I can't get to sleep</i>
тоді	<i>then, in that case</i>
почекати (pf.)	<i>to wait for a bit</i>

(a) Правда чи неправда?

- 1 В Ігоря болить зуб.
- 2 Остап замовляє ліки в аптеці.
- 3 Ліки можна одержати завтра.
- 4 Ігореві не спиться.

(b) Дайте відповіді на ці запитання англійською мовою

- 1 When will the doctor come to visit Stakhiv?
- 2 What kind of medicine was prescribed for Stakhiv?
- 3 Why does Ostap have to return to the chemist's shop?
- 4 Who advises Stakhiv to drink a lot of water?

3 Verbs

more on tense

Я ще вчора відчував, що менé нудить.	<i>Yesterday, I already felt that I was sick.</i>

Contrast the tense forms in the English and Ukrainian sentences. There are two verbs in both: **я відчував** (*I felt*) and **менé нудить** (*I felt sick*). The second verb is in the present tense in Ukrainian, but in the past tense in English. Ukrainian preserves the tense at the actual moment of feeling. 'What was I feeling? – I feel sick'. It would also be possible to say: **Я ще вчора відчував, що менé нудило.**

more on aspect

The dialogue contains several examples of perfective verbs with the prefix **по-**, all of which denote performing the action for a little while:

поспáти	<i>to have a sleep, nap</i>
полéжати	<i>to lie down for a bit, to have a lie down</i>
почекáти	<i>to wait for a little while</i>

The prefix **за-** in **захворіти** denotes the beginning of the action (*to fall ill*).

impersonal verbs

There have been examples of sentences containing verbs where the performer of the action is not clearly expressed, e.g.

мені здається	<i>it seems to me</i>

There are similar phrases denoting sickness or state of mind, e.g.

Його лихомáнить

менé морóзить
її нудить

or good fortune, e.g.

мені таланить
їй щастить

I am lucky, successful

таланити (impersonal verb) (impf.) *to be lucky, successful*

Other impersonal verbs denoting natural phenomena or processes, e.g.

дощить *it is raining* (infinitive: дощити (impf.))
смеркає *it is getting dark* (infinitive: смеркати (impf.))
мрячить *it is drizzling* (infinitive: мрячити (impf.))
вечоріє *evening is coming on* (infinitive: вечоріти (impf.))

and also

не вистачає *there is not enough of ...* (infinitive: вистачати (impf.))
бракує *there is a lack of ...* (infinitive: бракувати (impf.))

These verbs are called 'impersonal' because there is no personal subject. A somewhat situation arises in English in phrases like 'it is raining', or 'it seems to me', where the pronoun 'it' certainly fulfils the grammatical function of subject, but does not obviously fulfil any other function usually associated with pronouns, e.g. it does refer to any previously mentioned noun.

Impersonal verbs in Ukrainian share certain grammatical features:

- they have an infinitive, and forms for the past, present and future tenses;
- they have endings only for the third-person singular in the present and future tenses, and the **neuter singular** form in the past tense;
- they can have the suffix **-ся**. Indeed some impersonal verbs never occur without it, e.g. **мені не спиться**.

Those impersonal verbs which relate to human beings take an object in the:

(a) Accusative

Стівена лихоманить
Тараса нудило (*past*)
менé морóзитиме (*future*)

- (b) Dative   Стівену щастить
    Тарасу таланить
- (c) Dative + Genitive   Стівену не вистачає грошей.
    Stephen doesn't have enough money.
    Тарасу бракує часу.
    Taras is short of time.

4 Comparative and superlative degree of adverbs

Adverbs form their comparative and superlative degrees in exactly the same way as adjectives, except that the adjectival ending is replaced by the adverbial ending *-ше/-ше* (or occasionally *-ш/иш*).

добре	краще	найкраще
погано	гірше	найгірше
рано	раніше	найраніше
пізно	пізніше	найпізніше
багато	більше	найбільше
мало	менше	найменше

Стівен **добре** розмовляє українською мовою, Тарас **ще краще** знає її, але **найкраще** нею говорить Соломія.
 Сьогодні я **почуваю себе погано**, але завтра **буду** **почувати себе ще гірше**.

Stephen speaks Ukrainian well, Taras knows the language even better, but it is Solomiia who speaks it best.
I feel awful today but I shall feel even worse tomorrow.

Like the adjectives, the comparative degree of adverbs can be modified with words like **значно** (*considerably*), **даліко**, **куді** (*far*), **ше** (*even*), **трохи** (*a little*). The superlative degree of adverbs can be intensified by the addition of the prefixes **що-** or **як-**.

An important use of the comparative adverb in Ukrainian is in the phrase structure that corresponds to the English 'as ... as possible', e.g.

як **можливо** швидше
 як **можливо** дешево

as quickly as possible
as cheaply as possible

6 Joining sentences together

Here are some of the words that are used to join different sentences together to form one whole sentence. Such words are called conjunctions.

- **що (that)** explains what comes earlier. You have seen sentences like this:

Добре, що Ви сказали про це.

Я бачу, що Ви читаєте українську газету.

Мені пощастило, що я Вас зустрів.

Мені здається, що нам слід відвідати не лише Київ та Львів.

Я ще вчора відчував, що мені нудить, і голова була гаряча.

Мені здавалося, що я просто стомлений.

- **щоб (для того, щоб) (in order to)** – used to denote purpose (see unit 13):

Скільки ... треба було б модернізувати фабрик в Україні, щоб налагодити виробництво одягу ..?

- **якщо, якби (if)** – used to denote a condition (see unit 13):

Телефонуйте мені, якщо маєте вільний час.

- **тому (therefore)** – denotes the result:

Стівен ніколи не був у Києві, тому через годину ми підемо гуляти вулицями міста.

У мені квитка не було, тому я заплатив контролерові штраф.

- **бо, тому що (because)** – denotes the cause:

Ми не заперечували, бо були дуже стомлені й голодні.

Стівен має кілька словників, тому що робить переклади.

Я збираюся їхати туди, тому що я маю комерційні інтереси.

You will notice that in each case the part of the sentence introduced by one of these words is separated off from the rest by a comma.

7 Health matters

Швидка допомога The first point of contact for someone suddenly taken ill in Ukraine is likely to be the **швидка допомога**, 'fast aid'.

Поліклініка The translation of **поліклініка** as 'health centre' is of necessity approximate. A typical **поліклініка** has facilities that may not always be found in a health centre in this country, e.g. physiotherapy and X-ray equipment.

Температура 38,5 In Ukraine body temperature is measured not in the mouth but under the armpit, where the normal temperature is 36.6.

Note that in Ukrainian a comma is used instead of a full stop to denote a decimal figure. Such figures are actually read: **тридцять вісім і п'ять**; **тридцять шість і шість**.

Ти випив ліки? *Have you drunk your medicine?* In ordinary speech medicines are **drunk**. Hence the phrases: **випити ліки, таблетку, порошок, мікстуру**.

In more official speech medicines are taken, e.g. **прийняти ліки, таблетку, порошок, мікстуру**.

порошок (gen.: порошок)	powder

Tablets for a headache This becomes tablets 'from' a headache in Ukrainian: **таблетки від головного болю**. Similarly with cough mixture: **мікстура від кашлю**.

біль (gen.: болю) (m)	pain
головний біль	headache
кашель (gen.: кашлю)	cough

Westerners may be surprised by the widespread use of traditional methods of healing in Ukraine. These include:

зелінка	a green antiseptic liquid
йод	iodine
перекис	peroxide
гірчичник	mustard poultice
трави	herbs

Впра́ви

- 1 Read the Ukrainian words in the left hand column and find their English equivalents on the right:

алергія	<i>injection</i>
бронхіт	<i>massage</i>
діабет	<i>pulse</i>
антибіотик	<i>infection</i>
пневмонія	<i>bronchitis</i>
ін'єкція	<i>analysis</i>
операція	<i>diabetes</i>
інфекція	<i>pneumonia</i>
пульс	<i>antibiotics</i>
таблётка	<i>thermometer</i>
аналіз	<i>mixture</i>
термометр	<i>vitamin</i>
масаж	<i>tablet</i>
міксту́ра	<i>allergy</i>
вітамі́н	<i>vitamin</i>

- 2 Read the following text and answer the questions in English:

Учора мені подзвони́ла моя́ подруга Окса́на. Вона́ сказа́ла, що її чоловік захворі́в. У нього́ висо́ка температу́ра, головни́й біль, кашель, не́жить. Окса́на ви́кликала ліка́ря. Ліка́р при́йшо́в, огля́нув хво́рого і сказа́в, що у нього́ грип. Він ви́писав реце́пт і поясни́в, як прийма́ти лі́ки. Окса́на побі́гла до апте́ки. Там вона́ одержала́ таблётки, кра́плі й міксту́ру.

поясні́ти (pf.)

to explain

кра́плі (pl., sg.: кра́пля)

drops

- Who is Oksana and what did she do yesterday?
- What was her husband suffering from?
- What did the doctor say was wrong with him?
- What did the doctor explain?
- What did Oksana get at the chemist's?

3 Choose the right course of action in each instance.

(a) У хворого болить горло:

- Він (i) їсть морозиво.
(ii) приймає ліки.
(iii) бігає.

(b) Тетяна захворіла:

- Вона (i) скаржитья друзям.
(ii) іде до ресторану.
(iii) викликає лікаря.

(c) Ользі потрібні ліки:

- Вона (i) замовляє їх в аптеці.
(ii) йде до магазину.
(iii) купує їх на ринку.

(d) Ігор хворий. Йому потрібно:

- (i) йти у кінотеатр.
(ii) лежати в ліжку.
(iii) порозмовляти із сім'єю.

4 Construct sentences which answer the question.

Example: Що ви робите ввечері? (дивіться телевизор)
– Увечері я дивлюся (ми дивимося) телевизор.

(a) Що люди роблять на стадіоні?

(грати у футбол/дивіться матч/займатися спортом)

(b) Чому Оксана читає підручник? (учіться в університеті)

(c) Чому Остап сміється?

(читати смішну книгу/дивіться фільм/друг (розповідати смішну історію))

5 Situations in which you can practice your Ukrainian. Try writing sample dialogues and checking with the model answers in the Key.

(a) Complain to your Ukrainian friend that you

– have a headache;

– have no time to run to the chemist's shop to buy tablets for a headache;

– have a sore throat and can't swallow;

– feel feverish, and will have to stay at home for a few days.

- (b) Your Ukrainian friend says that he/she is too ill to go to the health centre to make an appointment with a doctor (use a 'therefore' or a 'because'!). He/she asks you to phone the health centre to get a doctor to come out as soon as possible. You do so, and are told by the receptionist that the doctor will call tomorrow, in the second half of the day, and that your friend should stay (lie) in bed. He apologises that he cannot come sooner, but he is very busy - there are more patients than doctors in the health centre. You tell your friend what the receptionist told you.

- (a) *Сьогодні лікар прийде ввечері.*
(b) *Лікар прийде завтра вранці.*
(c) *Лікар прийде завтра ввечері.*
(d) *Лікар прийде сьогодні вранці.*
(e) *Лікар прийде сьогодні ввечері.*
(f) *Лікар прийде завтра вранці.*
(g) *Лікар прийде сьогодні вранці.*
(h) *Лікар прийде завтра ввечері.*
(i) *Лікар прийде сьогодні ввечері.*
(j) *Лікар прийде завтра вранці.*
(k) *Лікар прийде сьогодні вранці.*
(l) *Лікар прийде завтра ввечері.*
(m) *Лікар прийде сьогодні ввечері.*
(n) *Лікар прийде завтра вранці.*
(o) *Лікар прийде сьогодні вранці.*
(p) *Лікар прийде завтра ввечері.*
(q) *Лікар прийде сьогодні ввечері.*
(r) *Лікар прийде завтра вранці.*
(s) *Лікар прийде сьогодні вранці.*
(t) *Лікар прийде завтра ввечері.*
(u) *Лікар прийде сьогодні ввечері.*
(v) *Лікар прийде завтра вранці.*
(w) *Лікар прийде сьогодні вранці.*
(x) *Лікар прийде завтра ввечері.*
(y) *Лікар прийде сьогодні ввечері.*
(z) *Лікар прийде завтра вранці.*

2. Situations in which you can practice your Ukrainian. Try writing sample dialogues and checking with the model answers in the Key.
- (a) Complain to your Ukrainian friend that you
- have a headache;
- have no time to run to the chemist's shop to buy tablets for a headache;
- have a sore throat and can't swallow; or
- feel feverish, and will have to stay at home for a few days.

15

— ЯК ВИ УЯВЛЯЄТЕ СОБІ — ІДЕАЛЬНУ ДРУЖИНУ? —

What's your idea of the perfect wife?

In this unit you will learn how to:

- form and use verbal adverbs
- describe the character and external appearance of other people
- ask for assistance politely
- change the subject

Діалог 1

On a visit to Ursula – the friend of Ihor and Ol'ha – in her flat on the Khreshchatyk.

Ольга (дівлячись на екран телевізора – *looking at the TV screen*) Як мені подобається Кларк Гейбл! У нього такє вродливе обличчя.

Урсула У дитинстві я дуже любила дивитися фільми, в яких він знімався. У нього дуже своєрідні, гарні очі.

Ігор Олю, тобі не здається, що я чимось на нього схожий? Напевно, тому ти вийшла за мене заміж. Тобі сподобалися мої очі ...

Ольга Боже мій, яке може бути порівняння! Я маю на увазі, що ти в мене кращий за всіх зірок світового кіно! Я досі так вважаю, навіть після 20 [двадцяти] років подружнього життя.

Остан Браво, дорогі батьки! Ціную ваше почуття гумору.

- Ігор Ніяких жартів! Наша мама завжди серйозна.
 Оленка Чесно кажучи, мені все зрозуміло давно. Вам просто пощастило, що ви знайшли одне одного ... Стівене, а от як Ви уявляєте собі ідеальну дружину? Зовнішність, характер, професія?
 Тарас Типове невинне дитяче запитаннячко ...
 Стівен Я не думав над цим, Оленко ...
 Оленка Ну справді, дуже цікаво ...

фільм	film
екран	screen
зніматися (impf.)	(here:) to be filmed
своєрідний	original, unique
чимось (inst. of щось; something)	in some way
схожий (на + acc.)	similar (to), like
сподобатися (pf.)	to please
тобі сподобалися мої очі	you liked my eyes
порівняння (n)	comparison
увага	attention
мати на увазі	to mean, have in mind
зірка	star
світовий	(here:) world (adj.)
ти в мене кращий за всіх зірок світового кіно	you're better than all the stars of world cinema, and you're mine!
(note that зірка is treated as an animate noun because it refers to human beings!)	
досі	till now, so far
подружній	married
подружнє життя	married life
цінувати (ціную, цінуєш) (impf.)	to appreciate
почуття (n)	feeling
гумор	humour
почуття гумору	sense of humour
жарт	joke
ніяких жартів!	no kidding!
чесний	honest
чесно кажучи	quite frankly (lit. honestly speaking)
мені все зрозуміло давно	I understood everything perfectly a long time ago
одне одного	each other (m + f)
ідеальний	ideal (adj.)
характер	character
типівий	typical
невинний	innocent
запитаннячко (colloquial, expressive)	tricky little question
думати (impf.)	to think
(When this verb is followed by the preposition над and inst. it has the meaning 'to consider, ponder')	

Як функціонує мова

1 Verbal adverbs

Дивлячись на екран телевізора (*looking at the TV screen*)

Дивлячись is an example of a present-tense **verbal adverb**; it is formed from дивітися. There are other examples of present-tense verbal adverbs in the dialogues in this unit: **кажучи** from казати, **будучи** from бути, **працюючи** from працювати. **Описавши** (from описати) and **зашарівшись** (from зашарітися) are examples of past-tense **verbal adverbs**.

Like adverbs they do not change their form, and like verbs they have tense. Verbal adverbs frequently correspond to English verb forms in *-ing*. Look at the following examples:

Ідучи вулицею, я побачив
старого знайомого.

*Walking along the street I saw
an old acquaintance.*

The sentence could be changed to: **Коли я йшов вулицею ...** (*As I walked along the street ...*).

Говорячи про ідеальную
дружину, Стівен зашарівся.

*Speaking about his ideal wife,
Stephen blushed.*

Here too we could make a change: **Коли Стівен говорив про ідеальную дружину ...** (*When Stephen was talking about his ideal wife ...*).

In both sentences the action of walking along the street or speaking about an ideal wife is carried on **at the same time** as the action in the other part of the sentence: meeting the old acquaintance and blushing.

In the following examples there is a different relationship between the actions:

Увійшовши до кімнати, Ігор
помітив, що там немає
дружини.

*Entering the room, Igor noticed
that his wife wasn't there.*

Прочитавши газету, я пішов
на роботу.

*Having read the newspaper
I went to work.*

One action has to be completed before the other action can be started. The *-ing* forms in the first two examples correspond exactly to Ukrainian present-tense verbal adverbs. In the third the *-ing* form is slightly misleading – Ihor cannot have noticed the absence of his wife until he was already in the room. This and the ‘having ...’ construction in the fourth correspond to past-tense verbal adverbs.

formation of verbal adverbs

- **Present-tense** verbal adverbs are formed from the third-person plural by removing the ending **-ть** and replacing it with the suffix **-чи**. The reflexive particle **-ся** becomes **-сь**:

<i>Infinitive</i>	<i>3rd pers. pl.</i>	<i>verbal adverb</i>
чита́-ти	чита́ю-ть	чита́ю-чи
писа́-ти	пи́шу-ть	пи́шу-чи
і-ти	іду́-ть	іду́-чи (note stress!)
працюва́-ти	працюю́-ть	працюю́-чи
смія́-ти-ся	смію́-ть-ся	смію́-чи-сь
диві́-ти-ся	дивля́-ть-ся	дивля́-чи-сь

The verbal adverb **бу́дучи** is a slight exception, it is formed from the third person plural future tense (**бу́ду-ть**) of the verb **бу́ти**.

- **Past-tense** verbal adverbs are formed by adding the suffix **-ши** to the masculine singular past-tense form of mainly perfective verbs. Here again **-ся** becomes **-сь**:

<i>masc. sg. past tense</i>	<i>past-tense verbal adverb</i>
сказа́в	сказа́в-ши
увійшо́в	увійшо́в-ши
приніс	приніс-ши*
засміяв-ся	засміяв-ши-сь

*the combination of letters **-ш-** is pronounced as a long ‘sh’ sound.

use of verbal adverbs

Like verbs, verbal adverbs can also have objects (examples 1 and 2):

Дивлячись фільм без Кларка Гейбла, Ольга заснула. [While] watching a film without Clark Gable Ol'ha fell asleep.

WHAT'S YOUR IDEA OF THE PERFECT WIFE?

Випивши кáву, я пішов
на роботу.

Ми розмовляли, сідаючи
за столóм.

Захворівши, Стáхив не міг
працювати.

*After I had drunk (lit. having drunk)
[my] coffee I left for work.*

We chatted sitting at the table.

*After he fell ill (lit. having fallen
ill), Stakhiv was unable to work.*

Note: The doer of the action is the same in both parts of the sentence and that the part of the sentence containing the verbal adverb is set off in writing from the rest by a comma.

Verbal adverbs often occur in set expressions such as:

чесно ка́жучи, щіро ка́жучи *quite honestly*

When preceded by the negative word **не** Ukrainian verbal adverbs translate English 'without' + the *-ing* form of the verb, e.g.

не б́удучи нудно́ю
ми йшли́ ву́лицею не
поспі́шаючи

*without being boring
we walked along the street
without hurrying.*

2 The reciprocal pronoun – one another/each other

Вам пощасти́ло, що ви
знайшли́ одне́ одного́.

*You were lucky to have found
one another (each other).*

The forms of this compound pronoun are:

о́дин одного́ for (m + m) о́дна́ одну́ for (f + f)
о́дне́ (neuter!) одного́ for (m + f)

The case of the first part always stays the same (n); the second half can change according to its function in the sentence. Any preposition comes before the second part, e.g.

Вони́ розмовляли́ о́дин з о́дним (m + m)/о́дна́ з о́дною (f + f)/
о́дне́ з о́дним (m + f)
They were talking to (lit. with) each other.

3 More on impersonal sentences

The phrase **У нас так ка́жуть** (*That's what people say here/That's*

what is said around here) occurs in dialogue 2 in this unit. The verb is in the third-person plural form with no subject (**вони**); in the past tense the verb is in the plural form:

Стівенові сказали, що ...

Stephen was told that ...

У газетах пишуть, що ...

The papers are saying that ...

(lit. it is written in the papers)

You might see a notice saying:

У НАС НЕ КУРЯТЬ

NO SMOKING

Діалог 2

The debate continues.

Стівен Щіро кажучи, я вважаю, що сучасна жінка має бути самостійною, незалежною, активною. Стосовно ж дружини ... Напевно, якби я наважився одружитися, то вибрав би жінку, яка має солідну професію, можливо, свій бізнес ... Вона повинна бути розумною, спокійною, розсудливою, не будучи нудною. З веселим характером, із гумором.

Ігор "Серце з перцем" ...

Стівен Що?

Ігор У нас так кажуть.

Ольга Ще кажуть "чорт у спідниці" ...

Ігор Це про тебе.

Остап Ну годі вам!

Олена А портрет?

Стівен Я ще не визначився.

Олена Ну все-таки ... Якого кольору очі? Чорні? Сині?

Стівен Ні, мені подобаються зелені.

Олена А волосся?

Остап Якщо вона займає керівну посаду, працюючи цілими днями, то, мабуть, сіве.

(they all laugh)

Стівен Волосся темне. Я думаю, вона була б шатенка.

Тарас Я, здається, знаю одну дуже незалежну й розумну жінку, яка відповідає цьому описові. Описавши її портрет, ти ще забув сказати, що вона невисока й

WHAT'S YOUR IDEA OF THE PERFECT WIFE?

одягається дуже елегантно, бо за фахом – художник-модельєр.

Стівен (зашарівшись – *blushing*): Я не мав нікого на увазі конкретно.

Тарас Це мені здалося.

сучасний	<i>contemporary</i>
самостійний	<i>self-reliant</i>
незалежний	<i>independent</i>
активний	<i>active</i>
стосовно (+ gen.)	<i>as for ...</i>
наважитися (pf.)	<i>to dare, resolve</i>
солідний	<i>solid</i>
розумний	<i>intelligent, clever</i>
спокійний	<i>calm</i>
розсудливий	<i>prudent, sensible</i>
нудний	<i>boring</i>
веселий	<i>merry</i>
серце з перцем	<i>lit. a heart with pepper</i>
чорт	<i>devil</i>
чорт у спідниці	<i>lit. a devil in a skirt</i>
годі!	<i>enough!</i>
ну годі вам	<i>come on, that's enough from you!</i>
визначитися (pf.)	<i>to be clear (about something)</i>
око (pl.: бчі; gen. pl.: очей; inst. pl.: очима)	<i>eye</i>
волóсся (n)	<i>hair</i>
керівний	<i>leading</i>
посáда	<i>position</i>
займати керівну посаду	<i>to occupy a top job</i>
працюючи цілими днями	<i>working for days on end</i>
шатénка	<i>woman with chestnut hair</i>
о́пис	<i>description</i>
описáти (опишú, опи́шеш) (pf.)	<i>to describe</i>
описáвши її портрét	<i>having described her portrait</i>
невисóкий	<i>short, not tall</i>
елегантний	<i>elegant</i>
бо	<i>because</i>
худóжник	<i>artist</i>
худóжник-модельєр	<i>fashion designer</i>
зашарі́тися (pf.)	<i>to blush</i>
зашарі́вшись	<i>blushing (lit. having blushed)</i>
нікóго (acc. and gen. of ніхтó)	

(a) Правда чи неправда?

- 1 Урсула любить фільми, в яких знімався Кларк Гейбл.
- 2 Ольга вважає свого чоловіка кращим за всіх зірок світового кіно.
- 3 Сучасна жінка має бути самостійною, незалежною, активною.
- 4 Стівен вважає гарними зелені очі.

(b) Дайте відповідь на запитання англійською мовою

- 1 Who is always serious?
- 2 Who asks Stephen to describe his ideal wife?
- 3 What is Stephen's idea of his future wife's character?
- 4 What does he say about her profession?

4 Stop it! That's enough!

One way of getting someone to stop doing something is to say **Ну годі вам!** The **ну** at the beginning means that the message is friendly – 'Oh, come on now, that's enough!'

If things are getting out of hand, you can also say:

Досить!

Зупиніться!

Припиніть!

That's enough!

Stop!

Stop [doing whatever it is you're doing]!

Note: both **зупиніться** and **припиніть** are second-person plural imperatives, from **зупинітися** and **припинити**, respectively.

5 Ways of getting information out of people

When Stephen hesitates, Olenka tries to wheedle information out of him with:

Ну справді

Ну все-таки

Oh, but it really is [very interesting]!

But all the same ...

with a suitably pleading tone on the **ну**.

WHAT'S YOUR IDEA OF THE PERFECT WIFE?

In more everyday conversations you can seek a reaction with:

Тобі/Вам не здається?

Doesn't it seem to you?

Don't you think?

Ти не помітив/

Have you noticed by any chance...?

Ви не помітили?

Чи ти не знаєш/

You don't happen to know,

Чи ви не знаєте?

do you?

Seeking information by asking a negative question is very polite in Ukrainian. When asking the way begin your question with **Ви не скажете ...?**, e.g.

Ви не скажете, як доїхати
до університету?

*Could you please tell me how to
get to the University?*

With an extra degree of deference:

Ви не могли б сказати ...?

You couldn't by any chance tell me ...?

6 Exclamations

An obvious expression of surprise is **Бóже мій!** (*My God!*). Depending on intonation and context **ах!** and **ох!** can express surprise or fear (*oh!*, *ah!*), or sorrow (*alas*, *oh dear*).

Ой is another useful exclamation of surprise, particularly when used with another word:

ой нене!

(related to пeня, a familiar word for mother)

ой мамо моя!

ой лишенько!

(oh, how awful! (лишенько is a diminutive form of лихо (woe, misfortune))

овва!

(expressing amazement: you don't say!)

Браво! is used as an expression of approval, either genuine or ironic, in the same way as English 'Bravo!'. .

The much-used **ну** can represent a variety of emotions, again depending on intonation and context. In the previous unit Thor used it to give vent to his frustration: **ну чому мені так не щастить?** (*just why am I so unlucky?*). **Ну** can also be used as encouragement – 'come on!', 'get on with it'.

7 Changing the subject

Note how Olenka shifts from her parents – ‘you were fortunate in finding each other’ – to directing a very personal question at Stephen: **а от як Ви уявляєте собі ідеальну дружину?** (*Now just how do you picture to yourself your ideal wife?*). **От** is a ‘pointing’ word like **ось** (*here is*), but is more frequent in phrases like this one, or in exclamations:

от тобі й на!

от тобі!

от як?!

well, I never!

take that!

really?! You don't say?!

8 Типове невинне дитяче запитаннячко (a typical innocent childish little question)

There is irony here. The question is of course not innocent; the speaker's intentions are shown by the ending on **запитаннячко**. The normal Ukrainian word for question is **запитання**. The ending gives the word the flavour of ‘tricky little question’. This is part of the process by which Ukrainians can change words in an emotional sense, more often to signify endearment than in an ironical sense.

There is very little scope for doing this in English, with just a few words like ‘mummy’, ‘daddy’, ‘mumsy’, ‘granny’ and so on. It is certainly not possible to produce whole chains of derivatives from personal names. Olenka is so called because she is the young daughter of the family and the form is affectionate; she could also be addressed as **Оленочка**, **Олеся** or **Ляля**. Every family has its own traditions. Even the business-lady **Соломія** may, in the right circumstances, find herself become **Соломієчка**, **Солоня**, **Соля**, **Мія** or **Ія**. Although a foreigner, Stephen will probably not be spared such treatment; the temptation to turn his name into the Ukrainian **Степан** or **Стефан**, and thence to **Степанко**, **Степанчик** and on to **Стець** might be too great to resist.

There is even scope for emotion in adjectives. ‘Chubby’ in Ukrainian is **пухкий**. A baby, however, may well be ‘all nice and chubby’ – **пукенький**. If the baby is ‘all nice and clean’ as well, he could be described as **чистенький** or **чистісенький** rather than plain **чистий** (*clean*). Emotion does not have to be involved. **Гарний** when applied to human beings can mean either ‘beautiful’ or ‘handsome’; **гарненький** will almost always be used with reference to women in the meaning ‘pretty’.

9 Another little word – ж

Стосовно ж дружини

now as far as a wife is concerned ...

The single letter **ж** is called an **emphatic particle**, i.e. it puts a lot of emphasis on the word that it follows. Like **от** above, it can also be used to change the direction of a sentence.

Some more examples:

Що ж вона сказала на це?

So just what did she say to that?

Іди ж геть звідси!

Oh do clear off out of here!

Вправи

1 Practise describing appearances.

Here are some phrases for you to practice. Use the vocabulary at the back of the book.

Як він виглядає?

У нього темне волосся. Він гарний, має прямий ніс, сірі очі, чорні брови, невелику темну бороду й вуса. Я думаю, що в нього дуже гарні вії: темні й довгі. І ще мені подобається його смаглява шкіра й тонкий профіль.

Опишіть її зовнішність

Вона гарненька. У неї відкрите, привабливе обличчя. Вона має хвилясте біляве волосся й світлу шкіру. Очі в неї карі й великі, ніс маленький. Щоки й губи в неї рожеві, і всім подобається її чарівна посмішка.

• facial features

У нього/неї:

сірі (карі) очі

прямий (кирпатий) ніс

довгі (густі, руді) вії

рум'яні (бліді) щоки

пухкі (тонкі, повні) губи

бліде/рум'яне обличчя

У нього/неї на обличчі зморшки, ластовіття.

Чи Стівен носить окуляри?

Чи Соломія носить сережки?

• **hair**

Він лисий.

У нього/неї праме/хвилясте/кучеряве волосься.

Він має залісину. У нього темна борода/світлі/руді вуса.

• **height**

Мій тато високого зросту. (зріст: gen.: зросту) (alt. i/o)

Моя мама середнього зросту. Мій брат низького зросту.

(i)

(ii)

(iii)

(iv)

(v)

(vi)

- 2 Look at the portraits of our old acquaintances. Taras, Solomiia, Stephen, Vira, Ihor and Ol'ha are among them. Try to guess who is who, using the information below.

Тарас	Високий, солідний, повний. Волосся світле. Має гарні вуса. Носить окуляри.
Соломія	Вродлива, невисока, смаглява. Очі великі, волосся темне, хвилясте, довге.
Стівен	Елегантний, високий, в окулярах. Блондін, очі невеликі, серйозні.
Віра	Волосся кучеряве. Обличчя повне, ніс маленький, кирпатий, на носі – ластовиння. Носить великі серьжки.
Ігор	Міцний, невисокого зросту. Лоб високий, із залісинами, темне волосся і невелика борода. Ніс великий.
Ольга	Шатенка, волосся коротке, пряме. Очі великі, повні губи, веселе, гарне обличчя.

- 3 Parts of the body are listed in the left-hand column; there are descriptive adjectives in the column on the right. Put each adjective with the most suitable noun, changing the form wherever necessary.

лоб	кирпатий
волосся	смаглявий
очі	білявий
обличчя	високий
ніс	карий

- 4 Write out the following sentences in full in Ukrainian, translating the English phrases wherever necessary. Put the Ukrainian words in brackets into the correct case form.

- (a) Я запросив її в кіно, тому що (I liked her eyes).
 (b) (Have you thought about) (наша пропозиція) пообідати завтра разом в (ресторан)?
 (c) Я люблю, коли моя дружина (dresses very elegantly).
 (d) У мене гарна машина, але в (мій друг) – (an even better one).
 (e) Чи твоя сестра (is like your father)?

16

ПОЇЗД ПРИБУВАЄ НА ПЕРТУ КОЛІЮ

The train arriving on track number one ...

In this unit you will learn:

- about train travel in Ukraine
- about indefinite and negative words
- about participles and passive sentences

Діалог 1

Taras, Stephen and Andrew are on Kyiv railway station, listening intently to the announcements:

Швидкий поїзд номер 11 сполученням "Київ – Сімферополь" прибуває на першу колію. Нумерація вагонів з іолові поїзда.

Тарас Ви чули? Це наш поїзд.

Стівен Яка платформа?

Ендрю Здається, перша, так?

Тарас Так. Це дуже зручно.

(One hour late in a compartment of the Kyiv-Simferopol express):

Провідниця Будь ласка, ваші квитки. І приготуйте гроші на постіль.

Тарас Ось, прошу, квитки.

Стівен Скажіть, будь ласка, о котрій годині ми будемо в Сімферополі?

Провідниця	За розкладом ми прибуваємо завтра о десятій сорок ранку.
Ендрю	Можна попросити чаю?
Провідниця	Так. Вам зараз принести?
Тарас	Мені не треба, дуже жарко. Хочеться чогось-небудь холодного. Я буду пити воду, яку ми купили в дорозі...
Стівен	А я б випив чаю з великим задоволенням.
Ендрю	Будь ласка, дві склянки.
Провідниця	Добре. (<i>She leaves</i>)

кóлія	track, (here:) platform
швидкий по́тяг	express (lit.: fast train)
по́їзд	train (means exactly the same as по́тяг)
сполу́чення (n)	connection
сполу́ченням (inst. sg.)	(here:) on the route
ну́мерація ваго́нів з голо́ви по́їзда	the carriages are numbered from the head/front of the train
приготува́ти (-ю́, -ю́ш) (impf.)	to prepare, get ready
по́стіль (gen.: по́стелі) (f.)	bedding (alt. <i>ive</i>)
ро́зклад	timetable
за ро́зкладом	according to the timetable
вам за́раз прине́сти?	Do you want me to bring it right away?
[ме́ні] хо́четься чо́го-небу́дь хо́лодного	I feel like something cold
я бу́ду пи́ти во́ду, яку ми купили в до́розі	I'll drink the water that we bought for the journey
скля́нка	glass (for long drinks, incl. tea!)

Як функціонує мо́ва

1 Something cold – що-небудь холодне

Taras wants something cold – in the genitive. It might be more accurate to say that he wants anything (чо́го-небу́дь) cold – it doesn't matter what. Andrew asks for tea – also in the genitive. Here we have more examples of the 'partitive' use of this case: Andrew is in fact asking for some tea.

2 Interrogative pronouns Хто? and Що?

Here are the full declensions:

Nom.	хто	що
Acc.	кого	що
Gen.	кого	чого
Dat.	кому	чому
Loc.	(на) кому	чому
Instr.	ким	чим

3 Indefinite pronouns, adjectives and adverbs

Examples of indefinite pronouns in English are 'someone', 'anything'; 'some' is an indefinite adjective; 'anywhere' is an indefinite adverb.

You already know *щось* (*something*). It changes its form exactly like the question word *що*, except that its instrumental is *чимось* (*in some way*). We can produce other indefinite words by adding *-сь* to the corresponding question words:

хто?	<i>who?</i>	хтось	<i>someone</i>
де?	<i>where?</i>	десь	<i>somewhere</i>
куди?	<i>[to] where?</i>	кудись	<i>[to] somewhere</i>
який?	<i>what kind of?</i>	якийсь	<i>some kind of</i>
чому?	<i>why?</i>	чомусь	<i>for some reason</i> <i>(or other)</i>
коли?	<i>when?</i>	колись	<i>at some time</i> <i>(or other),</i> <i>sometime ago</i>

Other indefinite words can be formed by adding the prefix *де-*:

дехто and *дещо* mean the same as *хтось* and *щось*, although *дещо* can be used before adjectives to mean 'a little', 'rather', e.g. *дещо більше* (*a little more*). *Деякий* has the sense of 'a certain'.

In most instances these Ukrainian words are associated with the English 'some'. To be more indefinite English uses 'any'. The Ukrainian equivalents are:

хто-небудь	<i>anyone</i>
що-небудь	<i>anything</i>

де-небудь *anywhere*
 коли-небудь *at some unspecified time, at any time, ever (in the future or in questions, e.g. Ти коли-небудь працюєш удома? Do you ever work at home?)*

It is not always easy to determine when to use a word with *-сь* or *небудь*. Perhaps the most useful distinction is that words with *-сь* will probably be associated with verbs in the past tense, and those with *небудь* tend to occur in questions, or with future tense or conditional verbs.

Чи ти знайшов що-небудь цікаве в книгарні? *Did you find anything interesting in the bookshop?*
 Так, я купив щось дуже цікаве. *Yes, I bought something very interesting.*
 Чи ви були де-небудь учора? *Did you go anywhere yesterday?*
 Я десь його бачив, але не пам'ятаю де. *I've seen him somewhere, but can't remember where.*

Even more indefinite are the words prefixed with *будь-*:

будь-хто *anyone at all*
 будь-яка фабрика *any old factory*
 будь-коли *at any time, ever*
 Будь-хто може це зробити *Absolutely anyone can do that.*
 Я можу це зробити *I can do it at any time.*
 будь-коли.

There are other ways of making indefinite words in Ukrainian, but you need only to be able to recognise them, e.g. *абіхто* (*whoever, no matter who*), *абіяк* (*any old how*). The word *казна* means 'the devil only knows!'

4 More on relative pronouns

The relative pronouns ('who', 'which', 'that') in Ukrainian are *який*, *котрий*, *що*. Remember that they take the gender of the noun to which they refer:

Я випив воду, яка була в холодильнику. *I drank the water that was in the fridge.*

(*Вода* is the object of the verb *випив*, and is therefore in the accusative case. *Яка* is feminine in gender because it refers to *вода* but is in the nominative case because it is the subject of the verb *була*.)

- 2 Я випив во́ду, яку купів у до́рогу. *I drank the water which I had bought for the journey.*

(Here *яку́* is accusative as the object of the verb *купів*.)

Діалог 2

The trio settle in for their long journey.

- Тарас** До речі, ви б не хотіли чого-небудь поїсти? Як тільки я сідаю в поїзд, я відразу чомусь дуже хочу їсти.
- Стівен** Я маю печиво, бутерброди та яблука. І ще якісь цукерки.
- Єндрю** Я теж завжди беру щось у дорогу. У мене ціла сумка продуктів.
- Провідниця** Ось ваш чай. З вас сорок копійок.
- Стівен** Дякую.
- Єндрю** Вибачте, будь ласка ... Прибуття до Сімферополя за розкладом?
- Провідниця** Так. (*she leaves*)
- Тарас** Єндрю, ти не можеш відчинити вікно?
- Єндрю** ... Нічого не виходить!
- Тарас** Треба натиснути на ручку і потягти вниз ... О, тепер добре. Свіже повітря!
- Єндрю** Я сьогодні з приємністю спатиму на верхній полиці, там прохолодніше, якщо відчинене вікно.
- Стівен** Як би там не було, а мені ще треба прочитати цілу папку паперів, у мене завтра в Сімферополі напружений день, багато зустрічей з колегами.

як тільки	<i>as soon as</i>
сідати в поїзд	<i>to get on a train</i>
цукерка	<i>a sweet, candy</i>
цілий	<i>whole</i>
продукти (usually pl.)	<i>food</i>
нічого не виходить!	<i>it's no good, nothing happens</i>
натиснути (pf.) (натисну, натиснеш)	
(на + acc.)	<i>to press (on)</i>
потягти (потягну, потягнеш) (pf.)	<i>to pull</i>
верхній	<i>upper, higher</i>

THE TRAIN ARRIVING ON TRACK NUMBER ONE ...

(нижній
поліця
відчинений
як би там не було

lower
(here:) berth
open
however that may be

(a) Правда чи неправда?

- 1 Швидкий поїзд номер 11 прибуває на четверту колію.
- 2 Стівен узяв у дорогу котлети, сир і полуницю.
- 3 Прибуття до Сімферополя за розкладом.
- 4 Ендрю спатиме в купе на нижній полиці.

(b) Дайте відповідь на ці запитання англійською мовою

- 1 What does Taras give the carriage attendant?
- 2 How much does a glass of tea cost?
- 3 How do you open the windows on a train in Ukraine?
- 4 What has Stephen taken to read on the journey?

5 Negative pronouns, adjectives and adverbs

Compare these words with the indefinite words above:

ніхто
ніщо

no-one
nothing

(the second part of these two words declines in the usual way; the genitive case of **ніщо**, **нічого**, often functions as the subject of the sentence)

ніякий
ніде
нікуди
ніколи
ніяк

no (kind of)
nowhere
(to) nowhere
never
nohow

To this list should be added:

жоден/жодний

no (adj.)

Here are some examples of usage:

Я ні з ким не розмовляв.	<i>I didn't speak to anyone</i> (note that the preposition comes between ні and the following case form of хто).
Стівен ніколи не був в Україні.	<i>Stephen has never been to Ukraine.</i>
Вони нікуди не пішли.	<i>They haven't gone anywhere.</i>
Немає ніякого сумніву ...	<i>There is no doubt ...</i>

сумнів

doubt

6 Participles

Participles are adjectives formed from verbs; they can be used to replace a relative clause, i.e. part of a sentence introduced by one of the relative pronouns 'who', 'which', 'that':

The boy running (participle) along the street is my son.	<i>The boy who is running (relative clause) ...</i>
I am reading a novel written (participle) by Dickens.	<i>... a novel which was written (relative clause) ...</i>

As adjectives, participles in Ukrainian change according to the gender and case of the noun which they accompany, but like verbs they can have tense and be either active (e.g. *running*) or passive (e.g. *written*). Only past-tense passive participles are in regular use. Many quite ordinary adjectives are historically active past participles, but you do not need to know this in order to be able to use the words concerned.

passive past participles

The word **вдягений** (*dressed*) is an example of a passive past participle. Some more examples: **зачинений** (*closed*), **відчинений** (*open*). These participles are formed only from verbs which are perfective – the few exceptions to this need not concern us here – and transitive (i.e. they have an object), by means of the adjectival suffix **-ний** (**-на**, **-не**; **-ні**) or **-тий** (**-та**, **-те**; **-ті**). Most verbs have **-ний**, but a number of important verbs take **-тий**.

Here are some of the most common verbs that form their passive past participles with **-тий**:

взя́ти/узя́ти	to take	взя́тий/узя́тий	taken
випи́ти	to drink (up)	випи́тий	drunk (not inebriated!)
забу́ти	to forget	забу́тий	forgotten
поча́ти	to begin	поча́тий	begun

Participles with **-ний**:

(a) first conjugation verbs where a vowel precedes the indefinite suffix **-ти**:

написа́ти	to write	написа́ний	written
прочита́ти	to read	прочита́ний	read

(b) first conjugation verbs with infinitives ending in **-увати**:

збудува́ти	to build	збудова́ний	built
схвилюва́ти	to move (emotionally)	схвилюва́ний	moved, touched

(c) first conjugation verbs with infinitives ending in **-нути**:

вдягну́ти	to dress	вдягну́тий	dressed

(d) first conjugation verbs with a consonant preceding the infinitive suffix **-ти**:

привезти́	to bring	привезе́ (3rd sg.)	привезе́ний	brought

(e) second conjugation verbs

зробити́	to do	зроблю́ (1st sg.)	зробле́ний	done
пропусти́ти	to miss	пропущу́ (1st sg.)	пропуще́ний	missed

7 Passive sentences

In earlier units you saw the following sentences:

Суму **вказано** в декларації. *The sum has been declared on the currency declaration form.*

Декларацію вже **заповнено**. *The currency declaration form has already been completed.*

Ваш виклик **прийнято**. *Your call has been accepted.*

No reference is made to the person who declared the currency on the form, or who completed it, or who took the call. The sentences simply state that the action has been/was performed. A special form of the passive past participle is used, ending in **-но** or **-то**. By contrast to the English sentences which have a grammatical subject (the sum, two rooms, your call) but no object, the Ukrainian construction does have an object (in the accusative case) but no subject.

Here are some more examples:

Йому не рекомендовано пити каву.	<i>He is advised not to drink coffee.</i>
Книгу вже прочитано?	<i>Has the book been read already?</i>
Листи вже написано?	<i>Have the letters been written already?</i>
Матч уже зіграно.	<i>The match has already been played.</i>
Усі тістечка вже з'їдено.	<i>All the cakes have already been eaten.</i>
Поїздку заплановано на завтра.	<i>The trip is planned for tomorrow.</i>
Бутерброди вже зроблено, каву наліто.	<i>The sandwiches have already been made and the coffee poured out.</i>

8 The whole – a whole

Я так хочу пити, що вип'ю всю пляшку.	<i>I am so thirsty that I shall drink the whole bottle.</i>
Я так хочу пити, що зміг би випити цілу пляшку.	<i>I am so thirsty that I could drink a whole bottle.</i>

9 All

Here is the declension of **увесь/ввесь** (all):

	M	Sg. F	N	Pl.
Nom.	увесь	уся	усе	усі
Acc.	(nom. or gen.)	усю	усе	(nom. or gen.)
Gen.	усього	усієї	усього	усіх
Dat.	усьому	усій	усьому	усім
Loc.	(на) усьому	усій	усьому	усіх
Inst.	усім	усією	усім	усіма

The neuter nominative singular form **усе** can mean 'everything': **все можливе** (*everything possible*). The plural form can mean 'everyone', e.g.

Усі знають (*plural verb form*) *Everyone knows Taras Tarasa.*

Cultural note:

At the railway station the **пасажір** (*passenger*) joins the queue (**чєрга**) for the ticket office (**займати чєргу до каси**). When booking a ticket you need to know, apart from where you want to go, the number of the train (**нóмер пóїзда**) by which you wish to travel. Your ticket will tell you the number of both your seat and the carriage in which you will be travelling. Announcements will tell you whether the carriages are numbered from the front (lit. *head*: **з головї пóїзда**) or from the rear (lit. *tail* (**хвіст**): **з хвостá пóїзда**). You should also know about different types of train and accommodation. The immediate vicinity of large towns is served by electric suburban train **електропóїзд** (**електрїчка**). Long-distance trains are slow (**пасажірський пóїзд**) or fast (**швидкий пóїзд**) and have different standards of accommodation:

спáльний вагóн (СВ)	<i>sleeping car (2 or 3 berths per compartment) (the best accommodation, but not available on all long-distance trains)</i>
купéйний вагóн	<i>carriage with separate compartments (4 berths per compartment (купé))</i>
плацкáртний вагóн	<i>open carriage with compulsory berth reservations</i>
загáльний (lit. 'common') вагóн	<i>carriage with unreserved seats</i>

Each carriage on a long-distance train has a **провідник** (*steward, sleeping-car attendant*). It is from him or his female colleague, **провідниця**, that you buy tea and obtain your bed-linen.

10 Pretend you are on Kyiv railway station

Practice these phrases and make sure you understand them. They will be useful for the exercises that follow.

(a) here are some more announcements:

Увага! Швидкий поїзд номер 68 сполученням "Берлін-Київ" прибуває на другу колію. Вихід до вагонів через другий поверх вокзалу. Нумерація вагонів з хвоста поїзда.

Увага! Пасажирський поїзд номер 189 сполученням "Санкт-Петербург-Київ" запізнюється на 20 хвилин.

Увага! Швидкий поїзд номер 55 буде подано на четверту колію. Нумерація вагонів з голови поїзда.

Увага! Пасажирський поїзд номер 604, "Київ-Полтава" відправляється з п'ятої колії.

(b) you are booking tickets:

You Будь ласка, один купейний на двадцять четверте травня до Одеси.

X Номер поїзда?

You П'ятдесят п'ять.

X На двадцять четверте купейних немає. Є плацкарт.

You А на яке число є купейні?

X На двадцять шосте.

You Добре. Я візьму на двадцять шосте.

You Прощу, один до Москви на восьме жовтня, поїзд номер 2, і на дванадцять назад, поїзд номер 1.

X На восьме до Москви?

You Так "СВ", будь ласка.

X Є "СВ" на восьме. Зворотний на дванадцять?

You Так, прошу.

X На дванадцять є купе й плацкарт.

You А на тринадцять?

X На тринадцять є "СВ". Давати? (*Shall I give it? i.e., do you want it?*)

Here are the names of some Ukrainian cities for the next exercise:

Тернопіль (gen.: Тернополя)	<i>Ternopil</i> (alt. <i>i/o</i>)
Харків (gen.: Харкова)	<i>Kharkiv</i> (alt. <i>i/o</i>)
Чернівці (gen.: Чернівців)	<i>Chernivtsi</i> (<i>Czernowitz</i>)
Івано-Франківськ (gen.: Івано-Франківська)	<i>Ivano-Frankivsk</i>
Черкаси (gen.: Черкас)	<i>Cherkassy</i>
Кам'янець-Подільський (gen.: Кам'янця-Подільського)	<i>Kamianets-Podilskii</i>

Вправи

1 Now include these cities in the following enquiries and requests (in Ukrainian, of course!):

- Can you please tell me when the train from Cherkassy arrives?
- When is the next train to Kharkiv, please?
- One first-class ticket please on the express train to Ivano-Frankivsk.
- I want to go by train (first class) to Odesa.
- I want to go by suburban electric train to Poltava on 19 August.

Try constructing sentences with requests for different types of accommodation with other destinations: don't forget about the cities of Ukraine that you already know – Київ, Львів, Сімферополь. You could add some international destinations apart from Москва, Санкт-Петербург, Варшава:

Мінськ	<i>Minsk</i> (the capital of Belarus – Білорусь)
Бухарест	<i>Bucharest</i> (the capital of Romania – Румунія)
Будапешт	<i>Budapest</i> (the capital of Hungary – Угорщина)
Відень (gen.: Відня)	<i>Vienna</i>
Берлін	<i>Berlin</i>
Прага	<i>Prague</i>

2 On board the train.

Revise the expressions used to introduce yourself, say what your name is, what you do for a living, and why you are in Ukraine. You may wish to say:

- *I am going to Odesa (на + acc.) a conference (конференція).*
- *I am going on holiday to Yalta for five days.*
- *I have spent (say: I was) two weeks in Luhans'k, I am going back to Kyiv and in two days I am flying home.*
- *I always feel very hungry when(ever) I get on a train. That's why (ось чому) I have a large bag of food and several bottles of beer with me (із собою).*

You will almost certainly have to say to the carriage steward:

- *Could I have a glass of tea, please? And how much do I owe you for the bed linen?*

3 Some more practice.

- *I'll wait here. I want you to buy the tickets.*
- *I was standing in the queue for (за + inst.) tickets, talking to a very interesting person. (Remember what happens to r in the locative singular!)*
- *The next train will arrive soon.*
- *Why are you an hour late?*

4 Translate your part in this dialogue into Ukrainian.

X Який Вам квиток?

You One ticket to Zhytomyr and back.

X На коли?

You To Zhytomyr on 4 October, and back on 22

X Вам купейний чи плацкартний?

You I'll take a compartment.

(The English in the next two exercises may sound a little odd, but it is very close to the Ukrainian way of saying things.)

5 Practice the negative words. Translate into Ukrainian:

- (a) Nobody ever understands me.
- (b) I don't know anyone who knows how to make good coffee.
- (c) I haven't spoken Ukrainian to anyone for a long time.
- (d) I haven't brought any food for the journey with me.

6 Now practice the indefinite words.

- (a) I would drink something warm with great pleasure.
- (b) In my childhood I used to watch any kind of film.
- (c) Taras has gone off somewhere to buy food.
- (d) Let's meet some time!

17

ЗА НАШИХ ДОРОГІХ ГОСТЕЙ!

Here's to the health of our dear guests!

In this unit you will learn:

- about visiting Ukrainians as a guest
- about the major festivals celebrated in Ukraine
- more about the imperative

Діалог

Solomiia Maliarchuk celebrates her birthday at home in the company of her friends. Ol'ha, Ursula, Solomiia, Stephen, Taras, Andrew and Ihor are seated round the table.

- Ігор** Я пропоную підняти тост за Соломію!
- Тарас** Соломійко, за твоє здоров'я!
- Ольга** Будь щаслива!
- Соломія** Дякую Вам усім, що прийшли. Мені справді дуже приємно всіх вас бачити у себе сьогодні! І дякую вам за ці чудові квіти й подарунки!
- Стівен** (to Ursula) В Україні квіти дарують завжди чи лише на день народження?
- Урсула** Тут існує традиція приносити господині квіти, якщо йдеш у гості. Це не обов'язково, але квітам завжди раді.
- Соломія** (to Stephen) Стівене, Ви принесли чудові квіти. Я дуже люблю троянди...

- Стівен Я радий, що вони Вам сподобалися.
 Тарас Соломія вміє робити чудові букети. І ще вона робить композиції із сухих рослин.
 Ендрю А ще мені подобаються картини, які вона малює.
 Соломія Я приготувала для вас сюрприз. (*Leaves the room*).
 Ольга А я знаю!
 Ігор Якщо ти скажеш, це вже буде не сюрприз!

(*Solomiia enters the room bearing a large cake with candles already lit.*)

- Тарас Це витвір мистецтва! Шкода його різати... Соломію, перед тим, як дмухнути й загасити свічки, не забудь задумати бажання!
 Урсула Бажаємо тобі, щоб усе, про що ти подумала, збулося!
 Тарас Випиймо за щастя!
 Соломія Я хочу випити за гостей. За вас, друзі!
 Гості Бұдьмо!

пропонувати (-ю, -єш) (impf.)

підняти (підніму, піднімеш) (pf.)

підняти тост за (+ acc.)

за твоє здоров'я

будь (2nd pers. sg. imperative from

бути) щаслива

мені приємно всіх вас бачити

у себе

подарунок (gen.: подарунка)

дарувати (-ю, -єш) (impf.)

на день народження

існувати (-ю, -єш) (impf.)

традиція

господня

обов'язковий

квітам завжди раді

тройнда

уміти (умію, умієш) (impf.)

букет

композиція

сухий

картина

малювати (-ю, -єш) (impf.)

свічка

витвір (gen.: витвору)

to propose

to raise

to raise a toast (to)

[here's] to your health

be happy!

it is a pleasure for me to see you

all here in my place

present, gift

to give as a present

on [someone's] birthday

to exist

tradition

mistress of the house

compulsory

[people are] always glad

of flowers

rose

to be able (know how to)

bouquet

composition

dry

picture

to paint, draw

candle

product (alt. *ivo*)

це витвір мистецтва!	it's a work of art!
пéред тим, як	just before
дмухну́ти (-ну́, -не́ш) (pf.)	to give a blow, puff
загаси́ти (загашу́, загаси́ш) (pf.)	to put out, extinguish
задума́ти бажáння	to make a wish
збу́тися (збу́деться, збу́дуться) (pf.)	to come true
вйлиймо!	let's drink!
щáстя (п)	happiness
бу́дьмо!	(lit.) let us be/may we all be [healthy, happy]!

(a) Правда чи неправда?

- 1 В Україні квіти дарують, коли йдуть у гості.
- 2 Соломія малює гарні картини.
- 3 Тарас вніс до кімнати торт.
- 4 Урсула пропонує тост за господиню.

(b) Дайте відповідь на ці запитання англійською мовою

- 1 What toasts are proposed by Solomiia's guests?
- 2 What are Solomiia's favourite flowers?
- 3 What surprise did Solomiia prepare for her guests?
- 4 What should she do before blowing out the candles?

Як функціонує мова

1 Visiting

There is a tradition of taking flowers to the lady of the house when you go visiting – якщо йдеш у гості. In unit 10 Taras told us that he and Stephen had been invited by Ihor Ivanovych to go visit him – Ігор Іванович запропонував поїхати до нього в гості.

The phrase answers the questions *куди?* (where to?) and *до кого?* (to whom?), i.e. there is motion involved:

Question: До ко́го (Куди́) Та́рас зі Сті́веном пої́хали/і́дуть/ пої́дуть в го́сті?

Answer: Вони́ пої́хали в го́сті до І́горя.

2 Can

You have already met the verbs **МОГТИ** (*can, to be able*) and **УМІТИ**, which could be translated in exactly the same way, but with a crucial difference in meaning:

МОГТИ	<i>to have the physical ability to do something</i>
УМІТИ/ВМІТИ	<i>to have the necessary knowledge to do something</i>

Words related to these two verbs show the same difference:

міцний (believe it or not!)	<i>strong, robust</i>
міць (і)	<i>might</i>
умілий	<i>skilled</i>

3 Ще and вже

Ще is normally translated in wordlists as 'still', 'yet', and **вже** as 'already'. It is important to see how these words have to be translated in quite a different way in English on a number of occasions:

(i) І ще вона́ робить композиції із сухих рослин.	<i>And she does dried flower arrangements as well.</i>
(ii) А ще мені подобаються картини.	<i>And I like the pictures too ...</i>
(iii) Якщо́ ти ска́жеш, це вже́ буде́ не сюрпри́з.	<i>If you tell it won't be a surprise any more.</i>
(iv) Що́ ще?	<i>What else [do you want]?</i>
(v) Хо́чете ще ка́ви?	<i>Do you want more coffee?</i>

4 Пéред тим, як ... more on joining sentences together

This is an example of a compound conjunction – 'compound' because it consists of more than one element, 'conjunction' because it joins separate sentences together. Note that **пéред тим, як** is followed by an infinitive; the English equivalent is followed by an *-ing* form – 'just

before blowing out the candles'. English frequently makes no distinction between prepositions and conjunctions, e.g.

- (i) After (preposition) breakfast I went to work.
- (ii) After (conjunction) I had had breakfast, I went to work.

The Ukrainian equivalents are:

- (iii) Після (preposition) сніданку я пішов на роботу.
- (iv) Після того, як (conjunction) я поснідав, я пішов на роботу.

Note: Don't forget the verbal adverbs introduced in unit 15! It would also be perfectly possible to say:

- (v) Поснідавши, я пішов на роботу.

поснідати (pf.)

to have breakfast

5 The imperative

You have now seen many examples of second-person imperative forms, e.g.

<i>infinitive</i>	<i>sg.</i>	<i>pl.</i>
чита́ти	чита́й	чита́йте
телефонува́ти	телефону́й	телефону́йте
іти́	іди́	іди́ть
писа́ти	пиши́	пиші́ть
роби́ти	роби́	роби́ть
ви́бачити	ви́бач	ви́бачте

The picture is not quite as confusing as it looks at first sight. Everything depends on the **stress position** of the first-person singular and the **structure** of the second-person singular form of the present tense.

first conjugation

(a) If the second person singular contains the sequence of letters **аеш** (i.e. а + й + е) or **іеш** (і + й + е), the singular imperative will end in **-й**: чита́еш – чита́й, to which **-те** is added to form the plural (or formal singular) – чита́йте.

Also:

розуміти   розумі́еш   розумі́й   розумі́йте

Note: important exception: давати даєш давай давайте

(b - i) If the first person singular has the stress on the ending (беру́, іду́, пишу́) and the second person singular ends with a consonant + еш, the singular imperative will end in -и, the plural in -іть:

брати	береш	бери	беріть
іти	ідеш	іди	ідіть
писати	пишеш	пиши	пишіть

(b - ii) If the first person has the stress on any other syllable (ріжу́), the singular imperative has either no ending at all:

різати	ріжеш	ріж	ріжте

or a soft sign:

забути	забу́деш	забу́дь	забу́дьте

second conjugation

(a) If the second person singular contains the sequence of letters vowel + йш (i.e. й + і) the singular ends in -й:

стояти	сто́йш	стой	стоя́ть

(b - i) If the first person singular has the stress on the ending (роблю́) and the second person singular consists of consonant + шш, the singular imperative will end in -и, the plural in -іть:

робіти	роби́ш	роби́	роби́ть

(b - ii) If the first person has the stress on any other syllable (ви́бачу), the singular imperative has no ending at all:

ви́бачити	ви́бачиш	ви́бач	ви́бачте

Obviously these rules do not account for the irregular forms, e.g. їж(те) from їсти; such forms have to be noted separately.

the first-person plural imperative

Examples from this unit: ви́пиймо (let's drink); бу́дьмо (let us be)

The first person plural imperative can be formed simply by replacing the ending -те with -мо or -іть with -імо (or sometimes -м), e.g. чита́ймо, робі́мо, забу́ймо. An important oddity is the use of the past tense form пішли́ to mean 'let's go!'.

the third-person imperative

'Let him/her/it/them ...': this is formed by combining **хай** or **нехай** with the third-person singular or plural form of the verb:

Хай (нехай) Ігор зустріне Стівена! *Let Ihor meet Stephen!*

aspect and the imperative

The advice given in unit 5 – note which aspect is used in the examples given in the dialogues and texts you will have read by the time you complete this course – still holds good. A perfective imperative tends to be used when the action is to be performed at the moment of speaking or refers to only one action, e.g. **Напишіть листівку!** (*Write a postcard!*). More general instructions are likely to be in the imperfective, e.g. **Пишіть мені!** (*Write to me!*). One of the few clear-cut statements that can be made is that negated commands (**не** + imperative) are always in the imperfective aspect:

Не читайте цю книгу!
Вона дуже погана!

Don't read this book!
It's very bad!

When the imperfective after **не** is in the perfective aspect, you are dealing with a warning:

Не забудь!

(Mind you) don't forget!

6 A note on number

These are nouns in Ukrainian which do not have both singular and plural forms. Some have only **singular** forms:

- words which denote objects that can exist only in the singular, e.g. geographical terms like **Італія, Львів**.
- words which denote substances and materials, e.g. **цукор, молоко**.
- abstract and collective terms, the names of branches of knowledge, e.g. **відпочинок** (*holiday*), **бізнес, одяг, допомога, здоров'я, музика, торгівля, математика, цікавість, листя** (*foliage*).

Words of foreign origin like **фото, інтерв'ю, радіо** form a special group; they have no case endings at all, and therefore have the same form in both the singular and plural, e.g. **ваше інтерв'ю, ваші інтерв'ю**.

Other Ukrainian nouns occur only in the **plural**.

- nouns denoting objects that comprise two (*cf* English: scissors, shears, trousers, glasses), e.g. окуляри, меблі, гроші, діки, ножиці (scissors), шахи (chess). Also іменіни (nameday), канікули (holidays).
- certain words denoting actions or feelings, e.g. дебати (debate), радість (joy, happiness), заздрість (envy, jealousy).
- certain geographical names (mountain ranges, cities), e.g. Карпати, Суми (Sumy – city in Ukraine), Афіни (Athens).

7 Vowels that disappear and reappear

You have already seen that *o* and *e* can alternate with *i* under certain conditions, and that they can also disappear entirely in declension (вівтрок, gen.: вівторка). The vowels *o* and *e* can also be inserted between two consonants.

inserted vowels

As you know the genitive plural of most feminine and neuter nouns has no ending at all. If this would mean that two consonants come together at the end of the word, the vowel *o* is inserted between them to make pronunciation easier. This does not of course mean that Ukrainian words can never end in two consonants!

Nom. sg.

листі́вка
прогуля́нка
вікно́

Gen. pl.

листі́вок
прогуля́нок
вікон

Something similar happens with masculine singular short-form adjectives, although here the inserted vowel is *e*, e.g.

жодний, (m) жоден, (f) жодна

the disappearing vowels

These are often known as 'fleeting vowels'. The vowel is present in the nominative singular but drops out in all the other case forms:

Nom. sg.

віте́р
ліпе́нь

Gen. sg.

вітру́
ліпня́

HERE'S TO THE HEALTH OF OUR DEAR GUESTS!

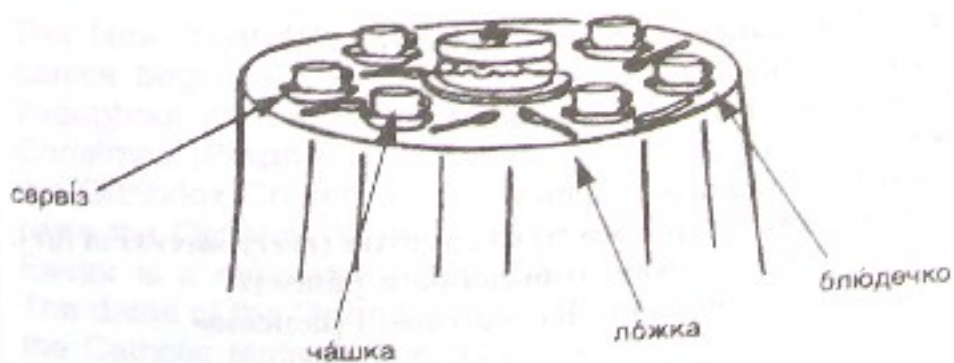
сёрпень
кашель
день

сёрпня
кашлю
дня

O and e which alternate with i never drop out. A whole number of other words do not follow this pattern (e.g. гумор (an obvious loan word), жарт, аспект, рецепт, контракт, характер). If in doubt check the vocabulary at the back of this book, or a dictionary.

A hint. Ukrainian words ending in -ешь or -ок all follow this pattern:

-ешь:	українець	україця	україці
	стілець	стільця	стільці
	карбованець	карбованця	карбованці
-ок:	будінок	будінка	будінки
	рахунок	рахунка	рахунки
	подарунок	подарунка	подарунки
	список	списку	списки
	розрахунок	розрахунку	розрахунки
	квиток	квитка	квитки

святковий стіл	festive board
скатертка	tablecloth
прибór	item of cutlery
ніж (gen.: ножá)	knife (alt. <i>ivo</i>)
видéлка	fork
лóжка	spoon
ча́йна лóжка	teaspoon
сервіз	service (of crockery)
тарілка	plate
ча́шка	cup
блю́дечко	saucer
ча́рка	small glass (for spints)
ке́лих/фуже́р	(wine) glass
серве́тка	serviette

8 Pretend you are celebrating a great occasion with your Ukrainian friends

(a) greetings and congratulations

Вітаю тебе́ з (+ inst.) ...	Best wishes on ...
Вітаю Ваc із (+ inst.) ...	(lit. I greet you with ...)

Now work out the occasion:

- Вітаю тебе́/Ваc із Днем народження!
- Вітаю тебе́/Ваc із ювіле́ем!
- Вітаю тебе́/Ваc із річницею весілля!
- Вітаю тебе́/Ваc зі святом!
- Щіро вітаю тебе́ з Різдвом Христовим і Новім ро́ком!
- Від усьо́го се́рця вітаю Ваc із наго́ди Ва́шого весілля!

(b) wishes

- Бажа́ю Ва́м (dat.) (+ gen.) ... *I wish you ...*
- Бажа́ю то́бі (dat.) (+ gen.) ...
- Прийміть мо́ї найщи́рші побажа́ння.
- Бажа́ю Ва́м ща́стя.
- Бажа́ю то́бі міцно́го здо́ров'я.
- Я хо́чу побажа́ти то́бі життє́вих у́спіхів (*every success in life*).
- Від усьо́го се́рця бажа́ю то́бі добро́ й ра́дості.
- Неха́й цей день бу́де для Ваc світли́м і ра́дісним.

HERE'S TO THE HEALTH OF OUR DEAR GUESTS!

(c) toasts

Toasts are a very important part of Ukrainian drinking culture. Everyone at a celebration dinner will be expected to take a turn at proposing one. Indeed a toastmaster (тамата) may be appointed to ensure that this happens! Here are some simple toasts, together with English translations:

Будьмо!	<i>Let's be/May we be! (healthy, happy etc.) (i.e. cheers)</i>
Я хочу випити за твоє здоров'я!	<i>I would like to drink to your health!</i>
Я пропоную випити за щастя й добробут цієї сім'ї!	<i>I propose that we drink to the happiness and prosperity of this family!</i>

Різдво Христове
від усього серця
іменійник

свято
святкувати (-кую, -куєш) (impf.)
святкування (n)
ювілей
річниця
поздоровлення (n)
привітання (n)
пожання (n)
добробут

Christmas
with all [my] heart
the person whose name day
(or sometimes birthday) it is
feast, festival
to celebrate
celebration
jubilee
anniversary
congratulations
greetings
wishes
prosperity

Cultural note:

The New Year (Новий рік) is observed by everyone; the parties begin on the evening of 31 December and continue throughout the next day. 1 January is a public holiday. Christmas (Різдво) is observed according to the tradition of the Orthodox Church on 7 January. Some families also celebrate the Old New Year (Старий новий рік) on 14 January. Easter is a moveable feast, but it always falls in the spring. The dates of the Orthodox Easter rarely coincide with those of the Catholic festival. The holy days of Easter are collectively known as Пасха. Easter Sunday is called Великдень. It is

customary to present bouquets of flowers to the ladies on 8 March – still known as **Міжнародний жіночий день** (*International Women's Day*). 9 May marks the anniversary of the victory over Nazi Germany in the Second World War – **День Перемоги** (*Victory Day*). Ukrainian independence is celebrated on 24 August – **День Незалежності України**. These last two festivals are marked by public demonstrations, concerts and special open-air markets; the streets are decorated with flags and banners. Just as at New Year, people send congratulatory cards and telegrams to their friends.

Вправи

- 1 Solomiia has prepared a list of all the items that have to be placed on the table for her guests. Check the picture on p. 239 with the list below and say:

- (a) what she has forgotten;
 (b) what is superfluous on the table.

Список Соломії (папірець із блокнота) – *Solomiia's list (a page from her notebook)*

скáтерка

7 таріло́к для холо́дних заку́сок

7 тарілочо́к для хліба

7 сервéток

7 ножів

7 видéлок

7 ложо́к для десéрту

7 фу́жéрів для шампа́нського

7 кéлихів для вина́

7 скляно́к для води́

7 чаро́к для коньяку́

Приготува́ти чайний і кавовий сервізи: чашки,

блюдечка, ложечки

2 Now practise some written Ukrainian of your own!

Напишіть запрошення своїм друзям на святкування Нового року у Вас вдома. Запропонуйте їм прийти до Вас на 9.00 вечора.

3 Some grammar revision.

Where possible, put the following nouns into the form of the nominative:

(a) plural: театр, здоров'я, музей, фотó, тост, поздоровлення, подарунок, щастя, сервіз, джаз

(b) singular: сюрпризи, гóсті, штани, сувеніри, шахи, дебати, концерти, канікули, вистави, меблі

4 Ol'ha, Ihor, Ursula and Andrew are walking in the Botanical Gardens after visiting an art exhibition. Read the dialogue and answer the questions that follow.

Ольга Виставка була просто унікальна. Я одержала справжнє задоволення!

Ігор Мені шкода, що я не знавєць живопису. Але як дилетант, я дуже люблю дивитися картини й ходити в музеї.

Урсула Я також. Але найбільшу роль у моєму житті все-таки відіграє музика. Мені дуже подобається опера, балет і симфонічна музика.

Ендрю Я завжди дивувався, як людина, яка отримала таку музичну освіту, як ти, може, поряд із класикою, любити рок, поп і джаз... Я не можу цього збагнути!

Ольга Про смаки не сперечаються.

Урсула Мені подобається справжня, талановита музика, незалежно від жанру.

Ендрю Що не кажіть, але найпопулярніший вид сучасного мистецтва - це кіно. Сьогодні відео дивляться дорослі й діти. Я сам люблю кінофільми.

Ольга Я не можу висловитися проти. Але, якщо я маю квитки до театру, я спокійно пропусчу будь-який фільм.

Ігор (*mysteriously*) Післязавтра ти матимеш таку нагоду...

Урсула Я б також не відмовилася піти до театру.
 Ендірю Ну, це неважко. Ми з Тарасом учора купили сім квитків до театру української драми на прем'єру. Ви не заперечуєте?

художня виставка	<i>art exhibition</i>
знавець (gen.: знавця) (+ gen.)	<i>expert (on), connoisseur (of)</i>
живопис	<i>painting</i>
дилетант	<i>amateur</i>
роль (f)	<i>role</i>
відігравати (3rd sg. відіграє) (impf.) роль	<i>to play a role</i>
дивуватися (уюся, -ушся) (impf.)	<i>to be amazed</i>
освіта	<i>education</i>
поряд із (+ inst.)	<i>alongside</i>
збагнути (-ну, -неш) (pf)	<i>to grasp, comprehend</i>
сперечатися (impf.)	<i>to quarrel</i>
незалежно від (+ gen.)	<i>independent(ly) of</i>
жанр	<i>genre</i>
що не кажіть, але ...	<i>whatever you say, ...</i>
дорослий	<i>adult (also used as noun, i.e. дорослі, adults)</i>
я не можу висловитися проти квиток до театру	<i>I can't say anything against it ticket for the theatre</i>
відмовитися (-мовлюся, -мовишся, -мовляться (pf.))	<i>to refuse</i>

- What is the most important art form in Ursula's life?
- What is it that Andrew finds difficult to understand?
- What art form does Andrew consider to be the most popular?
- What have Andrew and Taras bought?

18

ДО ПОБАЧЕННЯ, УКРАЇНО!

See you again, Ukraine!

In this unit you will learn:

- about writing letters in Ukrainian
- another way of denoting possession
- some more negatives
- something about wordbuilding

Текст

On Stephen's last evening in Ukraine, Ostep and Natalka are asking him about his impressions of the country. Here is what he has to say while showing some slides. Read the text and answer the questions that follow.

Про природу України мені дуже важко розповідати ... Я не знаю, як можна передати словами те, що я бачив. Ось на цих слайдах можна побачити найкрасивіші місця, які я встиг сфотографувати.

(1) Це Карпати. Ярémча. У мене вийшов чудовий слайд біля водоспаду. Це скеля Довбуша, дуже гарне місце.

(2) А ось, подивіться, яке незвичайне фотó: це найбільший гриб, який я бачив у своєму житті! Я сам його знайшов у лісі.

(3) Це – Ялта, біля морського порту. Я зміг зняти захід

сонця, море було рожевого кольору, а кораблі – білі.

(4) Ще мені дуже сподобалися ось ці місця, недалёко від Запоріжжя. Я не можу забути враження, коли наш поїзд їхав по вузькій смужці суші, яку оточує з обох боків вода. Подивіться, це – казка! З одного боку майже не видно берега, тільки поверхня води, а з іншого боку – хати на зелених пагорбах, очерет і верби над водою, тиша і спокій.

Я багато читав про красу української природи, але все одно словами це не можна передати. Україна – різна на сході й на заході, на півночі й на півдні. І мені важко сказати вам, де мені сподобалося найбільше.

Мені дуже шкода, що ми з Тарасом завтра відїжджаємо. Але тепер я знаю, що приїду сюди ще багато разів.

слайд
передати словами

(photographic) slide
to put into words
(lit. to put across with words)

встигнути (-ну, -неш; past tense
встиг (m), встигла (f),
встигли (pl.), (pf.)

to manage
to photograph

сфотографувати (-ю, -єш) (pf.)
у мене вийшов чудовий слайд
скеля
незвичайний

I had a really good slide come out
rock, cliff
unusual

змогти (зможу, зможеш; past tense
зміг (m), змогла (f),
змогли (pl.) (pf.)

to manage, succeed

зняти (зніму, знімеш) (pf.)

(lit.) to take off (e.g. clothes), remove;
(here): to take a photograph (of)

смужка

strip

суша

dry land

оточувати (-ю, -єш) (impf.)

to surround

з обох боків

on (lit. from) both sides

казка

fairy story

не видно берега

the shore isn't visible

поверхня

surface

очерет

reeds

верба

willow

спокій (gen.: спокою)

*calm peace (alt. *ivo*)*

все одно

all the same

схід (gen.: сходу)

*east (alt. *ivo*)*

зхід (gen.: заходу)	west (alt. <i>ivo</i>)
північ (gen.: півночі) (f)	north (alt. <i>ivo</i>)
південь (gen.: півдня) (m)	south (alt. <i>ivo</i>)
раз	time (as in 'three times etc.')
...а́то разів	many times

Запитання до тєксту

- What is on slide no. 2?
- At what time of day was Stephen taking photographs in Yalta?
- What is so special about slide no. 4?
- What does Stephen find so difficult?
- Does Stephen think he will return to Ukraine?

Як функціонує мова

1 Another way of denoting possession

Ukrainian has a set of commonly used adjectives, derived mainly from personal names, that denote possession. They are formed like this:

(a) with the suffix **-ів, -їв**:

name	adjective			
	(m)	(f)	(n)	(pl.)
Стівен	Стівенів	Стівенова	Стівенове	Стівенові
Петро	Петрів	Петрова	Петрове	Петрові
Ігор	Ігорів	Ігорова	Ігорове	Ігорові
Василь	Василів	Василєва	Василєве	Василєві
Сергій	Сергіїв	Сергієва	Сергієве	Сергієві

Note the alternation of *i* in the suffix with *o*, *e* and *є*. As you can see from these examples this suffix is used with names of male human beings. It can also be tacked on to other nouns denoting males, e.g. **братів/братова/братове** (*brother's*); **батьків/батькова/батькове** (*father's*); **учителів/учителева/учителеве** (*teacher's*).

(b) with the suffix **-ин, -їн**:

name	adjective			
	(m)	(f)	(n)	(pl.)
Олена	Оленин	Оленина	Оленине	Оленині
Ольга	Ольжин	Ольжина	Ольжине	Ольжині
Марія	Марїїн	Марїїна	Марїїне	Марїїні
Мико́ла	Мико́лин	Мико́лина	Мико́лине	Мико́лині

This suffix is used with names of female human beings, or with names of males (e.g. **Мико́ла** (Nicholas)) that decline like them. Note the change of **г** to **ж** in front of the suffix in the name **Ольга**. A similar change also occurs with **к**: **дочка́** has the possessive adjective **доччи́н** (*daughter's*). Other useful possessive adjectives are: **се́стрин** (*sister's*); **ма́терин** (*mother's*). This last word derives from **ма́ти**, a more formal word than **ма́ма**.

The masculine nominative singular ending of both suffixes is like that of short form adjectives, i.e. it is without **-ий**.

Here are some examples of usage:

Стівенові друзі	<i>Stephen's friends</i>
у бра́товій кварти́рі	<i>in [my] brother's flat</i>
ба́тькове крі́сло	<i>father's armchair</i>
Марїїна ма́шина	<i>Maria's car</i>

2 Building up new words

(i) with prefixes

You have already seen several examples of verbs with prefixes. Let us look at one verb and see what meanings can be obtained by adding prefixes: **доста́вити**, formed by adding the prefix **до-** to the imperfective verb **ста́вити** (*to put, place*). This prefix has the same basic meaning as the preposition **до**, so with a little imagination we can see that **доста́вити** means 'to get/put something to a particular place', i.e. deliver. The corresponding imperfective is **доставля́ти**. Here are some more prefixes:

prefix	meaning	verb (impf./pf.)	meaning
ви	<i>out</i>	виставляти/виставити	<i>to put/set out, exhibit performance: exhibition)</i>
(виста́ва, виставка,			
з(зі)	(here:) <i>with</i>	зіставляти/зіста́вити	<i>to put (s'thing) with (s'thing else), i.e. to compare</i>
у (в)	<i>into</i>	вставляти/вста́вити	<i>to insert</i>
пере	<i>across</i>	переставляти/ переста́вити	<i>to move across, i.e. to transpose</i>

Sometimes the prefixes correspond to prepositions and have a similar meaning; in other instances (e.g. **пере**) there is no such relationship. Here are some more examples with the verb **робіти/зробіти**:

ви	виробляти/виробити	<i>to work out, produce, manufacture</i>
	(виробни́цтво: <i>manufacture, production</i>)	
до	доробляти/доробіти	<i>to finish making/doing</i>
за	заробляти/заробити	<i>to gain by working, i.e. to earn</i>
	заробіти на хліб	<i>to earn one's livelihood</i>
	(заробі́ток (gen.: заробі́тку) <i>wages</i>)	
на	наробляти/наробіти	<i>to make/cause a lot of (especially unpleasant things)</i>
на (-ся)	наробля́тися/наробі́тися	<i>to overwork oneself</i>
пере	переробляти/переробіти	<i>to do over again, remake, transform</i>
про	проробляти/проробіти	<i>to spend time working</i>
	е.г. проробіти весь день	<i>to work the whole day</i>

Of course it is often impossible to predict exactly what a prefixed verb might mean, but these general guidelines may be of some assistance.

(b) with suffixes

Let us take as an example the verb **замовляти/замовити** (*to order*). By removing **-ляти** and **-ити**, and adding **-ник** to what is left, we obtain the word **замовник** (*someone who makes an order*); **-ник** denotes the doer of the action:

UKRAINIAN

письмєнник	<i>someone who writes (professionally) = writer</i>
помічник	<i>someone who helps = assistant</i>
провідник	<i>someone who accompanies, 'leads through' = guide, train conductor/steward</i>
провідити (impf.)/провести (pf.)	<i>to escort, convey</i>
робітник	<i>someone who works = worker</i>

The equivalent form for women is **-ниця**.

Doers of action can also be denoted by **-тель, -ар, -яр**:

учитель/вчитель	<i>someone who teaches = teacher</i> (verb: <i>учити/вчити</i>)
лікар	<i>someone who heals = doctor (лікувати)</i>
маляр	<i>someone who paints houses = painter and decorator (мальовати: to paint, draw a picture)</i>

-ість is a suffix that often forms feminine abstract nouns from adjectives; some such nouns correspond to English words ending in *-ness*:

гість <i>guest</i>	гостинний <i>hospitable</i>	гостинність <i>hospitality</i>
зло <i>evil</i>	злий <i>malicious</i>	злість <i>malice</i>
м'який <i>soft</i>	м'якість <i>softness, tenderness</i>	

A few more examples will be sufficient to show how words relate to each other.

рік <i>year</i>	річний <i>annual</i>	річниця <i>anniversary</i>

(This example also shows that suffixes do not always mean the same thing; **-ниця** in **річниця** obviously does not refer to doers of actions here!)

будувати <i>to build</i>	будінок/будівля <i>building</i>
будівельний <i>building (adj.)</i>	будівельник <i>builder</i>
два/двоє <i>two</i>	подвійний <i>double</i>
подвоїти <i>to (re)double</i>	подвійність <i>duplicity</i>
двозначний <i>ambiguous</i>	двоповерховий <i>two-storeyed</i>

3 Some more negatives

Negative pronouns, adjectives and adverbs were introduced in unit 16. Some more words must now be listed in order to complete the picture. Compare these words with those given there:

нікого	<i>there is no one</i>
нічого	<i>there is nothing</i>
ніде	<i>there is nowhere</i>
нікуди	<i>there is nowhere (motion)</i>
ніколи	<i>there is no time</i>

First, note the stress positions – the words in fact look the same as those in unit 16, except for where the stress falls. These new negative words are used like this:

Мені нічого робіти.	<i>I have nothing to do (lit. there is nothing for me to do).</i>
Нам ні з ким розмовляти українською.	<i>There is no-one for us to speak Ukrainian with.</i>
Йому ніде сісти.	<i>He has nowhere to sit (lit. there is nowhere for him to sit).</i>
Стівенowi ніколи думати про Соломію.	<i>Stephen has no time to think about Solomiia.</i>

As you can see these words are preceded by a noun or pronoun in the dative case. Now look at how the shift in stress position changes the meaning. Contrast these sentences:

Я тут нікого не знаю.	<i>I don't know anyone here.</i>
Мені нікого запитати про це.	<i>I have no-one to ask about this (or: there is no-one that I can ask about this).</i>
Вона нічого не купила.	<i>She didn't buy anything.</i>
Їй нічого сказати.	<i>She has nothing to say.</i>
Він ніде не працює.	<i>He doesn't work anywhere.</i>
Йому ніде жити.	<i>He has nowhere to live.</i>
Ми нікуди не ходимо вечорами.	<i>We don't go anywhere in the evenings.</i>
Нам нікуди піти.	<i>We have nowhere to go.</i>
Тебé ніколи немає вдома.	<i>You're never at home.</i>
Тобі ніколи відпочивати.	<i>You have no time to rest.</i>

Note that the negative words with the stress on the first syllable (нікого, нічого, ніде etc.) requires the dative case of the noun or pronoun and are followed by an infinitive.

4 Both

The numeral meaning 'both' has the following forms:

Nom.	обідва (m) & (n) inanimate	обидві (f)
Acc.	as nom. or gen.	
Gen.	обо́х	
Dat.	обо́м	
Loc.	(на) обо́х	
Inst.	обома́	

There is also **обо́є**, used to refer to a pair of human beings already mentioned (*the two of them*). It has the same case forms as **обідва/обидві**.

5 Writing letters

Solomiia and Stephen are obviously going to correspond, if only on business matters. Certain established principles have to be observed if the letter is to look really Ukrainian:

Cultural note: How to address letters

Addresses are written in the following way:

Україна
252138 Київ
бульвар Шевченка, 15, кв. 24
Малярчук Соломії Миколаївні

The order is

- (1) country (if writing from abroad)
- (2) post code (**індекс**) followed by the name of the town
- (3) street name, followed by house no., after which comes the number of the flat. The abbreviation **кв.** or **к.** stands for **квартира**. Sometimes the abbreviation is omitted altogether: 15/24.
- (4) addressee in the dative case, surname first, followed by first name and patronymic.

The letter itself begins with:

Дорогий/Дорога́ (followed by the name in the vocative case and an exclamation mark if you know the person quite well).

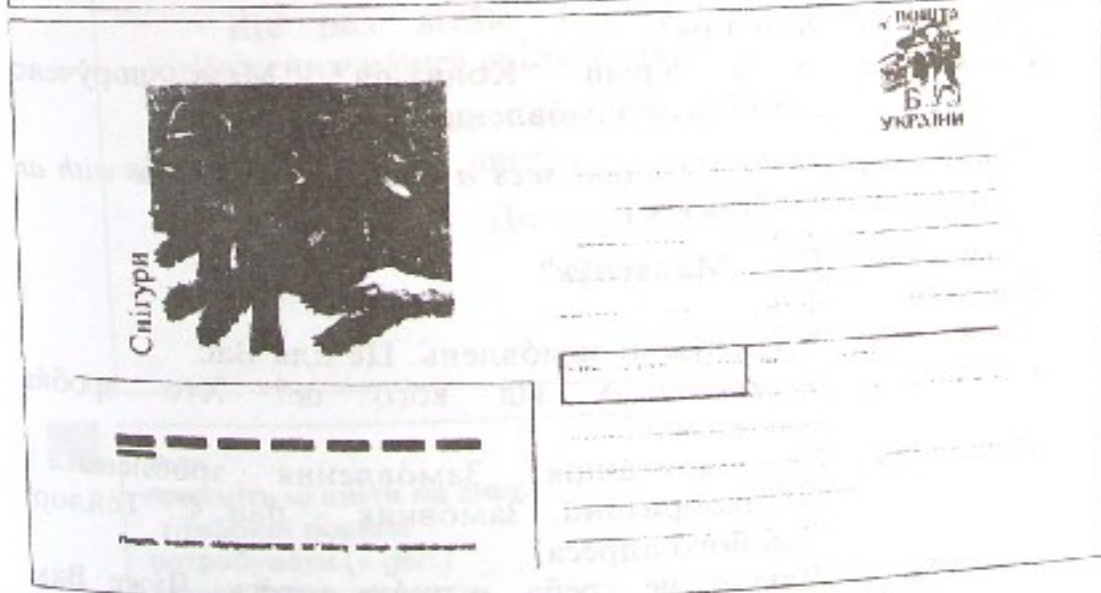
A greater degree of respect is shown by using **Шановний/Шановна** before the name and patronymic in the vocative or **па́не/па́ні** and the surname. Even more respect can be shown by starting the letter with the words **Вельмишановний добродію** (from **добродій**)! (*Dear Sir*) or **Вельмишановна добродійко** (from **добродійка**)! (*Dear Madam*).

It is customary to write these words in the middle of the line. The letter can be concluded with the words:

Із найкращими побажаннями
Широ Ваш(а)
З повагою

With best wishes
Yours sincerely
With respect

These 'signing-off' words also go to the middle of the line. The date is written right at the end of the letter, on the left-hand side of the page; the signature is placed on the right-hand side. The first line of each paragraph of a letter should begin some way into the line.

A Ukrainian envelope

Here are the standard abbreviations used in writing addresses:

вул.	вúлиця	street
пл	плóща	square
пров.	провúлок	lane
просп.	проспéкт	avenue
б-р	бульвáр	boulevard
буд.	будíнок	building
корп.	кóрпус	block
пов.	пóверх	storey
кв.	квартíра	flat
кімн.	кімнáта	room

Впра́ви

- 1 Almost the last chance to test your comprehension! Read the following dialogue and text and answer the questions that follow!

Діалóг

Дзвіно́к у двéрі Соломі́ної кварти́ри (*A ring at the door of Solomiia's flat*).

Соломія Хто там?
Гóлос Я з фірми "Конва́лія". Мені дорúчено доставити замóвлення.

(*Solomiia opens the door and sees a man standing there with an enormous bunch of lowers.*)

Посíльний Па́ні Маля́рчу́к?

Соломія Так.

Посíльний Я із слúжби замóвлень. Це для Вас.

Соломія (*impressed*) А від ко́го це? Хто зробив замóвлення?

Посíльний Ось квитáнція. Замóвлення зрóблено з Великобри́танії. Замóвник – пан С. Те́йло́р. Ось його́ адрéса.

Соломія Дя́кую, не трéба, я знаю́ адрéсу. Дúже Вам вдя́чна.

Посíльний До побáчення.

дзвінок (gen.: дзвінка)
голос
конвалія

ring (of a bell)
voice
lily of the valley [here used as the name
of a florist's]
to entrust
to deliver
order
I have the job of delivering an order
delivery man

доручити (pf.)
доставити (доставлю, доставиш) (pf.)
замовлення (n)
мені доручено доставити
замовлення
пошільний (adj. functioning as a noun)

The letter from Stephen that arrived with the flowers

Дорога Соломіє!

Прийміть мої найщиріші поздоровлення з Різдвом Христовим і Новим Роком! Бажаю Вам щастя, успіхів і міцного здоров'я. Сподіваюся, що у Вас все добре, Ви щасливі, Ваша робота приносить Вам радість.

Прийміть ці квіти на знак глибокої поваги й широкі симпатії. Якщо коли-небудь Ви будете потребувати моєї допомоги, я вважатиму за честь зробити все можливе, щоб допомогти Вам.

Ще раз вітаю Вас зі святом і сподіваюся на продовження нашої спільної роботи в новому році.

Прошу Вас не вважати себе зобов'язаною відповідати на цей лист.

До побачення,

Щиро Ваш,

Стівен

знак
прийміть ці квіти на знак
глибокої поваги
потребувати (+ gen.)
я вважатиму за честь

sign
accept these flowers as a sign of [my]
deep respect
to require, demand, need
I shall consider [it] an honour

зробити все можливе	<i>to do everything possible</i>
сподіватися (на + acc.)	<i>to hope (for)</i>
продовження (п)	<i>continuation</i>
зобов'язаний	<i>obliged</i>
прошу Вас не вважати себе зобов'язаною	<i>please do not consider yourself obliged</i>

(a) Правда чи неправда?

- 1 Соломія Малярчук одержала в подарунок букет квітів.
- 2 Квіти було надіслано через фірму "Роксолана".
- 3 У своєму листі Стівен попросив Соломію про допомогу.
- 4 Стівен просить Соломію обов'язково відповісти на його лист.

(b) Дайте відповідь на ці запитання англійською мовою

- 1 Who ordered the flowers?
  - 2 Was the order placed in Kyiv?
  - 3 What was the occasion for sending greetings to Solomiia?
  - 4 What offer does Stephen make in the letter?
- 2 You take two telephone calls for Andrew in Ukrainian and have to leave the messages for him in English (i.e. who phoned and what the caller's message was).

1st call:

Алло! Це дзвонить Олексій Гончаренко з компанії "Омега". Я вчора прилетів із Лондона. У мене є терміновий лист до Ендрю від його доброго знайомого Майкла Робінсона. Майкл просив мене доставити цього листа до Києва й одразу подзвонити Ендрю. Ось моя адреса: вулиця Шовковична, 38, квартира 35. Телефон: 295 16 87. Я чекаю на дзвінок сьогодні ввечері.

2nd call:

Добрий вечір! Це телефонує Ольга. Я зараз вдома у Соломії. З нею сьогодні стався нещасний випадок: у неї серйозна травма коліна. Ми подзвонили 03 і викликали "швидку допомогу". Коли приїхала машина, Соломію

забрали до травматологічного пункту. Я поїхала разом із нею. У лікарні їй зробили рентген, потім її оглянув лікар. Перелому немає, але треба кілька днів полежати вдома. Якщо зможеш, подзвони увечері. Па.

- 3 Your boss gives you some instructions in English to be passed by fax to your partners in Kyiv in Ukrainian:

I want you to send birthday greetings to the manager (начальник) of Kyiv Railway Station Mr A V Pylypenko (*make sure you use all the phrases that Ukrainians like to include!*). Tell him that I hope our cooperation will continue in the future. Inform him that our company has sent him a packet with a catalogue (каталог) of our latest products, and that we have booked tickets for a trip to Ukraine in February next year. We'll be phoning him next week. (*Don't forget to finish the fax properly!*)

- 4 Sort out the following phrases in such a way as to produce two separate messages. One is a postcard that you are going to send to a girlfriend while you are on holiday in Odesa, the other is a fax to your partners in Ukraine with information about your impending arrival.

Чекатиму твоєї відповіді. Я приїжджаю на десять днів, щоб відвідати ваш інститут. Ти ще ніде не відпочивала цього року. Потрібно запросити пресу й телебачення на "круглий стіл", що відбудеться 19 жовтня. Подумай про це, Наталочко. Хто доповідатиме на засіданні? Я купую собі шашлики, фрукти, морозиво. Ваш помічник телефонував мені вчора, і ми розробили детальну програму візиту. Пишуть тобі з Одеси першу листівку. Шановний Володимире Михайловичу! Привіт, моя білочко! Чекаю від вас детальної інформації. У нас тут не дуже жарко, як завжди буває у вересні. Я також прошу мене повідомити про організацію засідання 21 жовтня. Люблю, цілую, Андрій. Можете телефонувати мені на роботу: я перед від'їздом працюю до пізнього вечора. Я відпочиваю, вранці й увечері ходжу на пляж, їджу на екскурсії. Чи могли б Ви зустріти мене о 9.20 ранку 13 жовтня? Дуже шкода, що ти не поїхала зі мною. З повагою, Кулик О. Р. Море дуже тепле. Туристів небагато. Прошу також замовити мені готель на час мого відрядження. Я б дуже хотів, щоб ти могла приїхати хоча б на тиждень до Одеси, тут зараз справжній "оксамитовий сезон"!

KEY TO THE EXERCISES

Unit 1

(a) **Правда чи неправда: (п) or (н)?**

1 (н) 2 (п) 3 (п) 4 (н)

(b) 1 дякую, непогано. 2 They are: Oksana, Taras' sister; Mykola, his brother; his mother Maria and his friend Andrew. 3 Mykola

4 Mathematician.

Вправи 1 Maria is a mathematician, Andrew is a journalist, Mykola is an actor, Oksana is a musician. 2 Хто це? Це друг. Хто то? То учитель. Хто це? Це мама. Хто то? То хлопчик. Що це? Це лялька. Хто то? То чоловік. Що це? Це лампа. Що то? То дерево. Хто це? Це дівчинка. Що то? То ганок? Що це? Це море. 3 (a) Так, це чоловік. (b) Так, це книга. (c) Ні, то лялька. (d) Ні, то куш. (e) Так, це хлопчик. (f) Так, то церква. (g) Ні, це

олівець. 4 (i) A (ii) D (iii) B (iv) C

5 M

F

N

чоловік	жінка	сонце
ганок	квітка	дерево
кіт	дівчинка	небо
хлопчик	їжа	море
куш	книга	яблуко

автомобіль ручка фото

будінок церква

юнак шапка

друг лялька

олівець лампа

папір сестра

цирк

журналіст

6 (a) Брат високий. (b) Квітка гарна. (c) Ручка моя. (d) Яблуко зелене. (e) Село красиве. 7 (a) Це маленьке яблуко. (b) Це красива квітка. (c) Це тепла шапка. (d) Це високе дерево. (e) Це цікава книга. 8 (a) Чий це лялька? (b) Чий це олівець? (c) Чий це яблуко? (d) Чия це книга? (e) Чий це фото? (f) Чий це кіт? 9 (a) - (vi); (b) - (i); (c) - (ii); (d) - (v); (e) - (iii); (f) - (iv) 10 (a) Як Вас звать? Мене звать ... (b) Це Ваш брат? Ні, це не мій брат, це мій друг.

Unit 2

(a) **Правда чи неправда: 1 (н)**
2 (п) 3 (п) 4 (н) (b) 1 **Познайомся:**

це мій друг Стівен. 2 The living room. 3 They are very tall. 4 It's chilly in the garden.

Впрáви 1 (a) Ти сидáєш. (b) Ви мáєте сад? (c) Ти знáєш Стівена? (a) Ви сидáєте. (b) Ти мáєш сад? (c) Ви знáєте Стівена?

2 Visitor: Яká там кiмнáтa?

Host: It's the living room.

Visitor: Дúже затишнá кiмнáтa!

Host: Yes, we have soft comfortable furniture here.

Visitor: Чи це Ваш сад? Він великий!

Host: Yes, it's my garden. It's very beautiful.

3 (a) мáю (b) сидáє (c) запрóшуємо (d) знáєш 4 (a) Це мiй друг. (b) Вона англiйка. (c) Він мáє великий будинок. (d) Запрóшуємо до вiтáльнi. (e) Марiя – канадiйка.

5 (a) Так, це вiтáльня. (b) Нi, це Оксáна. (c) Нi, тут маленъкi вiкна. (d) Нi, це мiй друг Ендрю. 6 (a) нiмець; (b) iталiйка; (c) iспáнець; (d) росiянин/росiянка; (e) украiнець/украiнка; (f) австралiйка.

7 Привiт! Захóдь, будь лáска. Дякую, дóбре. А ти? Прóшу сидáти. 8 життá; нормáльно; жахлiво; це моя дружина; друг; дúже; з вáми; перепрóшую; iм'я; Прóшу сидáти; Дякую; моя мáма украiнка; Ваш будинок дúже гáрний; зáтишно; Так; дúже старiй; зручний; Ми мáємо; кiмнáти; сад.

Unit 3

(a) Прáвда чи неспрáвда: 1 (п) 2 (н) 3 (н) 4 (н) (b) 1 Coffee. 2 No. 3 Chernihiv. 4 At nine o'clock.

Впрáви 1 (a) – (i); (b) – (ii); (c) – (ii); (d) – (i); (e) – (ii); (f) – (i) 2 (a) iсть (or берé) (b) п'єш (c) живé (d) п'ємó 3 дiвчину; книгу; мiсто; англiйка; украiнця 4 (a) Кáву, будь лáска; Так, прóшу (будь лáска); Нi, дякую; Дúже дякую, я люблiю тiстечка; Дякую, дúже смáчно; Так, прóшу. Кáва дúже дóбра. (b) Перепрóшую, котрá годiна? Дякую; Так, я дúже поспiшаю. Я мáю йти додóму; Дúже дякую за гостиннiсть. До побачення. 5 (a) вокзáл/мóре/робóту (b) бiзнес/життá/сiм'ю (c) Кiїв/мiсто/Украiну (d) автомобiль/яблуко/книгу (e) дядька/тiтку 6 (a) У мене є двi сестри та (один) брат. (b) У мене є три онуки. (c) У мене є чоловік/жiнка. (дружина). (d) Я мáю чоловіка/жiнку. (дружину). (e) Я мáю онука. (f) Я мáю батькiв у Шотлáндiї.

Unit 4

(a) Прáвда чи неспрáвда: 1 (н) 2 (п) 3 (н) 4 (п) (b) 1 Solomiia Maliarchuk (director of the 'Moda' clothing firm in Kyiv). 2 No. 3 Yes. 4 By air.

(a) 1 (н) 2 (п) 3 (п) 4 (н) (b) 1 One. 2 Because he often has to translate from English into Ukrainian. 3 From a friend in Kyiv. 4 A large calendar from Ukraine.

Впрáви 1 до брáта/мiста/Амériки; з вокзáлу/мiста/робóти; пiсля обiду/прiзвища/розмóви; без цóкру/вiкнá/сестри; для друга/мiнiстерства/мáшини; бiля бáнку/дéрева/лáмпи; будинок

парламенту/міністерства/фірми; чашка чаю/молока/кави; багато словників/озер/справ 2 (a) і (b) й (c) та 3 (a) після, до (b) без (c) в (d) до (e) від (f) для 4 Я живу в Лондоні. Ось мій кабінет. Кабінет великий та світлий, там дуже зручні меблі. Я директор великої компанії. Я хочу відвідати Київ та інші міста України. Я вже замовив квиток на Українські авіалінії. Я неодружений (незаміжня), але маю велику родину. У мене є батьки в Шотландії, п'ять братів і чотири сестри. У мене також є багато друзів. 5 Добрий день. Це Вас турбує ... [Це говорить ...] Одну хвилиночку, будь ласка. Перепрошую, як Ваше прізвище?

Unit 5

(a) Правда чи неправда: 1 (п) 2 (н) 3 (н) 4 (н) (b) 1 Thursday. 2 Two. 3 Two. 4 Information about how to pay for goods in Ukraine and the current exchange rate.

Вправи 1 один долар, одна гривня/тисяча; чотири гривні/долари/тисячі; п'ять гривень/доларів/тисяч; двадцять два долари; двадцять дві гривні/тисячі; 78 гривень/доларів/тисяч; 200 гривень/доларів/тисяч; 312 гривень/доларів/тисяч; 645 гривень/доларів/тисяч; багато грошей/валюти/гривень/доларів/тисяч; мало грошей/валюти/гривень/доларів/тисяч; трохи грошей/валюти/гривень/доларів. 2 (a) Я не маю машини. (b) У мене є сад. (c) Віра не має

тістечка. (d) У директора є помічник. (e) Фірма не має літаків. (f) Чи у тебе є квиток? 3 (a) Ти не маєш книги? У тебе немає книги? (b) Вони не мають паспортів. У них немає паспортів. (c) Я не маю саду. У мене немає саду. (d) Чи Ви не маєте словника? Чи у Вас немає словника? (e) Віра не має сестри. У Віри немає сестри. (f) Сестри не мають грошей. У сестер немає грошей. (g) Стівен ще не має візи. У Стівена ще немає візи. 4 Я маю ([Мені] треба) замовити номер. На сьогодні. На двох. На чотири (дні). 5 Де? — там, ось, тут. Звідки? — звідти, спереду, звідси. Кудя? — вперед, сюди, назад, туди. 6 (a) (i) Я хочу номер на двох. (ii) На тиждень, мабуть на два (тижні). (iii) Я не маю грошей/У мене мало грошей. (iv) Треба/Я маю помінати долари на українські гроші. (b) (i) Ходімо до ресторану. Я дуже хочу їсти, але: (ii) Я не маю/У мене немає українських грошей. (c) (i) Он там пункт обміну (валюти). Скільки ти хочеш помінати? (ii) Доларів двадцять п'ять.

Unit 6

(a) Правда чи неправда: 1 (н) 2 (п) 3 (н) 4 (н) (b) 1 Two years. 2 His business card. 3 He is a lawyer. 4 No.

Вправи 1 (i) (a) true (b) false (c) false (d) false (e) true (f) false (ii) (a) Олексієві Дмитровичу тридцять чотири роки. (b) Людмилі Андріївні двадцять один рік.

(c) Петрові Івановичу сорок вісім років. (d) Миколі Григоровичу п'ятдесят шість років. (e) Оксані Михайлівні двадцять вісім років.
 2 (a) Джону/Джонові (b) дружині (c) директору/директорові/до директора (d) учительці (e) Олєгу/Олєгові (f) Тетяні (g) Андрію/Андрієві (h) Катерині (i) Вадиму/Вадимові (j) Йї 3 (a) Студент пише листи учителям (b) Микола пише книгу. (c) Я пишу ім'я. (d) Ми пишемо прізвища. (e) Вони пишуть факс партнерам.
 4 (a) (iv); (b) (i); (c) (ii); (d) (iii)
 5 (a) Нам треба/Ми маємо замовити номер. (b) Я планую відвідати Францію. (c) Нам треба два номери "люкс". (d) Я бізнесмен і часто буваю в Україні. (e) Я не маю/У мене немає інформації щодо фінансів. (f) Мій друг читав українську газету. (g) Ми вже бували в Україні. (h) Наша фірма робить машини/автомобілі. 6 (a) 5(f); (b) 5(h); (c) 5(b); (d) 5(d) 7 (a) autumn (b) 8 hours 37 minutes (c) during the day (d) +3 - +8

Unit 7

(a) **Правда чи неправда:** 1 (п) 2 (н) 3 (п) 4 (п) (b) 1 The National Bank of Ukraine. 2 In order to understand his colleagues in Kyiv and L'viv without an interpreter. 3 A Ukrainian friend. 4 Good-looking fashionable clothes.
Вправи 1 (a) кореспондентів (b) Національному банку (c) Лондоні (d) Львові (e) гітарі 2 (a) книзі (b) подруга (c) жінці (d) лялька (e) картка (f) поїзді (g) мусі (h) ручка 3 (a) У, в (b) в (c) в (d) у (d) у (f) У

(g) в 4 (a) їздити (b) кататися (c) читати (d) їсти (e) танцювати (f) грати 5 (a) телефонує до Києва (b) телефонує до Києва (c) читав, учора (c) читала, щодня 6 Some possible answers: (a) Мені тридцять три роки/шістдесят один рік. (b) Я народився/народилася в тисяча сімдесят першому році. (c) Я народився/народилася в січні/листопаді. (d) Я народився/народилася в Англії/Сполучених Штатах Америки. (e) Я народився/народилася в Лідсі/Нью-Йорку. (f) Я тепер живу в Лондоні. (g) Ні, я ще не був/була в Україні.

Unit 8

(a) **Правда чи неправда:** 1 (п) 2 (н) 3 (н) 4 (п) (b) 1 Yes. 2 He has never been there before. 3 Train, steamer, perhaps car. 4 Six o'clock.
Вправи 1 (a) не був (b) не літав (c) не говорив (d) не відлітав
 2 будеш писати, писатимеш; буде писати, писатиме; будемо писати, писатимемо; будете писати, писатимете; будуть писати, писатимуть 3 буду летіти/летітиму; будеш працювати/працюватимеш; буде займатися/займатиметься; будемо жити/житимемо; будете міняти/мінатимете; будуть чекати/чекатимуть 4 Я лечу літаком. Ти їдеш автобусом. Він гуляє вулицею. Ми летімо літаками. Вони їдуть автобусами. Ви гуляєте вулицями. 5 (a) помічником директора (b) математиком (c) жінкою Джона, три роки (d) з англійськими

бізнесменами 6 (a) a lawyer (b) don't forget the documents! (c) at the factory (d) Thursday 29 July (e) tickets (f) pay her telephone bill, play tennis (g) she is going to phone Ursula about a concert (h) Stephen is arriving on Thursday 29 July at 2200

Unit 9

(a) **Правда чи неправда:** 1 (н) 2 (п) 3 (н) 4 (п) (b) 1 They go through passport and customs control. 2 His passport. 3 Weapons, drugs. 4 US dollars

Вправи 1 nom., acc., gen., loc., dat., inst. 2 блакитне небо; зелена трава; жовтий лимон; сильний чоловік; важкий камінь; довга дорога 3 (a) ходить (b) іде (c) їде (d) їздить 4 (a) прийду, принесу (b) прийшла, принесла (c) приїжджає, привезла (d) приїхав, привіз 5 (a) Ось мій паспорт, квиток і митна декларація. Я приїхав/приїхала на відпочинок. (b) Я не знаю, що заборонене/які предмети заборонені. (c) Двісті американських доларів, сто тридцять п'ять фунтів. Ні, у мене немає/я не маю українських грошей.

Unit 10

(a) **Правда чи неправда:** 1 (п) 2 (н) 3 (н) 4 (п) (b) 1 Ihor's wife, Ol'ha. 2 Two. 3 They went for a walk to the river, sat down by the water and chatted. Stephen, Ihor and Ostap had a swim. 4 Very late.

Вправи 1 (a) Я можу розмовляти французькою мовою. Я хочу розмовляти німецькою мовою. Я можу розуміти цей текст. Я хочу

знати це слово. (b) Він може розмовляти французькою мовою. Він хоче розмовляти німецькою мовою. Вона може розуміти цей текст. Вона хоче знати це слово. Ви можете розмовляти французькою мовою. Ми хочемо розмовляти німецькою мовою. Ви можете розуміти цей текст. Ми хочемо знати це слово. (c) Мені треба розмовляти французькою мовою. Тобі треба розмовляти німецькою мовою. Нам треба розуміти цей текст. Вам треба знати це слово. (d) Якими мовами Ви володієте? Я знаю німецьку мову, також володію українською (мовою). 2 Іванс – п'ятнадцятого – травня – року – двадцятого – липня – середу – я – України – Чорному морі – я – номер – гарному готелі – дружини – готеля – чудовий парк – готелем – море – готелем – гори – наш номер – третьому поверсі – телевизором – холодильником – телефоном – душем – план – я – дружиною – їй – він – вона – поїздом – Києва – квитки – ми – літаком – квитки – Києва – Одеси – поїздом – годин – одна ніч – один ранок – ми – комфортом – моя дружина – поїздом – купе – чай – вікно – книгу – роботу – усі справи – Києві – ми – пересадку – Одесі – електричку – місяць відпочинку – Одеси – моря – Одеси – ми – номер – готелі – двох – два – тижні – Одеси – друга – він – Херсоні – я – лист – друга – він – мені – ми – дружиною – два тижні – Херсона – тридцятого липня – днів – вам – наші плани – літо – зустрічі.

З						
N	стілець	підлога	ліжко	коридори	поліції	дзеркала
A	стілець	підлогу	ліжку	коридори	поліції	дзеркала
C	стілець	підлоги	ліжка	коридорів	поліції	дзеркал
D	стілець	підлозі	ліжку	коридорам	поліціям	дзеркалам
L (на-у/в)	стілець	підлозі	ліжку	коридорах	поліціях	дзеркалах
I	стілець	підлогою	ліжком	коридорами	поліціями	дзеркалами

4 (a) п'ю, п'єш, п'є, п'ємо, п'єте, п'ють; буду пити, будеш пити, буде пити, будемо пити, будете пити, будуть пити; питиму, питимеш, питиме, питимемо, питимете, питимуть (b) пишу, пишеш, пише, пишемо, пишете, пишуть; буду писати, будеш писати, буде писати, будемо писати, будете писати, будуть писати; писатиму, писатимеш, писатиме, писатимемо, писатимете, писатимуть (c) їм, їси, їсть, їмо, їсте, їють; буду їсти, будеш їсти, буде їсти, будемо їсти, будете їсти, будуть їсти; їстиму, їстимеш, їстиме, їстимемо, їстимете, їстимуть

5 (a) читав, читала, читало, читали (b) ішов, ішла, ішло, ішли (c) летів, летіла, летіло, летіли

6 (a) лежало, столі; ньому, лежала (b) п'єте; п'ю, каву, її (c) ким, розмовляли; розмовляв/розмовляла, новім директором, знаєте, його 7 (a) living room (b) kitchen (c) study 8 flat no. 4

Unit 11

(a) Правда чи неправда: 1 (п) 2 (п) 3 (н) 4 (н) (b) 1 Vegetable salad 2 No. 3 Vira is writing a dissertation, works in libraries a lot. 4 No, Taras did.

Впрями 1 чашка зі столу; двері з кімнати; стілець із кухні; дзвонити з кабінету

2

закуска	перші страви	другі страви	напої
гриби мариновані	борщ український з пампушками.	голубці овочеві	горілка українська з перцем, ковб'як "Ай-Петр"
ковбаса	юшка грибна, сол'янка осетрова	вареники з м'ясом	шампанське напівсухе, кава з молоком.

омлет із
трьох яєць

3 (i) гриби мариновані (ii) юшку грибну або сол'янку осетрову (iii) вареники з картоплею (iv) каву з молоком 4 Привіт! Я не бачив (-ла) тебе майже сто років. Що (в тебе) нового? Що відбулося за останні місяці? Новин мало. Я одружився (вийшла заміж) і купив(-ла) трикімнатну квартиру в центрі міста. Мені треба було знати! У тебе такі тіхе (спокійне) життя! 5 (a) Які у Вас є супи? Я не люблю сол'янку. (b) Чи Ви не маєте пива? У Вас є сухе біле вино? (c) Я не їм риби. Я б хотів(-ла) смажений біфштекс з картоплею та салатом. (d) Я беру (Я візьму) креветок (але без майонезу, будь ласка), голубці овочеві та якийсь сік – апельсиновий, якщо є. Я не хочу першого (першої страви).

Unit 12

(a) **Правда чи неправда:** 1 (н) 2 (н) 3 (н) 4 (н) (b) 1 He was twenty minutes late. 2 No. 3 On the left hand side. 4 She was born in Kyiv, and loves it very much.

Вправи 1 Станція "Вокзальна".
Обережно, двері зачиняються.
Наступна станція "Університет".
/ Станція "Університет".
Обережно, двері зачиняються.
Наступна станція "Театральна".
/ Станція "Театральна". Перехід на станцію "Золоті ворота".
Обережно, двері зачиняються.
Наступна станція "Хрещатик". / Станція "Хрещатик". Перехід на станцію "Майдан Незалежності".
Обережно, двері зачиняються.
Наступна станція "Арсенальна".
/ Станція "Арсенальна".
Обережно, двері зачиняються.
Наступна станція "Дніпро".

2 (a) нашу (b) моїй (c) її 3 (a) Батько живе на сході України. (b) Літак летить прямо на захід. (c) У Карпатах багато гір. (d) Моєму синові вісім років. 4 (a) Микола хоче летіти до Праги літаком, а я завжди їжджу поїздом. (b) Я не можу купити словник, бо я ніколи не ношу великі книги в руках. (d) Я прощю тебе замовити дороге вино, я сьогодні плачу. (d) Він зараз пише лист дружині, що не може приїхати у серпні.

Unit 13

(a) **Правда чи неправда:** 1 (н) 2 (н) 3 (н) 4 (н) (b) 1 A set of documents. 2 Two. 3 It should make

its own cloth. 4 Stephen.

Вправи 1 Я хочу чорне плаття. Я хочу коричневі штани. Я хочу зелений джемпер. Я хочу купити біло-жовту футболку. Я хочу купити сині плаівки. Я хочу купити чорні коліоти. Я хочу купити сірий костюм. Я маю купити оранжеві шорти. Я маю купити великий светр. Я маю купити маленьку парасольку. Мені треба купити малинову спідницю. Мені треба купити блакитний плащ. Мені треба купити фіолетову сумку. 2 (a) Де я можу поміняти долари? Де я можу поміняти сукню? Де я можу поміняти костюм? Де я можу поміняти краватку? (b) Де я можу поміряти плащ? Де я можу поміряти сорочку? Де я можу поміряти куртку? Де я можу поміряти окуляри? (c) Де я можу купити білий панір? Де я можу купити чорну ручку? Де я можу купити великий поріфел? Де я можу купити червоний олівець? Де я можу купити маленький магнітофон? Де я можу купити пару шкарпеток? 3 Я ношу коричневий колір. Я люблю зелений колір. Я одягаю білий колір. Мені подобаються малиновий та блакитний кольори. Я не ношу синього кольору. Я не люблю фіолетового кольору. Я не одягаю оранжевого кольору. Мені не подобаються жовтий та сірий кольори. 4 (a) Я не привіз(-везла) пакет документів щодо створення нової компанії, тому що я хворів(-ла)/через хворобу. (b) Я б хотів(-ла) купити книгу про

Україну для своєї дружини/ для свого чоловіка *or* Я б хотів(-ла) купити дружині/чоловікові (dat.) книгу про Україну. (c) Якого кольору ти хочеш купити джемпер (плаття, костюм, спідницю, светр, плащ, сорóчку)?

5 (a) Мені потрібен дешéвший нóмер. (b) Дешéвшого немає. Ви вже мешкаєте у найдешéвшому нóмері у готелі. (c) Я б хотіла обміняти цю блóзку. Вона завáдто малá для моєї дружини – їй потрібна бiльша. (d) Як називáється найглибше озеро в Україні? (e) Українська мóва знáчно простiша, нiж я думав (-ла)! 6 (a) Олена дивiтиметься телевизор, якщо вона мáтиме час. (b) Олég покаже нам мiсто, якщо бóде мáти час. (c) Сусiд працювáв би таксiстом, якби він мав правá. (d) Онúчка допомагáла б бабúсi, якби бабúся жилá не так далéко. 7 (a) Я б хотiв вiдрáзу розпочáти роботу. (b) Я б хотiв висловити свої мiркувáння пiд час наших наступних зúстрiчей. (c) Я б хотiв перейти до конкретних аспéктiв нашого контра́кту (d) Я б хотiв узáти на себе переговори з можливими iнвeсторами. (e) Я б хотiв продовжити цю розмóву пiсля Вáщої поїздки.

Unit 14

(a) **Правда чи неправда:** 1 (п) 2 (п) 3 (н) 4 (п) (b) 1 In the first part of the day. 2 A mixture and pills. 3 In order to collect the medicine after 4 p.m. 4 The duty receptionist.

Вправи 1 алергія – *allergy*; бронхіт – *bronchitis*; діабет – *diabetes*; антибіотик – *antibiotics*; пневмонія – *pneumonia*; ін'єкція – *injection*; операція – *operation*; інфекція – *infection*; пульс – *pulse*; таблетка – *tablet*; аналіз – *analysis*; термометр – *thermometer*; масаж – *massage*; мікстура – *mixture*; вітамін – *vitamin* 2 She is a friend, and she called yesterday to say that her husband was ill. He has a high temperature, a headache, a cough and a headcold. The doctor said he has the 'flu. The doctor explained how to take the medicine. She got tablets, drops and mixture. 3 (a) Він приймає ліки. (b) Вона викликає лікаря. (c) Вона замовляє їх в аптеці. (d) Йому потрібно лежати в ліжку. 4 (a) На стадіоні люди грають у футбол. На стадіоні люди дивляться матч. На стадіоні люди займаються спортом. (b) Оксана читає підручник, тому що вона вчиться в університеті. (c) Остап сміється, тому що він читає книгу. Остап сміється, тому що він дивиться фільм. Остап сміється, тому що друг розповідає йому смішну історію. 5 (a) У мене болить голова. У мене немає часу піти до аптеки й купити ліки від головного болю. У мене болить горло, я не можу ковтати. У мене висока температура/Мені лихоманить і мені треба полежати вдома кілька днів. (b) – Я не можу піти в поліклініку до лікаря, тому що я дуже хворий (хвора). Дуже прошу тебе подзвонити до поліклініки й викликати лікаря якомога скоріше. – Я зателефонував(-ла)

до поліклініки. Черговий (Черговá) в реєстратурі сказав (сказáла), що лікар прийде завтра у другій половині дня. Він перепрошує, що не може прийти раніше, але каже, що у поліклініці більше хворих, ніж лікарів. Тобі треба полежати.

Unit 15

- (a) **Правда чи неправда:** 1 (n) 2 (n) 3 (n) 4 (n) (b) 1 Ol'ha. 2 Olenka. 3 She has to be intelligent, calm, sensible, but not boring, with a merry character and a sense of humour. 4 She should have a profession, perhaps her own business.

Вправи 1 (for reading practice) 2 Taras – (iii); Solomiia – (i); Vira – (vi); Stephen – (v); Ihor – (ii) 3 Високий лоб, біляве волосся, карі очі, смагливе обличчя, кирпатий ніс. 4 (a) Я запросив її до кінó, тому що мені сподобалися її очі. (b) Ти подумав про нашу пропозицію пообідати завтра разом у ресторані? (c) Я люблю, коли моя дружина одягається дуже елегантно. (d) У мене гарна машина, але в тебе другá – ще краща. (e) Чи твоя сестра схожа на твого батька?

Unit 16

- (a) **Правда чи неправда:** 1 (n) 2 (n) 3 (n) 4 (n) (b) 1 The train tickets. 2 20 copecks (he ordered two!) 3 You push down on them. 4 A folder with documents.

Вправи 1 Скажіть, будь ласка, коли прибуває поїзд із Черкас? / Будь ласка, коли наступний поїзд

до Харкова? / Один купейний квиток на швидкий поїзд до Івано-Франківська. / Я хочу їхати поїздом (у купейному вагоні) до Одеси / Я б хотів/-ла поїхати електричкою до Полтави 19 серпня. 2 Я їду до Одеси на конференцію. Я їду на відпочинок до Ялти на п'ять днів. Я був/-ла два тижні в Луганську, а їду до Києва, а через два дні я лечу додому. Я завжди дуже хочу їсти, коли сідаю в поїзд. Ось чому я маю велику сумку їжі (продуктів) та кілька пляшок пива із собою. Можна попросити склянку чаю? А скільки я маю заплатити за постіль? 3 Я тут буду чекати/чекатиму/почекаю. Я хочу, щоб Ти купив(ила)/Ви купили квитки. / Я стояв(-яла) в черзі за квитками й розмовляв(-ла) із дуже цікавою людиною. Незабаром приїде/приїде/прибуде наступний поїзд. / Чому Ви запізнилися на годину? 4 Один квиток до Житомира і назад. У Житомир на 4 жовтня, а назад на 22. Я візьму купе. 5 (a) Ніхто ніколи мене не розуміє. (b) Я не знаю нікого, хто знає як/вміє робити гарну каву. (c) Я довго не розмовляв(-яла) ні з ким українською мовою. (d) Я не приніс(-несла)/привіз(-везла) із собою ніякої їжі (ніяких продуктів) для подорожі (в дорогу). 6 (a) Я б випив(-ила) чого-небудь/чогось теплого з великим задоволенням. (b) У дитинстві я дивився будь-які фільми. (c) Тарас пішов кудись купити їжі (продуктів). (d) Зустрінемося коли-небудь/колись.

Unit 17

(a) **Правда чи неправда:** 1 (п) 2 (п) 3 (н) 4 (п) (b) 1 "To Solomiia!", "To Solomiia's health!", "To happiness!" 2 Roses. 3 A large cake. 4 Make a wish.

Вправи 1 (a) хлібниця, 1 тарілка, 7 тарілочок для хліба, 2 ножі, 1 ложка для десерту, 7 келихів для вина, 7 склянок для води, 3 чарки для коньяку (b) торт

2 (an example of a simple letter of invitation)

Ната́лко й Олексію!
Запрошуємо Вас у гості на
святкування Нового року!
Приїжджайте до нас на 9.00
годину вчора. Чека́тимемо вас,

Юрко й Тетя́на

3 (a) теа́три, музе́ї, го́сти,
пода́рунки, серві́зи (b) сто́ририз,
гість, сувени́р, ко́нцер́т, виста́ва

4 (a) Music (b) Why she likes such
different kinds of music. (c) Cinema
(d) 7 tickets for a first-night at the
Ukrainian drama theatre.

Unit 18

Запитання до тексту (a) A large
mushroom. (b) At sunrise. (c) A strip
of land surrounded by water – it's like
a fairy story. (d) It's difficult for
Stephen to find the words to describe
the wonders of nature in Ukraine. (e)
Yes, he does.

Вправи (a) **Правда чи неправда:**
1 (п) 2 (п) 3 (н) 4 (п) (b) 1
Stephen. 2 No, in Great Britain. 3
Christmas and the New Year. 4 He
offers his help to Solomiia, should she
ever need it. 2 1st call:

*Mr Oleksiy Honcharenko called. He
came yesterday from London and
brought an urgent letter from Mr
Robinson. He was asked to give you a
ring just after his arrival in Kyiv. His
address in Kyiv is: flat 35, 38,
Shovkovychna St. Phone: 295 1687.
He is expecting a phone call from you
tonight.*

2nd call:

*Oliha phoned. She is at Solomiia's
flat. Solomiia has had an accident: her
knee was seriously hurt. An ambulance
was called. Solomiia was taken to
emergency. Oliha went there with her.
After an X-ray, she was examined by a
doctor. The bone was not broken, but
she needs to stay in bed for a couple of
days. Call them tonight.*

3 Начальнику Київського
залізничного вокзалу панові М.А.
Пилипенку.

Шановний пане Пилипенко!
Щиро вітаю Вас із Днем
народження! Бажаю Вам щастя,
успіху, міцного здоров'я!
Сподіваюся, що наша співпраця
продовжиться у майбутньому.
Незабаром ви одержите каталог
нашої найновішої продукції, який
ваша компанія Вам надіслала.
Ми також замовили квитки для
поїздки до України в лютому.
Ми зателефонуємо Вам
наступного тижня.

З найкращими побажаннями,

Щиро Ваш,

Ніколас Дейвіс

4 (a)

Привіт, моя білочко!
Пишú тобі з Одеси першу
листівку. У нас тут не дуже
жарко, як завжди буває у вересні.
Я відпочиваю, вранці й увечері

ходжу на пляж, їжджу на екскурсії. Море дуже тепле. Туристів небагато. Я купую собі шашлики, фрукти, морозиво. Дуже шкода, що ти не поїхала зі мною. Ти ще ніде не відпочивала цього року. Я б дуже хотів, щоб ти могла приїхати хоча б на тиждень до Одеси, тут зараз справжній "оксамитовий сезон"! Подумай про це, Наталочко. Чекаємо твоєї відповіді.

Люблю, цілую, Андрій.

(b)

Шановний Володимире
Михайловичу!

Я приїжджаю на десять днів, щоб відвідати ваш інститут. Ваш помічник телефонував мені вчора, і ми розробили детальну програму візиту. Потрібно запросити пресу й телебачення на "круглий стіл", що відбудеться 19 жовтня. Хто доповідатиме на засіданні? Я також прошу мене повідомити про організацію засідання 21 числа. Можете телефонувати мені на роботу: я перед від'їздом працюю до пізнього вечора. Чи могли б Ви зустріти мене о 9.20 ранку 13 жовтня? Прошу також замовити мені готель на час мого відрядження. Чекаю від вас докладної інформації.

З повагою,

Кулик О.Р.

5 математика (n), математик (n), математичний (adj.); український (adj.), Україна (n), українець (n), українка (n); спокій (n), спокійний (adj.); добрий (adj.), добро (n); приємно (adv.), приємний (adj.); вдячний (adj.), дякувати (v),

вдячність (n); наука (n), науковий (adj.), науковець (n); замовлення (n), замовляти (v), замовник (n); поїзд (n), їздити (v), поїздка (n); щасливий (adj.), щастя (n); рахунок (n), рахувати (v); життєвий (adj.), життя (n), жити (v); приготувати (v), готовий (adj.), підготовка (n) 6 (a) (i) Я ніколи не їм багато фруктів. (ii) У нього немає друзів ні в яких містах. (iii) Наша мама ніколи не приходить пізно з роботи. (b) (i) Стівену нікого любити, але він не може сказати, що він ніколи нікого не любив! (ii) Я нікуди не їжджу, тому що мені нікуди їздити. / Я нікуди не ходжу, тому що мені нікуди ходити. (iii) Я ніколи не вивчав (-ла) іноземні мови, тому що в мене немає часу (мені ніколи) це робити. 7 (i) День народження Урсули, листівка Сергія, адреса брата, телефон директора; (ii) Урсулин День народження, Сергієва листівка, братова адреса, директорів телефон

UKRAINIAN-ENGLISH VOCABULARY

The information presented in this vocabulary is derived from the most recent orthographical dictionary published in Kyiv, Орфографічний словник української мови, 1994.

Nouns: *the ending of the gen. sg. is given for all declinable nouns, followed where necessary by the forms for other cases which cannot easily be derived from the nom. sg. The gender of each noun is also indicated.*

Adjectives: *the nom. endings for fem., n. and pl. are also given. Where an adjective functions as a noun (eg. лютий, перехожий) this is stated.*

Verbs: *the conjugation pattern for each verb (1 or 2) is given, followed by a note on aspect (impf. or pf.). The first and second persons sg. of the present (impf.) or future (pf.) are given whenever they cannot directly be derived from the form of the infinitive (as is the form of the third person pl. where the letter -л- is inserted). Imperative (imp.) and past tense m. & f. sg. forms are also added whenever guidance is required.*

UKRAINIAN-ENGLISH VOCABULARY

- а *and, but*
 абихто, indef. pron. *whoever,*
     no matter who
 або *or*
 або ..., або *either ..., or ...*
 абсолютно *absolutely*
 авіако́нвєрт, -а, m. *air-mail envelope*
 авіа́лінія, -ї, f. *airline*
 австра́лієць, -ійця, m. *Australian (man)*
 австра́лійка, -и, dat. & loc. sg. -ійі,
     gen. pl. -ійок *Australian (woman)*
 Австра́лія, -ї, f. *Australia*
 австри́йський, -а, -є; -ї, adj. *Austrian*
 авто́бус, -а, m. *bus*
 авто́мобіль, -я, m. *car*
 авто́відповідач, -а, m. *answering*
     machine
 адже́ *after all*
 адрєса, -и, f. *address*
 адреса́т, -а, m. *addressee*
 аеропóрт, -у, loc. в аеропóртї, m.
     airport
 аксєсу́аря, -їв, pl. *accessories*
 активний, -а, -є; -ї, adj. *active*
 актóр, -а, m. *actor*
 але́ *but*
 алєргія, -ї, f. *allergy*
 а́лея, -ї, f. *avenue*
 алкогóльний, -а, -є; -ї, adj. *alcoholic*
 а́лю! *hallo! (telephone word)*
 Аме́рика, -и dat. & loc. sg. -иші, f.
     America
 америка́нець, -нця, m. *American (man)*
 америка́нка, -ки, dat. & loc. sg. -иці, gen.
     pl. -нок, f. *American (woman)*
 ана́ліз, -у, m. *analysis*
 англієць, -ійця, m. *Englishman*
 англійка, -и, dat. & loc. sg. -ійі, gen. pl. -
     ійок, f. *Englishwoman*
 А́нглія, -ї, f. *England, Great Britain*
 ані ..., ані *neither ..., nor*
 антибіóтик, -а, m. *antibiotic*
 апельсáйн, -а, m. *orange*
 апельсáйновий, -а, -є; -ї, adj. *orange*
     (adj.)
 аптє́ка, -и, dat. & loc. sg. -єці, f.
     chemist's shop
 архіте́ктурá, -и, f. *architecture*
 ас, -а, m. *ace*
 аспє́кт, -у, m. *aspect*
 а́ссортї, n. indecl. *assortment*
 бабу́ся, -ї, f. *granny*
 бага́ж, -у, m. *luggage, baggage*
 бага́то (+ gen.) *much, a lot of*
 бажáння, -я, n. *wish*
 бажáти, 1, vb. impf. (+ gen.) *wish*
 балкóн, -а, m. *balcony*
 банáн, -а, m. *banana*
 банк, -у, m. *bank*
 бар, -у, m. *bar*
 баскетбóл, -у, m. *basketball*
 ба́тько, -а, m. *father*
 ба́тькі, -їв, pl. *parents*
 ба́чити, 2, vb. impf. *see*
 без, прєр. (+ gen.) *without*
 безці́нний, -а, -є; -ї, adj. *invaluable*
 бе́рег, -а, m. *shore*
 берє́за, -и, gen. pl. -різ, f. *birch tree*
 бе́резень, -зня, m. *March*
 бібліотє́ка, -и, dat. & loc. sg. -єці, f.
     library
 бігáти, 1, vb. impf. *run*
 бігти, 2, vb. impf., біжу́, біжіш; past
     tense біг, бігла *run*
 бізнесмє́н, -а, m. *businessman*
 бік, бóку, loc. sg. (на) бóці or бóку *side*
 бі́лий, -а, -є; -ї, adj. *white*
 бі́лка, -и, dat. & loc. sg. -лиі, gen. pl.
     -лок, f. *squirrel*
 бі́ля, прєр. (+ gen.) *by, next to*
 бі́лявий, -а, е; -ї, adj. *blond*
 бі́ль, бóлю, m. *pain*
 бі́льший, -а, -є; -ї, comp. adj. *bigger*
 бі́ржа, -ї, f. *stock exchange*
 бі́фштє́кс, -а, m. *beefsteak*
 блакíтний, -а, -є; -ї, adj. *blue, light blue*
 блáнк, -а, m. *form*
 блíзько *near*
 блíдий, -а, е; і, adj. *pale*
 блокнóт, -а, m. *notebook*
 блондáйн, -а, m. *blond (person - male)*
 блóдєчка, -а, gen. pl. -чок, n. *saucer*
 бо́ *because*
 Бог, -а, voc. Бóже!, m. *God*
 болгарськíй, -а, -є; -ї, adj. *Bulgarian*
 болíти, 2, vb. impf., 3rd sg. болíть, 3rd
     pl. болíять *hurt*

- бородá, -и, gen. pl. -рід, f. *beard*
 борщ, -у, m. *borshch (beetroot soup)*
 брак, -у, m. *shortage*
 бракувати, I, vb. impf. 3rd sg. -ує (impers. + dat.) *be short (of)*
 мені бракує грошей *I am short of money*
 бра́ма, -и, f. *city gate*
 брат, -а, m. *brother*
 брати, I, vb. ipf., беру́, береш; imp. *бері! беріть!* *take*
 бровá, -и, gen. pl. брів, f. *eyebrow*
 бронхіт, -у, m. *bronchitis*
 брвати, I, vb. impf. *visit, spend time in*
 бувáй(те)! *bye for now!*
 будинок, -ику, m. *building, house*
 будівельний, -а, -є; -і, adj. *building (adj.)*
 будівельник, -а, m. *builder*
 буди́ля, -і, gen. pl. -вель, f. *building*
 будувати, I, vb. impf., -ую, -уєш *build*
 будь-коли, indef. adv. *at any time*
 будь ласка *please*
 б'дьмо! *cheers! (as a drinking toast)*
 будь-хто, indef. pron. *anyone at all*
 будь-який, -á, -é; -і, adj. *any kind of*
 букéт, -а, m. *bouquet*
 бульва́р, -у, m. *boulevard*
 бутербро́д, -а, m. *sandwich*
 бу́ти, vb., present tense є; future tense *буду, будеш; imp. будь! будьте!* *be*
 ваго́н, -а, m. *carriage (railway)*
 важкий, -á, -é; -і, adj. *heavy, difficult*
 важко *it is difficult*
 важли́вий, -а, -є; -і, adj. *important*
 важливо *it is important*
 ва́жчий, -а, -є; -і, comp. adj. *heavier, more difficult*
 валза, -и, f. *switcase*
 валюта, -и, f. *currency*
 ванна кімна́та *bathroom*
 вареник, -а, m. *varenyk*
 ваш, -а, -є; -і, poss. pron. *your (sg. polite/pl)*
 вбіга́ти, I, vb. impf. *run into*
 ввезе́ння, -я, n. *import*
 вдягнений, -а, -є; -і, adj. *dressed*
 вдячний, -а, -є; -і, adj. *grateful*
 везти́, I, vb. impf., -зу́, -зеш; past tense *віз, везла take, lead (by transport)*
 Вели́кдень, -ко́дня, m. *Easter Sunday*
 Велико́дні свята́ *Easter festival*
 вели́кий, -а, -є; -і, adj. *big, great, large*
 вельмишано́вний, -а, -є; -і, adj. *highly esteemed*
 верба́, -и, f. *willow*
 ве́ресень, -сня, m. *September*
 вермише́ль, -і, f. *vermicelli*
 ве́рхній, -я, -є; -і, adj. *upper*
 весо́лий, -а, -є; -і, adj. *merry*
 весі́лля, -я, n. *wedding*
 весна́, -ї, f. *spring*
 вести́, I, vb. impf. веду́, ведеш; past tense *вів, вела take, lead (on foot)*
 ве́чєря, -і, f. *supper*
 ве́чєр, -чора, m. *evening*
 ве́чєрній, -я, -є; -і, adj. *evening (adj.)*
 ве́чєрїти, I, vb. impf., 3rd sg. -їє (impers) *decline towards evening*
 взя́ти, I, vb. pf., візьму́, візьмеш; imp. *взьми! взьміть!* *take*
 ви, pers. pron., acc. gen. & voc. вас, dat. *вам, інст. вами you (sg. polite/plural)*
 вибачи́ти, 2, vb. pf., -чу, -чиш, -чать; *імр. вибач(те)! (+ dat.) excuse, forgive*
 вибрати, I, vb. pf., беру́, береш *choose*
 ви́вча́ти, I, vb. impf. *learn*
 ви́вчи́ти, 2, vb. pf. *learn (completely)*
 ви́гляда́ти, I, vb. impf. *look (like)*
 ви́д, -у, loc. sg. на ви́д, m. (на + acc) *view (of)*
 ви́де́лка, -и, dat. & loc. sg. -ли́, gen. pl. -лок, f. *fork*
 ви́дний, -а, -є; -і, adj. *visible*
 ви́значити́ся, 2, vb. pf. *be clear (about something)*
 ви́їхати, I, vb. pf., -їду́, -їдеш *leave, drive out (of somewhere)*
 ви́йти, I, vb. pf., -йду́, -йдеш; past tense *-йшов, -йшла leave, go out, get off*
 ви́йти за́між (за + acc.) *marry (woman to a man)*
 ви́клик, -у, m. *call*
 ви́кликати, I, vb. impf. *call out*
 ви́кликати, I, vb. pf., ячу́, ячеш *call out*
 ви́конати, I, vb. pf., *fulfil, carry out*
 ви́нний, -а, -є; -і, adj. *guilty*

- винó, -á, n. *wine*
 випадок, -дку, m. *chance, occurrence, incident*
 нещасний випадок *accident*
 виписати, 1, vb. pf., -ишу, -ишеш *write out*
 випити, 1, vb. pf., -п'ю, -п'єш, imp. -пий(те)! *drink up*
 випиймо! *let's drink!*
 вираз, -у, m. *phrase, expression*
 вирішити, 2, vb. pf. *decide*
 виробити, 2, vb. pf., -блю, -бим, -блять *produce, manufacture*
 виробляти, 1, vb. impf. *produce, manufacture*
 виробництво, -а, n. *production*
 висіти, 2, vb. impf., -ішу, -ісиш *hang (intrans.)*
 висловити, 2, vb. pf., -влю, -виш, -влять *express*
 висловитися, 2, vb. pf., -влюся, -вишся, -вляться *express oneself*
 високий, -а, -є; -і, adj. *high, tall*
 високо *high*
 вистава, -и, f. *performance*
 виставити, 2, vb. pf., -влю, -виш, -влять *put out, exhibit*
 виставка, -и, dat. & loc. sg. -ви, gen. pl. -вок, f. *exhibition*
 виставляти, 1, vb. impf. *put out, exhibit*
 вистачати, 1, vb. impf. (impers. + dat.) *be sufficient*
 витвір, -вору, m. *work, creation*
 витрата, -и, f. (на + acc) *expenditure (on)*
 вихід, -ходу, m. *exit*
 вихідний день *day off*
 виходити, 2, vb. impf., -джу, -диш *leave, go out*
 вищий, -а, -є; -і, comp. adj. *higher, taller*
 вівторок, -рка, m. *Tuesday*
 від, prep. (+ gen.) *from*
 відбивна, -бі, f. adj. *functioning as noun chop*
 відбуватися, 1, vb. impf. *happen, take place*
 відбутися, 1, vb. pf., 3rd sg. *відбудеться happen, take place*
 відварний, -á, -є; -і, adj. *boiled*
 відвезти, 1, vb. pf., -зю, -зєш, past tense -віз, -вєзла *take (someone somewhere)*
 відвертість, -тості, inst. sg. -тістю, f. *frankness, sincerity*
 відвідання, -я, n. *visit*
 відвідати, 1, vb. pf. *visit*
 відвідувати, 1, vb. impf., -ую, -уєш *visit*
 відвідувач, -а, m. *visitor*
 відділ, -у, m. *department*
 відігравати, 1, vb. impf., -аю, -аєш *play (a part, role)*
 від'їзд, -у, m. *departure*
 відкрити, 1, vb. pf., -ію, -ієш *reveal, open*
 відкритий, -а, -є; -і, adj. *open; sincere, frank, candid*
 відлетіти, 2, vb. pf., -єчу, -єтіш *leave, depart (by air)*
 відлігати, 1, vb. impf. *leave, depart (by air)*
 відмовитися, 2, vb. pf., -влюся, -вишся, -вляться *refuse*
 відомий, -а, -є; -і, adj. *known, renowned*
 відповідь, -і, inst. sg. -дю, gen. pl. -дей, f. *answer*
 відповісти, vb. pf. -вім, -вієш, -вість; -вімо, -вістє, дадуть відповідь *answer*
 відпочивати, 1, vb. impf. *rest, relax have a holiday*
 відпочинок, -нку m. *holiday*
 відпочити, 2, vb. pf., -іну, -інеш; impf. -чій(те)! *have a rest*
 відправник, -а, m. *sender*
 відпустка, -и, dat. & loc. sg. -ту, gen. pl. -ток, f. *holiday*
 відразу (одразу) *at once*
 відрекомендуватися, 1, vb. pf., -уюся, -уєшся *introduce oneself*
 відрядження, -я, n. *business trip*
 відчинений, -а, -є; -і, adj. *open*
 відчинити, 2, vb. pf. *open*
 відчувати, 1, vb. impf. *feel, be aware*
 віза, -и, f. *visa*
 візит, -у m. *visit*
 візитна картка *business card*
 вікно, -á, gen. pl. -кон, n. *window*
 вільний, -а, -є; -і, adj. *free*
 вільно *fluently, freely*

- він, pers. pron., acc. & gen. його (нього).
 dat. йому, inst. ним, loc. ньому *he, it*
(referring to inanimate m. nouns)
- вірус, -у, m. *virus*
- вірусний, -а, -е; -і adj. *viral*
- вісім, card. num. *eight*
- вісімдесят, card. num. *eighty*
- вісімдесятий, -а, -е; -і, ord. num. *eightieth*
- вісімнадцятий, -а, -е; -і, ord. num. *eighteenth*
- вісімнадцять, card. num. *eighteen*
- вісімсот, card. num. *eight hundred*
- вітальня, -і, gen. pl. -лень, f. *reception room, parlour*
- вітамін, -у, m. *vitamin*
- вітати, 1, vb. impf. (з + inst.) *welcome; congratulate (on)*
- вітер, -тру, m. *wind*
- вішалка, -и, dat. & loc. sg. -лиці, gen. pl. -лок, f. *hanger (for clothes)*
- вія, -ї, f. *eyelash*
- віїжджати, 1, vb. impf. *enter, drive into*
- вїїзд (до + gen.) *entry (to)*
- вїїздити, 1, vb. impf., вїїжду, -їїдиш *enter, drive into*
- вїїхати, 1, vb. pf., -їїду, -їїдеш *enter, drive into*
- вїїясне *precisely, exactly*
- влетїїти, 2, vb. pf., -ечу, -етиш *fly into*
- влетїїтати, 1, vb. impf. *fly into*
- водїїти, 2, vb. impf., -джу, -диш *take, lead (on foot)*
- водїїй, -я, m. *driver*
- воднїїчас *at the same time*
- возїїти, 2, vb. impf., -ожу, -оїїши *take, lead (by transport)*
- вокзїїл, -у, m. *station*
- волейбїїл, -у, m. *volleyball*
- володїїти, 1, vb. impf., -їїю, -їїєш (+ inst.) *possess*
- волосїїся, -я, n. (always sg.) *hair*
- вонїї, pers. pron., acc., і (gen. їїїїї), dat. їїї, inst. їїїю, loc. нїїй *she, it (referring to f. inanimate nouns)*
- вонїї, pers. pron., acc. & gen. їїх (них), dat. їїм, inst. їїми, loc. нїїх *they*
- вонїї, pers. pron., acc. & gen. його (нього), dat. йому, inst. ним, loc. нїїм/ньому *it*
- ворїїта, -їїт, pl. *gates*
- восенїї *in autumn*
- восьмеро, coll. num. *eight*
- восьмїїй, -а, -е; -ї, ord. num. *eight*
- восьмїїсотїїй, -а, -е; -ї, ord. num. *eight hundred*
- вперїїд *forwards, to the front*
- впїїзнати, 1, vb. pf. *recognise*
- вплїїнути, 1, vb. pf., -ну, -неш (на + acc.) *have an influence (on)*
- впрїїва, -и, f. *exercise*
- вродлїївий, -а, -е; -ї, adj. *beautiful, handsome*
- все однїїо *all the same*
- всє-такїї *all the same*
- всєсвїїтнїїй, -я, -є; -ї, adj. *universal*
- всєсвїїтнїїю вїїдїїмнїїй *world renowned*
- вужнїїй, -а, -е; -ї, comp. adj. *narrower*
- вузькїїй, -я, -є; -ї, adj. *narrow*
- вулиця, -ї, f. *street*
- вус, -а, nom. pl. вуса or вуси, m. *moustache*
- вухо, -а, n. *ear*
- вхїїд, вхїїду, m. *entrance*
- вхїїдити, 2, vb. impf., -джу, -диш *enter, go into*
- вчїїсно *on time*
- в'язати, 1, vb. impf., -яжу, -яжеш *knit*
- гадати, 1, vb. impf. *think, imagine*
- газєта, -и, f. *newspaper*
- газовїїй, -а, -е; -ї, adj. *gas (adj.)*
- гаїї, гаїїю, m. *grove of trees*
- галєрєя, -ї, f. *gallery*
- гаїїраж, -я, m. *garage*
- гаїїрад, *fine, OK*
- гаїїрнєнкїїй, -а, -е; -ї, adj. *pretty*
- гаїїрнїїй, -а, -е; -ї, adj. *beautiful*
- гаїїрнїїр, -у, m. *garnish*
- гаїїрячїїй, -а, -е; -ї, adj. *hot*
- гаїїдрометєїїнтр, -у, m. *meteorological centre*
- гаїїрка, -и, dat. & loc. sg. -пуїї, gen. pl. -рок, f. *hill*
- гаїїрчїїчник, -а, m. *mustard poultice*
- гаїїршнїїй, -а, -е; -ї, comp. adj. *worse*
- гаїїсть, гостя, m. *guest*
- гаїїти/їїхати в гостїї (до + gen.) *to visit (someone)*

- гітара, -и, f. *guitar*
 глибокий, -а, -е; -і, adj. *deep*
 глибше, *comp. adv. more deeply*
 глибший, -а, -е; -і, *comp. adj. deeper*
 гніватися, 1, vb. *impf. (на + acc.) be angry (with)*
 говорити, 2, vb. *юмрф. speak*
 година, -и, f. *hour*
 годинник, -а, m. *watch, clock*
 годі! *that's enough!*
 голова, -и, f., *gen. pl. голів head*
 головний, -а, -е; -і, adj. *main, chief*
 голодний, -а, -е; -і, adj. *hungry*
 голос, -у, m. *voice*
 гóлосно *loudly*
 голубець, -бця́, m. *cabbage roll, stuffed cabbage*
 голубий, -а, -е; -і, adj. *blue, light blue*
 гольф, -а, m. *golf*
 гора, -и, *gen. pl. гір, f. mountain, hill*
 горілка, -и, *dat. & loc. sg. -ці, f. vodka*
 горіх, -а, m. *nut(s)*
 горло, а, n. *throat*
 господар, -я, m. *host, master of the house*
 госпо́дня, -и, f. *hostess, mistress of the house*
 гостинний, -а, -е; -і, adj. *hospitable*
 гостинність, -ності, *inst. sg., -ністю, f. hospitality*
 готель, -ю, m. *hotel*
 готівка, -и, *dat. & loc. sg. -ви, f. cash, ready money*
 готівий, -а, -е; -і, adj. *ready, prepared*
 готувати, 1, vb. *impf., -ую, -єш cook*
 градус, -а, m. *degree*
 грати, 1, vb. *impf. play*
 гриб, -а, m. *mushroom*
 грибний, -а, -е; -і, adj. *mushroom (adj)*
 гривня, -и, *gen. pl. -вень, f. hryvnia*
 грип, -у, m. *flu*
 гроші, -шей, pl. *money*
 грудень, -дя, m. *December*
 губа, -и, f. *lip*
 гуляти, 1, vb. *impf. walk*
 гумор, -у, m. *humour*
 густий, -а, -е; -і, adj. *thick, bushy*
 ганок, -нку, m. *porch*
 давати, 1, vb. *impf., даю, даєш; impf.*
 давай(те)! *give*
 давно *for a long time*
 далекій, -а, -е; -і, adj. *distant*
 далеко *far off*
 далеко (+ *comp. adj.*) *far*
 далі *further, and so on*
 дальший, -а, -е; -і, *comp. adj. further off, more distant*
 дані, -них, pl. *data*
 дарма *it doesn't matter!*
 дарувати, 1, vb. *impf., -ую, -єш give (as a gift)*
 дати, vb. *pf., дам, дасть, дасть; дамó, дастé, дадуть; impf. дай(те)! give*
 дах, -у, *loc. sg. на даху, m. roof*
 дача, -и, f. *summer house, dacha*
 два, m. & n.; дві, f., *card. num. two*
 двадцятий, -а, -е; -і, *ord. num. twentieth*
 двадцять, *card. num. twenty*
 дванадцятий, -а, -е; -і, *ord. num. twelfth*
 дванадцять, *card. num. twelve*
 двері, -ей, *inst. -рми́ or -рима, pl. door*
 двісті, *card. num. two hundred*
 двічі *twice*
 двоє, *coll. num. two*
 двозначний, -а, -е; -і, adj. *ambiguous*
 двокімнатний, -а, -е; -і, adj. *two-roomed*
 двоповерховий, -а, -е; -і, adj. *two-storey*
 двоко́стий, -а -е; -і, adj. *two hundredth*
 де? *where?*
 деба́ти, -ів, pl. *debate*
 дев'яностий, -а, -е; -і, *ord. num. ninetieth*
 дев'яносто, *card. num. ninety*
 дев'ятеро, *coll. num. nine*
 дев'ятий, -а, -е; -і, *ord. num. ninth*
 дев'ятисотий, -а, -е; -і, *ord. num. nine hundredth*
 дев'ятнадцятий, -а, -е; -і, *ord. num. nineteenth*
 дев'ятнадцять, *card. num. nineteen*
 дев'ятсо́т, *card. num. nine hundred*
 дев'ять, *card. num. nine*
 декілька (+ *gen.*) *several, a few*
 деклара́ція, -ї, f. *customs declaration form*
 де-не́дудь, *indef. adv. anywhere, somewhere*
 день, дня, m. *day*
 день наро́дження *birthday*

- дерево, -а, n. *tree*
 дерев'яний, -а, -е; -і, adj. *wooden*
 деру́н, á, m. *potato pancake*
 десэ́рт, -у, m. *dessert*
 де́сятеро, coll. num. *ten*
 де́сятий, -а, -е; -і, ord. num. *tenth*
 де́сять, card. num. *ten*
 де́сь, indef. adv. *somewhere*
 де́тальний, -а, -е; -і, adj. *detailed*
 де́тально *in detail*
 де́кто, indef. pron. *someone*
 де́що, indef. pron. *something*; (followed
 by comp. adj. or adv.) *a little (more)*
 де́який, -а, -е; -і, indef. adj. *certain*
 дже́мпер, -а, m. *jumper*
 дже́рело́, -а́, n. *source*
 дзвіно́к, -я́к, m. *call (telephone), ring (at
 the door)*
 дзе́ркало, -а, n. *mirror*
 диві́тися, 2, vb. impf., -влю́ся, -яни́ся
look; watch (film, TV)
 диво́віжний, -а, -е; -і, adj. *strange,
 amazing*
 дивува́ти, 1, vb. impf., -у́ю, -у́єш
surprise
 дивува́тися, 1, vb. impf., -у́юся, -у́єшся
 (+ dat.) *be amazed*
 диле́тант, -а, m. *amateur*
 дире́ктор, -а, m. *director*
 диске́та, -и, f. *floppy disk*
 дитя́вство, -а, n. *childhood*
 дитя́чий, -а, -е; -і, adj. *children's*
 диабе́т, -у, m. *diabetes*
 діало́г, -у, m. *dialogue*
 дівчи́на, -и, f. *girl*
 дівчи́нка, -и, dat. & loc. sg. -ни́ці, gen. pl.
 -но́к, f. *little girl*
 діду́сь, -уся́, m. *granddad*
 дізна́тися, 1, vb. pf. *find out*
 дійти́, 1, vb. pf., -йду́, -йдеш; past tense
 -йшо́в, -йшла́ *reach, get to (on foot)*
 діло́вий, -а́, -е́, -і́, adj. *business (adj.)*
 діста́тися, 1, vb. pf., -а́нуся, -а́нешся
get (somewhere)
 діти́, -ей, inst. дітьма́, pl. *children*
 дія́, -ї, f. *act (of a play)*
 для́, prep. (+ gen.) *for*
 дму́хнути, 1, vb. pf., -ну́, -неш *puff*
 Дніпро́, -а́, m. *Dnipro*
 до, prep. (+ gen.) *to*
 до побаче́ння! *goodbye*
 до ре́чі *by the way, incidentally*
 доба́, -ї, f., gen. pl. дві́д *twenty-four hours*
 до́бре! *fine!*
 до́брый, -а, -е; -і, adj. *good, kind*
 до́бридень! *hello!*
 до́брый де́нь! *hello!*
 до́бро, -а́, n. *good*
 до́бробу́т, -у, m. *prosperity*
 до́броді́й, -я, voc. sg. -ію!, m. *sir*
 до́броді́йка, -и, voc. sg. -ко!, gen. pl.
 -їо́к, f. *madam*
 до́вгий, -а, -е; -і, adj. *long*
 до́вго *long, for a long time*
 дове́стися, 1, vb. pf., 3rd sg. дове́де́ться;
 past tense дове́ло́ся (impers. + dat.)
have to
 до́вший, -а, -е; -і, comp. adj. *longer*
 до́дому *home(wards)*
 дозво́лити, 2, vb. pf. (+ dat.) *permit*
 дозво́льте! *let me/us, allow me/us...*
 до́їхати, 1, vb. pf., -їду́, -їдеш *reach, get
 as far as*
 докля́дний, -а, -е; -і, adj. *exact, precise*
 докуме́нт, -а, m. *document*
 долете́ти, vb. pf., -ечу́, -ети́ш *arrive (by
 plane)*
 до́ля, -ї, f. *fate*
 домо́шний, -я, -е; -і, adj. *domestic*
 домо́витися, 2, vb. pf., -влю́ся, -вни́ся,
 -вля́ться (з + inst.) *agree, arrange
 (with)*
 до́нька, -и, dat. & loc. sg. -ни́ці, gen. pl.
 -но́к, f. *daughter*
 допові́дати, 1, vb. impf. *report*
 допомага́ти, 1, vb. impf. (+ dat.) *help*
 допо́мога, -и, dat. & loc. sg. -о́зі, f. *help,
 assistance*
 допо́могти, 1, vb. pf., -можу́, -мо́жеш,
 past tense, -мі́г, -могла́ (+ dat.) *help*
 доробі́ти, 2, vb. pf., -блю́, -би́ш, -бля́ть
finish making/doing
 доробля́ти, vb. impf. *finish making/doing*
 доро́га, -и, dat. & loc. sg. -о́зі, gen. pl.
 -рі́г, f. *road, journey, way*
 доро́гий, -а́, -е́, -і́, adj. *dear,
 expensive*
 доро́го *it is expensive*

- доробчий, -а, -е; -і, comp. adj. *dearer*
 дорослий, -а, -е; -і, adj. & noun *adult*
 доручити, 2, vb. pf. *entrust*
 досить! *that's enough!*
 досі *till now, so far*
 доставити, 2, vb. pf., -влю, -виш,
 -влять *deliver*
 дощ, -у, m. *rain*
 дощити, 2, vb. impf. (impers.) *be raining*
 дрібниця, -і, f. *trifle, small matter*
 друг, а, nom. pl. друзі, m. *friend*
 другий, -а, -е; -і, ord. num. *second*
 дружина, -и, f. *wife*
 дружити, 2, vb. impf. *be good friends*
 дружній, -я, -е; -і, adj. *friendly, amicable*
 дублянка, -и, dat. & loc. sg. -ниці, gen. pl.
 -нок, f. *leather overcoat*
 дуже *very*
 думати, 1, vb. impf. (над + inst.) *think;*
ponder on
 думка, -и, dat. & loc. sg. -ми, gen. pl.
 -мок, f. *idea, thought*
 дурень, рня, m. *fool*
 дурний, -а, -е; -і, adj. *stupid*
 душ, -у, m. *shower*
 душевний, -а -е; -і, adj. *spiritual*
 дядько, -а, m. *uncle*
 дякувати, 1, vb. impf., -ую, -уєш,
 (+ dat.) *thank*
 дякую! *thank you!*
 економіка, -и, dat. & loc. sg. -ці, f.
economics
 екран, -а, m. *screen*
 екскурсія, -ї, f. *excursion*
 експрес-пошта, -и, f. *express post*
 елегантний, -а, -е; -і, adj. *elegant*
 елегантно *elegantly*
 електрика, -и, dat. & loc. sg. -ці, f.
electricity
 електричка, -и, dat. & loc. sg. -ці, gen. pl.
 -чок, f. *electric suburban train*
 електроенергія, -ї, f. *electricity*
 емоція, -ї, f. *emotion*
 європейський, -а, -е; -і adj. *European*
 жанр, -у, m. *genre*
 жарко *it is hot*
 жарт, у, m. *joke*
 жаліливий, -а, -е; -і, adj. *terrible*
 жалливо! *awful!*
 жетон, а, m. *token*
 живопис, -у, m. *painting (genre)*
 жити, 1, vb. impf., живу, живеш *live*
 житло, -а, n. *dwelling*
 життєвий, -а, -е; -і, adj. *life (adj.)*
 життя, -я, n. *life*
 жінка, -и, dat. & loc. sg. -ни, f., gen. pl.
 -нок *woman, wife*
 жіночий, -а, -е; -і, adj. *female*
 жовтень, -вня, m. *October*
 жовтий, -а, -е; -і, adj. *yellow*
 жоден, short form adj., -дна, -дне; -дні
none, no (kind of)
 журнал, -у, m. *journal*
 журналіст, -а, m. *journalist*
 з (із, зі), prep. (+ gen.) *from*
 з (із, зі), prep. (+ inst.) *with*
 за, prep. (+ acc.) *for; during, over (in time*
expressions); beyond; than (after
comparatives)
 за, prep. (+ inst.) *behind, beyond, on the*
other side of; according to
 за Цельсієм *centigrade*
 заблукати, 1, vb. pf. *get lost*
 заборонений, -а, -е; -і, adj. *forbidden*
 забрати, 1, vb. pf., -беру, береш *take*
(someone off somewhere)
 забувати, 1, vb. impf. *forget*
 забути, 1, vb. pf., -уду, -удеш; imp.
 -будь(те)! *forget*
 завдавати, 1, vb. impf., -даю, -даєш
cause
 завжди *always*
 завтра *tomorrow*
 загальний, -а, -е; -і, adj. *general*
 загасити, 2, vb., д., -ашу, -аєш
extinguish, put out
 задоволення, -я, n. *satisfaction*
 задумати, 1, vb. pf. *think up*
 заздрощі, -ів, pl. *envy, jealousy*
 заїхати, 1, vb. pf., -їду, -їдеш *get*
somewhere (a long way off)
 займатися, 1, vb. impf. (+ inst.) *deal*
with, be busy with, go in for
 зайнятий, -а, -е; -і, adj. *busy*
 зайти, 1, vb. pf., зайду, зайдеш; past

- tense -йшов, -йшла (по + acc.) *call (for); set (of the Sun)*
 закупівля, -і, f. *purchase in bulk*
 заку́ска, -и, dat. & loc. sg. -ці, gen. pl. -сок, f. *hors d'oeuvre*
 залісина, -и, f. *bald patch*
 залиша́тися, 1, vb. impf. *remain*
 залиши́тися, 2, vb. pf. *remain*
 замови́ти, 2, vb. f., -вию, -виш, -влять *order, reserve, book*
 замовле́ння, -я, n. *order*
 замовля́ти, 1, vb. impf. *order, reserve, book*
 замовник, -а, m. *person who places an order*
 замо́к, -ма́, m. *lock*
 зана́дто *excessively*
 заперече́увати, 1, vb. impf., -ую, -уєш *object*
 запече́ний, -а, -е; -і, adj. *baked*
 запита́ння, -я, n. *question*
 запита́ти, 1, vb. pf. *ask (a question)*
 запі́знитися, 2, vb. pf. (на + acc.) *be late (for)*
 запі́знюватися, 1, vb. impf., -ююся, -юєшся (на + acc.) *be late (for)*
 запланова́ний, а, -е; -і, adj. *planned*
 запланува́ти, 1, vb. pf., -ую, -уєш, *plan*
 запо́внити, 2, vb. pf. *complete, fill in*
 запропонува́ти, 1, vb. pf., -ую, -уєш *propose, suggest*
 запроси́ти, 2, vb. pf., -ошу́, -осиш *invite*
 запро́шення, -я, n. *invitation*
 запро́шувати, 1, vb. impf., -ую, -уєш *invite*
 за́раз *now, at any moment*
 зарази́тися, 2, vb. pf., -ажу́ся, -ази́шся *get infected*
 зароби́ти, 2, vb. pf., -блю́, -биш, -блять *earn*
 зароби́тна платня́ *wage, salary*
 зароби́ток, -тку, m. *wage, salary*
 заробля́ти, 1, vb. impf. *earn*
 засіда́ння, -я, n. *meeting*
 засмія́тися, 1, vb. pf., -ію́ся, -іє́шся *burst out laughing*
 засну́ти, 1, vb. pf., -ну́, -неш *fall asleep*
 зателефонува́ти, 1, vb. pf., -ую, -уєш *phone*
 затишній, -а, -е; -і, adj. *quiet, peaceful, cosy*
 за́тишно *it is cosy*
 затримува́тися, 1, vb. impf., -уся, -уєшся *be held up, stay*
 захворі́ти, 1, vb. pf., -ію́, -ійш *fall ill*
 захво́рювання, -я, n. *ailment*
 за́хід, -ходу, m. *west*
 за́хідний, -а, -е; -і, adj. *western*
 захо́дити, 2, vb. impf., -джу́, -диш *come in, enter*
 захо́пити, 2, vb. d., -плю́, -пиш, -плять *catch*
 заціка́вити, 2, vb. pf., -вию, -виш, -влять (у/в + loc.) *interest (someone in something)*
 за́чиняти, 1, vb. impf. *close (transitive)*
 за́чинятися, 1, vb. impf. *close (intransitive)*
 зашари́тися, 1, vb. pf., -ію́ся, -іє́шся *blush*
 збагну́ти, 1, vb. pf., -ну́, -неш *grasp, comprehend*
 зберегти́, 1, vb. pf., -сжу́, -сже́ш; past tense -ріг, релá *preserve*
 збира́тися, 1, vb. impf. *plan, get ready*
 зби́тий, -а, -е; -і, adj. *whipped*
 збіга́ти, 1, vb. pf. *run down, pop down*
 збро́я, -і, f. (always sg.) *weapons*
 збудува́ти, 1, vb. pf., -ую, -уєш *build*
 збу́тися, 1, vb. pf., 3rd sg. -у́деться *come true*
 зважа́ти, 1, vb. impf. (на + acc.) *pay attention (to)*
 зва́ти, 1, vb. impf., зву́, зवेश *call*
 зверта́тися, 1, vb. pf., (до + gen.) *apply (to)*
 зви́кнути, 1, vb. pf., -ну́, -неш; past tense звик, звикла *get used (to)*
 зви́чайний, -а, -е; -і, adj. *usual*
 Звичайно! *Of course!*
 звідки? *where from? whence?*
 звідси *from here, hence*
 звідти *from there, thence*
 зворо́тний, -а, -е; і, adj. *return*
 зга́дувати, 1, vb. impf., -ую, -уєш *mention, recall*
 зго́да, -и, f. *agreement*
 Зго́да! *That's agreed!*
 зго́ден, short form adj., -дна, -дне; -дни

- in agreement*
 я згоден/згодна з Вами I agree with you
 здавати, I, vb. impf., -даю, -даєш let
 (property)
 здаватися, I, vb. impf. (impers. + dat.),
 3rd sg здається seem
 злати, I, vb. pf., -дам, -дася, -дасть.
 -дамó, -дастé, -дадуть let (property)
 здогадатися, I, vb. pf. guess
 здому from home
 здоровий, -а, -е; -і, adj. healthy
 здоров'я, -я, n. health
 зелений, -а, -е; -і, adj. green
 зеленка, -и, dat & loc. sg. -ни, f. zelenka
 (a green antiseptic liquid)
 зелень, -і, inst. sg. -ню, f. greenery
 земля, -і, f. ground
 Земля, -і, f. Earth
 зернистий, -а, -е; -і, adj. granular
 ззаду from behind
 зима, -и, f. winter
 зичити, 2, vb. impf. wish
 зіграти, I, vb. pf. play
 зійти, I, vb. pf., зійду, зійдеш; past tense
 -йшов, -йшла ascend, go up; rise (of
 the sun)
 зірка, -и, dat. & loc. sg. -ри, gen. pl.
 зірок, f. star
 зіставити, 2, vb. pf., -влю, -виш, -влять
 compare
 зіставляти, I, vb. impf. compare
 зїздити, 2, vb. pf., -їжджу, -їздиш make
 a trip
 зїсти, vb. pf., їм, їси, їсть; їмó, їстé,
 їдять; imp. -їж(те)!; past tense їв, їла
 eat (up)
 зло, -а, gen. pl. зол. n. evil
 злий, -а, -е; -і, adj. evil, malicious
 злість, злості, inst. sg. злістю, f. malice
 змішувати, I, vb. impf., -ую, -уєш mix
 змогти, I, vb. pf., -ожу, -ожеш; past
 tense зміг, змогла be able; manage,
 succeed
 зморшка, -и, dat & loc. sg. -ши, gen. pl.
 -шок, f. wrinkle
 знавець, -вця, m. (+ gen.) expert (on)
 знайомий, -а, -е; -і, -а, -е; -і, adj. & noun
 familiar; [as noun] acquaintance
 знайти, I, vb. pf., -йду, -йдеи; past tense
 -йшов, -йшла find
 знак, -а, m. sign
 знати, I, vb. impf. know
 знаходитися, I, vb. impf., -джуся,
 -дишся be situated
 значно (+ comp. adj.) considerably
 знеацька unaware
 зніматися, I, vb. impf. be filmed
 зняти, I, vb. pf., знімó, знімеш take off
 (clothes), remove; take a photograph of
 зовнішність, -ності, inst. sg. -ністю, f.
 external appearance
 золотий, -а, -е; -і, adj. golden
 зріст, -росту, m. size
 зробити, 2, vb. pf., -блю, -биш, -блять
 do, make
 зрозумілий, -а, -е; -і, adj. intelligible
 зрозуміти, I, vb. pf., -ію, -ієш
 understand
 зручний, -а, -е; -і, adj. comfortable
 зручно it is convenient
 зуб, -а, m. tooth
 зупинитися, 2, vb. pf. stay, stop
 зупинка, -и, dat. & loc. sg. -ни, f. stop
 кінець зупинка terminus
 зустріти, I, vb. pf., -іну, -інеш; imp.
 -їнь(те) meet
 зустрітися, I, vb. pf., -інуся, -інешся
 meet each other
 зустріньмося! let's meet!
 зустріч, -і, inst. -чю, gen. pl. -чей, f.
 meeting
 зустрічати, I, vb. impf. meet
 зустрічатися, I, vb. impf. meet with each
 other
 з'ясувати, I, vb. impf., -ую, -ує
 clarify
 і and
 Івано-Франківськ, -а, m. Ivano-
 Frankivsk
 ідеальний, -а, -е; -і, adj. ideal
 ідея, -ї, f. idea
 їхра, -ї, f. carnival
 іменини, -ин, pl. nameday
 імениник, -а, m. person celebrating
 nameday
 інспонувати, I, vb. impf., -ую, -уєш
 (+ dat.) inspire respect (in)

- імпортований, -а, -е; -і, adj. *imported*
 ім'я, імени, n. *name, first name*
 ім'я по батькові *patronymic*
 інвестор, -а, m. *investor*
 індекс, -у, m. *post code*
 ін'єкція, -ї, f. *injection*
 іноземний, -а, -е; -ї adj. *foreign*
 інститут, -у, m. *institute*
 інтелігентний, -а, -е; -ї, adj. *cultured, polite*
 інтерв'ю, n. indecl. *interview*
 інтерес, -у, m. *interest*
 інфекція, f. *infection*
 інформація, -ї, f. *information*
 інший, -а, -е; -ї, adj. *other*
 існувати, I, vb. impf., -ію, -ієш *exist*
 іспанець, -ця, m. *Spaniard (m.)*
 Іспанія, -ї, f. *Spain*
 іспанка, -и, dat. & loc. sg. -нці, gen. pl. -нок *Spaniard (f.)*
 іспит, -у, m. *examination*
 італієць, -їця, m. *Italian (m.)*
 італійка, -и, dat. & loc. sg. -йці, gen. pl. -йок *Italian (f.)*
 Італія, -ї, f. *Italy*
 іти, I, vb. impf., іду, ідеш; imp. іди! ідіть!; past tense ішов, ішла *go (on foot)*
 їдальня, -ї, gen. pl. -лень, f. *dining room*
 їжа, -ї, f. *food*
 їздити, I, vb. impf., їжджу, їздиш *go, travel, ride*
 її, poss. pron. indecl. *her, its (referring to inanimate f. nouns)*
 їсти, vb. impf., їм, їси, їсть; їмо, їсте, їдять; imp. їж(те)!; past tense їв, їла *eat*
 їх, poss. pron. indecl. *their*
 їхати, I, vb. impf. їду, їдеш *go, travel*
 й *and*
 його, poss. adj., indecl. *his, its (with reference to m. nouns)*
 йод, -у, m. *iodine*
 кабачок, -чка, m. *marrow*
 кабінет, -у, m. *office, study*
 кава, -и, f. *coffee*
 казати, I, vb. impf., -ажу, -ажеш *say*
 казка, -и, dat. & loc. sg. -зці, gen. pl. -зок, f. *fairy story*
 календар, -я, m. *calendar*
 калькулятор, а, m. *calculator*
 камінь, -меня, m. *stone*
 Канада, -и, f. *Canada*
 канадієць, -їця, m. *Canadian (m.)*
 канадійка, -и, dat. & loc. sg. -йці, gen. pl. -йок, f. *Canadian (f.)*
 канапа, -и, f. *divan*
 канікули, -ул, pl. *holidays*
 капіталовкладення, -я, n. *capital investment*
 карбованець, -нця, m. *karbovanets*
 карий, -а, -е; -ї, adj. *hazel (colour of eyes)*
 Карпати, gen. -ат, pl. *the Carpathian mountains*
 картина, -и, f. *picture*
 картинний, -а, -е; -ї, adj. *picture (adj.)*
 картка, -и, dat. & loc. sg. -тці, gen. pl. -ток, f. *card*
 картопля, -ї, f. *potato(es)*
 каса, -и, f. *cash desk*
 касир, -а, m. *cashier*
 каталог, -у, m. *catalogue*
 кашель, -шлю, m. *cough*
 квадратний, -а, -е; -ї, adj. *square (adj.)*
 квартира, -и, f. *flat*
 квитанція, -ї, f. *receipt*
 квиток, -тка, m. (до + gen.) *ticket (for)*
 квітень, -ня, m. *April*
 квітка, -и, dat. & loc. sg. -тці, nom. pl. квіти *flower*
 келих, -а, m. *glass (for wine)*
 керівний, -а, -е; -ї, adj. *leading*
 керівництво, а, n. *management*
 керувати, I, vb. impf., -ію, -ієш (+ inst.) *manage, rule*
 Київ, Києва, m. *Kyiv*
 килим, -а, m. *carpet, rug*
 кирпатий, -а, -е; -ї, adj. *snub-nosed*
 кия, -ї, f. *kitten*
 кілька (+ gen.) *several, a few*
 кіт, кот, m. *cat*
 клімат, -у, m. *climate*
 книга, -и, dat. & loc. sg. -йзі, f. *book*
 книгарня, -ї, gen. pl. -рень, f. *bookshop*
 книжка, -и, dat. & loc. sg. -жці, gen. pl.

- жók, f. *book*
 кобза, -и, f. *kobza*
 кобзар, -я, m. *kobza player*
 ковбаса, -и, f. *salami, sausage*
 ковтати, 1, vb. impf. *swallow*
 код, -у, m. *code*
 ко́жний, -а, -е; -і (also short m. form ко́жен), adj. *each, every, anyone*
 колго́ти, -го́т, pl. *tights*
 коле́га, -и, dat. & loc. sg. -езі, m. or f. *colleague*
 коли́? *when?*
 коли́-небу́дь, indef. adv. *anytime, ever, some time (or other)*
 ко́лись, indef. adv. *sometime ago, at one time*
 ко́ліно, -а, n. *knee*
 ко́лір, -льору, m. *colour*
 ко́лія, -ї, f. *track, platform*
 комерці́йний, -а, -е; -і, adj. *commercial*
 коме́рція, -ї, f. *commerce*
 комо́ра, -и, f. *pantry, storeroom*
 компа́нія, -ї, f. *company*
 компо́зітор, -а, m. *composer*
 компо́зіція, -ї, f. *composition*
 комп'ю́тер, -а, m. *computer*
 комфо́рт, -у, m. *comfort*
 ко́нвалія, -ї, f. *lily of the valley*
 ко́нве́рт, -а, m. *envelope*
 ко́нкрéтний, -а, -е; -і, adj. *concrete*
 ко́нсул, -а, m. *consul*
 ко́нсульський, -а, -е; -і, adj. *consular*
 ко́нтра́кт, -у, m. *contract*
 ко́нтроле́р, -а, m. *inspector*
 ко́нтро́ль, -ю, m. *control*
 ко́ньяк, -у, m. *cognac*
 ко́пійка, -и, gen. pl. -йók, f. *kopiyka*
 (100th part of a hryvnia)
 (NB: nom. pl. ко́пійки, but дві ко́пійки; п'ять ко́пійок)
 ко́ре́ктний, -а, -е; -і, adj. *correct*
 ко́респонде́нт, -а, m. *correspondent*
 коридо́р, -у, m. *corridor*
 кори́чневий, -а, -е; -і, adj. *brown*
 коро́ткий, -а, -е; -і, adj. *short*
 коро́тший, -а, -е; -і, comp. adj. *shorter*
 ко́рпус, -а, m. *block*
 ко́сти́ом, -а, m. *suit*
 котле́та, -и, f. *culet*
 котри́й, -я, -е; -і *which?*
 коха́ний, -а, -е; -і, adj. *functioning as a noun beloved*
 коха́ння, -я, n. *love*
 коха́ти, 1, vb. impf. *love*
 ко́шт, -у, m. *cost, expense*
 ко́штувати, 1, vb. pf., 3rd sg. ко́штує *cost*
 краб, а, m. *crab*
 крава́тка, -и, dat. & loc. sg. -тці, gen. pl. -ток, f. *tie*
 краї́на, -и, f. *country*
 кра́пля, -ї, gen. pl. -пель, f. *drop*
 краса́, -и, f. *beauty*
 краси́вий, -а, -е; -і, adj. *beautiful, handsome*
 кра́ший, -а, -е; -і, adj. *better*
 креве́тка, -и, dat. & loc. sg. -тці, gen. pl. -ток, f. *prawn*
 креди́т, -у, m. *credit*
 креди́тна ка́ртка *credit card*
 креме́зний, -а, -е; -і, adj. *robust, sturdy*
 Крим, -у, loc. sg. у Криму́, m. *Crimea*
 крими́ський, -а, -е; -і, adj. *Crimean*
 крими́, прер. (+ gen.) *apart from*
 крíплений, -а, -е; -і, adj. *fortified*
 крíсло, -а, gen. pl. -сел, n. *armchair*
 кру́тлий, -а, -е; -і, adj. *round*
 куди́? *where to? whither?*
 куди́ (+ comp. adj.) *far*
 куди́сь, indef. adv. *somewhere (to)*
 культу́ра, -и, f. *culture*
 купе́, n. indecl. *compartment*
 купи́ти, 2, vb. pf., -илю́, -иши, -пять *buy*
 купо́н, -а, m. *coupon (also 'karbovanets')*
 купува́ти, 1, vb. impf., -ую́, -уєш *buy*
 куро́рт, -у, m. *resort*
 курс, у, m. *exchange rate*
 ку́ртка, -и, dat. & loc. sg. -тці, gen. pl. -ток, f. *jacket*
 ку́хня, -ї, gen. pl. -хонь, f. *kitchen*
 куче́рівий, -а, -е; -і, adj. *curly*
 ку́щ, -а, m. *bush*
 ла́мпа, -и, f. *lamp*
 ластови́ння, -я, n. (always sg.) *freckles*
 ле́гкий, -я, -е; -і, adj. *light, easy*
 ле́гко *easily, it is easy*

легковажний, -а, -е; -і, adj. *frivolous*
 легший, -а, -е; -і, comp. adj. *lighter*.

easier

лежати, 2, vb. impf., -жу́, -жиш *lie*

летіти, 2, vb. impf., -ечу́, -етиш *fly*

лимон, -а, m. *lemon*

липень, -ня, m. *July*

лісий, -а, -е; -і, adj. *bald*

лист, -а, m. (до + gen.) *letter (to/for)*

листівок, -и, dat. & loc. sg. -ви, gen. pl.

-вок, f. *postcard*

листопад, -а, m. *November*

лістя, -я, n. *foliage*

лихоманити, 2, vb. impf. (impers. + dat.)

feel feverish

лише *only, just*

лівий, -а, -е; -і, adj. *left*

ліворуч *on the left, to the left*

ліжка, -а, loc. sg. у ліжку, gen. pl. -жок.

n. *bed*

лікар, -я, m. *doctor*

лікарня, -і, gen. pl. -рень, f. *hospital*

ліки, -ів, pl. *medicine*

лікувати, 1, vb. impf., -ю́ю, -ю́єш *heal*

ліс, -у, m. *forest*

літак, -а, m. *plane*

літати, 1, vb. impf. *fly*

літо, -а, n. *summer*

ліфт, -а, m. *lift*

лічильник, -а, m. *meter*

ложка, -і, f. *box (in a theatre)*

ложка бенуар *Grand Circle (in a theatre)*

ложечка, -и, dat. & loc. sg. -чи, gen. pl.

-чок, f. *small spoon, teaspoon*

ложка, -и, dat. & loc. sg. -жи, gen. pl.

-жок, f. *spoon*

Луганськ, -а, m. *Luhansk*

Львів, Льво́ва, m. *Lviv*

любити, 2, vb. impf., -блю́, -биш,

-блять *love, like*

любов, -і, inst. sg. -о́в'ю, f. *love*

люди, -де́й, inst. -де́ймь pl. *people*

люстра, -и, f. *chandelier*

лютий, -ого, m. adj. functioning as noun

February

лялька, -и, dat. & loc. sg. -льци, gen. pl.

-льок, f. *doll*

мабу́ть *perhaps, maybe*

магазин, -у, m. *shop*

магнітофон, -а, m. *tape recorder*

мадера, -и, f. *madeira*

майбутнє, -нього, n. adj. functioning as

noun *the future*

майбутній, -я, -є; -і, adj. *future*

майдан, -у, m. *square*

майже *almost, nearly*

майонез, -у, m. *mayonnaise*

маленький, -а, -е; -і, adj. *little, small*

малий, -а, -є; -і, adj. *little, small*

малиновий, -а, -е; -і, adj. *crimson*

мало (+ gen.) *few, little*

малювати, 1, vb. impf., -ю́ю, -ю́єш

paint

малір, -а, m. *painter (house)*

ма́ма, -и, f. *mother, mummy*

манера, -и, f. *manner*

маринований, -а, -е; -і, adj. *marinated*

ма́рка, -и, dat. & loc. sg. -рци, gen. pl.

-рок, f. *postage stamp*

маршру́т, -у, m. *route*

маса́ж, -у, m. *massage*

ма́сло, -а, n. *butter*

математик, -а, m. *mathematician*

математика, -и, dat. & loc. sg. -ици, f.

mathematics

ма́ти, 1, vb. impf. *have*

ма́ти ра́цію *be right*

матч, -у, m. *match (sporting)*

маши́на, -и, f. (coll.) *car*

ме́блі, -ів, pl. *furniture*

мед, -у, loc. sg. на меді́, m. *honey*

ме́нше (+ gen.) *fewer, less*

ме́нший, -а, -е; -і, comp. adj. *smaller*

ме́ню, n. indecl. *menu*

мере́жа, -і, f. *net(work)*

ме́та, -и, f. *aim, purpose*

ме́тр, -а, m. *metre*

ме́тро, n. indecl. *underground railway*

ме́шкати, 1, vb. impf. *live, dwell*

ми, pers. pron., acc., gen. & loc. нас, dat.

нам, inst. на́ми *we*

мину́лий, -а, -е; -і, adj. *last*

мистецтво, -а, n. *art*

митний, -а, -е; -і, adj. *customs (adj.)*

митниця, -і, f. *customs*

між, prep. (+ inst.) *between*

міжнародний, -а, -е; -і, adj.

- international*
 мій, т. моя, f., моє, п.; мої, pl., poss.
 проп. *my, mine*
 мікстура, -и, f. *liquid medicine, mixture*
 міліція, -ї, f. *police*
 мільйон, -а, т., card. num. *million*
 мільйонний, -а, -е; -і, ord. num. *millionth*
 міністерство, -а, п. *ministry*
 міністр, -а, т. *minister*
 маркування, -я, п. *consideration*
 місто, -а, п. *town, city*
 місце, -я, п. *place; seat (in a theatre)*
 місцевий, -а, -е; -і, adj. *local*
 місяць, -ця, т. *month*
 міцний, -а, -е; -і, adj. *powerful, strong*
 міць, міцї, inst. sg., міццю, f. *might, power*
 мова, -и, f. *language*
 могли, 1, vb. impf., міжу, можеш; past
 tense мог, могла *can, be able*
 модернізація, -ї, f. *modernisation*
 модернізувати, 1, vb. impf., -ую, -уєш
modernise
 модний, -а, -е; -і, adj. *fashionable*
 може бути *maybe, perhaps*
 можливий, -а, -е; -і, adj. *possible*
 можливість, -ості, inst. sg. -істю, f.
possibility
 можливо *possibly*
 можна *it is possible*
 молодий, -а, -е; -і, adj. *young*
 молодший, -а, -е; -і, adj. *youngest*
 молоко, -а, п. *milk*
 море, -я, п. *sea*
 мороз, -у, т. *frost*
 морозиво, -а, п. *ice cream*
 морозити, 2, vb. impf., -ожу, -озиш
chill (also used as impers.)
 мрячати, 2, vb. impf. (impers.) *drizzle*
 музика, -и, dat. & loc. sg. -ці, f. *music*
 музикант, -а, т. *musician*
 мусити, 2, vb. impf., -ушу, -уши: *must, have to*
 муха, -и, dat. & loc. sg. -ці, f. *fly*
 м'який, -а, -е; -і, adj. *soft*
 м'якість, -кості, inst. sg. -кістю, f.
softness, tenderness
 м'ясний, -а, -е; -і, adj. *meat (adj.)*
 м'ясо, -а, п. *meat*
 на, prep. (+ acc.) *to*
 на все добре! *all the best!*
 на жаль *unfortunately*
 на мою думку *in my opinion*
 на, prep. (+ loc.) *at*
 набагато (+ comp. adj.) *much*
 набережна, -ої, adj. functioning as f. noun
embankment
 наважитися, 2, vb. pf. *dare, resolve*
 навесні *in spring*
 навіть *even*
 навколо, prep. (+ gen.) *around*
 навчитися, 2, vb. pf. *learn*
 нагода, -и, f. *occasion*
 нагорі *upstairs*
 над, prep. (+ inst.) *over, above*
 надавати, 1, vb. impf., -даю, -даєш
 (+ gen.) *give (a lot of something)*
 надалі *in the future*
 надзвичайно *extraordinarily*
 надовго *for long*
 назад *backwards, to the rear*
 назва, -и, f. *name*
 наїзний, -а, -е; -і, adj. *naive*
 найбільш (+ adj.) *most*
 найбільше *most of all*
 найбільший, -а, -е; -і, super. adj. *biggest*
 найближчим часом *in the very near future*
 найгірший, -а, -е; -і, super. adj. *worst*
 найдавніший, -а, -е; -і, super. adj. *oldest, most ancient*
 найкращий, -а, -е; -і, super. adj. *best, very best*
 наймати, 1, vb. impf. *rent*
 найменш (+ adj.) *least*
 найменший, -а, -е; -і, super. adj. *smallest*
 найняти, vb. pf., -йму, -ймеш *rent*
 налагодити, 2, vb. pf., -джу, -диш
arrange
 налити, 1, vb. pf., -лю, -леш *pour (out)*
 напевно *probably, for sure*
 написати, 1, vb. pf., -ишу, -ишеш *write*
 напій, -пою, т. *beverage, drink*
 наприклад *for example*
 напружений, -а, -е; -і, adj. *busy*
 наркотячний, -а, -е; -і, adj. *paralytic*
 наробити, 2, vb. pf., -блю, -биш, -блять

- make (a lot of)*
 наробитися, 2, vb. pf., -блюся, -бишся,
 -блягся *overwork oneself*
 наробляти, 1, vb. impf. *make (a lot of)*
 нароблятися, 1, vb. impf. *overwork*
oneself
 народ. -у, m. *people, nation*
 народження, -я, n. *birth*
 народити, 2, vb. pf., -джу, -диш *give*
birth to
 народитися, 2, vb. pf., джуся, -дишся
be born
 наскільки *as far as*
 настільки *to such an extent*
 настільний, -а, -е; -і, adj. *table (adj.)*
 настрій, -рою, m. *mood*
 наступний, -а, -е; -і, adj. *next*
 натиснути, 1, vb. pf., -ну, -неш (на +
 acc.) *press (on)*
 натуральний, -а, -е; -і, adj. *natural*
 наука, -и, f. *science*
 науковець, -вця, m. *scientist*
 науковий, -а, -е; -і, adj. *scientific*
 національний, -а, -е; -і, adj. *national*
 начальник, -а, m. *manager, head*
 наш, -а, -е; -і, poss. pron. *our, ours*
 не *not*
 не видно (+ gen.) *...is/are not visible*
 не той, ... *wrong*
 небо, -а, nom. pl. небеса, gen. pl. небес,
 n. *sky*
 невже? *is it really possible?*
 невинний, -а, -е; -і, adj. *innocent*
 невисокий, -а, -е; -і, adj. *short*
 недалеко (від) *not far (from)*
 неділя, -і, f. *Sunday*
 нежить, -ю, m. *cold (in the head)*
 незабаром *soon*
 незалежний, -а, -е; -і, adj. *independent*
 незалежно від (+ gen.) *independently of*
 незвичайний, -а, -е; -і, adj. *unusual*
 незмінний, -а, -е; -і, adj. *unchanged*
 неодмінно *without fail*
 неodrúжений, -а, -е; -і, adj. *unmarried*
 непогано *not bad*
 неправда, -и, f. *falsehood*
 несподіваний, -а, -е; -і, adj. *unexpected*
 нести, 1, vb. impf., -сý, -оши, past tense
 ніс, неслá *carry*
 нехай... *may...*
 нещасливий, -а, -е; -і, adj. *unlucky*
 нещасний, -а, -е; -і, adj. *unhappy*
 нещасний випадок *accident*
 нещодавно *recently*
 ніжий, -а, -е; -і, adj. *lower*
 ніжчий, -а, -е; -і, comp. adj. *lower*
 низький, -а, -е; -і, adj. *low*
 низько *low*
 ні *no*
 ніде, neg. adv. *nowhere*
 ніде, neg. adv. *there is nowhere*
 ніж *than (after comparatives)*
 ніж, ножа, m. *knife*
 нікого, neg. pron. *there is no one*
 ніколи, neg. adv. *never*
 ніколи, neg. adv. *there is no time*
 нікуди, neg. adv. *nowhere (to)*
 нікуди, neg. adv. *there is nowhere (motion)*
 німець, -ця, m. *German (m.)*
 Німеччина, -и, f. *Germany*
 німкеня, -і, f. *German (f.)*
 ніс, носа, m. *nose*
 ніхто, neg. pron. *no-one, nobody*
 нічого, neg. pron. *there is nothing*
 Нічого! *It doesn't matter!*
 ніщо, neg. pron. *nothing*
 ніякий, -а, -е; -і, neg. adj. *no (kind of)*
 новий, -а, -е; -і, adj. *new*
 новина, -ї, f. *news*
 ногá, -и, dat. & loc. sg. -озі, gen. pl. нiг, f.
leg, foot
 ножиш, -иць, pl. *scissors*
 номер, -а, m. *room (in a hotel)*
 нормально! *OK!*
 носити, 2, vb. impf., -ошу, -ошиш *carry,*
wear
 нудити, 2, vb. impf. (impers. + acc.) *feel*
sick
 нудний, -а, -е; -і, adj. *boring*
 о (об), prep. (+ loc.) *at (in clock time*
phrases)
 обережний, -а, -е; -і, adj. *careful*
 обидва, m. & n.; обидві, f. *both*
 обід, -у, m. *lunch*
 обідати, 1, vb. impf. *have lunch*
 обладнання, -я, n. *equipment*
 обличчя, -я, n. *face*

- обмін, -у, m. *exchange*
 обов'язковий, -а, -е; -і, adj. *compulsory*
 обов'язково *it is compulsory*
 ображатися, vb. impf. *be offended*
 овва! *you don't say!*
 овочевий, -а, -е; -і, adj. *vegetable (adj.)*
 огірок, -рка, m. *cucumber*
 оглянути, 1, vb. pf., -ну, -неш *examine, look over*
 оголосити, 2, vb. pf., -ошú, -окиш *announce*
 оголошення, -я, n. *advertisement, small ad*
 одержати, 2, vb. pf., -жу, -жиш *get, obtain*
 одержувати, 1, vb. impf., -ую, -уєш *get, obtain*
 Одеса, -и, f. *Odesa*
 один, m.; одна, f.; одне, n., card. num. *one*
 один одного (m. + m.); одна одну (f. + f.); одне одного (m. + f.) *one another*
 одинадцятий, -а, -е; -і, ord. num. *eleventh*
 одинадцять, card. num. *eleven*
 однак *however*
 однокімнатний, -а, -е; -і, adj. *one-roomed*
 одразу (випразу) *at once*
 одружений, -а, -е; -і, adj. *married*
 одружитися, 2, vb. pf., *get married (man to a woman)*
 одужання, -я, n. *recovery*
 одяг, -у, m. *clothing*
 одягати, 1, vb. impf. *dress (someone)*
 одягатися, 1, vb. impf. *dress oneself, get dressed*
 озеро, -а, n. *lake*
 ознайомитися, 2, vb. pf., -млюся, -мишся, -мляться (з + inst.) *familiarise oneself (with)*
 око, -а, nom. pl. очі, gen. pl. -чій, inst. pl. -чійма *eye*
 окремий, -а, -е; -і, adj. *separate*
 оксамитовий, -а, -е; -і, adj. *velvet*
 окуляри, -ів, pl. *glasses*
 олівць, -вця, m. *pencil*
 омлет, -у, m. *omelette*
 он *over there (is/are)*
 онук, -а, m. *grandson*
 онучка, -и, dat. & loc. sg. -чій, gen. pl. -чок, f. *granddaughter*
 операція, -ї, f. *operation*
 описати, 1, vb. pf., -ишú, -ишеш *describe*
 оранжевий, -а, -е; -і, adj. *orange (colour)*
 освіта, -и, f. *education*
 оселедець, -дя, m. *herring*
 осетрина, -и, f. *sturgeon*
 осетровий, -а, -е; -і, adj. *sturgeon (adj.)*
 осінь, осені, inst. sg. осінню, f. *autumn*
 особливий, -а, -е; -і, adj. *special*
 останній, -я, -е; -і, adj. *last, final*
 ось *here is*
 от *here, there, behold! look!*
 отже *so, well then!*
 офіціант, -а, m. *waiter*
 офіціантка, -и, dat. & loc. sg. -чій, gen. pl. -ток, f. *waitress*
 офіційний, -а, -е; -і, adj. *official*
 оформити, 2, vb. pf., -млю, -миш, -млять *obtain (a visa)*
 охолодити, 2, vb. pf., -джу, -диш *cool down*
 очерет, -у, m. *reeds*
 па! *bye-bye!*
 пагорб, -а, m. *hill*
 пальто, в. indecl. *overcoat*
 пампушка, -и, dat. & loc. sg. -шій, gen. pl. -шок, f. *garlic bun*
 пам'ятати, 1, vb. impf. *remember*
 пам'ятка, -и, dat. & loc. sg. -тій, f. *monument*
 пам'ятка архітектури *listed building*
 пан, -а, voc. пане!, m. *Mr*
 пані, f. indecl. *Mrs*
 папір, -пера, m. *paper (document)*
 папір, -перу, m. *paper (material)*
 папірець, -рця, m. *sheet of paper*
 папка, -и, dat. & loc. sg. -пці, gen. pl. -пок, f. *file, folder*
 пара, -и, f. *pair*
 парасолька, -и, dat. & loc. sg. -льці, gen. pl. -льок, f. *umbrella*
 парламент, -у, m. *parliament*
 пароплав, -а, m. *steamer*
 партёр, -у, m. *stalls (in a theatre)*

- партнёр, -а, m. *partner*
 пасажир, -а, m. *passenger*
 паспорт, -а, m. *passport*
 паспортний, -а, -е; -і, adj. *passport (adj.)*
 пасха, -и, f. *Easter*
 пахнути, 1, vb. impf., 3rd sg. пахне (+
 inst.) *smell*
 пахне горілкою! *there's a smell of vodka!*
 певен, short m. form. -вна, -вне; -вні adj.
certain, sure
 пенсіонер, -а, m. *pensioner (m.)*
 пенсіонерка, -и, dat. & loc. sg. -руі, gen.
 pl. -рок. f. *pensioner (f.)*
 перебільшувати, 1, vb. impf., -ую, -уєш
exaggerate
 перевести, 1, vb. pf., -еду́, -едеш; past
 tense -вів, -вила *transfer*
 переговори, -ів, pl. *talks*
 передавати, 1, vb. impf., -даю́, -даєш
hand over, pass
 передати, vb. pf., -дам, -даси, -дасть;
 -дамо́, -дасте́, -дадуть *hand over, pass*
 передати словами *put into words*
 передпокі́й, -кою, m. *vestibule*
 перейти, 1, vb. pf., -йду́, -йдеш; past
 tense -йшов, -йшла́ *cross, go across*
 перекис, -у, m. *peroxide*
 переклад, -у, m. *translation*
 перекладач, -а, m. *interpreter, translator*
 перекласти, 1, vb. pf., -аду́, -аде́ш; past
 tense -ав, -ала *translate*
 переконаний, -а, -е; -і, adj. (y/v + loc.)
convinced (of something)
 переконати, 1, vb. pf. (y/v + loc.)
convince (someone of something)
 перелік, -у, m. *list*
 перелом, -у, m. *fracture*
 перемо́га, -и, dat. & loc. sg. -озі, f.
victory
 перепрошувати, 1, vb. impf., -ую, -уєш
apologise, beg pardon
 перепрошую! *I'm sorry!*
 переробити, 2, vb. pf., -блю́, -биш.
 -блять *do over again, remake, transform*
 переробляти, vb. impf. *do over again,*
remake, transform
 пересадка, -и, dat. & loc. sg. -дш, gen. pl.
 -док, f. *change (of transport)*
 пересідати, 1, vb. impf. *change (means of*
- transport)*
 пересісти, 1, vb. pf., -сяду́, -сядеш
change (means of transport)
 переставити, 2, vb. pf., -влю́, -виш.
 -влять *move across, transpose*
 переставляти, 1, vb. impf. *move across,*
transpose
 перехід, -ходу, m. *transfer, crossing*
 переходити, 2, vb. impf., -джу́, -диш
cross, go across
 перехожий, -а; -і, adj. functioning as noun
passer-by
 перець, -цю, m. *pepper, paprika*
 перший, -а, -е; -і, ord. num. *first*
 печериця, -і, f. *champignon*
 печиво, -а, n. (always sg.) *biscuits*
 печінка, -и, dat. & loc. sg. -ниі, f. *liver*
 пиво, -а, n. *beer*
 писати, 1, vb. impf., пишю́, пишеш *write*
 письменник, -а, m. *writer*
 письмовний, -а, -е; -і, adj. *writing (adj.);*
written
 пита́ння, -я, n. *question*
 пита́ти, 1, vb. impf., *ask*
 пити, 1, vb. impf., п'ю́, п'єш; imp.
 пий(те)! *drink*
 пів *half*
 південь, -дня, m. *south*
 північ, -ночі, inst. sg. -нічю, f. *north*
 під, prep. (+ inst.) *under, below*
 під час (+ gen.) *during*
 підвечірок, -рку, m. *tea (meal)*
 підвозити, 2, vb. impf., -о́жу, -о́зиш *give*
someone a lift
 підгото́вка, -и, dat. & loc. sg. -ниі, gen.
 pl. -вох, f. *preparation*
 підгото́влений, -а, -е; -і, adj. *prepared*
 підготува́ти, 1, vb. pf., -ую́, -уєш
prepare
 піджа́к, -а, m. *jacket*
 підійти, 1, vb. pf., -йду́, -йдеш; past tense
 -йшов, -йшла́ *approach, come/go up to*
 під'їзд, -у, m. *main entrance door to a*
block of flats
 підлога, -и, dat. & loc. sg. -озі, f. *floor*
 підняти, 1, vb. pf., -німу́, -німеш *raise*
 піднятися, 1, vb. pf., -німу́ся, -німешся
ascend, go up
 підприє́мство, -а, n. *enterprise*

- підручник, -а, м. *textbook*
 підходити, 2, vb. impf., -джу, -диш
     approach, come/go up to
 підлопити, 2, vb. pf., -плю, -пиш,
     -пять *pick up, catch*
 пізній, -я, -є; -і, adj. *late*
 пізно *it is late*
 після, prep. (+ gen.) *after*
 післязавтра *the day after tomorrow*
 піти, 1, vb. pf., піду, підеш; past tense
     пішов, пішла *go, set off*
 піч, печі, inst. sg. піччю, gen. pl., печей, f.
     oven, stove
 плавки, -вок, pl. *swimming costume*
 плакати, 1, vb. impf., -ачу, -ачеш *cry*
 план, -у, м. *plan; town map*
 планувати, 1, vb. impf., -ую, -уєш *to*
     plan
 платити, 2, vb. impf., -ачу, -атиш *pay*
 плаття, -я, н. *dress*
 платформа, -и, f. *platform*
 плащ, -а, м. *raincoat*
 племянник, -а, м. *nephew*
 племянниця, -і, f. *niece*
 плита, -и, f. *cooker*
 площа, -і, f. *square*
 плюс *plus (in temperatures)*
 пляж, -у, м. *beach*
 пляшка, -и, dat. & loc. sg. -шці, gen. pl.
     -шок, f. *bottle*
 пневмонія, -ї, f. *pneumonia*
 по, prep. (+ loc.) *through*
     по-київськи *Kyiv style, a la Kyiv*
 побажання, -я, н. *wish*
 побачити, 2, vb. pf. *see*
 побачитися, 2, vb. pf. *see one another*
 побігти, 2, vb. pf., -іжү, -іжш; past tense
     -біг, -бігла *run*
 побути, 1, vb. pf., -уду, -удеш *spend a*
     little time
 повага, -и, dat. & loc. sg. -азі, f. *respect*
 поважаний, -а, -є; -і, adj. *respected*
 поважати, 1, vb. pf. *respect*
 повернути, 1, vb. pf., -ну, -неш *turn*
 повернутися, 1, vb. pf., -нуся, -нешся
     return
 поверх, -у, dat. & loc. sg. -рсі, м. *storey*
 повісти, 1, vb. pf., -еду, -едеш; past tense
     -вів, -вела *take (someone somewhere*
     on foot)
 повечеряти, 1, vb. pf. *have supper*
 повз, prep. (+ acc.) *by, past*
 повинен, short form м. -нна, -нне; -ни,
     adj. *obliged*
 повідомити, 2, vb. pf., -млю, -миш, -
     млять; imp. -дóm(те)! *inform*
 повільно *slowly*
 повітря, -я, н. *air*
 повний, -а, -є; -і, adj. *full*
 повторити, 2, vb. pf. *repeat*
 поганий, -а, -є; -і, adj. *bad*
 погано! *bad! rotten!*
 поговорити, 2, vb. pf. *have a talk*
 погода, -и, f. *weather*
 погодитися, 2, vb. pf., -джуся, -дишся
     agree
 погуляти, 1, vb. pf. *go for a walk, have a*
     walk
 поділі *a bit further off*
 подарунок, -нка, -м. *present, gift*
 подвійний, -а, -є; -і, adj. *double*
 подвійність, -ності, inst. sg. -ністю, f.
     duplicity
 подвоїти, 2, vb. impf., -ю, -іш
     redouble
 подзвонити, 2, vb. pf. *give a phone call*
 подивитися, 2, vb. impf., -влюся,
     -вишся, -влять *have a look*
 подібний, -а, -є; -і, adj. *similar*
 подібатися, 1, vb. impf. (+ dat.) *please*
 подорож, -і, inst. sg. -жю, gen. pl. -жей,
     f. *journey*
 подорожувати, 1, vb. impf., -ую, -уєш
     travel
 подруга, -и, dat. & loc. sg. -узі, f. *friend*
     (female)
 подружний, -я, -є; -і, adj. *married*
 подумати, 1, vb. pf. *think (for a bit)*
 позавчора *the day before yesterday*
 позаду *behind*
 поздоровлення, -я, н. *congratulations*
 позика, -и, dat. & loc. sg. -нш, f. *loan*
 познайомити, 2, vb. pf., -млю, -миш,
     -млять (з + inst.) *introduce (someone to*
     someone)
 познайомитися, 2, vb. pf., -млюся,
     -мишся, -мляться (з + inst.) *become*
     acquainted (with)

поїзд, -а, m. *train*
 поїздка, -и, dat. & loc. sg. -ди, f. *trip*
 поїсти, vb. pf., -ім, -їси, -їсть: -імó,
 -їсте, -їять, imp. -їж(те)!: past tense
 -їв, -їла *have a bite to eat*
 поїхати, 1, vb. pf., -їду, -їдеш *set off,*
make a trip
 показати, 1, vb. pf., -ажу, -ажеш *show*
 поки *while*
 поки не (+ pf. verb) *until*
 поки що *for the time being*
 покладати, 1, vb. impf. *put, place*
 покласти, 1, vb. pf., -аду, -адеши; past
 tense -ав, -ала *put, place*
 полагодити, 2, vb. pf., -джу, -диш *settle*
 поламати, 1, vb. pf. *break down*
 поле, -я, n. *field*
 полегшити, 2, vb. pf. *make easier*
 полежати, 1, vb. pf., -жу, -жиш; imp.
 -лєж(те)! *have a lie-down*
 полиця, -і, f. *shelf, berth*
 поліклініка, -и, dat. & loc. sg. -ці, f.
health centre
 полуниця, -і, f. *strawberry*
 полюбити, 2, vb. pf., -блю, -биш,
 -блять *become fond of*
 поляр, -а, m. *Pole (m.)*
 Польща, -і, f. *Poland*
 помідор -а, m. *tomato*
 поміняти, 1, vb. pf. *change*
 поміряти, 1, vb. pf. *try on (clothing)*
 помітити, 2, vb. pf., -ічу, -ітиш *notice*
 помічник, -а, m. *assistant, helper*
 понеділок, -лка, m. *Monday*
 пообідати, 1, vb. pf. *have some lunch*
 попереду *in front*
 поплавати, 1, vb. pf. *have a swim*
 попросити, 2, vb. pf., -ощу, -ощиш *ask*
for, request; ask (somebody to do
something)
 порá, -й, f. *proper time*
 порá року *season*
 порівняння, -я, n. *comparison*
 порошок, -шкy, m. *powder*
 портвейн, -у, m. *port (drink)*
 поруч *close by*
 поряд із (+ inst.) *alongside*
 посада, -и, f. *position*
 посадка, -и, dat. & loc. sg. -ди, f. *landing*

(of an aircraft)
 поселитися, 2, vb. pf., *settle in (eg. in a*
hotel room)
 посередині *in the middle*
 посередник, -а, m. *agent*
 посылний, -а, -і, adj. *functioning as noun*
delivery person
 послуга, -и, dat. & loc. sg. -узі, f. *service,*
favour
 посмішка, -и, dat. & loc. sg. -шці, gen. pl.
 -шок, f. *smile*
 поснідати, 1, vb. pf. *have breakfast*
 посольство, -а, n. *embassy*
 поспати, 2, vb. pf., -шлю, -пиш, -шлять
get some sleep
 поспішати, 1, vb. impf. *hurry, be in a*
hurry
 поставити, 2, vb. pf., -влю, -виш,
 -влять; imp. -став(те)! *place, put*
 поставка, -и, dat. & loc. sg. -вці, gen. pl.
 -вок, f. *delivery*
 постаратися, vb. pf. *try*
 постіль, -ті, inst. sg. постілью or
 постілею, f. *bedding*
 посуд, -у, m. *crockery*
 потім *then, later*
 потребувати, 1, vb. pf., -ую, -уєш
 (+ gen.) *demand, need*
 потрібний, -а, -є; -і, adj. (для + gen.)
 (also short m. form потрібен) *necessary*
 (for)
 потяг, -а, m. *train*
 потягти, 1, vb. pf., -гну, -гнеш *pull*
 почати, 1, vb. pf., -чю, -чєш *begin*
 початок, -тку, m. *beginning*
 почека́ти, 1, vb. pf. *wait for a bit*
 почина́тися, 1, vb. impf. *begin (intrans.)*
 почувати, 1, vb. impf. себе *feel*
 почуття, -й, n. *feeling*
 пошиття, -й, n. *sewing*
 пошта, -и, f. *post*
 пощастити, 2, vb. pf. (impers. + dat.) *be*
lucky
 мені пощастило *I had a stroke of luck*
 пояснити, 2, vb. pf. *explain*
 правда, -и, f. *truth*
 правий, -а, -є; -і, adj. *right*
 право, -а, n. (на + acc.) *right (to)*
 праворуч *on the right, to the right*

- пра́пор, -а, m. *flag*
 праці́вний, -и, f. *official (f.)*
 працюва́ти, 1, vb. impf., -юю, -юєш
work
 пра́ця, -і, f. *work*
 предме́т, -а, m. *item, object*
 предста́вити, 2, vb. pf., -влю, -виш,
 -влять *introduce (someone)*
 предста́вник, -а, m. *representative*
 прем'єра, -и, f. *first night of a play*
 преса, -и, f. *press*
 прибіга́ти, 1, vb. impf. *come running*
 прибі́гти, 2, vb. pf., -іжү, -іжш: past
 tense -біг, -біла *come running*
 прибува́ти, 1, vb. impf. *arrive*
 прива́бливий, -а, -е; -і, adj. *attractive*
 прива́тний, -а, -е; -і, adj. *private*
 привезти́, 1, vb. pf., -зү, -зеш: past tense
 -вн, -вела́ *bring (by transport)*
 приві́т! *hi!*
 привіта́ння, -я, n. *greetings*
 привіта́ти, 1, vb. pf. (з + inst.) *welcome;*
congratulate (on)
 привозити́, 2, vb. impf., -о́жу, -о́жш
bring (by transport)
 приголо́мшати, 2, vb. pf. *stun, amaze*
 пригото́вати, 1, vb. pf., -юю, -юєш
prepare, get ready
 пригоща́тися, 1, vb. impf. *help oneself*
 приє́мний, -а, -е; -і, adj. *pleasant, nice*
 приє́мність, -ності, inst. sg. -ністю, f.
pleasure
 приє́мво *it is nice*
 призе́млення, -я, n. *landing*
 приї́жджати, 1, vb. impf. *come, arrive (by*
transport)
 приї́зд, -у, m. *arrival*
 приї́здити, 2, vb. impf., -ї́жджү, -ї́здш
come, arrive (by transport)
 при́хати, 1, vb. pf., -ї́ду, -ї́деш *come,*
arrive
 при́йняти, 1, vb. pf., -ї́мү, -ї́меш
receive, accept, take
 при́йом, -у, m. *reception*
 при́йти, 1, vb. pf., -ї́ду, -ї́деш: past tense
 -ї́шов, -ї́шла *come, arrive (on foot)*
 при́клад, -у, m. *example*
 прико́рдонник, -а, m. *frontier guard*
 прикра́са, -и, f. *ornament*
 прилеті́ти, 2, vb. pf., -ечү, -етш *come,*
arrive (by plane)
 приліта́ти, 1, vb. impf. *come, arrive (by*
plane)
 принести́, 1, vb. pf., -сү, -сеш: past tense
 -ніс, -несла́ *bring (on foot)*
 принесе́ти, 2, vb. impf., -о́шу, -о́сш
bring (on foot)
 припи́кати, 2, vb. pf. *stop (doing*
something)
 приро́да, -и, f. *nature*
 прихо́дити, 2, vb. impf., -до́жу, -до́жш
come, arrive (on foot)
 прия́тель, -я, m. *friend*
 прия́телька, -и, dat. & loc. sg. -ї́нци, gen.
 pl. -льо́к, f. *friend (female)*
 прия́те́ловати, 1, vb. impf., -юю, -юєш
be friends
 при́звище, -а, n. *surname*
 про, prep. (+ acc.) *about*
 проана́лізува́ти, 1, vb. pf., -юю, -юєш
analyse
 проба́чити, 2, vb. pf., imp. -ба́ч(те)!
forgive, excuse
 пробіга́ти, 1, vb. impf. *run past*
 пробі́гти, 2, vb. pf., -і́жү, -і́жш: past
 tense -біг, -біла́ *run past*
 пробле́ма, -и, f. *problem*
 пробу́ти, 1, vb. pf., -ю́ду, -ю́деш *spend*
time
 провеза́ти, 1, vb. pf., -еду́, -едеш: past
 tense -вн, -вела́ *escort, convey*
 провíдник, -а, m. *sleeping-car attendant*
(male)
 провíдниця, -і, -і, f. *sleeping-car attendant*
(female)
 прово́дити, 2, vb. impf., -до́жу, -до́жш
escort, convey
 прову́лок, -лка, m. *lane*
 програ́ма, -и, f. *programme*
 прогу́лянка, -и, dat. & loc. sg. -н, gen. pl.
 -но́к, f. *walk*
 продава́ти, 1, vb. impf., -аю, -аєш *sell*
 прода́ж, -у, loc. sg. (в) прода́жу, m. *sale*
 прода́ти, vb. pf., -да́м, -да́ш, -да́ть;
 -да́мо, -да́те, -да́дуть *sell*
 продо́вження, -я, n. *continuation*
 продо́вжити, 2, vb. pf. *continue*
 проду́кти, -ів, pl. *food*

UKRAINIAN

прое́кт, -у, м. *project*
 проїжджа́ти, 1, vb. impf. *drive past/through*
 прої́здити, 2, vb. impf., -їжджу, -їдиш *drive past/through*
 прої́зний квито́к *travel pass*
 прої́хати, 1, vb. pf., -їшу, -їдеш *drive past/through*
 прої́ти, 1, vb. pf., -їду́, -їдеш: past tense
 -їшо́в, -їшла́ *pass (through)*
 проле́тати, 2, vb. pf., -ечу́, -ети́ш *fly past/through*
 пролі́тати, 1, vb. impf. *fly past/through*
 пропози́ція, -ї, f. *proposal*
 пропонува́ти, 1, vb. impf., -ю́, -єш *propose*
 пропу́стити, 2, vb. pf., -ушу́, -усти́ш *miss*
 прора́бити, 2, vb. pf., -блю́, -биш, -блять *spend time working*
 прора́блювати, 1, vb. impf. *spend time working*
 проси́ти, 2, vb. impf. -ошу́, -оби́ш *ask for, request*
 проспéкт, -у, м. *avenue*
 прóсто *simply*
 протé *however*
 прóти, прер. (+ gen.) *against*
 профе́сор, -а, voc. -пе!, м. *professor*
 прóфиль, -ю, м. *profile*
 проха́ння, -я, н. *request*
 прохóдити, 2, vb. impf., -джу, -диш *pass, go through*
 прохóлодний, -а, -е; -ї, adj. *cool*
 прохóлодно *it is cool*
 прочита́ти, 1, vb. pf. *read (through)*
 проясне́ння, -я, н. *clear period*
 прями́й, -а́, -е́; -ї́, adj. *straight, direct*
 прямо́ *straight (ahead)*
 пульс, -у, м. *pulse*
 пункт, -у, м. *point, spot, place*
 пункт о́бміну *bureau de change*
 пухкий, -а́, -е́; -ї́, adj. *chubby*
 пше́ниця, -ї, f. *wheat*
 п'ятдеся́т, card. num. *fifty*
 п'ятдеся́тий, -а, -е; -ї, ord. num. *fiftieth*
 п'яте́ро, coll. num. *five*
 п'я́тий, -а, -е; -ї, ord. num. *fifth*
 п'ятисóтий, -а, -е; -ї, ord. num. *five*

hundredth
 п'ятна́дцятий, -а, -е; -ї, ord. num. *fifteenth*
 п'ятна́дцять, card. num. *fifteen*
 п'я́тниця, -ї, f. *Friday*
 п'я́тсот, card. num. *five hundred*
 п'я́ть, card. num. *five*
 ра́дий, -а, -е; -ї, adj. (+ dat.) *glad*
 ра́дісний, -а, -е; -ї, adj. *joyful*
 ра́дість, -дості, inst. sg. -дістю, f. *joy*
 раді́ти, 1, vb. impf., -ію, -ієш *be pleased*
 ра́доші, -ів, pl. *joy, happiness*
 раз, -у, м. *time*
 разoм із (+ gen.) *together with*
 райо́н, -у, м. *district*
 ра́на, -ни, f. *wound*
 ра́нок, -нку, м. *morning*
 ра́птом *suddenly*
 раху́нок, -нка, м. *bill*
 реєстра́тура, -и, f. *registration*
 рейс, -у, м. *journey, flight*
 рекла́ма, -и, f. *advertising, advertisement*
 рентге́н, -у, м. *X-ray*
 рестора́н, -у, м. *restaurant*
 реце́пт, -а, м. *prescription*
 речови́на, -и́, f. *substance*
 ри́ба, -и, f. *fish*
 ри́бний, -а, -е; -ї, adj. *fish (adj.)*
 ри́боло́вля, -ї, f. *fishing*
 ри́нок, -нку, loc. sg. -нку, м. *market*
 рис, -у, м. *rice*
 рідкі́сний, -а, -е; -ї, adj. *rare, unusual*
 рі́зати, 1, vb. impf., рі́жу, рі́жеш *cut*
 Різдво́, -а (Різдво́ Христо́ве), н. *Christmas*
 рі́к, ро́ку, м. *year*
 рі́ка, -и, dat. & loc. sg. рі́ці, f. *river*
 рі́ч, рі́чі, inst. sg. рі́ччю, gen. pl. рі́чей, f. *thing*
 до рі́чі *by the way*
 рі́чка, -и, dat. & loc. sg. -чці, gen. pl. -чок, f. *river, stream*
 рі́чковий вокза́л *landing stage*
 рі́чний, -а́, -е́; -ї́, adj. *annual*
 рі́чниця, -ї, f. *anniversary*
 робі́ти, 2, vb. impf., -блю́, -биш, -блять *do, make*

- робітник, -а, m. *worker*
 робота, -и, f. *work*
 родина, -и, f. *family (extended)*
 рожевий, -а, -е; -і, adj. *rosy, pink*
 розважливий, -а, -е; -і, adj. *thoughtful, careful*
 розвивати, I, vb. impf. *develop*
 розгляд, -у, m. *inspection, scrutiny*
 розібратися, I, vb. pf. -зберуся, -зберешся (в + loc.) *make sense (of), understand*
 розказати, I, vb. pf., -ажу, -ажеш; imp. -кажі!, -кажіть! *tell*
 розклад, -у, m. *timetable*
 розлучитися, 2, vb. pf. (з + inst.) *get divorced (from)*
 розмова, -и, f. *conversation*
 розмовляти, I, vb. impf. *speak, converse*
 розповідати, I, vb. impf. *tell, relate, narrate*
 розповідь, -і, inst. sg. -ддю, f. *account (of events)*
 розпочати, I, vb. pf., -чну, -чнеш *begin*
 розраховувати, I, vb. impf., -ую, -уєш *reckon*
 розраховуватися, I, vb. impf., -уюся, -уєся *pay, settle up*
 розрахунок, -яку, m. *calculation*
 розробити, 2, vb. pf., -блб, -биш, -блять *work out, draw up*
 розсудливий, -а, -е; -і, adj. *prudent, sensible*
 розум, -у, m. *reason, mind*
 розуміти, vb. impf., -ію, -ієш *understand*
 розумний, -а, -е; -і, adj. *intelligent, clever*
 роль, -і, inst. sg. роллю, f. *role*
 романтичний, -а, -е; -і, adj. *romantic*
 Росія, -ї, f. *Russia*
 росіянин, -а, nom. pl. росіяни, gen. pl. росіян *Russian (m.)*
 росіянка, -и, dat. & loc. sg. -ці, gen. pl. -нок, f. *Russian (f.)*
 рослина, -и, f. *plant*
 рудий, -а, -е; -і, adj. *red (of hair)*
 рука, -ї, dat. & loc. sg. руці, f. *hand, arm*
 Румунія, -ї, f. *Romania*
 рум'яний, -а, -е; -і, adj. *ruddy*
 ручка, -и, dat. & loc. sg. -ці, gen. pl. -чок, f. *pen*
 ряд, -у, loc. sg. (у)ряду/ряді, m. *row*
 сад, -у, loc. у саду, m. *garden*
 салат, -у, m. *salad*
 салон, -у, m. *salon*
 сам, emphatic pron. *(one)self*
 саме *precisely*
 самий, -а, -е; -і, emphatic adj. *very*
 самостійний, -а, -е; -і, adj. *self-reliant*
 свєстр, -а, m. *sweater*
 свинина, -и, f. *pork*
 свідчення, -я, n. *evidence*
 свіжий, -а, -е; -і, adj. *fresh*
 свій, m.; своя, f.; своє, n.; свої, pl. *my, your, his, her, our, their (own)*
 світ, -у, m. *world*
 світовий, -а, -е; -і, adj. *world (adj.)*
 світлий, -а, -е; -і, adj. *brigh, light*
 свічка, -и, dat. & loc. sg. -чи, gen. pl. -чок, f. *candle*
 своєрідний, -а, -е; -і, adj. *original, unique*
 свято, -а, n. *festival*
 святковий, -а, -е; -і, adj. *festive*
 святкування, -я, n. *celebration*
 святкувати, I, vb. impf., -ю, -уєш *celebrate*
 себе, reflexive pron., no nom., acc. & gen. себе, dat. & loc. собі, inst. собою *self*
 сезон, -у, m. *season*
 секрет, -у, m. *secret*
 секретар, -а, m. *secretary*
 секунда, -и, f. *second*
 село, -а, gen. pl. сіл, n. *village*
 семеро, coll. num. *seven*
 семисотий, -а, -е; -і, ord. num. *seven hundredth*
 сервєтка, -и, dat. & loc. sg. -ці, gen. pl. -ток, f. *serviette*
 сервіз, -у, m. *service (of crockery)*
 сєрдитися, vb. impf., -джуся, -дишся (на + acc.) *be angry (with)*
 середа, -ї, f. *Wednesday*
 середній, -я, -е; -і, adj. *middle, medium*
 серєжка, -и, dat. & loc. sg. -ці, gen. pl. -жок, f. *earring*

- серйозний, -а, -е; -і, adj. *serious*
 серпень, -ня, m. *August*
 серце, -я, gen. pl. *сердць* or *серця*, n.
heart
 сестра, -ї, gen. pl. *сестёр*, f. *sister*
 сигарета, -я, f. *cigarette*
 сильний, -а, -е; -і, adj. *strong*
 син, -а, m. *son*
 синій, -я, -е; -і, adj. *blue, dark blue*
 сир, -у, m. *cheese*
 сіда́ти, 1, vb. impf. *sit down*
 сік, со́ку, loc. sg. у со́ку, m. *juice*
 сім, card. num. *seven*
 сімдеся́т, card. num. *seventy*
 сімдеся́тий, -а, -е; -і, ord. num.
seventieth
 сімна́дцятий, -а, -е; -і, ord. num.
seventeenth
 сімна́дцять, card. num. *seventeen*
 сімсо́т, card. num. *seven hundred*
 Сімфе́рополь, -я, m. *Simferopol*
 сім'я́, -ї, f. *family*
 сірий, -а, -е; -і, adj. *grey*
 сісти, 1, vb. pf., са́ду, са́деш *sit down*
 сісти на (+ acc.) *get on (means of transport)*
 січень, -чня, m. *January*
 ска́ржитися, 2, vb. impf. (на + acc.)
complain (of)
 ска́терка, -и, dat. & loc. sg. -ри́ці, gen. pl.
 -ро́к, f. *tablecloth*
 скеля́, -ї, f. *rock, cliff*
 скі́льки? *how many?*
 скла́сти, 1, vb. pf., -аду́, -аде́ш: past
 те́пе -ав, -а́ла *put together, form*
 скля́нка, -и, dat. & loc. sg. -ни́ці, gen. pl.
 -но́к, f. *glass (for drinking)*
 ско́ро *soon*
 скучи́ти, 2, vb. pf., (за + inst.) *miss, long for*
 сла́бість, -бос́ті, inst. sg. -бі́стю, f.
weakness
 слайд, -а, m. *slide (photographic)*
 слід (+ dat.) *ought, should*
 словни́к, -а́, m. *dictionary*
 сло́во, -а, gen. pl. слів, n. *word*
 службо́вий, -а, -е; -і, adj. *official*
 служи́ти, 2, vb. impf. *serve*
 слуха́ти, 1, vb. impf. *listen*
 слу́шний, -а, -е; -і, adj. *proper, reasonable*
 слю́сар, -я, m. *plumber*
 смагля́вий, -а, -е; -і, adj. *swarthy, tanned*
 сма́жений, -а, -е; -і, adj. *fried*
 смак, -у, m. *taste*
 смачни́й, -а́, -е́; -і, adj. *tasty*
 сма́чно *it is tasty*
 смерка́ти, 1, vb. impf. (impers.) *get dark*
 сметана́, -я, f. *sour cream*
 смія́тися, 1, vb. impf., -ію́ся, -і́єшся
laugh
 смужка́, -и, dat. & loc. sg. -жви́, gen. pl.
 -жо́к, f. *strip*
 сніг, -у, loc. sg. у снігу́, m. *snow*
 сніда́нок, -нку, m. *breakfast*
 собо́р, -у, m. *cathedral*
 солі́дний, -а, -е; -і, adj. *solid*
 соло́дкий, -а, -е; -і, adj. *sweet*
 соля́нка, -и, dat. & loc. sg. -ни́ці, f.
solyanka (a kind of soup)
 со́нце, -я, n. *sun*
 со́рок, card. num. *forty*
 сороко́вий, -а, -е; -і, ord. num. *fortieth*
 соро́чка, -и, dat. & loc. sg. -чи́ці, gen. pl.
 -чо́к, f. *shirt*
 сосі́ска, -и, dat. & loc. sg. -ци́, gen. pl.
 -сок, f. *(frankfurter) sausage*
 со́тний, -а, -е; -і, ord. num. *hundredth*
 со́ус, -у, m. *(culinary) sauce*
 сою́з, -у, m. *union*
 спа́льний ваго́н *sleeping car*
 спа́льня, -ї, gen. pl. -лень, f. *bedroom*
 спа́ти, 2, vb. impf., сплю́, спи́ш, сплять
sleep
 спе́реду *from the front*
 спере́чатися, 1, vb. impf. *quarrel*
 спеціалізува́тися, 1, vb. impf., -ю́ся,
 -у́єшся (на + loc.) *specialise (in)*
 спиня́ти, 2, vb. pf., *stop (transitive)*
 спиня́тися, 2, vb. pf. *stop (intransitive)*
 спита́ти, 1, vb. pf. *ask*
 співпрацюва́ти, 1, vb. impf., -ю́ю, -у́єш
collaborate
 співпра́ця, -ї, f. *collaboration*
 співчува́ти, 1, vb. impf. (+ dat.)
sympathise (with)
 спідни́ця, -ї, f. *skirt*

- спільний, -а, -е; -і, adj. *joint*
 сподіватися, 1, vb. impf. (на + acc.) *hope*
 (for)
 сподобатися, 1, vb. pf. (+ dat.) *please*
 спокій, -кою, m. *calm, peace*
 спокійний, -а, -е; -і, adj. *calm*
 спорт, -у, m. *sport*
 справа, -и, f. *affair, business, matter*
 справді *really, truly*
 справжній, -я, -є; -і, adj. *real, genuine*
 спуститися, 2, vb. pf., -ушуся, -устишся
descend, do down
 ставати, 1, vb. impf., стаю, стаєш
 (+ inst.) *become*
 ставити, 2, vb. impf., -влю, -виш,
 -влять: imp. став(те)! *put, ask (a*
question)
 ставлення, -я, n. (до + gen.) *attitude*
(towards)
 станція, -ї, f. *station*
 старий, -а, -є; -і, adj. *old*
 старший, -а, -е; -і, comp. & super. adj.
elder, eldest
 статися, 1, vb. pf., 3rd sg. станеться
 (з + inst.) *happen (to)*
 створення, -я, n. *creation*
 створити, 2, vb. pf. *create*
 стежити, 2, vb. impf. (за + inst.) *look*
after
 стеля, -і, f. *ceiling*
 стіл, стола, m. *table*
 стілець, -льця, m. *chair*
 стіна, -и, f. *wall*
 сто, card. num. *hundred*
 столичний, -а, -е; -і, adj. *capital (adj.)*
 стомитися, 2, vb. pf., -млюся, -мишся,
 -мляться *get tired*
 я стомився *I am tired*
 стомлений, -а, -е; -і, adj. *tired*
 стосовно (+ gen.) *relating to, on the*
matter of
 стосунок, -нку, m. *relation, attitude*
 стояти, 1, vb. impf., -ою, -оїш, imp.
 стій(те)! *stand*
 страва, -и, f. *dish, course*
 страхова компанія *insurance company*
 страхування, -я, n. *insurance*
 страшно *terribly*
 стриманість, -ності, inst. sg. -ністю, f.
- reserve*
 субота, -и, f. *Saturday*
 сукня, -і, gen. pl. -кони, f. *dress*
 сума, -и, f. *sum*
 сумка, -и, dat. & loc. sg. -ми, gen. pl.
 -мок, f. *bag*
 сумнів, -у, m. *doubt*
 сумний, -а, -е; -і, adj. *sad*
 сумувати, 1, vb. impf., -ую, -уєш *be*
sad
 суп, -у, m. *soup*
 сусід, -а, m. *neighbour (m.)*
 сусідка, -и, dat. & loc. sg. -ди, gen. pl.
 -док, f. *neighbour (f)*
 сухий, -а, -є; -і, adj. *dry*
 сучасний, -а, -е; -і, adj. *modern*
 суша, -і, f. *dry land*
 сфотографувати, 1, vb. pf., -ую, -уєш
photograph
 схвилювати, 1, vb. pf., -юю, -юєш
move (emotionally)
 схід, сходу, m. *east*
 східці, -ів, pl. *staircase*
 схожий, -а, -е; -і, adj. (на + acc.) *like,*
similar (to)
 сьогодні *today*
 сьомий, -а, -е; -і, ord. num. *seventh*
 сюди *here, hither*
 сюрприз, -у, m. *surprise*
- та *and*
 таблетка, -и, dat. & loc. sg. -ти, gen. pl.
 -ток, f. *tablet*
 табличка, -и, dat. & loc. sg. -чи, gen.
 pl. -чок, f. *notice, board*
 так *yes*
 так і *just precisely*
 так собі! *so-so!*
 такий ж, ... *same*
 такий самий, ... *similar*
 такий, -а, -є; -і, adj. *such (a) (in*
exclamations followed by an adjective)
 також *also*
 таксі, n. indecl. *taxi*
 таланити, 2, vb. impf. (impers. + dat.) *be*
lucky
 талон, -а, m. *ticket (urban transport)*
 там *there*
 тарілка, -и dat. & loc. sg. -ли, gen. pl.

- ло́к, *f. plate*
 тарілочка, -и, *dat. & loc. sg. -чи, gen. pl. -чок, f. small plate*
 тато, -а, *m. daddy*
 твій, *m., тво́я, f., тво́є, n.; твої, pl., poss. pron. your (sg. familiar)*
 теж *also*
 тека, -и, *dat. & loc. sg., те́ці, f. file, folder*
 тексти́льний, -а, -е; -і, *adj. textile (adj.)*
 телеба́чення, -я, *n. television*
 телеві́зор, -а, *m. television (set)*
 телегра́ма, -и, *f. telegram*
 телефо́н, -у, *m. telephone, telephone number*
 телефо́нувати, *1, vb. impf., -юю, -єш phone*
 те́мний, -а, -е; -і, *adj. dark*
 те́ніс, -у, *m. tennis*
 те́плый, -а, -е; -і, *adj. warm*
 терміно́вий, -а, -е; -і, *adj. urgent*
 терміно́во *urgently*
 термоме́тр, -а, *m. thermometer*
 техноло́гія, -ї, *f. technology*
 ти, *pers. pron., acc. & gen. тебе́, dat. & loc. тобі, inst. тобою́ you (sg. familiar)*
 ти́ждень, -жня, *m. week*
 типо́вий, -а, -е; -і, *adj. typical*
 тис́яча, -і, *f., card. num. thousand*
 тис́ячний, -а, -е; -і, *ord. num. thousandth*
 ти́хий, -а, -е; -і, *adj. quiet, peaceful*
 ти́хо *it is quiet*
 тис́ний, -а, -е; -і, *adj. narrow, tight*
 тис́течко, -а, *n. cake*
 тітка, -и, *dat. & loc. sg. -ці, f. aunt*
 ткани́на, -и, *f. cloth, fabric, material*
 то *that is, those are*
 то́бто *in other words, i.e.*
 това́р, -у, *m. goods*
 това́риство, -а, *n. club, society; folks*
 това́рниця, -а, *m. companion, workmate*
 това́ришка, -и, *dat. & loc. sg. -цї, gen. pl. -шок f. companion (female)*
 това́ришувати, *1, vb. impf., -юю, -єш be friends*
 тоді́ *then, in that case*
 той, *m., та, f., те, n., ті, pl., dem. pron. that*
- тому́ *therefore; ago (in time phrases)*
 тому́ що *because*
 тонкий, -а, -е; -і, *adj. slender, slim*
 торго́вля, -ї, *f. trade*
 тост, -у, *m. toast (drinking)*
 то́чно *certainly*
 то́що *and so on, etc.*
 тра́ва, -ї, *f. grass, herb*
 тра́вень, -вня, *m. May*
 тра́вма, -и, *f. injury*
 травмато́логічний пункт *accident & emergency dept (of a hospital)*
 традиці́йний, -а, -е; -і, *adj. traditional*
 тради́ція, -ї, *f. tradition*
 трамва́й, -а́я, *m. tram*
 тра́нспорт, -у, *m. transport*
 транспорте́р, -а, *m. conveyor*
 транспортува́ння, -я, *n. transportation*
 тра́питися, *2, vb. pf., 3rd sg. -питься, 3rd pl. -пляться happen*
 тре́ба *(it is) necessary*
 тре́тій, -я, -е; -і, *ord. num. third*
 три, *card. num. three*
 трива́лість, -лості, *inst. sg. -лістю length, duration*
 три́дцятий, -а, -е; -і, *ord. num. thirtieth*
 три́дцять, *card. num. thirty*
 трикі́мнатний, -а, -е; -і, *adj. three-roomed*
 трина́дцятий, -а, -е; -і, *ord. num. thirteenth*
 трина́дцять, *card. num. thirteen*
 триста, *card. num. three hundred*
 трі́ска, -ї, *dat. & loc. sg. -цї, f. cod*
 трі́сківий, -а, -е; -і, *adj. cod (adj.)*
 тро́є, *coll. num. three*
 тролéйбус, -а, *m. trolleybus*
 тропі́чний, -а, -е; -і, *adj. tropical*
 тро́шки *a bit, a little*
 троя́нда, -и, *f. rose*
 трьохсо́тій, -а, -е; -і, *ord. num. three hundredth*
 туалéт, -у, *m. toilet*
 туди́ *there, thither*
 турбо́та, -и, *f. trouble*
 турбува́ти, *1, vb. impf., -юю, -єш trouble, disturb*
 турбува́тися, *1, vb. impf., -ююся, -єшся trouble oneself*

- турист, -а, м. *tourist*
 тут *here*
- у (в), прер. (+ acc.) *to, into*
 у (в), прер. (+ loc.) *in*
- убраний (вбраний), adj. *dressed*
- увага, -и, dat. & loc. sg. -зі, f. *attention*
- уважати (вважати), 1, vb. impf. *consider*
- увесь, м.; уся, ф.; усі, п.; усі, pl. (ввесь, вся, все; всі) *all*
- увечері (ввечері) *in the evening*
- увійти, 1, vb. pf., -йдú, -йдéш, past tense
 -йшов, -йшла *enter, go into*
- Угорщина, -и, f. *Hungary*
- удвох (вдвох) *the two of us together*
- удень (вдень) *in the daytime*
- удома (вдома) *at home*
- удруге (вдруге) *for the second time*
- уже (вже) *already*
- узвіз, -возу, м. *hill*
- узимку (взимку) *in winter*
- указати (вказати), 1, vb. pf., -ажú,
 -ажеш *indicate, point out*
- уключити (включити), 2, vb. pf.,
 (до + gen.) *include (in)*
- Україна, -и, f. *Ukraine*
- українець, -ця, м. *Ukrainian (m.)*
- українка, -и, dat. & loc. sg. -ці, f.
Ukrainian (f.)
- український, -а, -е; -і, adj. *Ukrainian*
- улітку (влітку) *in summer*
- умивати (вмивати), 1, vb. impf. *wash*
- умиватися (вмиватися), 1, vb. impf.
wash oneself
- умілий, -а, -е; -і, adj. *skilled*
- уміння, -я, п. *ability*
- уміти (вміти), 1, vb. impf., -ію, -ієш *be able, know how*
- університет, -у, м. *university*
- уночі (вночі) *at night*
- уперше *for the first time*
- уражати (вражати), 1, vb. impf. *amaze*
- ураження, -я, (враження) п. *impression*
- уранці (вранці) *in the morning*
- успіх, -у, м. (usually pl. успіхи, -ів)
success
- уставити (вставити), 2, vb. pf., -влю,
 -виш, -влять *insert*
- уставляти (вставляти), 1, vb. impf.
insert
- встигнути (встигнути), 1, vb. pf., -ну,
 -неш *manage, succeed*
- учитель (вчитель), -я, м. *teacher*
- учителька (вчителька), -и dat. & loc. sg.
 -льці, gen. pl. -льок, f. *teacher (f.)*
- учора (вчора) *yesterday*
- уявляти, 1, vb. impf. (собі) *imagine (to oneself)*
- фабрика, -и, dat. & loc. sg. -ци, f.
factory
- факс, -у, м. *fax*
- фарширований, -а, -е; -і, adj. *stuffed*
- фах, -у, м. *profession*
- фахівець, -ця, м. *specialist*
- філе, п. indecl. *fillet*
- фінанси, -ів, pl. *finances*
- фінансовий, -а, -е; -і, adj. *financial*
- фінансування, -я, п. *financing*
- фіолетовий, -а, -е; -і, adj. *violet (colour)*
- фіранка, -и, dat. & loc. sg. -ни, gen. pl.
 -нок, f. *curtain, window-blind*
- фірма, -и, f. *firm*
- фірмовий, -а, -е; -і, adj. *firm's*
- форма, -и, f. *form, condition*
- фортепіано, п. indecl. *piano*
- фотó, п. indecl. *photograph*
- фотомодель, -і, inst. sg. -делло, f.
model
- Франція, -ї, f. *France*
- французенка, -и, dat. & loc. sg. -ни,
 gen. pl. -нок *Frenchwoman*
- француз, -а, м. *Frenchman*
- фрукт, -а, м. (usually pl. -фруктя, -ів)
fruit
- фруктовий, -а, -е; -і, adj. *fruit (adj.)*
- фужер, -а, м. *glass (for wine)*
- фунікулёр, -а, м. *funicular railway*
- функціонувати, 1, vb. impf., -ю, -єш
function
- футболка, -и, dat. & loc. sg. -ти, gen. pl.
 -лок, f. *sports shirt*
- хай... *may...*
- характер, -у, м. *character*
- хвилиня, -и, f. *minute, moment*
- хвилюватися, 1, v. impf., -юся,
 -юєшся *worry (intransitive), be worried*

- хвилястий, -а, -е; -і, adj. wavy
хвіст, -оста, м. tail
хворий, -а, -е; -і, adj. & noun sick: [as noun] patient
хворіти, vb. impf., -ію, -ієш be ill
херес, -у, м. sherry
хлопчик, -а, м. boy
хмарно it is cloudy
ходити, 2, vb. impf., -джу, -диш go (on foot)
ходімо! let's go!
хол, -у, м. hall
холод, -у, м. cold
холодний, -а, -е; -і, adj. cold
холодно it is cold
хотіти, 1, vb. impf., хочу, хочеш want
хоча although
хоча б even if only
хто?, interrog. pron., acc. & gen. ко́го, dat. кому́, inst. ким, loc. кому́ who?
хто-небудь, indef. pron. anyone, someone
хтось, indef. pron. acc. & gen. ко́гось, dat. ко́мусь, inst. кимось, loc. ко́мусь (кимось) someone
художник, -а, м. artist
художник-модельєр fashion designer
художній, -я, -е; -і, adj. artistic, art (adj.)
це this is, there are
цей, м., ця, ф., це, н.; ці, pl., dem. pron. this
церква, -и, gen. pl. -ків, f. church
цибуля, -і, f. onion
цирк, -у, м. circus
цікавий, -а, еп -і, adj. interesting
цікавити, 2, vb. impf., -влю, -виш, -влять interest
цікавитися, 2, vb. impf., -влюся, -вишся, -вляться be interested in, wonder
цікавість, -вості, inst. sg. -вістю, f. curiosity
цілий, -а, -е; -і, adj. whole
цілувати, 1 vb. impf., -ую, -уєш kiss
ціна, -и, f. price
цінувати, 1, vb. impf., -ую, -уєш appreciate
цукерка, -и, dat. & loc. sg. -рці, gen. pl. -рок, f. sweet, candy
цукор, -кру, м. sugar
чай, -ю, м. tea
чайна ложка teaspoon
чарівний, -а, -е; -і, adj. enchanting
чарка, -и, dat. & loc. sg. -рці, gen. pl. -рок, f. glass (for spirits)
час, -у, м. time
частина, -и, f. part
часто often
чашка, -и, dat. & loc. sg. -шці, gen. pl. -шок, f. cup
четверть, -і, f. quarter
чек, -а, м. cheque
чекати, 1, vb. impf. (на + acc.) expect, wait (for)
червень, -ня, м. June
червоний, -а, -е; -і, adj. red
черга, -и, dat. & loc. sg. -рці, f. queue
черговий, -а, -е; -і, adj. & n. successive, next; [as noun] person on duty
через, prep. (+ acc.) via, through, because of
Чернівець, -ів, pl. Czernowitz
Чернігів, -гова, м. Chernihiv
чесно honestly
чесний, -а -е; -і, adj. honest
честь, -і, inst. sg. -тю, f. honour
четвер, -рға, м. Thursday
чєтверо, coll. num. four
чєтвєргий, -а, -е; -і, ord. num. fourth
чи or; whether (word introducing a question)
чий, -я, -є, -ї? interrog. pron. whose?
чимось in some way
число, -а, n. number, date
чистий, -а, -е; -і, adj. clean
читати, 1, vb. impf. read
човен, -вна, м. boat
чоловік, -а, м. man, husband
чоловічий, -а, -е; -і, adj. male
чому? why?
чомусь for some reason
чорний, -а, -е; -і, adj. black
чорнослив, -у, м. prunes
чорт, -а, м. devil
чотири, card. num. four

- чотирнадцятий, -а, -е; -і ord. num.
fourteenth
 чотирнадцять, card. num. *fourteen*
 чотиреста, card. num. *four hundred*
 чотирьохсотий, -а, -е; -і, ord. num. *four hundredth*
 чудовий, -а, -е; -і, adj. *wonderful*
 чудово! *great! fine!*
 чути, I, vb. impf. *hear*
- шампанське, -ого, adj. functioning as n.
 noun *champagne*
 шановний, -а, -е; -і, adj. *esteemed, respected*
 шапка, -и, dat. & loc. sg. -ці gen. pl.
 -ток, f. *hat*
 шатенка, -и, dat. & loc. sg. -ці, gen. pl.
 -нок, f. *woman with chestnut hair*
 шафа, -и, f. *cupboard*
 шахи, -ів, pl. *chess*
 шашлік, -у, m. *kebab*
 швидкий, -а, -е; -і, adj. *quick, fast*
 швидко *quickly*
 швидший, -а, -е; -і, comp. adj. *quicker, faster*
 шістьеро, coll. num. *six*
 шестисотий, -а, -е; -і, ord. num. *six hundredth*
 широкий, -а, -е; -і, adj. *wide, broad*
 ширший, -а, -е; -і, comp. adj. *wider, broader*
 шити, I, vb. impf. йти, -иеш *sew*
 шістдесят, card. num. *sixty*
 шістдесятний, -а, -е; -і, ord. num. *sixtieth*
 шістнадцятий, -а, -е; -і, ord. num.
sixteenth
 шістнадцять, card. num. *sixteen*
 шістсот, card. num. *six hundred*
 шість, card. num. *six*
 шкарпетка, -и, dat. & loc. sg. -ці, gen.
 pl. -ток, f. *sock*
 шкіра, -и f. *skin*
 шкіряний, -а, -е; -і, adj. *leather (adj.)*
 шкода! *It's a pity!*
 мені шкода *I'm sorry*
 шоколад, -у, m. *chocolate*
 шорти, -ів, pl. *shorts*
 шостий, -а, -е; -і, ord. num. *sixth*
 Шотландія, -ї, f. *Scotland*
- шпроти, -ів, pl. *sprats*
 штамп, -а, m. *cancellation stamp*
 штани, -ів, pl. *trousers*
 штраф, -у, m. *fine*
- щасливий, -а, -е; -і, adj. *happy, fortunate*
 щасливо! *cheerio!*
 щасний, -а, -е; -і, adj. *happy, fortunate*
 щастити, 2, vb. impf. (impers. + dat.) *be lucky*
 мені щастить *I am in luck*
 щастя, -я, n. *happiness*
 ще *yet, still, also, as well*
 щирий, -а, -е; -і, adj. *sincere*
 щиро *sincerely*
 що?, interr. pron., acc. що, gen. чого, dat.
 чому, inst. чим, loc. чому *what?*
 що-небудь, indef. pron. *anything, something*
 щоб *in order to*
 щодня *every day*
 щодо (prep. + gen.) *as for, as to*
 щойно *just*
 щокá, -и, dat. & loc. sg. -цю, gen. pl.
 щк, f. *cheek*
 щоправда *indeed*
 щось, indef. pron., acc. щось, gen.
 чогось, dat. чомусь, inst. чимось, loc.
 чомусь *something*
- ювелірний, -а, -е; -і, adj. *jewellery (adj.)*
 юнак, -а, m. *young man*
 юрист, -а, m. *lawyer*
 юшка, -и, dat. & loc. sg. -ши, f.
yushka (a kind of soup)
- я, pers. pron., acc. & gen. мене, dat. &
 loc. мені, inst. мною *I*
 яблуко, -а, n. *apple*
 яблучний, -а, -е; -і, adj. *apple (adj.)*
 ягода, -и, gen. pl. ягід, f. *berry*
 язик, -а, m. *tongue*
 яйце, -я, gen. pl. яєць, n. *egg*
 як? *how?*
 як тільки *as soon as*
 якби *if*
 який, -а, -е; -і, adj. *how, what (a)!* (in
 exclamations, followed by adj.)
 який, -а, -е; -і, relative pron. *which, that*

який? interrogative adj. *what kind of?*
 якийсь, -ась, -есь, -ісь, indef. adj. *some kind of*
 якісний, -а, -е; -і adj. *high-quality*
 якість, -кості, inst. sg. -кістю, f. *quality*
 якомога (+ comparative adv.) *as ... as possible*
 якщо *if*
 яловичий, -а, -е; -і, adj. *beef (adj.)*
 Ялта, -и, f. *Yalta*
 японець, -ця, m. *Japanese (m.)*
 Японія, -ї, f. *Japan*
 японка, -и, dat. & loc. sg. -ці, gen. pl. -нок *Japanese (f.)*
 яскравий, -а, -е; -і, adj. *bright*

який? interrogative adj. *what kind of?*
 якийсь, -ась, -есь, -ісь, indef. adj. *some kind of*
 якісний, -а, -е; -і adj. *high-quality*
 якість, -кості, inst. sg. -кістю, f. *quality*
 якомога (+ comparative adv.) *as ... as possible*
 якщо *if*
 яловичий, -а, -е; -і, adj. *beef (adj.)*
 Ялта, -и, f. *Yalta*
 японець, -ця, m. *Japanese (m.)*
 Японія, -ї, f. *Japan*
 японка, -и, dat. & loc. sg. -ці, gen. pl. -нок *Japanese (f.)*
 яскравий, -а, -е; -і, adj. *bright*

GRAMMATICAL INDEX

The numbers in bold are the numbers of the units which include the material.

- Accusative case **3**
Adjectives **1, 9, 12, 13**
Adverbs **2, 11, 14**
all, whole **16**
Animacy **3**
Aspect **7, 15**
both **18**
Comparative of adjectives **13**
Comparative of adverbs **14**
Conditional **13**
Consonant alternations **7, 12**
Dates **8**
Dative case **6**
Demonstrative pronouns **12**
Diminutives **15**
Emphatic pronoun **12**
Exclamations **15**
Future tense **8, 9**
Gender **1**
Genitive case **4**
Imperative **3, 17**
Impersonal sentences **14, 15**
Indefinite pronouns **16**
Instrumental case **8**
Interrogative pronouns **1, 16**
Locative (prepositional) case **3, 7**
Names **5**
Negation **1, 5, 16, 18**
Negative pronouns **16, 18**
Nominative singular **1**
Nominative plural **2**
Numerals **2, 4, 5, 10**
Passive past participles **16**
Passive sentences **16**
Past tense **6**
Patronymics **5**
Personal pronouns **1**
Plural **2, 17**
Possession **5, 10, 18**
Possessive pronouns **1, 4**
Present tense **2, 3, 4**
Purpose **14**
Question words **1, 2**
Reciprocal pronoun **15**
Reflexive pronouns (*caññ*) **7**,
(*cebé*) **14**
Reflexive verbs **5**
Relative pronouns **4, 16**
Superlative of adjectives **13**
Superlative of adverbs **14**
Surnames **4, 5**
Telling the time **6, 8**
Time constructions **6, 7, 8**
Verbal adverbs **15**
Verbs of motion **9, 11**
Vocative case **1, 5, 11**
Vowel alternations **3, 12**
Word building **18**
Word order **2, 4**

TEACH YOURSELF

Ukrainian

OLENA BEKH AND JAMES DINGLEY

ALSO
AVAILABLE
IN A
BOOK/
CASSETTE
PACK

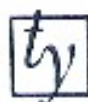
This is a complete course in spoken and written Ukrainian. If you have never learnt Ukrainian before, or if your Ukrainian needs brushing up, *Teach Yourself Ukrainian* is for you.

Olena Bekh and James Dingley have created a practical course that is both fun and easy to work through. They explain everything clearly along the way and give you plenty of opportunities to practise what you have learnt. The course structure means that you can work at your own pace, arranging your learning to suit your needs.

Based on the Council of Europe's Threshold guidelines on language learning, the course contains:

- Eighteen graded units of dialogues, culture notes, grammar and exercises
- A step-by-step pronunciation guide
- A Ukrainian-English vocabulary

By the end of the course you'll be able to cope with a whole range of situations and participate fully and confidently in life in Ukraine.

Hodder & Stoughton

UK £9.99

ISBN 0-340-62073-0

780340 620731

00999